

U, pa res!

80ta

arhitektura

Mndrejc Puved

Februar 2019

Kazalo vsebine

PREJ.....	4	FILM.....	125
SESTRI.....	4	ROČ.....	127
Drobni tisk.....	8	1986.....	128
1978.....	8	ZNAMENJE.....	128
FENDERCA.....	8	BERLIN.....	129
FIRENCE.....	10	KRIŠKI.....	131
INDIGO.....	13	IDEJA.....	131
BLOKE.....	13	Namen.....	132
TURNA.....	17	Naključje.....	133
UKANC.....	18	Usoda.....	133
1979.....	29	ISTAMBUL.....	134
STANKA.....	29	1987.....	135
Clasic.....	32	SUGAR.....	135
Pol.....	33	DUNAJ.....	137
BOSNA.....	37	OKNO.....	138
U TORBI MA PA CEGU.....	39	ŽENEVA.....	138
MOJSTROVKA.....	44	KOLO.....	140
MAČEK.....	45	DANJE.....	142
1980.....	50	1988.....	142
POLDKA.....	50	NAMIGI.....	142
KRAS.....	53	HVAR.....	144
PRISANK.....	55	ŠANCE.....	144
LAUFARCE.....	56	BENETKE.....	145
1981.....	57	PEN.....	148
KKL.....	57	PLAMENICE.....	151
AJDA.....	59	LEPOTICE.....	151
DANASA.....	60	MILANO.....	153
HRBET.....	69	1989.....	154
»DANES IMAMO PA ŽUR PRI TEBI«	70	ROGE.....	154
1982.....	75	PRAGA.....	157
URŠA.....	75	TURNC.....	158
ROVINJ.....	81	ZAGREB.....	159
HUDIČ.....	82	TRIGLAVSKA.....	160
BARBA.....	84	LITERATURA.....	160
NARAVA.....	86	1990.....	165
DEČANI.....	88	NERAZUMEM.....	165
1983.....	95	CELOVEC.....	170
SOŠOLKE.....	95	VODNIKOVA.....	175
ROTONDA.....	99	MUZIKA.....	177
JALOVEC.....	101	PADOVA.....	178
KSAJ.....	102	1991.....	179
VRANJIC.....	108	BULVARDI.....	179
UTRUJENI STOLP.....	110	HIŠE.....	180
1984.....	115	A LOHK.....	183
KARIM.....	115	OBDOBJE.....	183
PLANINA.....	117	HUGS.....	184
KOČNA.....	119	KONTEKST.....	189
BARVE.....	120	--- Here we go again ---	190
SOTESKE.....	121	-----prej-----	-----
1985.....	122	.....	191
ZIDEC.....	122	----- po pa -----	-----
KOROŠKA.....	123	.....	191
KOROŠICA.....	124	----- sam še to -----	194

"U, pa res!"

"A se spom_n_š ... ?"

Potem je pa že odvisno od interpretacij, stališč, spomina (ne morš verjet kako je kratek), pripadnosti (u, tega pa tudi ogromno (čeprav to malo kdo prizna)) in tko.

Če te piga (črviči) po faktih bo treba kero (katero) drugo branje, pa tudi tam je sila prisotno uno (tisto) prej, pa magari (čeprav) bili viri uradni ali pa celo mag. dr. pr. fr. in sploh.

Al (a) kaj ko en to, drugi pa drugo, v nekaterih primerih in situacijah, pa prav nasprotno, čeprav je bil isti spomin.

Tako da.

Tole so pač eni spomini. Čim več jih je, tem manj je pomembno kdaj, kje, kdo, komu, kaj, itd, je pa v smislu, u, pa res.

"A pomembno?"

Včasih tudi kaj, sicer pa redko.

To je edino kar ni.

Ja, pomembno luba (ljuba) duša, kaj pa?

PREJ

SESTRI

Sta bili sestri.

Ne.

Čak.

Bilo je proti Silvestru. Mi še mulci v naselju, se ne spomnim, ali je že bilo ZSMS, kar je že opisano, če je že bilo, pa tistih uric nismo preživljali, v prostorih ZSMS, temveč, kot po stari navadi, pod svetilko na začetku naselja. Sicer ne na prvi, mogoče tretji, ker tam je domov hodila Živa, pa Muca, pa Maca, pa še kera. Pač glede na popularnost v obdobju. In tam na tisti svetilki, ja vrteli smo se tudi, a tega je bilo zadnje čase manj, smo bolj resno razpravljali, kaj vse ne. Ja o puncah, kaj pa drugega. Tudi o ostalem, a menda za intermeco, da je potem ob pravem dovtipu zopet zaplaval med oblake, kaj bi, če bi, in bi, u kaj vse ne.

Že kar katera materija je bila obdelana in bil je božični čas, čeprav v tistih časih ne priznat, samo šepetaje, pa še to samo nekaterim in to je čas, ko nekaj pričakujemo, nekaj, že kaj, ima da se zgodi. Eni sicer posplošujejo in naj bi bil samo rojstvo Jezuščkovo. A po mojem je še kaj, sigurno, ne res, tisto prej je za dekoracijo, v resnici je pa to ene vrste sreča. No, vsaj pričakovanje nje. Ne vem sicer zakaj, a vsi nekaj na to temo in

izvalim:

"Pejmo zvonit po hišah.

Po pa tečt.

Ne težit.

Saj nismo več utroc.

Tis butast!"

Ma ne, nagajat. Pejmo pozvonit, po pa (potem) voščimo srečno novo leto, pa (in) bo gotovo kaj za pod zob, mogoče pa še za na."

Je bila kar dolgo tišina. Malo so me postrani gledali, kakšna finta je že spet to in kaj imam v resnici za bregom. Se spogledujejo med sabo. Gledajo mene, pa en pravi:

"Pa srečen božič tudi!"

Se ja reče vesel božič in srečno novo leto.

A se upaš pti Dolencu (SZDL(socialistična zveza delavnega ljudstva)) pozvoniti?

Al pa celo pri Primorcu (ZKS(Zveza komunistov Slovenije))?

Al pa pri Gorencu (pulcaj (miličnik))?

Veš kaj, če niste za žur pa tut nč (tudi nič).

Saj smo, a ni da bi reskirali.

Če boš v življenju na to gledal, ti ne bo lahko.

Še lažje.

"Tis vosu! (ti si oselj)"

Pol je bilo spet veliko tišine. Je vsak nekam v dalj gledal, pa magari bila teška nočka in se razen pod uličnimi svetilkami ni kaj dosti videlo. Hiše so tam s slepimi fasadami na ulico, med hišami se je pa tudi že razraslo kaj vse ne, kar je pa tudi že opisano.

Pri prvi luči, tam kjer se razcepita ulici, smukne Darja. Smo bili čisto nepripravljeni, tako da smo kar malo povესili ramena, kao nihče nas ne razume.

Sem ravno hotel zečeti novo temo, pa primaha Marjeta. Ta nam je veliko mahala, pa nekako ni bila prva liga, tako da kaj več od pomaha mojega tudi ni bilo, ostali je pa itak niso imeli na seznamu. Pa ne da ji ja kaj falilo. Čisto nič. Po meje je bil problem globoko v podzavesti. Če je dosegljivo ni atraktivno in obratno, čim bolj v oblakih, tem bolj poželjivo. Nekatere pa itak legende. Tako da smo jih imeli vsi na seznamu, čeprav vedeli da ni nikakršne možnosti za uspeh. A to je bilo vprašanje prestiža. Da se ve, če bi, bi pa, kaj vse ne.

Zdej, to je tko.

Seveda je situacija pritiskala na negativno stran in samo malo je manjkalo, pa bi bilo kaj nujnega na TV. A sem rešil situacijo in predlagal, novi del naselja, tam nas še ne poznajo, mi pa tudi ne vemo kateri je pulcaj in kaj hujšega kot pošiljanje v kar koli, že ne bo, česar smo pa tudi že vajeni iz drugih situacij.

Nočka je bila, pa je izgledalo da nas ne bodo niti videli. Čeprav. Pol tam pa ...

"Dej ti pozvon, sej si se ti zmislju."

Ni bilo druge, še sklicevanje, da se malo bolnega počutim, al pa da me bo mama ubila, če zve da vesel božič voščim, ni pomagalo in sem ...

Tik pred zvoncem mi roka zastane, kaj če ni tole moja zadnja lumparija? Pa je bil na srečo samo preblisk, za katere pa vemo, so še krajši od trenutkov in pozvonim.

Neskončni trenutki, cela večnost ena 15 sekund ziher. U, več, sigurno več. Ok. niti nima veze ker.

Na vratih tuli en v trenirki:

"Prit Vera koledniki so prišli!"

Nekdo lomasti proti vratom. Gospa Vera niti ni bila velika. V resnici bi se reklo da je mala, če je ne bi bilo toliko skupaj. Moja babi je znale reči ob dotičnih prilikah:

"Širi k dali."

"Novo leto voščimo, pa srečen božič, pa a mate kaj pa pusta?"

Ej so se režal. Vera, pa njen trenirkar, moji zadaj, še pes je na vse pretege lajal.

"Pejd po kekse!"

To je bilo namenjeno trenirkarju.

"A ste domačini?"

To je bilo za nas.

"Naši, sami naši."

Še nismo vsega razpakirali, še preko škatel hodimo, a vidim da bo to eno fajno domovanje.

Smo si nabrali keksov in bombonov, še enkrat voščili novo leto in veselo odkorakali novim doživljajem naproti.

Prav dobro nam je šlo, še ostali so se razživali, pri nekaj hišah smo morali celo peti. Pa smo znali samo ringa raja, kar je pa tudi vžgalo in bi bilo vse kot mora biti.

Razen.

Je enkrat takrat, ali pa kakšno obdobje prej Čkalja, al je bil Cule, sicer jih pa še danes mešam, kateri je kateri rekel:

"Život je bratac sačulatac!"

Kar sicer nismo nikoli raziskali, kaj točno naj bi to bilo, a se ujema v naslednji kontekst.

Saj se spomniš, moje težave s nežnejšim spolom. Sploh niso bile samo moje, se mi zdi da nas je večina podobno nastavila. Ok, eni so imeli že punce a tisti se niso družili z nami. Še celo po strani smo jih gledali. Sicer ne odbijajoče, ker ipak so bili korak pred, a sumljivo.

Ok. nima veze.

Tam nekje v treji vrsti, novega dela, ne četrta je bila, ja vrsta luba duša, kaj pa drugega, odpre ena sila simpatiko mama. U smo se takoj radi imeli, pa je bil šele prvi pogled. Še preden začnemo:

"Ja, ja, ja, ka pa vi tuki?"

Smo prišli novo leto in ostalo voščit.

Joj, kok je pa to fajn, čak, čakte da naše pokličem, to morajo videt."

Smo se prav začudeno gledali. Kva pa je zdej to? Saj smo prišli samo novo leto voščit, kaj je pa to takega?

In tuli imena v notranjost. Je treba priznati, da so že vsaj včeraj vse raspakirali, ker je bilo celo že okrašeno z girlando po stenah.

Pride ata, tudi sila simpatične oči in nasmeh. Fantov v principu ne opazujem tako natančno kot punce.

Po pa.

Po pa prideta dve naših let. Ej kaj bolj privlačnega pa samo še v pocukranih, ameriških filmih vidiš. Tok luštno, da je že preveč in ti niti ne zapne za oko. Ja ampak tisto je film, tole je pa stvarnost.

So zapeli kar smo do sedaj spesnili na temo novega leta, božiča, pusta, se je kar dopolnjevalo in raslo. A rimalo. To lih ne, a je važna vsebina ne forma.

Sam sem bil pa kompletno tiho. Samo gledal sem, pa vedel nisem

katero bi. Obeh na enkrat se ne da, ipak je mama in ata vmes, tako da se mi je že malo frtajčkalo. Ni bilo samo zadnjih par kil sladkarij, te dve sta bili, točno to.

O tem sem sanjal.

Sicer samo o eni.

Kateri?

Eni.

Tole pa ne bo lahko.

Pa se je kar samo postavilo.

Starejša me je vzela v obdelavo. Se ne spomnim, ali je bilo kaj časa vmes, a tam v vročih junijskih večerih sva hodila do Malega grabna. To je v resnici samo ime, sicer je pa prav luštna rečica, ki se pa zna celo razhuditi, ob pomladanskih taljenjih snega v polhograjskih dolomitih in takrat zalije kaj vse ne, pol Viča če je fejest hud. Na Ljubljano se pa takrat sploh ne da, ker tok tolče celo v nasprotni breg. Sicer traja samo en dan, ajd, mogoče še noč, potem pa še malo pokašlja, kao imam še kaj v rokavu, a večjih pretresov ni. Tako da zopet pokaže svojo umirjeno stran in se mu komot lahko reče graben in še to mali. Mi ni nikoli uspelo ugotoviti kje je veliki, kar iz gornje logike izhaja.

Na Malem grabnu, v tistih časih, še ni bilo pozidano do roba, na strani Rakove jelše, v tem primeru Sibirijske, je bila pa samo osamljena kmetija, katera pa je po večini že zamenjala značaj in je sedaj skladišče ali pa v enem primeru mehanična delavnica pri Peku. V resnici Pekotu, pa tudi mehanična delavnica ni bila, se je pa tam stalno kaj šraufalo in kar je bistveno bolj pomembno, sanjalo, kaj vse bi če bi in bi, u kaj vse ne, a je bilo večinoma o avtih, ali vsaj prevoznih sredstvih brez letanja. Kot kura (brez glave), se ne šteje tisto je eno drugo letanje in nima veze z luftom.

Tako da je bilo kar kaj prav luštnih placov, takole malo od oči, sicer te je vse eno kdaj pa kdaj preseneti kakšen ribič, a to je bilo zares redko, je morala biti zares velika kriza na Ljubljani, da je kateri še na Mali greben zavil.

U, je dišala. Uno, ko se ti ob prvem povohu zmeša. Eto tko. Je imela vse tako kot mora biti. Če ne bi bila take vrste tipka, bi komot lahko rekel idealna. Me je naučila, skoraj vsega in sva uživala prelesti božanja vse tja do prvega avgusta, ko je odšla na morje.

Tam me ni več pogledala, čeprav sem jo šel obiskat. Na plesišču jih je imela celo četo, ki so za njo lazili, še eni starejši dečki, tako da niti ni bilo možnosti. Zmagal je pa itak un iz tanajvečjim motorjem. Sam sem pa z avtobusom prišel.

Družbe sicer nisem zapustil, a je bilo veliko zezancije, kaj da sem stalno tako tiho, če sem pa bil vedno najbolj glasen. Pa sem se pusti. Kar zezajte me. Boste že videli, ko se vam zgodi, nekaj najlepšega, se potem sprevrže v nekaj najgršega. (oh, kok sm jest bogi (ah, kako sem nesrečen))

Še celo leto sem trpel kot žival in potem nekakega lepega dne, ko zopet tako sedim brez volje in gledam v prazno, sede zraven mlajša sestra.

Sem kar odskočil. Namreč dišala je isto kot starejša. Tako da je

kar trajalo da me je omrežila.

"A dej dej, koj si bil za."

Ja za zraven biti, s z ognjem igrati je pa kar trajalo. Je pa potem bolj zažarelo.

Je bila tudi precej drugačen tip človekinje.

Če je starejša morala biti v centru dogajanja in ji to v resnici ni nikoli bil problem. Saj veš, za enimi žvižgajo (mo), za enimi pa ne. Pa ne da bi jim kaj falilo. Ne, sploh ne, a pri njih paše, jim paše, velikokrat, ne vedno, za drugimi pa ne. Potem je morala biti tudi vodja in imeti vsaj večino pod nadzorom, velikokrat pa tudi komando.

Tamala je bila, več ali manj njeno nasprotje, vsaj kar se socializacije tiče. Sicer je bila že spet ena piflarca a bi se lahko reklo s prijaznim obrazom, čez čas pa še z dušo. Ne moreš verjet, a je bila izredno dober človek. Tako dober, da je potem s časom postalo celo malo odveč. Verjetno me je zato za svojega vzela, ker sem ji povedal zgodbo z golobčkom ki je hotel albatros biti, ker to je malo na tisto, ko je njen stric, poklical gasilko brigado, da je rešila mucka s drevesa.

Ok. V resnici nima veze.

Nihče ni popoln, itak pa te male posebnosti naredijo življenje zanimivo in bi midva lahko dlje ostala skupaj, čeprav sem bil premlad (preotročji) za resno zvezo, a gotovo dalj, če ne bi njena mama, tako urejala našega življenja. Vse v maniri dobrega, boljšega in najboljšega.

Čeprav je bilo vse tako kot mora biti in še veliko boljše, sem bil še kozu (kozelj) mlad in se ni izšlo. Da bi pri teh letih se že špilali, kako je biti poročen. A dej dej. Ja, zdravnike smo se šli že veliko prej, a biti poročen pa tašča in vse ostalo sorodstvo.

Spomin je topel in mehak, predvsem pa dišeč in sladak. Cel cukur, kakor sam nastavim ob takih prilikah.

Ps.

Ko sem bil celi zadovoljni s tamalo in je zares izgledalo, kot ene vrste pravljica, me je občasno napadla tavelika. Ji je šlo kar v nos, da se tu godi ena fajna zgodba. Sem se kar trudil in se ne vdal, čeprav je bil spomin na čarobne trenutke za Malim grabnom zelo prisoten.

Nikoli ni bilo jasno kaj misli tamala o tem. Takrat se še nismo pogovarjali o takih stranpoteh, kar je potem z leti postalo kar nekako stalnica.

A to je potem že naslednje obdobje.

Drobni tisk

Tudi tu je potrebno poudariti, če koga begajo fakti, bo treba bolj študiously nastaviti. Te opombe so samo kot ilustracija, da se je še kaj drugega dogajalo.

"A kaj?"

Ja, vse sorte.

Pomembno?

Ne vse, včasih pa lih kej."

1978

Titu prvi jugec, Maksim Sedej socialna grafika, Revija Tovariš, Ko zorijo jagode, Moni Kovačič Ti si moja mavrica, George Benson Weekend In L A, Mirjam Makeba Pata Pata, The Greatest is gone Muhamed Ali, Microsoft Corporation, Basic for beginners, Word-star, Laserdisc CD

FENDERCA

Se ni vedelo kdo s kom hodi. Se mi zdi da me ni niti vprašala, kar nekako se je samo naštimalo, da sva šla skupaj, dol po cesti (down the road (novim doživljajem nasproti)).

Že ko sem se priključil ansamblu v Zalogu, se ni vedelo ali je tam zaradi ansambla, al je od basista punca. Niti nima veze, razen da je bila stalno tu nekje.

Ne vem če ne sam, imam namreč eno čudno navado, katera večinoma vžge, so pa tudi situacije, ko je povsem druga reakcija. A kot rečeno to je redko in se je prijelo. Namreč basist je imel kitaro, v tistih časih in to ne kar katero, ampak, u kva je dobra, Fender. O tem sem že raspedal, sicer o solo kitarah, a tudi bas ni bila od muh, če je pa, u kok je dobra Fenderca. No in ta kitara je dolga kot ponedeljek. To sicer ne, a meter in pol pa gotovo. In lih toliko je imela tamala, zatorej Fenderca.

Bila je sila vesele in poskočne narave, sicer malček preveč "control freak", a to sem pogruntal čisto prepozno. Za pogledat, tako kot to mora biti, vsaj v tistih letih. Takrat so vsi luštni, sam da so eni malo bolj in ta je bila drugo. Pela je še kar, sicer se en klinc spoznam, pol ko postane žur razigran celo super fajn, predvsem je pa znala angleško kot vsi skupaj ne, še celo slenge in dialekte, za kar sicer ne vem, vem pa, da se pri nekaterih sploh ne zna razbrati, kaj krulijo in dokler ne prideš do napisanega besedila pač ponavljaš ene zloge pa pojma nimaš kam pašejo. Fenderca je pa iz slišanege povedala kaj je, še celo več, velikokrat je znala še razložiti, da uni tam okoli San Francica drugače izgovarjajo, pomeni pa frazo to in to, in se je itak ne da direktno prevajati. Ker sem pa tudi sam pogruntal, a so se še katera obdobja obrnila preden mi je postalo približno jasno. A to je tudi že eno druga zgodba.

Ok. Nima veze.

"Sejs k ena fenderca"

Opazka na velikost. Na eni začetnih razigranosti. In se je v trenutku prijelo. Se ni niti upirala. Se je že na začetku videlo da ji nisem zoprn. Da bi bilo pa kaj več, pa ni bilo niti pod

slučajno, ker je z basistom več kot resno. Žlahta pa to, saj veš.

In tako minejo začetni špili v seniku, pa v Zajčji dobravi in tko mi uletimo v Rio. O Riu že veš veliko, ne veš pa da sta basist in Fenderca imela krizo. To sicer ni nič posebnega. Pri dolgih zvezah še manj. Pri muskontarjih skoraj pod obvezno. Pri tako poskočni in tako komunikativni pa še toliko hitreje.

Smo začeli špil, eni šele prihajao, eni naročajo pijačo, skratka ogrevanje. Pridejo babe na oder, zašpilamo hit zadnjih dni, fenderca skače ene pol metra u luft. Publika je kar drla na plesišče.

Eto tko.

Veš da so bili pogledi od vse povsod. Kakor je sicer basist precej dobro prenašal, je na dolgi rok le izpadlo grdo gledat, pa ne govort in tko.

Pol po koncu špila, ne vem kako, a hodi ob meni, sicer moja smer je za 180 stopinj v kontro, a jo spremljam. Razlaga kako je sicer superfinofajn a se vse eno zapleta. In že dalj časa ne ve kako in kaj. Pol pa joka. Jo objamem, še bolj joka. Me poljubi.

In tko parkrat.

Tam nekje v jeseni, že v festivalni, pa ne vem če že ne sedi z mano kadar imamo pavzo. Koleni se dotikata pod mizo, nad še ne. Nad še dolgo ne.

Pol pa mama in ata, pa še setra, sicer smrklja iz osnovne, a menda o seksu ve več od nje. To je bil potem čez leto problem, ker je nisem dohajal v raziskovanjih.

Prej pa ne moreva več z družbo, greva midva po svoje.

Filharmonija, Opera, Balet, Drama in tko. Pa sprejemi in hotel v Opatiji in Piranu in ... Kakšne hlače pa imaš, a miš da bom is takmu šla?

Zakaj si pa mami poceni šopek dal? Pa take. Na meji ti povem. A so ostali čari prevagali in je kar trajalo.

Po pa ne niti veliko predpriprav. Kot, eno poglavje se zaključí in prične se drugo, za kar se pa ne brigaj.

"Ok. No."

FIRENCE

Biti trgovski potnik v tistih časih je pomenilo, kaj vse ne.

Ja, če je prodajal metle, potem po moje sploh ni debate. Pa spet.

Me ne bi čudilo da je bil pri Udbi. To je sicer tut tko.

Kdo pa ni bil?

Če si kaj hotel, je bilo treba, tako ali drugače. Eni po difoltu, eni zato ker drugače ni bilo mogoče, eni nikoli priznat, spet drugi na veliki zvon obešat. Slednji so po mojem bili še naj manj,

pa magari imeli polna usta le tega, stalno in povsod. Verjetno so bili ta gajstnati tiho in na ven izgledali, da so vse drugo, a to je bil verjetno vodstveni kader. Vsekakor so se pa že takrat porajale vse možne in nemožne teorije, natolcevanje, pretiravanja itd. Tako veliko in tako povsod, da smo nekateri že fajn dvomili, če ni vse ena velika fama, da bi izgledalo, da so bile to eni težki časi in mi ta mladi pojma nimamo kako in kaj. Kar je sicer res, a nima veliko z gornjim, je pa kaj naravno in celo vedno isto.

Ok.

V resnici nima veze. Samo toliko, da v tistih časih uspešen biti ni bilo dano vsakemu. Zdej komu je že druga zgodba. Tako kot povsod, v vsakih situacijah. Za ekstra brihtne in ekstra butaste ni nikoli vprašanje. Al kaj ko nas je večina vmes. Tistim je pa uspelo, samo našim, ali če že, pa vsaj proti ni smel biti, vsaj na ven, na glas. Mogoče doma zvečer, ko je zaprl oči, je kdaj kateri pomislil, boste že videli, enkrat zmaga pravica skazica, pol se pa le paste. A zjutraj pred ogledalom je bil pa že povsem dobrodušen in je pač plaval, kamor ga je pač neslo.

Tako da se ni v resnici vedelo, ali je dedi njihov ali vmes, da bi pa kaj protivil, pa tudi pod razno ne. A v tistih časih, nisem vedel za koga. Zgodbe z Golim otokom so bile še kar žive, a v mojih časih že brez vse ostrine in je izpadlo bolj kot vaških čenč bifejsko nakladanje, za katera pa nikoli nisem bil dovzeten. Ja v bifeju, a je isto kot z mojim navijanjem na svetovnem prvenstvu v nogometu. Sila rad sem tulil. Ja navijal no. Seveda za naše. A je bilo zaradi kričanja in vsega ostalega, za fuzbal mi je bilo malo mar, kamoli za nacionalni ponos. A dej dej. A da je Šekularac dal enajstmetrovko. Seveda sem ponosen. A sem tudi ponosen kadar sonce sije.

"Misliš zanosen (znosen).

Kakšna je pa razlika?"

Se ni vedelo kakšne vrste trgovski potnik je dedi, spraševal pa tudi nisem. Občutek sem imel, seveda, tako kot vsak trgovski potnik, dela to in to, ga ni ki bi rekel, vse kar gre v denar, a pri njem sem imel točno tisti občutek. Sicer je nazadnje delal za te in te, a če rabiš, lokomotivo, tanker ali hidro elektrarno, jo pa tudi zrihta, ker pozna enaga ki ve za ....

Občasno smo se menjavali kot sovoznik pri njem, da ne bi spet po svoje zavil in zato poslušali u kaj vse ne. To je bil še osebek iz razvoja domovine. S to razliko, da je ogromno po Evropi vozil in zato poznal tudi to sceno. Tako da je bil sila vesel nove industrijske cone pred Padovo, ker se tudi Italija modernizira in je obnavlja domovino.

»A ni hecn?«

Sem mislil da je samo domača propaganda, potem pa takega poslušáš ki ti pove, kaj vse je bilo uničenega v Padski ravnini in kako hitro industrija izpodriva kmetijstvo in kok je pa to fajn, lej sem samo zijal. Namreč, tudi k nam so se potihoma kradla stališča, nazaj v naravo in ekologija, sicer blede senca današnjih prepucavanj, a je meni bilo že tisto dosti, da mi je potem dedijev diskurz prišel zares kot odmev enih preteklih časov.

Smo odšli s tremi avti. Ne sploh ne bi bilo treba, je bilo pa luštno, kar pa tudi šteje. Dedi je ponosno vozil svojo 101ko, v

tistem času so jo imeli samo tisti z vezami, kar pa njemu sploh ni bil problem. Ne vem, če mu jo niso v naprej dali. Je kar zbujał pozornost. Tam na Lago di Garda so pa še kelnerji iz hotela prišli pogledat Jugo-Fiat. So ga še kar hvalili, samo rit je pa res čudna. To je edino kar so spremenili iz Fiat 1300. Ta je bil samo predhodnik, v resnici so predelali njegovo rusko enačico, Fiat Lada, v tistih časih že precej predelano in je od začetnega 1300 bolj malo ostalo. Samo mimo grede, pravi James May, da je Lada najbolj prodajan avto vseh časov.

Pa reč kej če morš.

Kar je tudi 101-ka hotela biti, pa jo je zgodovina prehitela.

Prvo polski fiat 125 z menjalnikom na volanu, dedi drugi in zadaj midva v moji Diani. Nazaj grede mi je vidno primanjkovalo kondicije, gor je šlo pa kar samo.

Zame je bilo vse novo. Dlje od Gorice nisem poznal Italije. V knjigah sicer videl Botičelijev Venero a si niti pod razno predstavljal kako in kaj iz tiste 3x2 cm črno bele reprodukcije. Tako da. Ja, sem veliko zijal. Koj za mejo na kofetu in sladoledu, pol pa vse več in več.

Ok, no.

V Firencah se ni več tako očitno videlo, sem ipak glumil, da je od vedno David pred vrati, to pa ja vsak ve, čeprav v resnici bi bolj pasalo s čeljustjo globoko pod nivojem in tisti famozni @@@.

Pa ni bila samo umetnost, kultura, infrastruktura, ja to tudi. Menda je Duče že pred drugo vojno naredil strada del sol. A je kdo na naši strani kaj vedel o avtocestah. (Dedi ne šteje.)

Nč.

Takrat smo se še po Kačjih Ridah vozili.

Pol pa še vse po spisku. Ja hrana luba duša. Že kruh je super fino fajn, pol pa še, u, kaj vse ne. Ne ni kapitalistična propaganda. No mal se jim le faj zdi, a pupa in papa je ne glede na sistem super fino fajn. Pa ni samo to. A ti je že sedaj jasno, da mi je bilo malček kot Kolumbu, ko je na Kubi na kopno stopil.

"U, kok je pa to fajn."

Si je vsaj misli, če že kronisti pravijo da je zgodovinske besede rekel.

"A kere?"

Pogugli."

Zdej to je tko.

Seveda je vse s trulim kapitalizmom, bilo občudovano, predvsem pa nepričakovano. Sploh ne vem, če sem si kaj predstavljal. Po moje nič. Ja da je tam čez nekaj, u, potem je štorij kolikor hočeš, a je lih isto kot za devetimi gorami, ali pa Indija koromandija. Fajn a neresnično. No, vsaj za kaj bi se pa s tem trapil?

"A da so za devetimi gorami japki še enkrat večji?"

Meni dosti bolj všeč, da so križali stonogo in svinjo.

"Ja in?"

A veš kok pršuta."

Ok, no.

Ne nisem si predstavljal kapitalizma. Men je bilo že tukaj fajn. Tako si tudi nisem predstavljal, imeti ta pravo punco. Ma ja, seveda sem si predstavljal, u, pa velikokrat, kaj vse ne.

A tega pa sigurno ne.

Mama me je sila rada videla. Ata malo manj, a to je bolj od karakterja odvisno. Dedi ni delal problemov, dokler si poslušal njegove diskurze o razvitku domovine. Babi je precej zatrokirala a je zelo slabo videla, tako da je nisem resno jemal.

Tamala je bila ta največji srček na svetu. Lušna, mejhna, cel cukrer. V tistih časih kot pravljica a zelo resnična.

Meni se je sila fajna zdelo, kole vse zares.

"A kaj?"

Ne, to pa ne vem."

Tako da je bilo tudi tu z čeljustjo dol in @@@. U, tega pa precej.

Tamala sicer misli, da sem jo pustil zaradi druge.

Kar je sicer res, a ni tako enostavno.

To da se udingam, v eno staro, pomembno, ljubljansko familio, mi ni bilo takoj jasno, ko pa mi je, se mi je še toliko bolj zdelo.

"U, kok je pa to fajna."

En takle seljačina iz tapravo purgerico.

Zdej, to je tko.

Vse sicer stoji, a bi bilo tudi brez tega, to je bolj kot začimba.

Priznam. Bil sem kompletno nepripravljen, pa preotročji, pa sploh, da bi se že vezal.

A dej, dej.

Pa ne pri teh letih.

Kerih? Eni se že poročijo.

Kar nej se, zame absolutno prehitro.

Ja, za špilat se.

In točno tu je bila napaka.

Mama je v meni videla, se mi zdi, neizpeto kar koli že in je precej skrbela za naju. V dobrem in zlem. Kar pa pri meni ne gre.

Ja, če rabim pomoč. Potem rečem. A bi?

Če pa še vem ne za problem, mama ga pa že reši, ej.

Tako da. Malo sem se pustil, je le pasalo, takili lenobi prija da se ga pedena, a je s časom le postalo odveč.

Tamala se je sicer zavedala, čeprav v tistih časih, se še o stranpoteh duše nismo veliko pogovarjali, a je zaupala materi povsem.

Tako da.

Laj kar samo je ratalo.

Rutina je 90% zvez fentala. Jaz pa mlad in furjast, pa še kaj, sigurno še kaj, a ne bi sedaj v detajle in ...

A mi je žal?

Žal mi je da nama ni uspelo bolj samostojno doživeti, še kaj, ker potenciala je bilo med nama veliko. Tam kjer je meni falilo, ja tamala prevzela in obratno.

U, fajna je bila.

INDIGO

Tale modra pisanja so bila že kje objavljena, ker pa so zelo ilustrativna za opisano obdobje, jih limam še tu.

BLOKE

Poleg odseva sonca na vodni gladini ob vzgonskem vetrcu, na Ljubljani, ob plivkanju valčkov ob premec kanuja, a to je že druga zgodba, ni lepšega od pomladanskega neba, po katerem se podijo žareče beli oblaki, napihnjeni kot kosmi vate, katere žene takrat še kar hladen, pomladanski veterc. Globoki kontrasti na nebu in zemlji kar kričijo po fotkanju. In prvo v takem trenutku, ko se zaveš spokoja večnosti narave, nad človeškim vsakdanom, sem ležal v travi in objemal ....

Puško.

»Ja pišuka, puško.«

Ne morš verjet, kaj se vse živemu človeku ne pripeti, če dovolj dolgo po svetu kolovrati. Sam sem bil sicer šele nekje na začetku, a si kaj takega ne bi niti v snu predstavljal, če bi mi kdo pravil, ti, a veš da, sem v travi ležal, na boku, pod roko sem pa stražil puško, da mi jo kdo ne sune, zraven pa opazoval desetarja, ki je naslonjen na drevo, ravno pomno opazoval topovski udar.

Za tiste, ki ne znate slovensko. Topovski udar je srbohrvaško za ogromno petardo, katero vržejo, da bi simulirali pok granate, ki prileti med vojsko na urjenju. In točno tam sem bil.

So nas pobasali, ne vem, če ne prvič. Al pa drugič. Po mojem pa zadnjič, al pa mogoče še enkrat. Ne samo, da smo imeli nove ideje v šolanju z usmerjenim izobraževanjem. Tudi vojska je hotela dodati svoj delež pri izgradnji moderne družbe in bratstva in enotnosti. Danes nam je vsem jasno, zakaj so takrat toliko poudarjali bratstvo in enotnosti. In, da je to takrat pomenilo svetinjo, o kateri se ni smelo dvomiti, kamoli debatirati. Takrat smo se pa vsi spraševali, pa kdaj bodo že dali mir.

Pa ga niso. Celu pokupili su celu generacijo in jo za 14 dni poslali na prilagajanje. Saj se je kmalu pokazalo, da je čisto brez veze, stlačiti študente na koncu prvega letnika v kasarno nekje bogu za hrbtom. Mi smo takrat rekli u vukojebinu. In 98% udeležencev jo je tako jemala. Eni so bili študentje iz teh krajev, drug procent smo bili pa tisti, ki smo občasno izlete delali tudi na ta konec.

Izredno lepo. Samo, da se nisem nikoli ustavil v vasi Bloke. To pa zato, ker so v sicer idiličnih vaseh po planoti, v Blokah kraljevali bloki. In to oficirski. Za podporo vojašnici, katere pa tudi nikoli nisem registriral in mi je bila odkritje, da je tako velika, pa v resnici ni, a takrat sem prvič pogledal kasarno in se mi je zdela ogromna.

Sicer se ne spomnim veliko, vsaj, ko pomislim, pa kaj smo počeli cele dneve. Evo pojma nimam. 14 dni ja. Ja ogromno, pa, da se ne spomniš. Pa se spomnim, da sploh ni bilo veliko alkohola,

sicer bi lahko rekel, da sem bil 14 dni tako prbit, da se nič ne spomnim.

Tako kot Boris, ki je na vojaških vajah, ja tudi to smo se šli nekoč, z svojo četo, al kar koli je že bilo, prav velika formacija že ni mogla biti, ker so jih točno en teden iskali, vaje so bile samo čez vikend, kajti večjo formacijo bi se kaj hitro našlo, po mojem desetino, tako pijanih, da se nihče ne spomni celega tedna. So menda še dolgo po tem po Loki delali raziskavo, al se ne zmišljujejo, pa so vsi povedali, da je ata dal močeradovca pol je bil pa mrk.

Če je v Tekili glista, je v močeradovcu močerad. Pa menda ni. V kolikor ni legenda, ker ne poznam nikogar, ki bi prisostvoval mučenju živali, naj bi, pri destilaciji kapljalo preko močerada in naj bi ta izločal strup. Pa se mi zdi eno od, katera je sicer ukoreninjena v narodu in če kaj veliko dvomiš, se jih bo našlo kar nekaj, kateri bodo tudi rokave zavihali, da bi branili čast domovine in pravice skazice, če ne verjameš pa dunju u njonju, je rekel Asterix.

Pa, veš, da verjamem. Tudi to, da so jih cel teden iskali. Veš de, če ne drugega je zgodba dobra.

In tako ležim in se bašem z marendom. Kakšne vse čudne besede smo se tam naučili. Za marendu sem že slišal. A sem si predstavljal, da mora to biti precej razširjeno dekliško ime, ker o marendah se je kar govorilo. Pa ni to. Marena ti je malica. Vsaj v tem primeru so jo tako klicali. Ponavadi smo dobili med v tubici, pomešan s kakavom. Ej kej bolj nagravžnega se teško zmisliš, tam smo pa pocuzali, saj je večina nas rabila cukar. V teh letih telo razganja od energije in hormonov.

U, in kaj vse se tam ni govorilo, če spraviš takole ene 40 prepotentnih skupaj, za 14 dni, pa zraven nimajo kaj resnega dela. Saj zaposleni smo bili večino časa, razen kadar smo čakali. Čakali smo sicer 80% časa, a v vojski je tudi to delo, torej smo bili furt na furt zaposleni.

So nas en dan ob 6h postrojili v popolni opremi u krug. Ne ni krog. Nego krug. To ti beše po naše kasarniško dvorišče. Po mojem izraz izhaja iz tega, da so včasih, v avstro ogrskih časih imele okoli dvorišča hiše. Pa je zato krug. Tu je bila samo ena stranica zazidana ime je pa ostalo. In stojimo ob 6h zjutraj in to na začetku celo u stav mirno. To je položaj, ko naj bi bil mir. Vsaj sam si tako razkladam. Za razliko od volno, ko lahko eno nogo prestaviš in roke celo za hrbet daš. Sam ne v žepe. To je menda ponižujoče do sodrugara. Toliko o bontonu. Tu je bilo sicer nekaj težav, ker so samo tisti v prvi vrsti, morali stati po peesu. To ti beše P.S. Kar bi se reklo Pravilo Službe. Vojaška biblija, kjer je vse popisano. Tudi bonton. Tole sem sam dodal. Sicerši si nisem nikoli zares pogledal p.s.-ja. Sam na hitro pa mi je že takrat izgledal butast.

Torej vodniki, desetarji in prve vrste po ps-ju pol pa vedno bolj sproščeno. Mi v zadnjih vrstah smo že prav kmalu prižgali. Tisti, ki smo znali kaditi tako, da se ni videlo. Cigareto v pesti.

Torej vstali smo ob 4:30, da smo lahko ob 6h stali mirno. In to cela kasarna. Po mojem samo komanda in kuharji ne. Ti so imeli letanje na vse strani. Ne morš verjet, kako je lahko tako neorganizirano, pa je vse po PSju. Kot kure brez glave. Ob 7h smo

dobili volno. Tut kuharji so bili že postrojeni. Postroj je, ko se postaviš v vrsto rame ob rame in ti ponavadi pol en nekaj govori, česar pa ne slišiš, ker si z mislimi povsem drugje. Tako sicer najhitreje mine, če bi se še z vsebino ukvarjal, se vojska nikoli ne bi končala. Skratka izurili so nas v selektivnem sluhu. Pa naj se žena še tako pritožuje. Je bila pač nuja.

Ob 8h smo se lahko usedli. Še vedno v vrstah in smo lahko prižgali. Sam nisem mogel več sem bil že od prej prekajen.

Ob 9h panika. Zdej pa bo, vsi u luft, pa popraviti opremo, pa mirno pa sploh ogromno letanje in vpitja. Se lih zrihtamo pa lažna uzbuna.

Ob 10 smo lahko že poležavali in to v grupah. Sicer še vedno v formacijah a ne tako pošlihtanih.

Pa, da ne naštevam, ker se že sedaj vleče. Samo predočiti hočem agonijo trenutka. Podobno kot Fasbinder, ko je celo minuto na eni ploščici v klavnici. Zares duhamorno.

Da ne omenjam, da je od 10h sonce grelo kot za stavo, sence pa nikjer. U, smo se kuhali in vedno bolj bentili. Štorije so bile že prejšnje dni vse povedane. Nekatero že večkrat ponovljene. Skratka med vojsko se je prikradel nemir in nezadovoljstvo. Kolikor zadovoljstva je sploh bilo. Bilo, če so nam dali mir. Sicer pa ne. A smo večine stoično prenašali šikaniranja. Saj je bil res generacijski prepad in to dobessedno. Smo imeli več izobrazbe kot večina poveljujočih, da ne govorim o desetarjih. Bogi seljaci iz ne vem katerih hribov stare juge.

Ob 14h smo šli jest in za ta dan je bilo konec. Večina oficirjotov je izginila. Ostal je le dežurni in desetarji. Mi smo pa navalili na kantino. Ob petih je bilo že vse pijano in gruče so se začele zaletavati v ograjo, jo kaj kmalu podrle ali pa preplezale in odšle po trgovinah in gostilnah v bližnji in daljni okolici.

Ob ene 2h zjutraj, ko je cela kasarna poskakovala in, ko so nekateri že začeli postelje lomiti, se je dežurni le opogumil in prišel. Začuda ni začel z silo. Po mojem bi mu vrat zavili, sigurno bi ga pa kakšen z ašovčičem. To ti je majhna zlozljiva lopatka, s katero si kobajagi skoplješ zaklonišče, sicer jo za pasom nosiš, kakor tudi še nič koliko sila pomembnih pripomočkov. Skratka, ko imaš vse navešeno se počutiš lahkkih nog na okrog še preden si korak naredil.

Pa se začne zezati s prvimi, ki jih lahko vplete. In jih je kar nekaj pridobil. Spije še par požirkov šljive in začne gruča peti. Računajte na nas, pa take, ki se jih nisem zapomnil, ker to pač ni bila moja muzika. In, ko je že večina pritegnila začnejo z od Triglava pa do Vardara in to ti traja kakšno uro. Smo se tako drli, da se je gotovo do Ljubljane slišalo.

Pol pa pravi dosta za danes, pa na spavanje. In vsi se uležemo, vsaj tisti, ki smo še stali in zaspimo kot postreljeni. Svaka mu čast. Ta pa je rešil situacijo.

Faca.

Naslednji dan smo izvedeli zakaj je bila maškerada včeraj. Narodni heroj Daki je hotel povabiti Dolanca na jurčke, pa bi se spotoma še v kasarni oglasila, da pozdravita sol zemlje.

Po moje je bilo tako.

Je rekel Daki:

»Stane prid greva na Bloke po jurčke.«

Je rekel Stane:

»U, to bi blo pa fajn. Z jajčki so super.«

Intendant in oficir za zvezo sta kontaktirala štab ljubljanske vojne oblasti in sporočila jutri pride Daki na bloke ob 14h.

Komandant vojne oblasti javi unmu pod njim. Jutri pride Daki na Bloke ob 13h. Un pod njim, da pride ob 12h. In tako vse do našega desetarja. Češ, da bo zbor ob 6h.

In je bil, če sta pa sploh hotela prit, al bi blo fajn jih z jajčki, pa ne bomo nikoli izvedeli. Po moje so jima pripravili medveda v češnjevi omaki v vili Podrožnik, če sta se sploh dobila.

TURNA

Moja turna smuka je, kot rečeno, iz enih drugih časov in tudi tu nisem ne vem kaj naredil. A užival sem pa nepopišljivo.

Par krat sem se dal peljati na Komno in nato po okoliških kuclnih. Ne prav daleč. Nič dramatičnega. Se prav za prav ne spomnim kje, ker je bilo neprepoznavno, glede na poletni čas, ko še nekaj vidiš in ima celo ime, nekatere si pa celo zapomniš. Tudi poanta tam nikoli ni bila, da bi smučali iz ne vem kje, z ne vem kakšno težavnostjo. Bila je super fajn družba in to je bilo edino pomembno. Eni so celo nekaj vedeli in nato nas totalne trotlne učili. Mi smo se nekaj časa dali, pol je bilo pa bistveno bolj važno, da je fajn in je bilo. Se sploh ne da opisat.

Vse.

Kuclni, sonce, ok, vroče je tudi bilo, še posebej ko v breg rineš. Dol pa niti ne tako. Itak smo parkrat samo v majicah smučali in prišli dol bolj opečeni kot poleti. A to so bili časi, kdo nam pa kaj more. In nam tudi ni nihče niti poizkušal.

"Nevarno?"

Ma, no.

To je tko."

Tudi na Vršič smo radi šli. V časih ko ni bil prevozen in je vijuganje dol po hosti ene prav posebne vrste užitek. Ja, pa kaj vse se ni zgodilo. Sem bil sila ponosen na prave pancarje SanMarko.

Tule je treba eno reči na vezi.

Prej na Komni in tudi potem na Vršiču, je večino mojega veka prevladovala [kandahar vez](#).

Ka?

Ne, ne, ne, ne ni psovka.

Čeprav je ena prav čudna beseda. A je čudna dan današnji. So pa bili časi, ko so vsi, no skor, eni pač niso nadarjeni, a to nima veze z vezmi, vedeli kaj pomeni.

Ne vem če ima kakšno vezo s pokrajino s podobnim imenom, a se ne bi niti čudil.

Nima veze.

Včasih smo smučali v [gojzarjih](#).

A dej dej.

Res.

Gojzarčki so včasih imeli izrazit rob na podplatu. In prvi del si zataknil v kovinske čeljusti povezane z jermenom. Ok, pol proti koncu jermen ni bil več potreben, ker naj bi nastavljivi zobci delovali isto efektivno. A pri meni ziher, je ziher, je jermen ostal do zadnjega.

Ta del je bil fiksna na smuči.

Peta se je pa migala. Sicer si jo lahko fiksiral, kadar si smučal, a ta del ni bil 100%. Tu je bilo že diskutabilno.

Vse skupaj pa je bilo pritrjeno z zajlo, katera se je pritrjevala spredaj pred čevljem.

Potem so bile pa variante na to temo. Eni so imeli na koncu celo isto glavo kot na slalomskih smučeh. A je bilo bolj teoretično.

Preden so kandahar vezi izginile, sem izginil tudi sam iz smučarskih logov.

Tako da sedaj bolj teoretično spremljam razvoj in tehniko.

Sem moral ilustrirati, varnost v tistih časih je bila sicer enako pomembna kot danes, a je bila v primerjavi z danes bolj karikatura.

Hec v resnici.

Tako sem na enem spustu z Vršiča, v tistih že omenjenih pancarjih, ki so pa bili 3 številke preveliki, a to pač ne moreš izbirati, že tako sem bil taglaven da sem jih sploh imel, smučal v celcu tako, da sem bil v pršiču čez kolena, včasih pa celo do pasu, in se pod njim pač ni videlo podlage.

In se zahaklam v vejo pod snegom, in to v ful brzini, poletim kot Janez Polda v Planici, a on na smučeh, sam pa bos. So smuče in pancarji kar tam v snegu ostali. Če ne bi tako cviknil, tole je pa siguren konec, al pa vsaj špiralen zlom, bi se že v zraku režal, ker je bilo, a ma isto kot v risanki, ko Jerry Toma spotakne. Eto isto.

Sem tam pod snegom, par trenutkov zastal, migotajoč s prsti na nogi, ugotavljajoč al še migam, al sem še cel. In ker ni bilo nobenega znaka nesreče, razen mrzlih nog, sem se začel ven prebijati.

Drugi so v podobni vnemi mimo odpeljali, tako da sem jih srečal šele v Jasni. Včasih je bila to planinska kočica, že fino pod gasom, in sploh noben ni pogruntal da me ni.

Mogoče bi se me kdo naslednji teden spomnil, ko bi se spet menili, kam bi šli smučat.

Sam toliko o varnosti v turni smuki.

Zdej.

Meni se ni direktno nič omembe vrednega dogodilo na smučah. Ne na turi na na progah.

Smo pa tako enkrat, za 1. januar na Vršič šli. Tam malo pili in peli iz enimi znanci, ki so v Poštarskem imeli najeto. In se potem prav prešerno poslovili. Ker smo jih v resnici na smuči spravili. Ko smo mi gor rinili so oni še spali.

V njihovi grupi je bila ena s katero sva se še kar rada videla, a nič omembe vrednega. Samo bolj močen stisk ob slovesu kot z ostalimi.

Mi smo od smučali. Jutri pa izvedeli da jih je zasul plaz in njenega fanta za vedno.

Šrauf je pa podobno storil ne daleč stran.

"Nevarno?"

Kaj pa vem. Meni nikoli. Sem imel več sreče kot pameti."

UKANC

Potem je bilo pa eno vmesno obdobje. Sem že vse razumel. Vsaj tako si takrat predstavljaš. Danes vem, da nisem vedel ničesar. A to šele na koncu pogruntaš, če kdaj, nekateri pa itak nikoli. A sploh nisem hotel o njih, temveč o enem luuuuuuštne spominu.

Čeprav sem bil perspektiven, nadarjen, obetaven, kaj vse ne, mladi kolega, kateremu pa ni potegnilo, da je bolje sproti delati tudi tiste predmete, kateri me niso prav nič zanimali in so mi šli celo na jetra, sem zabluzil opisno geometrijo.

"Zdej. To je tko."

V srednji šoli smo imeli enega ki mi je stalno cveke dajal in sem zatorej znal vse dvojno. Oj, smo drgnili tudi ta pridni, mi progresivci pa dvojno.

Tako da sem na faxu samo zehal, ker tisto kar smo tam delali, je bilo pri nas v prvem. Osnove osnov. Jejhata mi je bilo dolgčas in sem seveda nehal na predavanja hoditi.

Kar je bila točno tista najpomembnejša napaka. Tam si dobro skozi prišel če si sedel v prvi vrsti. Če si se pa še vicem smejal, pol je bila pa 10-ka. Punce niso nič pridelale z odpetimi bluzami, so rekly da je gotov feder. Mogoče je pa poznal finto.

Je pa tripal na odziv na njegove hece in ta glasni smejači so naredili v prvem.

Me je tako en tak, na pisnem delu, spraševal kaj pomeni vprašanje, sem mu seveda razložil tam med izpitom. Je naredil z 10-tko. Sam sem pa zaružil.

"Em, me ni bilo na predavanjih.

Em, nisem nosil rdeče srajce.

Em, nisem v prvi klopi sedel.

Em, kamoli da bi se butastim vicem režal."

In tako sedim tam za prikolico v naslanjaču v bohinjskem avtokampu in pestujem Osnove opisne geometrije zvezek 1. in se mi zdi življenje ena butasta zmes, neumnosti, da mora taka kapaciteta potem, ko so septembra vsi še na morju pestovati knjigo katera mu je budila ne samo odpor, ampak sovraštvo.

"Zdej, a sem sam kriv?"

Če un butl ne bi ....., saj menda razumeš?"

Prikolico sem potegnil iz Savudrije, ker se še mami ni več ljubilo stalno na eno mesto hoditi. Mnogo let smo bili taborniki, potem jo je pa na stara leta pičilo, da bo gospo špilala in si je omislila prikolico in avto. Pa še izpit zanj je naredila, ker smo vsi deklarativno izjavili, da naj se kar sama s prikolico okoli klati, ker je to za tabornike pač pod nivojem, in je podobno kot

če bi partijo zamenjala.

Tako hudo vse eno ni, pa tudi to obdobje, smo takrat mislili, je mimo. Oj, ko bi vedeli kaj naš čaka. A to je že druga zgodba.

In po parih letih Savudranja prestavim prikolico v Bohinj, da bom še malo po hribih letal. Je bila tam samo tisto leto, potem je pa prodala oboje. Samo izpit ji je ostal katerega pa itak skoraj ni koristila. Potem ko se je ni dalo ustaviti, taka je bila moja mama, sem jo vse eno sam okoli trogal. Saj je meni tudi pasalo, da te ne žuli v rit kamen pod počeno blazino v šotoru. Tabornik gor al dol, čez komot ga ni.

In tako se smilim samemu sebi tam za prikolico s pogledom na gladino jezera. V resnici sila lepo. Umirjeno, to sem imel po tihem vedno rad, mi je zares pasalo. Imel sem tudi kanu, tako da sploh ni bilo napačno. Gre samo za pojanto. Če bi prišel na počitnice super-najbolj-možno-fajn. Tako sem pa čakal na jesenski rok. Največja-možna-neumnost.

"Joj kok je bilo hudo.
Zdej."

Glede na to da sem imel v srednji stalno cvek opisno, sem jo potem na popravni obvladal in sem vedel a ma lih vse kar sem sedaj bral. Še celo kaj bo na naslednji strani. A sem se bal, da bo tastar hotel več, če sem mu trn v peti in na to sem se pripravljaj, ter dokaj sistematično predeloval materijo. Tako da je tisti teden minil ....

Načrt je bil. Zjutraj čim prej vstati. Kar ni ne vem kakšen problem, ker sem v bistvu jutranji tip. Ja, včasih se kaj zaplete, a v tistih časih ni bilo interneta in mobitov in se v resnici ni bilo kaj zapletati, če nisi zvečer šel mal okol.

Mal okol?

Ja. Saj ni da ni bilo ničesar. Že v kampu je bilo nekaj zanimivih. Pol pa še recepcija, tam se je vedno kaj videlo in srečalo. Pa gostišče. V skrajnem primeru pa še gostišče pri Savici in ne nazadnje hotel v Ribčevem lazu. A do tam si moral imeti ekstra motivacijo. Meni je bilo že okoli kampa dosti.

Pred zajtrkom en mal okol v čolnu. Pa obvezno kavco zraven in cigaret.

Oj je luštno da bolj ne more biti.

Po zajtrku poglavje od včeraj na hitro, današnje tri precej resno in še hiter pogled na jutri. In tko 6 x 3 se glih izide. Kot rečeno sem že od prej obvladal in načelno sploh ni bil problem. Samo ...

V času kosila na izico in mal v zapske gledat, sicer pa okoli zijat, to me je od vekomaj navduševalo.

Zvečer mal naokol in tko cel teden.

"Ja, malo morgen.

To je teorija."

Praksa pa ni tako enostavna.

Prvo je treba vmes za eksistenčni minimum, kaj vse ne. Najprej umivanje. Ne gre da bi se kar v jezeru. Al mi je bilo odveč do kopalnice. Pol v premalem hladilniku vedno kaj fali. Se ne da, v teh letih samo z četrta belga pa 20 dek salame. Mora biti vsaj gotova jela, katere pa tudi ni da bi izbiral. Eno preslano, drugo

itak še sveže ne maram, tretje, no ja, mogoče pa le in tko. Cela drama na to temo.

Da ne omenjam.

In to je bilo dosti bolj moteče.

V sosednji prikolica priletna Nemca. Sila uglajena in vse kot mora biti, ampak ta stara. Ej, boljše mačke pa še nisem videl v življenju. Bolš kot v vseh filmih skupaj. Pa kako ne bi stalno tja zijal. Oj, kaj vse nisem sanjal prvo noč. Pol jo je pa še dedec veslati učil, sta tudi imela kanu in to Prijonovega. Kar je med kanuji kot BMW med avti. Sem tudi samo zijal. Moj doma narejen še komor ni imel in se ga ni smelo prevrniti, ker bi šel kar na dno....

Kar me sicer ni oviralo, da ne bi ponoči tja pod Tiči-stan zapeljal, to je en neizrazit polotok vizavi kampa. Nad njim, Tiči-stanom vendar, je izvir Govinc ali nekaj na to temo, in naj bi med deževjem tam celo slap videl, kar pa nisem nikoli videl. Sem bil vedno v Bohinju ob sušnih obdobjih.

No skor.

A takrat pač nisem za slapovi lazil. Je bila ena bistveno bolj pomembna, a do tja je še daleč in ni niti približno bilo še slutiti v današnji zgodbi. Jasnovidec pa tudi nisem.

Tam pred Tiči-stanom je ena posebna energija in takole v črni nočki, takrat ni bilo meseca, samo zvezde, se tam peljati, sam sem znal veslo namakati v absolutni tišini, kar ni dano vsakemu, in je potem tisti občutek praznine.

Praznine?

No, praznine v smislu, ja fejest je treba imeti domišljije, kar pa meni nikoli ni bil problem, razen pred praznim listom a to je ena povsem druga zgodba, in sem kaj hitro zajadral v ...

Ja, v vesolje.

Če si tam v čolnu in se ne vidi dosti več kot kaj je gor in kaj dol, in ga ni zvoka in če si obrnjen proti severu, tam pa nobene luči, na jug se jih vidi, čez jezero, se kaj lahko zazdi, da ni ničesar pod čolnom, nad pa samo vesolje. In če si tolk fiu-fiu, kot sem sam, da greš v tem še plavat, temperatura vode v Bohinju nikoli ni visoka. Še poleti se segreje samo površina, tako da že na popku čutiš bistveno razliko kot na vratu, če izbereš tak slog plavanja, da imaš glavo zunaj.

Gori ob izlivu Bohinjke v jezero, menda je ta šele ob izlivu, tukaj je pa še Savica. Kaj pa vem, poguglaj pa zveš. Hočem samo reči da je temperatura vode na Ukancu nižja kot v Ribčevem lazju. In če greš takrat plavat potem je malo kot da lebdiš v vesolju. Čarobno in grozljivo.

Sploh ne vem ali sem bolj užival v vodi ali potem ko sem nazaj v čoln zlezel. Po moje, glede na to da sem v bistvu cvikator, kar pa ne izključuje da ne bi izzival, pol bolj.

Zdej, dodatno težo da tudi dejstvo da se čoln ne sme prevrniti. Sicer bi ga lahko na breg odfrcal (*20) a tam v Tiči-stanu je polno dreves podrtih v vodi in vej ki te pošlatajo lih takrat, po takem mestu, da se kar mal zdrzneš, da je bilo lažje izvesti kavbojski vstop.

Sicer tale termin sem se ravno izmislil, sploh ne vem če je kakšen, če pa je, pa kateri je. Gre pa takole.

Kanu se precej dobro drži naprej nazaj. Levo desno pa že kakšna neroda not pade, še na ravnem, kamoli v sitnih situacijah. U teh zgodb pa kolikor hočeš. Večinoma sila veselih.

Torej kanu se zajaha zadaj. Lahko tudi spredaj, a je potem treba do zadnjega zica priti, pa je pol bolj logično zadaj. Zajahaš ga pa zelo podobno kot v kavbojskih filmih ta veliki frajerji, ki konju pritečejo za rit in se od tam na sedlo zavihtijo. To je sicer redko pokazano, ker si predstavljam, da to kaskaderji naredijo, in zato John Wajne vedno zajaha s strani. Ok. Nima veze.

V vodi sicer ni zaleta a tudi kanu ni tako visok kot konj. Zdej, a je lažje ne vem, ker nikoli nisem napadel konja na tak način, sem bolj na Johna.

Takrat pa nekaterim ni bilo problem iz vode to izvesti. Ne vsem, nekaterim pa. U pa zgodb tudi precej. Da ne bi sedaj o tem.

Prav za-prav sem navrgel, pa vmes pozabil, to se mi zadnje čase kar dogaja, da je un Švaba svojo na nenavaden način učil veslanja. Saj veš, Prijon, BMW. To je tako da jo je odrinil od obale pa se znajdi. Boga gospa se je samo vrtela. Ker je pa lahen stalen vetrac iz Komne vlekkel, je pa prav počasi plula Ribčevem lazu v nedrje. Do tam je bilo še sila daleč, a se mi je že tam smilila, ker je bilo gibanje v vse smeri razen v željeno. Ne da je kakšna kunšt, a zgleda eni pač niso nadarjeni. Nemško nisem nikoli znal, takrat pa še angleško samo na rokovski način. Če se je kakšen stavek iz kakšne pesmi izšel, sem potem velikokrat cel verz povedal. Sicer sem pa precej mahal.

In pri uni sem večinoma mahal, ker veslanje po angleško mi ni sedelo.

Sicer me je po svoje veselilo, da ni takoj skužila, kako se vesla, da sem jo lahko zelo od blizu opazoval, na koncu pa celo dotikal, ker sem ji moral še celo veslo in roke premikati.

Če mi ne bi čudno izgledalo, takole na blizu, z uno najboljšo na svetu, da sem še njeno sapo začutil, dišala je fenomenalno, al sapa ..., bi vse do Ribčevega laza šla, sam bi bil pa že kompletno zaljubljen, pa sem prekinil Faunovo pesem, privezal njen kanu za svojega in jo odvlekel na breg. Saj ne bi, a ji je že fejst na jok hodilo, tisto ko so solze že na robu vek in brada se začinja po malem trest in bi jo sicer prav rad tolažil, a je treba vsaj osnov sporazumevanja za kaj takega.

A to je bilo prej preden sem šel v Tiči-stan plavat v vesolje. Pol pa....

In tako ti pridem v kamp ko že vsi spiyo. Čisto potih, da ja ne bi koga zbudil. Takole v jesen so v kampu samo še upokojenci. Saj ne. A mularije pa skoraj ni. Če pa že kateri je pa še pod budnim očesom in mora ob 8h spat.

Ne vem, kako je danes v kampu, a takrat so bile luči samo na vhodu, in se seveda zvrnem, takoj potem ko sem čoln privezal in to čez eno, ki je tam na pomolu ležala in zvezde gledala. Zdej.

Ne bom napisal kaj je rekla niti kaj sem sam, se ne bi na papir prijelo, si pa komot lahko misliš in težko da ne pogruntaš.

Pol pa grem, una pa tut.

In to v isti smeri. Se ustavim.

"Kva je pa zdej to?"

Se ustavi.

"A me zasleduješ?"

Ne, kle mam prikolco.

Jest tut.

Pa ne te?

Ne sosednjo.

Po pa uredu."

V resnici ni bilo po lublansk, ker je bila že spet ena Štajerka. Ni miru za jekleno pest, si mislim, in nadaljujem, kva se pa valaš okol, krava, v temi.

Ter pasiram v svojo prikolicu kmalu za tem ko se je v sosednji prižgala luč in se je videla silhueta na zavesah.

Zjutraj me vrže pokonci. Sem mislil da se je prikolica podrla. Strašen šum. A me ne lih šum. Bolj pok, bada bum, tra, blu, dum. Saj ne vem kako se napiše, ko prevrneš kaj pa vem kaj, a povezano eno stvar, verjetno hočeš ujeti naslednjo katero zgrešiš, ker si vmes prevrnil še eno in se nato zložiš na četrto ali pa zraven prevrneš še peto. Ej, pojma nimam, ker sem samo poslušal in si mislil prej opisano, ker je moja Štajerka ravno nazaj priletela, in izvedla prevračanje.

Kar je po svoje fajn, da nisem vedno sam vpleten v tovrstno dogajanje kot akter in sem končno kot opazovalec in še tem primeru poslušalec.

V resnici se mi je fajn zdelo in bi bolj pasal en vesel pogled, pa sem vse eno namontiral uno ko hudo gledaš ko odgrneš zaveso, češ kakšen hrup je pa zdej to?

Pa ji je bilo izgleda tako nerodno, da je še celo uro po tem, ko sem se že vrnil iz umivanja, ven prišla, pa še takrat je izgledalo kao neki nujno, pol pa takoj nazaj v predprostor.

Sem prav z zanimanjem opazoval. Na učenje kompletno pozabil, še sosedova, najlepša na svetu, švabica je bila samo preblisk v jutru.

"A ti kaj prinesem iz trgovine?"

Je samo nos zavihala visoko nad Komno.

Pol ko sva kuhala, je celo par krat proti meni pogledala. Pa nič konkretnega. Saj veš, to punce znajo.

Ker ne verjamem v naključja ali celo usodo in sem človek od akcije, sem jo ob popoldanskem povratku iz veslanja povabil zvečer na kozarec in spoznavni večer. Je sicer rekla ne hvala, a do večera je še daleč, sam pa tudi ne odneham takoj, tako da sem potem to pustil stati.

"Člounkol ne ve."

"Inetounetukispet."

Ko sem se vrnil iz večernega mal naokol, ko se ni godilo nič kaj pretresljivega. Tam pri recepciji so spet stali eni mladci, tako kot že včeraj in se nekaj hihitali. Smo si pomigali, tista gesta, ko je vsem jasno, da je vse običajno in ni več kaj dodati. Tudi moja sosedova švabota sta se že vračala iz večernega sprehoda in premlevala, kaj pa vem, o čem se Nemci pogovarjajo ob večerih. Po moje ne stalno o apfelstrudel. Itak sem pa stalno na Štajerko mislil, pa spet ne direkt za njo hodil, da si ne bi še kaj domišljala.

Sem jo videl, je stala tam na pomolu, kjer sem imel kanu privezan. Občasno metala kamenčke v vodo, jih je morala imeti polno pest, ker je kar trajalo.

Sem sedel tam na obali, v naslonjaču, kjer bi moral čez dan s

knjigo v roki, pa sem bil nekako nemiren in je bilo kaj vse bolj važno nego čiček in knjiga.
Po moje je vedela da jo gledam, ker je potem, mogoče ji je zmanjkalo kamenčkov ali pa si je vmes premislila, kaj pa vem, namesto naslednje pesti kamnov kar nadaljevala po obali mimo svoje prikolice do moje in vprašala:
"A še velja?
Seveda."
Letim sestavljat dodaten stol.
"Ni treba bom kar stala.
A dej dej, mal se uset, bova kero rekla.
Še glažek ti natočim.
Ne hvala. Ne pijem alkohola.
Saj imam sok tudi."
In letim po hruškov sok. Na tega sem bil ekstra mahnjen.
Je stala tam. Pila ravno toliko da je bilo vljudno. Mogoče bi moral borovničevega kupiti in razlaga:
Da se oprošča za zjutraj, da je vse prevrnila, ker je premalo prostora in da je prehitro pritekla. Trenira tek in gre zjutraj in zvečer okoli jezera.
"A maraton?"
Ne, na kratke proge, da ima dovolj eksplozivne moči, da ji pa manjka kondicije pa še kakšen kilogram je preveč.
Se ji ni poznalo da bi jo bilo kje preveč. Po mojem bi ji raje katerega dodal. A to so drugi vatli.
"Torej vodo za jutri?
Ja, sok je presladek.
A sam vodo?
Ja!
Ok, no.
Sedaj pa grem spat, rabim spanec za tek.
A-ja, Bojana.
Andrej.
Zdravo.
Lahko noč."
Še en zdravo. A so bili na Štajerskem sami partizani?

Sem povsem pozabil na najlepšo ever švabico in preišljeval samo o teh očeh. Zdej, lih lepotica ni. A je več kot superca. Kdo se pa še bavi z lepoticami. Tisto je čisto preveč zafnana. Da ne govorim, da je potem samo še to važno a si zlikan. Lej, tut če se ne umijem in operem, kamoli zlikam sem en fejest pob. Če pa kera tega ne vidi je pa njen problem. No, z umivanjem mogoče ni da bi odlašal ipak se ob veslanju sproščajo svako jaki vonji in ne vem če bi ji bilo všeč. Zdej če prelaufaš celo jezero tudi ne moreš dišat na vijolice. Sploh je pa vonj pri puncah prav posebno mamljiv. Ja ampak tisto je en drug to ni od laufanja. Kaj pa vem? Pa da vidimo. Men je prav dišala. Mogoče se je sicer naparfumala, to punce znajo. Ene pa res zadanejo vonj. Spet pri drugih, pa ima vse attribute, katere naj bi punca imela pa mi sploh ne potegne. Po moje je vonj. Sigurno je.
Oj sem sanjal.

Kako leti tale teden. Saj sem šele prišel pa je že četrtek. A bom naštudiral? Ah. Saj že vse vem. Sicer pa. Če me bo hotel, me bo vrgel, pa tudi če več vem od njega. Ok, mal bom še pogledal. Tako na splošno. Celoto, sicer bom pa izgleda za sosedo gledal. Ej, si otročji. Se še ohladilo ni, ko sta šla narazen, bi se vsaj

spodobilo ena fajna pavza pa si že ves zmešan. Lej, saj sem za pavzo. Al kaj ko se kar samo napelje. A sem se sam tako teatralno, no filmsko, burleskno zložil. Nisem. Sem moral pogledati če je pa tako ropotalo. Če nebi, bi mogoče še vedno švabico požiral. Saj je res fajn. Al kaj ji pa morem. Nč. In tko se kao učim tam za prikolicico. Še ko v trgovino grem razmišljam o, da ne omenjam na večernem veslanju. Bi jo pa kar s sabo imel.

Zvečer je bilo kar normalno da se pride mal usest k meni. Šele ko je trden mrak a vse eno. Da ima fanta, da jo ne razume, ker toliko trenira in noče žurirati, tako da včasih sam gre in da ji je vse eno kaj se z njim godi.

"A si sploh zaljubljena?"

Seveda."

Ej, tole je pa en čuden odnos.

Da je posestniški mimo, in da lahko dela vse, da pa mu zaupa in on njej.

Ko bi le bilo res.

Me je ravno pustila, a dokler sva bila skupaj mi ne bi pustila pol ure samega kaj pa veš kaj se godi tam zunaj.

"Ja in. A si tak?"

Kakšen?"

Da se zaljubiš v pol ure."

To ne, a ni vedno samo ljubezen. Včasih je samo simpatija. Včasih se pač superfinofajn razumeš potem pa ni lahko krmariti.

Ok. Ne rečem da ni mogoče. A se ne zgodi takoj. Do tega se pride. Počasi korak za korakom, pa še potem je veliko več možnosti da se nič ne zgodi.

Ja. Verjetno je, kot v filmih, tudi mogoče, zažari iskra in se vname eksplozija. A proti temu nič ne moreš. Če še tako mirkaš se ne da veliko.

In tko, tam do 11h, ko reče, sem pozna in eksa svojo vodo in odfurja.

Nasmeh ima pa res super, pa čeprav ga ne uporablja veliko. Je pa takrat toliko bolj sladak. Na pegice sem bil vedno mehak, da jamic v licih ne omenjam. Tudi diši omamno. Ni parfum. Verjetno milo. Me prav zanima kakšno. Postavo ima ..., no kot tekačice. Malo močnejša bedra, rit super, joškic ravno prav da so seksi. Ma cela je superca. Škoda da je že oddana. Sploh pa da bi se spet v Celje vozil.

Tole z joškicam je čisto precenjena zgodba. Ne rečem, so čisto fajn, u, a pač še ena igrača. Se jih naveličaš kot novih Lego kock.

Celota je tista ki špila. Ja ne sme biti ničesar preveč ali premalo. Če že kje fali mora biti potem drugje bolj zanimivo.

Edino kar pri meni odloča, poleg celote seveda.

Je lahko celota super a če vonj ne špila, potem odpade. Ta se mora pa nujno poklopiti. Niti ne vem kateri. Še manj ali je kupivni ali je naravni. Ene pač po difoltu omamno dišijo, ene pa ravno nasprotno. Če zna še pravi parfum dodati, ali milo ali kaj pa vem kaj, a pri nekaterih se ti zmeša pri prvem povohu.

Eto tko.

Petek popoldne.

"A greš mal z mano veslat?"

Ne znam.

Te naučim, če je pa kaj izica je pa to."

In se vrtiva tam nekje na sredi jezera.

Ok. Mogoče ni izica.

"Ti se luštno na montiraj v čolnu, bom sam veslal.

A se da?"

Komot. No malo bolj je že treba potegniti, če hočeš kam. Sicer se nama pa nikamor ne mudi, je že tu superfinofajn.

Pol sva bila tiho in opazovala vodno gladino, valčke ob lahнем vetrcu, obalo na obljudeni strani in nasproti, hoste, hribe, oblake na nebu, ptice v letu in tko kot mora biti.

Pol.

Pol sem začel prav potihó razlagati, kaj vse se vidi. Kje vse sem že bil. Kaj, kje, kaj pomeni ali kaj vse smo doživeli na bregovih jezera in vrhovih okoli.

Molčala je skoz. Bi si lahko celo mislil, da je problem, če se ne bi čutilo, da tako umirjenega popoldneva ne razočara zla slutnja.

In pravi:

Tako slabo se razumem s starši.

Stalno mi težijo. Pet minut nimam mira. V vse se vtikujejo. Potem se zapiram v sobo, če že moram ven, samo na hitro in kratko, predvsem pa osorno, če me že dobijo. Tako da gre samo še na vzdol. Čim bolj težijo, tem bolj so mi zoprni in tem bolj jih ignoriram, pol je pa samo še huje.

Po moje je to tako normalno.

Verjetno je tako naštimano, da se, ko dobiš mozolje, tudi začneš počasi odklapljati od staršev. Kako bi pa izgledalo, da greš, ker si samostojen, in ker je to edina naravna pot, starši te pa še vedno pedinajo od spredi in zadi. Še vedno tako skrbijo zate, kot takrat, ko si ravno shodil. Verjetno je mama še lulat ukazala.

Nič verjetno. Se točno spomnim, po Cik-caku:

Zobe umit, lulat pa spat.

Saj nekateri se nikoli ne odklopijo od mamice. Al pa očka, saj ni razlike. So tudi izjeme, nič ne rečem. A sploh ni pojanta v tem. Dokler starš ne dozori, in to je v resnici problem, se vtika v življenje otroka. Nekateri do konca. Zato se jih pa toliko loči, ker še od doma niso odšli. Pa magari so jim starši kupili hiško na drugem koncu mesta. Mama ta mladi v pisker gleda in tamlada nič ne naredi pravilno, sinko se pa globoko strinja, saj goveja župa mamina, je bila pa povsem drugačna in predvsem 100x boljša.

Kako pa naj. A ima kdo denar na začetku da gre lahko po svoje? Nobeden. Ravno v tem je haklc. Tako kot so tvoji začeli iz nule, tako bi moral vsak. Vse vzpone in padce sta premagala skupaj in gradila vzajemen odnos. Sicer se pa menda na poroki reče v dobrem in zlem. Pa še nekaj kozlarij, pa ni da bi ponavljal. Čeprav, priznam, je lažje da mama spegla, še skuha če je že tle.

Sploh so pa v debelih bukvah napisali, da so starši na začetku simboli in junaki. V puberteti idioti in sovražniki. In potem v samostojnosti prijatelji in zavezniki.

A če zamešaš vrtni red, ali celo katerega izpustiš, se pa krize

dogajajo. Nekatere celo kot tragedije.
Ne nazadnje mora vsak sam to skozi dati. Še nikoli ni noben mladostnik upošteval nasveta starejših. Pa magari na koncu točno enako govoril svojemu mozolarju, ki ga ne bo slišal ne poslušal.

"Tako to je.
In menda je normalno.
Enostavno pa ni. Če kaj, pa enostavno ni.
Kok si star?
Kot bi kakšnega izkušenega starca poslušala."

Oh nič takega. Sam vedno zakompliciram, če pa še drugi pol pa maš tako govorenje. V vseh treh zvezah je bilo sila komplicirano.

"A tri punce si že imel?"

Ne vem če ne one mene.

Meni je čisto prehitro takole zares.

Rabim še vsaj par let lerlaufa.

Česa?"

No ne prav zares. Saj imam rad intenzivnosti a ne brezizhodne. Vse opcije odprte, pa magari najbolj zares možno. Mi ni nikoli bilo blizu, samo flirt. Ja flirt, je zelo pomemben, a je samo ena od faz. Začetna, najbolj atraktivna a samo to. Vodi v nekaj globljega.

"Sigurno pa ne tako globoko da ni izhoda.

Ne še.

Mogoče kdaj. A tudi upam da nikoli do konca.

Ej, si kompliciran.

Sori."

Pol sva bila pa spet tiho. Črna nočka naju je zagrnila že pred časom in tišina je bila čarobna. V brezčasnosti, breztežnosti v veselju.

Prav tiho sva privezala čoln in se usedla pred prikolico. Natočil sem ji vina in zrla sva na gladino, katera se je po malem svetlikala, a daleč od morskih svetlikanj. Še to ne vem če se mi ni samo zdelo.

Bila sva tiho in srebala vino.

Nakar se dvigne in sede v moje naročje.

Kar je sledilo ni za javnost.

; -)

A dej dej, nič takega.

Ene pol ure, no, 20 minut sigurno, 10 pa ziher, lupčkanja in božanja, superfinofajn, a sva oba držala kozarce s drugo roko, tako da res ni bilo ne vem kaj.

V resnici je bilo pa popolno, a to ti ne razumeš, ker misliš da bi moralo biti še kaj. Ne, bilo je vse.

Pol sva zajela sapo. Se pogledala direkt v oči, tisto ko se nosova še dotikata in ti sapo čutiš globoko v nosnicah in pol... Pol je vstala rekla lahko noč in odšla.

Tudi sam sem odšel prav mirno spat. Brez velikih pričakovanj. Saj je bilo vse popolno. Kaj je pa še lahko?

Zjutraj se je prišla poslovit. Sva zajtrkovala skupaj, se gledala in paberkovala.

Da sem sladak, da gre domov in svojega v roke vzame in da od sedaj že ne bo nikoli več po svoje šel, če hoče z njo biti. Skupaj v dobrem in zlem. Da bo mamu in fotra objela vsaj enkrat na dan.

Da me noče nikoli več videti, da me bo pa še velikokrat sanjala in mogoče celo sinu dala ime po meni.

Nisva jokala ko je odpeljal avtobus.

Saj je bilo vse kot mora biti.

*20

Doma narejeni čolni večinoma niso imeli zračnih komor, katere so prisotne v kupljenih. Na krmi in premcu, je zaprt prostor, vsaj teoretično, ker v turističnih kanujih potem tisti del uporabijo za suho skladišče, zato pa tudi komora ni ne vem kako zares, namreč, čim več robe, tem manj zraka, ergo, gre na dno, kot če jih ne bi bilo.

Ta del smo mi, doma narejeni, reševali na dva načina. Na istih mestih zabite žoge. Tudi to je precej teoretično, ker je žoga ob prvi priliki uporabljena v njene namene in si potem samo še s tretjo varianto lahko konkuriral.

To je pa sreča.

Gre pa takole.

Ko se, neroda nerodna, zaradi ne vem kakšnih okoliščin, le prevrneš, u teh štorij na ostajanje, večinoma precej veselih, moraš imeti malček sreče, ker velikokrat, ob prevratu, zajameš dovršen del zraka, kateri potem vse eno drži čoln gor. Samo naj ti niti pod slučajno ne hodi na misel, da bi takrat čoln obračal. Naredi samo še brlblumb in izgine pod gladino. Je ni sile, ki bi čoln dvignil. Že na suhem ni da bi z njim kozle prevračal, ne glede na to da sem ga v najboljših letih lahko celo sam nesel, to je bilo samo če me je kera gledala, sicer sem pa nujno rabil dodatno roko, pa še potem je bilo od dolžine dogodka odvisno koliko stokanja je bilo prisotnega.

Ok, nima veze.

Potem ko si po sreči le zajel nekaj zraka, potem prav počasi frcaš tisto gmoto, polno vode, proti bregu, zares gre samo kot sanjah, nikoli konca, pa vendar, so bile tudi situacije in sem preživel in dofrcal čoln k bregu.

Tam ob bregu, ga potem še pod vodo počasi dviguješ, u matr je težek, a gre, ker istočasno odteka voda in če to počneš počasi z andohtjo, potem sploh ni nemogoče.

Je pa od brega odvisno.

Med kupi podrtega drevja, kakor v tistih časih v Tičistanu, misija nemogoče, ponoči pa itak. Na bregovih Ljubljance, u matr je blatno in stalno ti drsi nazaj v strugo, na Krki pa počitnice, bi tudi po tem, ko si že izpraznil čoln še malo plaval. Da Kolpe ne omenjam, tam pa tudi če se na prevrneš.

1979

Umrl Edvard Kardelj, Par nepar, Mediteranske igre v Splitu, Nejc na Everestu, Neca Falk Vsi ljudje hitijo, Prelovškov Plečnik, Savnikov telefon, Sovjeti v Avganistanu, Homeini, Margareth Thacer, Woodstock, The Quen Hala Tivoli, Led Zepelin, Sugarhill Gang Rappers Delight, Visicalc, Apple II, Atari, Motorola mobi

STANKA

Kratka stanka so včasih rekli na TV, a tega je že dolgo, samo ime je še ostalo, vse ostalo pa ...

Je bilo precej turbulentno obdobje. U kaj vse se ni pripravljalo, a o tem mal bolj pol, če sploh. Na področju nežnem, je bil pa lov odprt. In je bilo kaj loviti in je bilo, kaj vse ne. Pa vendar jih je nekaj omembe vrednih, nekaj pa, ah kaj bi to.

Na fspn-ju sem že pravil, da sem precej skozi okno zijal, če je bilo pa slabo vreme pa po predavalnici.

Nekaj jih je bilo prva liga. A večinoma vozačice in so nekatere še pred koncem predavanja na cug letele, ergo prošo voz. Nekaj jih je sicer ostalo do konca, a jih je tam na vhodu čakal fant. Ne vse, a so se delale da je nekaj nujnega in bo konec sveta, če ne bo letela, bog ve kam.

Na srečo je statistika pokazala, da je določen procent, koliko ne vem, ker sem statistiko pogrnil, le dostopnih.

Dostopnih?

Ma, ja. Ne rečem, se je le treba pomujat, pa napeljevat, pa slepomišit. To zadnje sicer ne, a nekaj na to temo. Namreč slepomišenje se lahko začne, ko smo že v materiji, če pa te še ni, pa lahko lih samo sebe zavaravaš.

A če pomaga?

Ja, včasih tudi, a o tem kje drugje.

In tko napletam, in se nastavljam, in se delam da me sila zanima materija o kateri debatirajo, pa sem jo samo z oči požiral. Matr je bla fajn. Ena mejhna, lušna cel cuker, bi lahko ratala, pa ni ker je točno v kontro reagirala. Kva da serjem, in težim, in če nimam pametnejšega dela, kakor butaste opazke izpuščati. Je vse eno ostala vljudna, pa magari mi povedala da naj se slikam.

Čim bolj me je odganjala, tem bolj me je privlačila. Tako da sem potem od daleč opazoval, kadar so se zbrali in premlevali, kako izboljšati že tako najboljši socializem in ali me Marx res rekel to pa to, če Lenin pravi uno in uno?

A vsebina?

Ne to me sploh ni zanimalo. Forma pa zelo. Da ti to vidiš. Kaj lepšega težko skupaj spraviš. Ma vse, ni da bi v detajle in okončine.

Zdej. To je tko.

Vida sploh ni bil standardna lepotica, tista za v cajtnge. Še najbolj bi pasalo gorska roža, pa raje kmečka lepotica. U tega pa kolikor si hotel, lih vse je bilo prikupno. Kadar je pa zafarbala, saj veš, ko ti postane nerodno, pa niti nima veze zakaj, pač eni zakuhajo iz lubega mira, ko so si ji lička rdeče obarvala in je temna, skoraj črna prinčeska, sicer v maniri Jovanke, a ne veš, se

je reklo na sarmo, ali Jovanko. Ona se jih je spletala v štuke. Vida pa tudi. Velikokrat, če se ni z konjskim repom zadovoljila. Si predstavljam, kadar nimajo časa je konski rep, sicer pa sarma. Bi jo kar tam pred vsemi kušnil, tako je bila prikupna, pa me je brez tega sovražila. To sicer ne vem, ker včasih katera tako nastavi, pa je v resnici bolj forme radi. Tako da.

Ja sem se kar kdaj vozil po njeni ulici ob različnih časih, pa ni nikoli slučajno ven prišla, kamoli pokazala, kakšne vzorce. Ne vem če se ni skrivala za zaveso in me je nekako čutila, da kanim celo na Bokalce priti.

Ljubezen gre skozi želodec. In če te ma ena v želodcu, je najpametneje čim prej odnehati. Zdej. Eni smo nadarjeni, pa malček potegnemo, itak večja katastrofa ne more biti, kakor že je.

Pa vendar sem popustil.

Zdej. To je tut tko.

Ali sem popustil zaradi kmečke lepotice ali že spet ene štajerke, to se pa niti ne spomnim.

Se pa spomnim, da sva zajahala 6-tko skupaj, se tam obešala na štangi, se majala v ritmu prometa, občasno celo dotikala, a to ničesar ne prejudicira na troli ob 2h. Če bi to kaj pomenilo, bi bili že vsi poženjeni, pa so raje lih zaradi tega ločeni.

Ok, no.

Pol izstopiva na Bavarskem, pa se nisva nič dogovarjala. Še celo živjo se vidiva, pa to. Potem pa takoj na pločniku:

"O, živjo a si spet ti?"

V resnici ni bil živjo, a uganeš kaj je bilo, ja zdravo, kaj pa druhgega, že spet ena Štajerka. Ampak to ne kar katera ampak orto. Mariborčanka. To je mal kot Štajerc na kvadrat. Dupli Štajerc. Kar pa zame nikoli ni bil problem, saj sem celo na pol od tam. Zdej a je na pol al koliko ne bo nikoli jasno, ker je Matjaž smrtno resno trdil, da Štajerska še nikoli ni bila v Celju. In se zato ne bi čudil, če se ne konča koj za Duplekom, in Prleki že niso Štajerci, a o teh detajlih, bi bilo treba aboričina povprašati. Sam sem samo površni opazovalec, ki prav z veseljem registrira take folklorne ocvirke. Koliko je pa definiranega pa pojma nimam. Zame je bila Štajerska takoj ko sem krof pojedel.

Ter nadaljujeva debato dol po Titovi. Pri Metalki na Miklošičevo od tam na Tromostovje, tam do Šuštarkega, pri Škuci na Reber, ena skrita gasa, sicer pa precej popularna, med znalci. Preden se priključi Osojni poti, je en fajn razglednik, takoj pod hišo v kateri se godi Vesna. Na tem razgledniku sva se nazaj grede ustavila in bila sva že tako zaljubljena da do sape nisva mogla.

Kot rečeno gor grede sva ubrala Mačjo stezo, meni sila ljubo.

Grad v tistih časih sploh ni bil zrihtan. Ne vem če niso še siromaki gor stanovali. Tisti, ki drugje niso dobili prostora. Okolica je bila sicer vzdrževana a samo pod minimum, brez kakršnega namiga na današnja prepucavanja.

Vse eno je opojno popoldne smuknilo v dišeč večer, kjer sva se na Šancah že dotikala.

Debata, je že davno izgubila dnevno politični pomen. Namreč, gor na 6-tki, obešena na štangi, mi je razložila, kdo je komu kaj, kdo komu ni, kateri je pomemben, kdo je pa prisklednik. Je obvladala po moje boljše od Udbe, ki je v tistih časih sicer že izgubila

ostrino, a v ozadju je bilo še vse pod kontrolo. Po moje so samo trotlne iz gostilne ugasnili.

Saj veš, ko je kateri vic povedal, po pa na Goli otok. O tem sem sicer samo slišal in si tudi svoje misli, v smislu, ka pa to mene briga, če ste fokjeno vam ni pomoči. A kjer je dim je tudi ogenj in zelo verjetno so bili časi ko je celo bilo kaj na tem. Pa spet.

Po moje je Francel vic povedal, pač pod vplivom maliganov in čisto nič pod vplivom vanskog neprijatelja, katerega so nam stalno plasirali. Polde, ki je bil pa skregan s Francelnom, ker mu je japko posekal, ker je metala senco na njegov paradajz, ga je pa prijavil, da je protidržavni element.

Take so po moje ugasnili, ker je bilo fejst otročje. Ker jih bo pa še resno jemal. So pa zato raje zasedli položaje v podjetjih. Takrat še globoko državnih, a se je šušljalo da bo nekaj in verjetno so bili na položajih. Nič nas ne sme presenetiti, so se takrat enkrat zmislili.

Sem samo jecljal. Ej pojma nisem imel. Jest sem šel na novinarstvo da bo svet še boljši kakor že sedaj je.

Je rekla da sem sladak in naj raje o hribih, veslanju in potepanju pravim, ker mi tako fino gre.

Ali sva se zmenila zaradi mojega nakladanja, ali je imela pa samo tako taktiko ne bo nikoli jasno. Verjetno ne moreš kar na nekoga skočiti:

"U, kok si ti fajn, dej kušn me!"

Dragica je čez vikende bila v Mariboru, nisem nikoli niti poiizkušal izvedeti, kako in kaj. Čez teden sva se pozdravljala malček bolj zagreto kot z ostalimi. Če ni bilo kaj, bilo pa je stalno, ker je bila v vseh mogočih odborih in komisijah in debatnih krožkih, pa še kje. Če ni bilo kolokvija in če je lahko cimro v mesto poslala, potem me je zvlekla v sobo. U, je bilo vroče.

Pol že veš.

Moj angažma na FSPN mi ni v ponos. Skratka sem šel Rudiju kamero nosit in na rent a car vozit. Ergo sem imel tudi sam stalno nekaj. Tako da sva se sicer še dobivala a je bilo vse bolj redko, predvsem, pa kakor neka obveznost in je tisti začetni eksploziven ogenj pojenjal. Tako da ...

Clasic

Sam še eno, pol pa neham, a ta je tako posebna, da ne more mimo analov zgodovine.

Sem se že razšel z big bendom. V resnici sem se že nehal udejstvovati na glasbenem področju. Moje rokanje je bilo za mano, a vplivi so se vračali še dolgo.

Tam na veslaškem klubu, ko nam je že zalaufalo. Ma ne o veslanju,

ampak o klubu. Družabno življenje je bilo na vrhuncu. Ja, včasih je šel kateri tudi veslat. Ni da ni. A po moje samo zato, da je potem zvečer več piva popil.

Zdej se ne spomnim ali prej ali mal bol pol. Ali smo ta prvo splav naredili, ali je bila prej veselica, a je bila v istem paketu pozitivne energije, ko je mogoče skoraj vse, če se s prave strani zagrabi.

Nekdo, nekega veselega večara predlaga:

"Naredmo veselico."

Ja, ja, ja, je vrelo iz vseh grl. Pol je bilo cel večer načrtov, a še na strani dejmo še to, pa še to, pa še to. Ne kdo bo kaj in kako, kolk pa to košta pa sploh ne.

Kar je prišlo naslednje dni kar do izraza. Čeprav smo imeli an gro sliko precej pred očmi, se je potem takoj zataknilo pri:

"Bojc, ti boš ..."

Pišuka, zakva pa jest?"

Tako da je kar trajalo, da smo definirali akcije in izvajalce, podizvajalci so bili pa prepuščeni srečni usodi posameznikov v določenih trenutkih.

In me določijo da naredim sekret.

"Tis arhitekt."

Sicer šele bruc, a sekret pa ja zna vsak naredit. Ej, sem se delal, da znam, pa pojma nisem imel. Lej jest sem na arhitekturi zaradi visoko letečih teorij, ne pa zaradi cekreta in to še izvedbe, ne vesoljskega projekta.

Doma sem preštudiral vse variante, katere ima Neufert (arhitekturno sveto pismo) na to temo. Naredil skico in zbral podizvajalce. Mulce iz kluba, kateri so bili pa precej nezanesljivi, tako da sem večino dela vse eno sam opravil. Je bilo čisto preveč razlaganja. Preden sem mu dopovedal sem že sam naredil.

Največ so mi pomagali pri izkopu luknje, v katero smo potem zakopalo plehnat sod brez pokrova, tak za nafto. Saj ne vem koliko gre vanj, a mi je bil do prsi. Luknja je bila na klancu na obali, tako da je bilo potrebo samo polovico izkopa. Nad to čudo smo (sem) naredili podij. Nanj klopco z luknjo. Vse smo obbili z latami. Streha je bila ravna. Nad vrati sem izrezal srce, kakor tudi v vrata. Ker je bil namenjen samo za par ur, se nismo mudili z barvanjem.

Sam tolk.

Cekret se ni podrl kljub navalu med veselico. Moj prvi arhitekturni projek, kakor tudi izvedba, pa magari samo za dan.

Vse ostalo okoli veselice so organizirali drugi. Sam sem bolj ali manj svetil okoli in provociral, v smislu izboljšav, čeprav je prekateri reagiral:

"Kva pa ti mene zezaš (olepšava), pa sam nared, pišuka (olepšava)!"

Imeli smo posneto muziko. Tako da se je proti koncu celo slišala AC/DC Highway To Hell, a potem so naju nagnali. Miškota in mene. Kva da teživa. Dej uno gor. Nasmeh poletnih dni Moni Kovačič. Po so bili pa vsi srečni.

Naroda je bilo ene 5x več kot smo pričakovali v najbolj divjih sanjah. Tako da je policija stalno prihajala, da se sosedje pritožujejo. A je bilo celo kiflcem jasno, da je to po osvoboditvi (druga svetovna) prvi žur v tem koncu in da je treba sicer opraviti postopek, a tudi ker pir rukniti, samo da noben (skor), ne vidi.

Srečolov je prinesel vrhunec večera in rajanje se je nadaljevalo do jutranjih ur.
Pa lih tko je blo.
(skor)

Pol.

Pa prej tudi.
Je bila Mateja.
Je hodila na steno nabijat tenis, kar sem tudi sam rad počel.
A kaj je tako fajn na steno nabijat?
Če veš kaj o tenisu, ki je še kar fajn igra. No, ne vse, a kikle majo pa prav kratke.
Hec.
Veš da ne hodiš na tenis zaradi tega. Ne vsi in ne samo. Mal pa tudi. Eni da jih vidiyo, ene pa da pokažejo.
Uj, provociraš.
Lej mal pa res. Pa ne vem če je vse čisto mimo.

Zdej.
Mateja.
A-ja. Prvo stena.
Na steni igraš sam s sabo, če ne špilaš dvojic.
Sam si pa družba katera vse razume. Saj veš, včasih se s kom sploh ne štekaš. Na steni se pa. To je mal podobno kot ogledalo. Iz unim na drugi stari se absolutno strinjaš, sam okol je obrnjen.
Ok, nima veze.
A na steni te ne poja iz kota v kot in nisi ves zaripel in zgubljaš ves penast zaradi jeze ker pometa s tabo. Na steni tut letaš, a si za vsak udarec sam kriv in ni da bi ga u kaj poslal, če ti felšasto da.
Tko da, kakor je stena mal dolgčas je pa tudi precej prijazna in ni vse mim. Naletaš se lahko ravno tako, po žogico hoditi ni treba toliko, da ne rečem da lahko nehaš vsak trenutek, če lih kera mimo pride.

Je vedno igrala v tenirki. Sicer svetleči, nekakšno tkanje, da se je svetlikalo ob določenih kotih, kotov pa lih kolikor hočeš, torej skor skoz.
Tudi za pogledat je bila precej na noblih strani. Superge tudi zelene, kot kombinezon, še celo ročaj na loparju. Sicer za odtenek druga zelena ali pa že prešvican.
Tko da ena fejest zafnana šminka, za ketere sem pa sam precej proti nastrojen.
Tudi tu špila celota.

Pol je bilo nekaj posebnih.

Prvo, čist vsak je dol padel ob njeni grivi. Se je videlo da gradi na tej podobi. Ker gibi glave in roke skozi lase so bili prav posebni.

Pol pa da ti to vidiš. Nos, sicer ne velik, mali tudi ne, a zelo na sokola al keru majo take. Mogoče Židje, pa sem bolj na Židinje mislil.

Kera bi lahko bila hudo nesrečna, sama se je pa zavedala, al kaj, da k taki podobi paše impozanten nos.

Fenomenalna ti rečem.

Samo zijal sem ko je prvič prišla.

Zdej. To je tko.

Seveda sem se delal, kao da me sploh ne briga in da sem se zgolj slučajno prestavil bol na stran, da je imele dovolj prostora.

Sicer pa pri nabijanju v steno, če nisi sam je treba že kar kaj znati, sicer se kaj hitro zapleteš s sosedom.

Sicer še ni obvladala vsakega giba, gibi na steni niso povsem enaki kot na igrišču, a tudi začetnica ni bila.

Se mi je zdelo da je rekla živjo, ko je začela a nisem siguren.

Mine ene pol ure, 20 minut gotovo, 10 pa sigurno, ko nabije tako da se odbije proti meni.

Seveda sem odbil njeno in svojo pustil. Ja žogico luba duša, kaj pa. In sva že igrala dvojice. Na začetku sem ji malo pusti, pa je sama izzivala, tako da je kar kmalu ratalo precej nabijanja in rezanih, še celo menjavala sva strani, tako da je izpadlo kot da sva dobro utečen par.

Po kakšni uri, je rekle hvala. Zajahala kolo, pomahala, se nasmehnila z najbolj šarmantnim nasmehom, katerega vidiš samo v filmih in se odpeljala.

Ni samo meni bingljala čeljust globoko pod nivojem.

"As jo vidu? Kera je pa ta? Od kod jo pa poznaš?"

So spraševali v bifeju.

"Šenkol vidu. Pojma nimam čigava je."

Sem si predstavljal da je fata (Fata) morgana in živel normalno nadaljevanje.

Občasno se jo je omenilo.

"As vidu uno zadnič?"

Pol je bilo še nekaj variant ugibanja, pa se ni razrasla bajeslovna zgodba kot večinoma v takih primerih. Je bila čisto prehitro in brez nadzora in jih je bilo veliko, ki so dvomili o pripovedi.

Smo špilali odbojko zvečer, košarko včasih čez dan, občasno sem pa še na steno nabijal. Pač od vzdušja odvisno. Ja pa veslal sem tudi, a to se ne šteje. Saj sem šel na Ljubljano v čoln. Pol pa še kej in to je o še kej.

Hladen veter je vel po gladini, takrat si moral kar potegniti, da te ni hladilo. Zlate barve listov na drevju, kakor tudi vonjave poletja so bile samo še spomin. Če bi se jih že lih ker spomnil. Pa na take stvari je redko kdo pomislil. Če pa že je pa sigurno tega ni omenjal, saj bi si lahko še kdo kaj mislil.

V smislu as desc, al kva?

Se je pa ohranil spomin na lepotico iz beverlihilsa (Beverly Hills, California). Evo lih tako se je nosila.

Ko je prišla drugič, sva takoj nastavila, kot da bi bila zmenjena in je kaj normalno, da se igra začne. Precej podobno kot prvič, kot strela z jasnega. Si niti pod razno nisem predstavljal, da se sploh še daj prikaže. Če pa kaj, pa ni pasala med veslače. Ti rečem, kot ena iz Holivuda.

Po kakšni uri, se zahvali, ob pospravljanju loparja v torbo, kakor tudi, veš da taki imajo tudi trak za lase, pa trak na zapestju da ti švic na ročaj ne teče, skratka absolutno opremljena, po pa na steno nabija, pa reč kej če morš, pravi, Mateja in se vidiva, ter zajaha kolo in pošlje že spet un isti filmski nasmeh skozi grivo. Sem kar stal tam in gledal privid, ko je že zavijala iz Čolnarske na Opekarsko.

Nos ma pa res fenomenalen.

"Pa od kje jo poznaš?"

Ne poznam je, pojma nimam čigava je in kaj hoče, me pa vedno najde kompletno nepripravljenega.

"A dej dej, ne nakladi!"

Pravi Romc, ki je bil vedno v prvi vrsti, kadar se je kaj obetavnega namalalo na klubu, tu je pa vedno bil po opravkih in mu je šlo zelo v nos, ker pivarji, že set nakladajo, da je prišla lepotica vseh časov, ajd mogoče ne kot Ivanka Kraševac, a še vedno super in da je spet z mano na steno nabijala.

"A dej dej, ne nakladi!"

Vse dobre mačke na igrišče hodijo, na klub pa pride samo na stranišče. Pa še to redko katera. Mora biti že res nuja. Ni da bi se hvalili z sanitarijami.

Potem smo malo pozabili krasotico, ker se je dogajala veselica. Ta je pa imela vsaj tri faze. Pred, med in po. Veš da smo še dolgo nakladali, po dolgem in počez, kaj vse se ni godilo, pred med in po veselici. Se je zdelo, da s časom vse več zgodb ratuje, iste so pa gotovo dobile neslutene razplete.

Vse eno se je počasi umirilo. Poletja je bilo konec, brezskrbni čas je zamenjal vsakodnevne opravke, med katerimi se je pa še vse eno našlo, urico ali dve za Ljubljano.

Tudi tretjič me je našla povsem nepripravljenega, kakor tudi pivsko sekcijo. Skoraj vse se je ponovilo, vključno z dolgim gledanjem odhajajoče grive po ulici.

"Nos ima pa res fenomenalen."

Sem zašepetal in zdelo se mi je da ni bilo zadnjič.

Pa je bilo. Zadnje nabijanje v steno v dvoje. Sam sem to še leta počel. Saj veš, v dobri družbi je najlepše.

Po pa, po mnogih letih, lih enkrat padem iz Name na semafor čez Titovo in eto jo stoji, poleg mene, na roki ji pa visi pamž in se zvija, tisto, ko bi se najraje ob tla vrgel, tako je tečen, pa mu ne pustiš. Eto isto.

"Ja živjo, ja kva pa ti tuki, u kok fajn zgledaš, sej si kokr ena rožica."

Je bila še lepša kot pred leti. Sicer zrela ženska, katera je pa ohranila enake mile poteze obraza, oči, ustnic. Griva enaka kot

takrat, nos pa še boljši. Verjetno je bil isti, a je bil še vedno najboljšiše.

Če bi bila navada, bi jo tam v tisti množici najraje objel, pa se ne spodobi, tako da sva stala tam na prehodu za pešce. Zelene so se menjavale, narod je prehajal cesto, otrok je jokal, midva sva pa kar klepetala.

Ko se je tamalemu odtrgalo in je začel vreščati, smo odšli v mcdonalds takoj na vogalu. Zdej al je McDonald's, ali Kentucky Fried Chicken, al Dairy Queen, Pizza Hut, Burger King, al pa še kera šesnajsta pojma nimam. Pa tudi sploh ni pomembno. Če je že kaj pomembno, je nivo prehrane. Skratka poden od podna, a to imajo deca radi in sva imela mir. Je dobil še autoček in bi lahko tam ostala do večera, pa jo je čakal mož na Prešernovi in je bilo vse eno treba iti.

Se mi je zdelo da ima malo objokane oči ko sva se poslovila. Saj veš tisto, ko se ti nekaj zazdi, pol je pa že skor res. Nima veze, že spet sem, tokrat na Cankarjevi stal, ko je odhajala tista griva in tisti nasmeh in tisti nos. Nos ma pa res fenomenalen!

A nekaj fali?

To je pa tko.

Seveda po vseh vljudnostnih frazah in osnovni izmenjavi podatkov, sem koj nastavil, da sem jo sila rad videl, a da je bila kot privid im mi še danes ni jasno, kaj in kako.

Je malo pomolčala. Se vmes po malem nasmihala, češ, butl, ti pa res ničesar ne štekaš.

"Sem hodila na tisto butasto steno nabijat celo poletje, ti pa nič!"

Pa reč kej če morš!

BOSNA

V resnici sem o večini že napisal. Saj se spomniš, uno da sem džamijo v Mrkunič gradu nategnu da ji je prišlo. Se sicer sliši zaničevalno, še posebej v današnjih časih, pa nima nič s tem. Treba je bilo potrditi teorijo profatovo, da so takrat uporabljali tisto mero, katero je profa določil. Sem že pisal, da je bilo mer na ostajanje in da ni bila samo mera, ampak tudi pomen. Če je bilo 68 nanulic od takratnega hodže, je bilo to treba dokazati. Če se pa ne izide, pa pač nategneš list, pa še kaj, samo da do pozitivne ocene prideš. Da bi se pa kaj več metal, mi ni pa niti pod razno na misel hodilo in se zatorej nisem zelo sekiral. Čim prej mimo, potem pa vse ostalo.

"A kaj?"

U, taga pa stalno veliko."

Skratka ko smo prvega naredili, je že nekaterim kapnilo, da tole pa ni tisto, kar smo si predstavljali, ko smo se na ta fax vpisali. Kaj sicer ne, a tole je pa tut mal tko.

Eni sicer še niso priznali in so nadaljevali s pozo, jest sm največji, no vsaj najboljši, al pa vsaj perspektiven arhitekt in je samo še vprašanje časa kdaj se mi odpre.

Med nami, ja progresivci luba duša, komu pa, se je čutilo, ne pa še vedelo, da ni vse tako kot smo pričakovali.

"A kaj?"

Ej pojma nimam, a tole sigurno ne.

Sicer smo se skrivali v zabavi, proti koncu, ko se le pokaže, kje je težko, kje pa ne tako kot izgleda in predvsem, da se ene stvari pač naprej nese, nekatere pa pač naredi v roku, če pa že težijo. Na tem polju nekako prebavljivo predvsem pa obvladljivo. To zadnje je proti koncu izgledalo malo v luftu. Starejši kolegi so nas prepričevali, da krize ni.

"Ti kr govor, sam moram pa še na izpit."

Tako da smo, potem, ko smo se že malo znoreli in je bilo življenje takoj bolj optimistično in ko narediš pavzo, cigaret, al pa samo klepet tam na zidcu ob njivi.

"Kakšnji njivi?"

Arhitektura stoji ob Aškrčevi, ki v tem delu še sliša na Cojzovo, a ji tako prihaja samo od križišča.

Ok, nima veze.

Ima pa da je za arhitekturo, takrat bil mali zidec, ene pol metra visok, mogoče več, a niti nima veze, takoj za njim pa njivice od Krakovega. Tako da se od tu vidijo čela zadnjih fasad hiš famoznega Solatendorfa. To sicer ni, še celo na nos bi jo lahko dobil, če bi kanil v tistih letih, kaj na to temo. Ker razen solate in zelo podobnega urbanizma, Krakovo nima nič, ampak čisto nič, kapiš,

nič s Solaterndorfom.

Še huje. Že od Valvazorja je znana tekmovalnost med tema dvema in se tradicija nežno ohranja v obliki rednih preteпов med mladci le teh, velikokrat s tako razširjeno:

"Au bix, pa čreva na plot."

Sam se sicer ne spomnim pogleda na kaj takega, a pripovedovanj pa obilo in kjer je dim je tudi ogenj. Se pa spomnim, da so še policaji sami šepetaje vstopili v gostilno, katere že takrat ni več bilo, a se je spomnim še iz rane mladosti.

In tako mi tam sredi žurana na zidec na cigaret, pa mal težit, a se tam proti koncu leta pogovor kaj hitro na resno stran prevrne in je potrebno pojamrat kakšne vse kozlarije se moramo učiti in da je un z modularno koordinacijo pa višek.

"Modularna koordinacija?"

Ja to je un iz začetka. Po domače veda o merah, kar sem pa tudi že opisal.

In povem, da moram džamijio v Mrkunič gradu, na nanulice prirediti, sicer me vrže, zraven pa ne vem nič odžamiji, Mrkonič gradu, Bosni kamoli o merah.

"To je pa res butasto.

Res je, kar nekaj se učimo, pa komu na čast?

Mogoče bi bilo če bi jo šel pogledat.

Saj ko smo se na morje vozili smo velikokrat šli čez Bosno. Čeprav ne vem če kdaj čez Mrkonič grad.

Pejmo skupaj imam kombi.
Ka? Ne ga srat.
Pa res no. A gre še kdo?"
Ej, jih je bilo v 15 sekundah za cel avtobus.

Smo sicer potem le zvozili na minimum. Tri punce in pet pobov. Predpriprav za poln kufer. Predvsem pogledi sila drugačni. Eni saj je vse super. Druge, kje je pa krema proti komarjem. Tretji, mama mi vedno naredi jajčka za zajtrk. Četrta, kje se bomo pa preoblačile.

Na kratko, od krize, katastrofe, drame, do vsesplošne veselice in rezgetanja počez in še na splošno.

Zdej.

Je le treba podčrtati, da to še niso bili časi gugla, še interneta ne, kakor tudi ne avtocest. Če te zanima, kako je izgledalo, iz Logaca, čez Kačje ride do Postojne, samo da je bila kolona. Premnogi smo sicer že bili v Bosni, a tudi večino časa strip brali na zadnjem zicu, lej kako lep most, a-ha in se kaj veliko niti ne spomnimo, a vsaj občutek je tak, da otrok že ne jejo, pleskavice so super, baklava pa zakon.
"Kaj še hočeš?"

Da spomnim.

Takrat še povsem brez nacionalističnih prepucavanj. Prav nasprotno, občudovanja vredno bratstvo in jedinstvo, ponositi Jugoslaveni, Slovenci ste pa zakon.

In pičimo, vsi zaneseni, bi pasalo, da bi peli, a se ne spodobi, saj smo vendar arhitekti in smo malček glumili kok smo pametni, pa tak.

Kje smo se vozili se ne spomnim veliko. Je bilo pa lepo, to pa ni debate.

Plitvice so vedno fajn.

Do Mrkonič grada smo se ustavili na eni sila lepi reki z vodenicama, mlinčki po naše. Spomnim se jutranjih meglic nad gladino vode. Se pa ne spomnim kako smo premagovali lihe in parne dneve. Samo dan v Kaštel Štafiliču, se spomnim, ko smo poštopali kamion poln lubenic do Splita.

Verjetno smo preživeli dan v Sarajevu, Mostarju, Dubrovniku, Splitu, Trogirju, po pa še nekje ob Makarski rivieri. Recimo da je bil Drvenik. Sem ga omenil samo ker ima tako nobl ime. Lahko pa da je bilo tudi kje drugje. Ok, nima veze ima pa, da smo imeli dve štoparki, kar so nam punce kar zamerile, al kaj ko niso bile za hece. Štoparki tudi ne, a to je že druga štorija.

Marina, Zagrebčanka je študirala na letalski akademiji za kontrolorja poleta. Pa reč kej če morš. Jest sem bil tudi tiho, glede tega, sicer sem si pa dal kar opravka z njo. V tistih časih sem še mislil, da bom fotograf, njej pa tudi ni bilo odveč pozirati.

Romana, Ljubljankanka je dosti bolj resno jemala, sva pa zato potem v Ljubljani par krat šla na kofe.

Celo pot smo skicirali. Menda ta prau arhitekt to stalno počne. Fotka tudi, a je skica, kroki tisto pravo in takrat sem tudi sam verjel. Mlado pa ludo, a je bilo fajn.

Una džamija v Mrkunič gradu, je bila 2x manjša, kot sem si predstavljal, glede na straho, spoštovanje profesorja. Pa prvo bolj kot drugo.

U TORBI MA PA CEGU

Na sprejemnih sem jo videl. Tako luštno, pa škoda, da ne bo naredila, saj sploh ne zna risat.

Pa je, sicer smo tisti z risarsko kilometrino prednjačili, a čisto malo, saj so nas piflarce po levi in desni prehitevale. Saj risati se naučiš na tej šoli.

Res je.

Je bila Natalija povsem zaripla in brez glasu, ko je celo noč, takrat smo še s tušem na hamer risali (Šeleshamer papir), ko ji je Amaljeti z obupno debelim in mastnim svinčnikom, risal gospo, ki se na bideju, katerega je narisala na rožnati podlagi, umiva in zraven potrebuje najrazličnejše pripomočke in rekvizite. Še meni, sicer vajenemu, vseh mogočih situacij, je bilo nerodno, pa ne zaradi nazornega prikaza projektiranja, ker Amaljeti je bil genij v risanju. Sicer malo manjši genij kot arhitekt. A persona, kot sem si predstavljal, da bi profesorji morali biti. Absolutna avtoriteta. Sploh ni debate na to temo. Čeprav so tercialke, bojkotirale njegove korekture, ker je, kadar je le mogel, narisal eno nago iz velikimi in prav narazen sedečo.

Meniš, kar je preveč, je pa preveč. Nekje se pa neha poduk in se začne manira. Ja, tudi, a to je bil šele prvi letnik in moram priznati, da je Amalejti edini svoje vrste, kateri nam je v osnovi predaval, da ne govorim, da je znal biti edini samokritičen.

Nas je peljal prizidek Uniona pogledat, tisto kar se dan današnji imenuje Haliday In. Včasih je bil pa samo prizidek. Podaljšek torej.

Pa stojimo spodaj na malem trgecu pred vhodom in nam razlaga kakšne materiale so vgradili in koliko, kje vse so jih dobili in koliko je kaj koštalo. Na koncu, ko se že odpravimo, se obrne, še enkrat pogleda prej opevano zgradbo in reče.

»Na papirju je pa tako fajn zgledala.«

Se ne strinjaš z njegovimi packarijami. Ja, saj je bilo težko pri srcu, vsakemu, ki je dolge ure presedel za mizo in se trudil čim bolj natančno narisati. Pa pride tatar in ga počeka, posvinja s svojim mastnim svinčnikom. Take svinčnike, minco debelo pol centimetra, sem nazadnje videl v Franciji v eni trgovini z umetniškim materialom. Takrat so se pa dobili, po moje v čisto vsaki papirnici.

Ene take debele in mastne mince imam še danes na mizi, ker občasno kaj narišem. In to ... a ne arhitekturo samo še na računalnik. Ampak risbe za otroke. Ena od mojih velikih idej je bila, da bi risal slikanice za otroke, pa v resnici ni bilo nikoli časa. Sem imel preresne stvari vedno, tako, da sem do tega prišel šele na stara leta.

Da nadaljujem pri edinem profesorju v prvem letniku, ki nas je učil arhitekture. Vse ostalo je bilo nadaljevanje srednje šole.

»Otroci, ali ste naredili domačo nalogo?

Ste, lepo. No, vzemite male zvezke bomo vadili seštevanje.«

Amaljetiči nas je navajal, da ob projektiranju spoznaš vse plati življenja. Zatorej je risal debele joškarce. Joškarce, ker je pač imel raje punce kot fante, da so se pa umivale, je pa bilo treba ponazoriti, če si skušal projektirati kopalnico. Kopalnica namreč ni samo italijanske ploščice in nemški umivalnik. Ampak koliko prostora je potrebno, da se obrneš, da ne govorim, da kaj pobereš kar ti je padlo na tla. To je takoj narisal.

Dolgo po tem, ko sem na Finskem spoznal enega lokalca, ki pa je končal arhitekturo v Londonu in sem ga seveda napadel, kako in kaj je pa tam, ko je še boljše arhitekturna šola kot Otanjemi.

In mi je pravil, da so lastnoročno, z lopatami, beton mešali in glino kopali, da so cegle delali. Sem se spomnil Amaljetiča, je edini predaval o stvarnem. Ostali pa samo o teoriji in praksi iz učbenikov.

Imel sem to srečo, ali pa nesrečo. Kakor koga pobaram. V tistih časih se je dogajalo usmerjeno izobraževanje. Pa se še ni vedelo, kako in kaj in so se vsi še malo iskali. Partijske direktive pa tudi še ni bilo.

So nas razporedili, nas pručke, katerih je bilo 100 v letniku. Starejši letniki pa med 10 do 20. Od tega 5 na faksu ostali pa več doma kot v šoli. Največja učilnica je bila premajhna. Na srečo smo imeli predavanja tudi na gradbeni in tam je bilo več prostora. S časom se je pa tudi razredčilo. Tako, da nas je samo pol hodilo. Pa še vedno pol preveč za učilnice.

Torej, so nas razporedili v seminarje. To je pa tam, kjer ima en profesor svojo risalnico in sedijo ljudje kateri jih to zanima ne glede na letnik. Tako, da smo risali z ramo ob rami bruci in absolventi. Nam pručkom se je sila nobel zdelo, ta stari so sicer na začetku nekaj zabavljali a smo jim le poživili monoton delavnik.

Vsak je dobil tudi tutorja, to je povečini asistent, ki ti je potem dihal za ovratnik in te usmerjal. Tutorje so nam dodelili po abecednem redu in se seveda ni izšlo. Sam sem imel kar srečo, če že nisem dobil najbolj slavnega arhitekta tistega časa, sem dobil pa vsaj najbolj prijaznega. In se je trudil. Ter mi puščal prosto izbiro pri mojih kreacijah. Samo sugeriral je in me poizkušal usmerjati. Dočim so nekateri imeli dodaten predmet in dodaten cvek.

Ja, začetek faksa je bil res klavrn. Podaljšana srednja šola. Na srečo seminarjem in nekaterim tutorjem. Tako smo začeli hoditi k tutorjem katerim nismo bili dodeljeni. In je zopet nastal škandal. Večina ima prazno nekaj njih pa vse. Pa so raje ukinili tutorstvo, ker se je le govorilo o kvaliteti predavanj ne o odpustkih.

Tako sem začel hoditi na večerna predavanja, povsem fakultativna, k asistentu od starega Ravnika.

»A-ja.«

Da začnem na začetku.

Se priključim seminarju. Smo sedeli v risalnici za revitalizacijo. Po domače prenova starih bajt. Pa ne katerih koli, ampak zgodovinsko zaščitenih. Tu sem tudi diplomiral a otom potom.

V tej risalnici sem risal tudi vse ostale naloge in asistenti so hodili po risalnicah in asistirali. Most med profesorjem in študentom. Pa ne, da je to posebej zaželeno. Si predstavljam, da

dan današnji pač pride Mohamed h gori. Ampak paus papir je bil napet ne mizi in je morala gora k Mohamedu. In so prihajali in odhajali. Kakor tudi kolegi in prijatelji. Tudi tisti iz ulice. Samo, da niso šundra delali, pa je bilo sprejemljivo. Prijatelji so ponavadi samo glavo pomolili skozi vrata in namignili, da gremo v klet. Tam smo imeli bife in tam se je od jutra pa do sutra debatiralo o vsem in vsakomur, par krat smo poizkušali celo svet rešiti.

»In ti pride en mulo in mi teži kva pa to rišem, k pojma nimam.«

U, sem bil hud. Sem ga nahrulu. Jest sm bil takrat ta velik arhitekt. Pa se nabere rulja iz cele risalnice in hodnika okoli moje mize, vsi letniki, vsi turisti, in poslušajo diskurz. Pa se ne dam. Čim bolj je težiu tem bolj sem mu oponiral. Se nisem dal in je po enih 20 minutah šel. Pa me vprašajo:

»Al pa ne veš kdo je to?

Ne, en težek mulo pač.

Ne, to je asistent od tastarga Ravnikarja.

»Ja in. Pa kva mu morem, če je težek.«

Pol jih je z mano navijalo pol pa proti.

Potem, ko sem se pridružil temu istemu, ker je imel ena redkih zanimivih predavanj, sva se delela kot, da se ne pozna. Šele, ko sem prišel k njemu izpit delat, se mi je režal. No, a si se že kej nauču, al si še vedno tako trmast? Pa sva se vse zmenila. Nekaj časa bila celo zaveznika. Vsaj v času, ko smo še šli KIP.

»Kip?

Ja Kip. A ne veš kva je to?

To ti beše Komisija za Informacije o Prostoru. Kakor stoji v poglavju KSAJ.

Ksaj?

Ja, beri najprej KSAJ.«

Najini poti sta se razšli, ko sem odšel na Finsko. Pred tem sem imel božje straho spoštovanje, za vsakega arhitekta, ki je kaj pomenil v moji okolici. Ne, če je bil lajbek. A tiste katere sem spoštoval, sem malodane samo šepetaje omenjal. Sem mislil, da so pol bogovi.

Na Finskem sem pa videl, da so samo ljudje, in sem spremenil mnenje tako radikalno, da sem tudi svetovne vele-umne dojemal, kot sebi enake. Pa, da ne bo pomote. Ne, nikoli nisem narisal ničesar genialnega. Ne, da ne bi mogel. Pač ni bila prilika, ker arhitektura se zgodi. Ga ni primera, da greš v knjigarno po 5 kil kompozicije, dodaš ščepec genialnosti in vržeš v lonec, te skuhaš dobro arhitekturo. Ne, to je odvisno od 100, ne 1000 faktorjev.

Na hitro. Vsak projekt je 90% birokracija, 5% obrti, 4% sreče, 1% projektiranja. Pa potem redkim rata dodati vrednost. Ravno tisti so zato genialni. A razlika je bila očitna, če se prej nisem upal kritično ozreti, po genialnostih, sem na Finskem videl projekte genialcev, ki pa ne naredijo vsega genialnega in si mislil jest bi tudi tako, ali celo bolje. In to je bil geopremik, podoben tistemu, ko se je Indija odcepila od Afrike.

A, da sem do tam prišel je bilo še nekaj dogodkov. En tak je vzrok, da tako na široko razpredam. Prvo seminar. Pa tutorji. Pa asistent starega Ravnikarja. In en in edini, vsemogočni stari. Se je vedelo o kom govorimo.

In stari se je občasno vračal v svoj kabinet, katerega pa je vse redkeje obiskoval.

Menda je bil že od vekomaj znan kot največja tečka na faksu. Bil je v sporu z mnogimi. Nekateri mu zamerijo tudi, men se zdi pa tako človeško in hecno.

V tistih časih je v pritličju živela hišnica. Ali pa vratarka. Po imenu Rozi. Rozalije ali nekaj na to temo. Ena stara gospa, katera je zaklepala fax po 9h zvečer. Težko je hodila in ni zmogla pregledati vseh učilnic. Večinoma, vsaj v mojem času, je to pomenilo, da je tam nekje ob 20:30 začela tuliti zapiramo. In tako vsakih 10 min. Počasi smo odhajali, al pa si letel do nje, če bi še 10 min podaljšala, kar je potem obvezno nanese 30 min ali celo uro, če je bila sila.

Pa ne ta star. Temu je šla na jetra. Plebejka. In je ni šmirglou 5% se je temu reklo. Pa mu ni ostala dolžna. Še bolj je rogovilila. Tako, da ji je zlil vedro vode iz 4 nadstropja na glavo.

Menda, tako se govori. Eni z grozo kako zoprni je bil, eni z veseljem, kakšna dobra finta. Kakor koli že. Ta star nas je ene 3x osrečil z vodenim predavanjem po centru Ljubljane.

Govoril je precej tiho, tako, da sem mu stalno za ramo visel, ker pred ramo, na vsaki strani so bili asistenti. Pa saj ste že vse slišali. Spodobilo se je, da se vidi kdo mu je najbližje in tako po letvici pomembnosti na vsako stran.

»Boš, ja.«

Takoj za ramo sem se rinil, da se ga nisem dotikal, je le bil čas, ko sem mislil, da je pol bog in vlekel na ušesa vsako besedo. Komentarji so bili večinoma vmesni. Kot bruc sem ga požiral kar koli je rekel. Bil je zadnji, ali med zadnjimi od velikanov. Začenši od Plečnika. Čeprav je bil bolj na Kurbita (Coubisier) kot na Pločkota.

In se zgodi, da so se asistenti malo razmaknili, je bil pač trenutek nepazljivosti in ti stopim na prvo mesto, takoj pri rami, ta star pa meni na uho:

U torbi ma pa cegu. In pokaže na direktorja moderne galerije, ki je ravno pasiral mimo. V tistih časih vodilnega partica.

V tistih časih so ravno prišle v modo usnjene torbe, malo nalik na oficirske, a te so bile že pase, temveč je morala biti svetleča in iz Trsta. In tako je imel za cegu nosit.

Tko je blo in blo je novo.

MOJSTROVKA

U hribe greti to me veseli,
dobre volje biti svoje žive dni.
In tko.

V resnici je to ena prav posebna tema.

To da švicaš k kojni, ruzak je ene 3 x pretežak, to je sicer odvisno v kateri uri si, na začetku niti ne tako, po ene treh pa 10 x pretežak, pa magari si že vso vodo spil, katera je bila edina težka, sedaj ti bo pa še težje in boš samo še čakal kdaj do potoka, koče prideš.

Mislilim, da je to edina oblika opevanja, ker literature je kar kaj, sado-mazo stanja.

S komaj privlečeš do cilja, kar ni res, ker je treba še nazaj in je potem še v avtu težko, ker je cel dan stal na soncu in je razbeljen.

A po parih dneh, ko polizeš rane, ko se napiješ, naješ in naspiš, pa razlagaš, o unem trpljenju prej, u, kok je blo fajn.

A dej, dej, a imaš tako kratek spomin. Tam na milijonti serpentini, si si obljubil, da greš samo še naslednjo pogledat, pol maš pa zares tega dost in če še ne bo vrha, greš pa glih nazaj, pa naj se vsi hribi na glavo postavijo, ker tole ni matranje, to je zezanje u živi mozak.

Pol sicer na tisti milijonti in nekaj serpentini, sicer vidiš, da ja kanček bolj položno, če ni fata morgana, in si misliš, matr kaj mi je tega treba in predvsem, kok sm jest bogi, a postojiš, korak zastane in ravno ko bi si lahko odločil, nepredstavljivo, najtežjo odločitev v življenju, malček na umrl al pa ne, a samo spihološko, trenutek pred tem, zaslišiš, tam na 10 serpentini nižje, ženske glasove, babe, kadar grejo v hribe, stalno meljejo, kakor da se že niso videle že 100 let in take te pa že ne bodo prehitete, ter potegneš, še zadnje atome od ne vem kje, a ni čudno, so situacije, ko iz nič narediš čuda in koplješ proti vrhu, samo da boš pred njimi tam, ter se boš delal, kok da je izica priskakljati, na takle dan mal na vrhek, verjentno že spet en vrhek, ker kaj pa je to takemu postavnemu, ki je prelezal, že kaj vse ne.

Visel sem tam na jeklenici, že iz ta težkega, kolikor je sploh težko na turističnih poteh, a takrat še nisem bil vejen, da je pod mano 5 milijonov kilometrol lufta in še Jumbođete (jumbo jet) iz tlorisa (vrha) gledaš.

Pot sem si ogledal po časopisih, največ Planiski dnevnik. Takrat še ni bilo litareture na ostajanje, Badjura pa ni imel opisa Hanzove na Mojstrovko. Verjetno se Hanzi še rodil ni takrat, zato. Sicer je Badjura vse prešnofal. Glede na to da ni imel Googla, si težko predstavljam kako mu je uspelo. Še z Guglom ni mačji kašelj in lih samo ta posiležni obletajo, kar jih pa vse eno ni toliko.

Takrat na tisti zajli, pa še naroda ni bilo toliko v hribih. Je bil ravno obdobje daunsa, menda so pred in po vojni (drugi svetovni) precej po hribih hodili in se je planinstvo zelo razširilo, trenutno je pa večina v Portoroži, še več pa v Poreči in v hribe hodimo pa samo tisti mal fiu-fiu.

Na vštrevši plezalcev. Jih je tudi bilo manj kot dan današnji, a tam so bile oscilacije manjšje. Že tako so bili izbranci in se zato ni tako poznalo.

Pas sem si sam sešil iz gurten za pohišstvo. Včasih so predvsem naslonjači imeli spodaj fedre, le ti pa so bili pritrjeni z gurtnami. Eto takih. Meter in pol prusika. V resnici plezalna vrv, a pomožna. Za izvajanje vragolij tam na pravem šrtiku, zato tako ime. Prusik je moral biti en vesel pob. Na prusiku pa en star karabin. Karabine uporabljajo tudi gasilci,

le ti se tudi z štriki pentlajo, a moj je bil od ne vem kje, nekoč celo malček rdeč, a te barve je bilo samo za vzorec gor, ker je verjetno služil svojemu namenu že kakšni generaciji prej.

Tako sem lahko precej neobremenjeno fotkal, pa magari je bilo bolj psihološko, a s pasom nisem nikoli telebnil.

Ja, sem zadnjič, a sem se odpel in šel iz smeri, tam odpiral ruzak in sem se odpeljal, tako da gornja trditev kar drži, pa magari ga imel na riti.

Tako da sem lahko razmišljal tudi o bistvu hribolazenja, to je tistem prej (sado-mazo).

MAČEK

"Zdej.

Kaj je bolno in kaj ne je tudi sila raztegljiv pojem, da ne rečem da je povsem od koncepta odvisno in interpretacij ravno toliko kot časovnih obdobj.

Obdobj?

Pa ja.

V enih drugih časih še tercialke drugače vidiijo kot danes."

Skratka.

Sem lani ločil eno.

Ma ne jest.

Po moje sem bil samo tisti ki je zatresel kozarec, da je kaplja čez rob stekla. Ne nisem bil kaplja. Verjetno je to z tresenjem kozarca še najbližja prispodoba.

Da začnem v tistih rosni, nedolžnih časih, ko je bilo vse lepo in prav. To se samo tako reče. Veš da je voda povsem isti zvok oddajala v polnem čevlju.

A saj veš.

Učas je blo pa vse drgač.

No ja.

In grem po Jamovi, tam mi je bilo vedno luštno hoditi, ker so se nazaj grede videli mladci in u, predvsem mladenke, razpotegnjeni na steni obzidja. Je sicer hecno izgledalo, če tam eni na Himalajo plezajo in pravimo da so frajerji, tle pa eni na prstih nog in rok visijo pol metra od tal in so, kaj pa vem, po moje tut frajerji. Sem kar rabil, da sem se sprijaznil, da je oboje plezanje, pa sploh ni da bi primerjal.

Da ne omenjam, da smo na Rimskem zidu tudi svašta doživeli, pa to še niso bili časi, ko se je tu zakajalo. V tistih starih dobrih časih, je bilo vse še tako nedolžno in smo pač nešpricano, al je ful eko, Šlivovicu cuzali in so nam vse zahodnjaška gibanja segla a ma lih samo do kolena. Ajd do pasu. Ok, ampak več kot do ramen pa gotovo ne.

In mimo Mačkove vile. Ja stari mačak je bil še vedno sila

prisoten, čeprav samo blede senca tistih heroičnih časov za katere smo sicer vse bolj glasno slišali tudi iz uradnih virov. So bili časi, ko se o tem menda sploh ni govorilo. Potem so bili časi, ko se je o tem samo šepetalo. Prehod iz šepetanja v prva tipanja na glas je bil pa ravno takrat ko mimo vile prečkam Groharjevo in nadaljujem po Jamovi.

Tam je gradbeni fax. Ja pa cel haufen drugih tudi, a o tem kje drugje. To je bil moj teritorij in kot tak mesto spomina.

U kva vse ne.

Na gradbeni smo imeli nekaj predmetov. Nekaj zanimivih, oblikovanje pohištva, pri starem Kralju, rex stol vendar, nekaj odločilnih, statika mi je kar šla, pa menda me je bolj ta star obrajal, in obrambo in zaščito. Ne moreš verjet, kaj vse se včasih nismo šli.

Dobr.

V srednji smo imeli enga, ki je zares doživeto razlagal, kako so z tistimi kratkimi italijanskimi pušami, tanke preganjali. Pa veš da smo ga radi poslušali. Je bilo bolje kot kavbojski filmi.

Ta na gradbeni je pa formalno, obramba in zaščita to naša je osveta. Menda je nekaj drugače, a saj veš na kaj namiguje.

Skratka najbolj dolgočasno možno. A so nam že prejšnji letniki povedali, če si prisoten narediš, če se ne trapiš z oceno seveda.

In obratno.

Veš da smo sedeli in se tudi vse drugo šli samo tisto na katedru ne. So bile tam spredaj ene piflarce, a te so itak vedno tam, še iz prvega osnovne šole.

A to je bilo že bolj pol.

Začelo se je pa tam, ko sem na Jamovo stopil.

Takoj za vilo, na križišču je vila z vrtom, se zavije na parking za faxom. Takoj tam, prvi korak, ok drugi, dobr, mogoče tretji, zaškripajo gume in se ena ustavi, a ma res centimeter od moje noge, z nosom na steklu, fiček je pa skor stojo napravil.

Ene tko vozjo.

Seveda sem se nasmehnil una pa tut. Sva bila oba srečna, da ni bilo hujšega kot v hlače. Ma ne res. Sem se skor.

Pol se čist dobro ne spomnim, a povsem možno, da sem že takrat šel na predavanja od obrambe.

Seveda smo se uni tanajbolj pridni v zadnje klopi usedli, da bi imeli najboljši nadzor nad materijo. Res. Od zadaj vse vidiš in potem ni tako sila dolgočasno. Da ne govorim, če že rata, lahko kateremu papirček vržeš v glavo in ....

Ok. Nima veze. En tak mal dolgočasen dan. Pa spet ne podn od podna, da bi že začel papirčke metati. Tam nekaj skiciram, ostali po parčkih nekaj šepetajo, stari pa nekaj melje in celo na tablo piše. Ej pojma nima kaj.

In uleti una ista z nosom na šipi. To se je naknadno pokazalo, to je oseba, ko vstopi v prostor, se klima kompletno spremeni. V še tako zaspano in dekadentno sceno, v trenutku vnese eksplozivno energijo. Skratka vsi utihnejo, normalno se obrnejo, še tatar neha mleti.

"Oprostite, oprostite, promet pa zastoji pa parking pa saj veste kako nemarno ljudje parkirajo, pa tak i sve."

Dobro, dobro, ponavlja stari. Tamala pa kar melje. U kva vse ne. Se končno le usede. Kam neki? Ja k meni. Če sva pa že stara znanca.

"A sm kej zamdila?

Nč.

Sej vem, tle je čist brez veze, a je treba priti da narediš, Polona, a greva pol na kavo, a si gradbenik, jest sm za nizke gradnje, ... in tko."

Ter se pojavi pred par leti.

Una ista, sicer še vedno super fajn baba, a na obrazu. Ne moreš verjet. Iz tiste rosne deklice, kar gledal bi jo in nič govoril, takrat ko ti vzame sapo, tako je bila luštna, itak pa do besede ne prideš, če bi le kaj hotel.

Lej.

Tudi če ne bi povedala, bi pogruntal, da je bila na zelo pomembnem položaju, da so jo fino zajebaval iz vseh strani in da je vztrajala skor do konca. In vse to se je odražalo na obrazu in očeh.

Kako se pa to vidi?

To ne znam razložiti. A pri nekaterih se vidi razlika med kristalnimi in meglenimi očmi. Pri nekaterih zelo. In Polona je bila zelo zamegljena.

Tudi potem, ko je v tanane razložila situacijo, potem ko je vse jasno, potem .... Potem se ne da pomagat, ker nazaj hodit je povsem brez veze.

Ja, če tripaš na beso (krvna osveta). A to je med racionalnimi butasto.

Isto butasto, kot občutek, sem se poražen umaknil, ker so se a ma lih vsi zarotili.

Ne rečem. Njen karakter ni enostaven.

Lej.

Ker zanimiv je pa enostaven.

Pa spet.

Lohk je men od zunaj opazovat in se čeljustit.

Ko si v materiji je en povsem drug občutek in predvsem drugo stanje.

Zato sem jo poizkušal potolažiti, kakor sem pač znal. Včasih so situacije katere niti ne poznam, kamoli obvladam, pa lahko operiram samo na teoretični ali vse občni ravni. Ej, kaj pa vem kdo je komu kaj na vladnem nivoju. Si predstavljam da so vsi kot pes in mačka, sicer ne tako odprti, da bi mačke po luftu letale, kot jih je moj Valdi podil po dvorišču. Sigurno bolj sofisticirano, a to ne izključuje, da ne bi kateri odleteli a ma lih kot kamen katerega brcneš na cesti.

A kdaj brcneš kerga?

To sva obdelala. Sicer ne more iz svoje kože in bo menda tožila državo. To samo kot zanimivost, da se nekateri še s takimi trapijo.

Sem jo raje obdelal za prihodnost. Ker tudi tu se je povsem zakvačkala.

Saj to je vendar povezano.

Seveda če si velik šef te nikoli ni doma. Še takrat ko si je pa

glava v službi. In si kar predstavljam, da je najbolj pomembno na jadraniu priti v marino da greš lahko online in rihtaš neki nujnega. To je pa stalno.

Zdej, kaj na to pravijo otroci. Otroci sami rasejo in so prilagodljivi in če jim nudiš sigurnost in zaščito niti ni nujno da zbezljajo. To je precej od karakterja odvisno. Verjetno se le najde nekaj ljubezni vmes, med nujnostmi.

Desc.

Desc pa ni tako enostaven. Ja so faze in ni da bi zatrokiral koj na začetku. A če predolgo traja, pa še tako prilagodljiv po svoje obrača.

Dokler smo tolerantni mogoče celo prebavljivo, če že ne zaželeno. Al kaj ko take šefice, šefi tudi, nima veze z spolom, ima pa z karakterjem, ne morejo, da ne bi tudi desca komandirale.

In počti. Slej ko prej. Bolj je vprašanje kako in kako intenzivno. Ter še huje kakšne so posledice.

Glede na to da veš kako avto vozi. Kako vstopi v predavalnico.

Kako ....

So tudi posledično reakcije descove teatralične.

Pa spet.

So primeri ko se ljudje potem ko se pomirijo režijo svoji koleričnosti.

Tega je malo.

Večinoma so reakcije v negativnost in onadva sta zabredla, se mi zdi, da skoraj do dna. Samo še tepla se nista. Al pa ni vsega povedala.

A dej no. Da zanalašč z beštekem v kuhinji ropotaš, ker je prišel proti jutru domov, ves pokozlan.

Do tega sploh ne sme priti.

Tako daleč se ne sme. To prekineš že...

Kdaj?

Je diskutabilno, nič ne rečem, pa vendar takole daleč, pa magari še tako tehtni razlogi.

Tule bom sedaj opisal eno sceno, o kateri se ne govori veliko, je pa sila prisotna in v mnogih situacijah celo odločilna.

Oba sta iz starih, intelektualnih, vplivnih, bogatih, lepih, ja celo to, družin.

Zdej kok je on njej.

Ne.

Kok so njegovi njej pomagali do položaja, ali obratno, ne vem, se nisem nikoli poglobil. Sem pa imel priložnost spoznati, srečati in po malem celo sobivati z obema familijama. Ja če si arhitekt, se zapleteš, ne vpraš kam vse.

To je sicer močan argument, da se trudiš obdržati zakon skupaj. Ne rečem. Če ti mama, ata, teta, stric, cuzi, muzi, popek ... težijo, do zadnjega. Če je celo odvisno, kako se bo na ministrstvu za .... obrnilo, potem ni lahko. Pa vendar je še Charles Kamilo zrihtov, pa je bila še težja kolobocija.

Tko da je bolj vprašanje kok se pustiš.

Občasno se oglasi in mi poroča situacijo.
Tudi njen je foxterjer in morava prav vpiti da se kaj zmeniva. Ker
kadar se razgovoriva, takrat je povišan ton, in hitrost govora in
mahanje in .... Kuža tut nabija na ful.
Če pa le utihneva, tudi to se kdaj zgodi, je pa on tudi tiho.
Po moje obvlada in sodeluje v pogovoru.

Zdej prav si je iz Fb, tam nekje na Tajskem verjetno novi medeni
tedni.
Njega se (še) ne vidi.

Sam da mi je srečna, kakor ponavadi nastavim.

1980

Umrl je naš Tito, Apartheid, Regan, Mt St Helen, Winter Olympics games, WW Golf, Jami Lee Curtis, Racquel Welch, Alice Cooper, Michael Jackson, The Clash, MTV, Apple III, Commodore, Atari, Igrica Pinkponk, Nintendo

POLDKA

Za Planiško katastrofo z mojim snemanjem sem že povedal, nisem pa povedal, da je okoli tistega bilo sila veliko logističnih zapletov.

To gre pa tako.

Če češ na tekmi okoli flanketdrati, kakor sva kanila midva, moraš, ne morš verjet, koliko protokolov skozi dati.

"I ka pa je tu?"

(in kaj je to?)

Ok. Kot akreditiran novinar, kao, ni treba vstopnine plačat, dobiš pa eno priponko z vsemi podatki, ki takim pritičejo. Pol, če češ iz cone gledalcev v cono VIP je treba novo priponko. Če češ še med novinarje je tretja in tako po vrsti, se že malo ponavljam, pa bom skrajšal. Ene vrste kalvarija, razen, da je bil Rudi tega vajen. Vse je poznal, in v resnici ni bil problem, razen pejd ke, pa reč temu pa temu, da zrihta to pa to. To je bilo namenjeno meni. Pol un sploh ni bil tam, ampak je namesto njega ena drugje, skratka letanje furt na furt, ker una pač nič ne ve o tem.

Zdej. To je tko.

Služb stotine, ki skrbijo za 1000 stvari. Še dobro da deluje. Ker je to že dolga leta utečen stroj, gre. Sicer z veliko letanja, da ne omanjam z stalnega pošiljanja, u svako jake, še največ u maminu in tko.

Po je še en tko.

Večina, ko zrihtaš, ti ne dajo tam ampak je treba po to v tiskovno, al kakšno je že bilo središče. Tam četa mišk, skrbi da končno prideš do željene priponke.

Po je pa to na splošno tko.

Zgodovinsko dokazano je, da je najbolj pomemben kontakt v vsaki inštituciji z vratarjem in kopirničarjem. Če z njimi zapneš, ne prideš niti do nadstropja, pa če se na zobe mečeš.

Tu sicer ni bilo ne enega ne drugega, kamoli nadstropja, ker se je godilo v šolski telovadnici, je bila pa ena, ej ne morš verjet, ne najlepša možna, naj bajeslovnejša. Če se mi nebi tako mudilo, bi samo stal in jo gledal in izpušlač svoj famozni @@@@.

Tako sem pa takoj nastavljal na pozitivni strani in je užgalo. A zakaj? Ej pojma nimam. Videval sem jo vsak dan ene 6x po tamalem. Pač glede na pošiljanja kam vse ne. Počasi je že skužila kje me čevelj žuli in me je čakalo. Tudi če je bil cel avtobus Japoncev, če še ne veš, ko ti vstopijo se čas ustavi, ker jih zanima glih vse, zraven so pa tako vljudni, da ne more direkt vprašati, kolk pa to košta, ampak začne z jutranjo zarjo in žerjavi na nebu, skratka en [haiku](#) za ogrevanje.

Tako da, ko sem prvič naletel na podn, se je prerinila med tisto množico z mapo s gradivom katerega sem kanil odnesti.

Samo objela me ni, pa bi pasalo, ti rečem.

Poldka je bila študentka prvega ekonomije, sicer iz Žreč, trenutno pa preko študenta hostesa. Vranje črna griva je plapolala v vsej svoji gloriiji. Tudi gibi so bili temu primerni.

Čemu?

Ja gloriiji luba duša. Eto isto, kot v filmih, ko morajo posnetek počasi predvajati, da dobiš občutek brezčasnosti. Ona je to na normalnih obratih, a je delovalo skor tko.

Na vem če ni že prvi obisk izpadel, da ji nisem najbolj zoprn na svetu. Lahko sem sicer nekritično neprišteven in sem od tistih 6-stih mišk samo eno zacahnal, čeprav so bile vse super fino fajn, ker za take prireditve sicer izbirajo pripravne in brihtne, vse une nemogoče probleme, stalno reševati, res ne gre, če je katera samo lepa, po pa ne ve, kako se kseroks prižge. No, tu so morale biti poleg vsega gornjega še lepe. In so ble, a ta je bila izven kategornica. Bi komot šla za mis univers, pa sem potem slišal, da jo glih vse drugo zanima, kot to.

S Poldko nisem imel nič omembe vrednega. Razen obilico pozitivne energije. V Planici sem bil tri dni in dve noči. Drug večer smo se srečali v takrat tako popularnem hotelu Prisank, v baru. No, ni bilo nič na bar, razen imena. Po mojem bi se mu moralo reči bife, a je ime ostalo še iz časa ko mu ga je arhitekt namenil. Namreč v baru pač ni množice, zgužvane množice, prerivajoče množice v pancarjih, skibuckah, z odpetimi bundami da se je videlo, včasih pa res kaj zanimivega, večinoma pa pač spodnje smučarsko perilo. Ok.

Za planiško tekmo je bilo tega manj.

"A ludi?"

Ma ne, teh mogoče celo malček več, v kolikor niso zunaj stali, ker noter ni bilo mogoče, pancarjev je bilo pa res samo za vzorec. Videlo se je pa marsikaj. Ko se novinarji razživijo, podprti z vsemi tehničnimi ekipami in organizatorji, je še dobro da je bufet, sori, bar še stal.

Ok, nima veze.

Ima pa veze, da sem se rinil tam, pa niti ne vem točno zakaj, menda ker so se vsi, al kaj, poznal sem jih sila malo, na videz sicer precej, saj sem jih mnogo srečeval v različnih situacijah, kakor je pa bilo že nakazano.

In se tko rinem, množica valovi, nekateri sila glasni, plesat se ni dalo in jo vidim pri šanku, poizkuša naročiti, pa jo lih z vseh koncev vsi prehitijo. V taki situaciji pač ne moreš biti vljuden, no lahko si, a do oranžade pač ne prideš.

U, sem kopal, pa porival, pa sploh bil kot kakšen razjarjen buldožer, se mi uspe preriniti do nje, vmes poslušajoč kaj vse ne, še največ u 3 p m pa teke, a to sem že vejen in zadnje dni nič nenavadnega.

Pri bifetu odrinem enga je komaj stal, po mojem niti ni vedel da sem ga, čeprav je tišal denar čez pult in tulil, še tri pire. Se uprem z obema rokama, tako da naredim v tisti množici pol metra prostora in me je gledala direk v oči in to iz enih 5 cm. Ajd 10. več kot 15 pa ziher ne. Ti povem da se je čas utavil. Kar stala sva in se gledala, roke so me že fino bolele, ker vse okoli mene so rinili na šank, ne pa da se tam enedva nekaj gledata. Zatorej dahnem:

"Ka boš?"

Oranžado prosim.

ORANŽADO IN KOKTO PROSM!"

Se derem mino njenega ušesa, tako da sem je celo malček na šak pritisknil, u je dišala, moj tip, a se odrinem in zopet držim rastojanje.

Celo dobiva od taprve. Jo držim za roko, ko se rinem proti oknom, stran od šanka, kjer je sicer tudi polno zasedeno, a te vsaj ne porivajo stalno, če si si priboril prostor za obe stopali.

Navkljub vsesplošnemu šundru se zmeniva osnovna izmenjava podatkov, za katere pa že veš. Ravno nastavim, svoj standardni repertuar, saj veš hribi, veslanje in potem, pa nisem prišel niti do prvega zloga, prvega poglavja, prvega stavka, ker jo za rokav cuka tut ena fajna in se ji nekaj dere v uho.

Spreminja obrazne grimase, od najbolj poduhovljenega bitja, kot kaka svetnica, do malček zariple, ko si tako jezen, da bi kerga fentu.

Mi prime glavo z obema rokama, pri ušesu, tako kot je to v filmih, preden ga kušne in začne:

"So me že spet v drek potunkali",

pol je mal cenzure, ker ni bilo nič na temo svetnic,

"Sem bila od 6h zjutraj do 6h zvečer, sedaj grem pa še reševat, ker ne znajo iz dreka!"

Odmakne glavo. Me gleda precej od blizu, me zopet potegne, na sedaj že znano pozo in zavpije:

"Pridi kaj jutri!"

In se že preriva proti vratom.

Že prej je bilo nazarensko vroče, sem že o tem, a niti nima veze kaj pomeni, je bolj dramaturški dodatek, ker je bilo zares vroče, pol pa še bolj.

Kaj pa sedaj?

Kaj pa?

Ka?

Marts butast.

Ko rabiš čistih in odločnih misli, si pa kot kura brez glave, o čemer sem pa tudi že.

Glede na potek dogodkov bi lahko komot zapisal, noč je bila dolga in izgledalo je, da je ne bo nikoli konec. Pa ni bilo nič na to temo. Ko sem padel v sobo se še stuširal nisem, ker sem se samo malo usedel na posteljo in takoj vstal, razen da je bila vmes nočka in bilo že jutro, pa še malo pozen sem bil. Sicer ne krize, a brez obiranja samo pod tuš, zajtrk trčečim korakom, Rudi me je že poslal kam vse ne, preden greva pod skakalnico, danes je finale, če se tako reče tudi pri skokih in rabiva pravo svetlobo, ti pa še preveri baterije, ali je druga kamera navita in tko 100 stvari. Na srečo je bila ena tudi v tiskovnega in sem jo videl. Sva si pomahala, nasmehnila a je imela lih ene 100, no 50, 25 pa sigurno čakajočih, na ne vem kaj in kot veš narod ne čaka ampak skoz nekaj sprašuje, zakaj pa moje še ni, če so Nemci že dobili, skratka, razen da sem dobil preko vrste, z pomežikom, več ni bilo in sem letel.

Pol na skakalnici, se pravi pod njo, no na izteku, že veš, neslavno. Pol še enih 66 nujnih opravkov. Ta 67 pa: used se u Francelново alfo in nes filme v montažo.

Seveda je prvo v razvijanje, ja včasih so se filmi razvijali. A kaj je to? Če te zanima je na Guglu vsa zgodovina. V mojem primeru je bilo samo do vratarja na RTV, ta je pa potem naprej poslal. Kam? Ej pojma nimam. Po moje v laboratorij.

In tko.

Poldko sem še par krat srečal.

Na arhitekturi smo imeli v prvem tudi ekonomijo. Ne morš verjet. Sam tudi nisem, dokler ni bilo treba po frekvenco za Bežigrad. Tako da sem par krat moral vse eno tam biti, da ne bi rekli, da hočem na izpit pa ne vem niti kje je šola.

Stojiva tako z Gregorjem, že na povratku in čakava 6-tko. Se pomenkujeva kar se pač pomenkujejo bruci na arhitekturi, skratka same pomembne. Pride trola, ven se vsuje naroda in eto skor v naročje.

"Ja, živjo, kaj pa ti tukaj?"

Jest vosu, sicer razlagam kako in kaj, in lezem na trola, ji maham se nasmiham, vrata se zapro, ji maham.

"Pa koko vse ta boljše mačke poznaš?"

Sprašuje Grega, sam pa razmišljam, če jest nisem vosu, pa kdo je. Me je za trenutek imelo da bi letel do šoferja, da me dol spusti, pa vem, da so zoprni kt avijon. Ok prispodoba ni dobra, kaj pa vem če je kakšen avijon tečen. Mogoče brencel.

Stojim, se obešam na štangi, se gibljem v ritmu prometa, ne slišim, ne vidim, sploh me ni.

Butl! Butl! Butl!

Butl!

KRAS

dobi posebej zaznamek.

Ja, saj je tko fajn.

Tudi, glede tega sploh ni debate, a sem hotel o eni drugi. Namreč, tam v prvem letniku arhitekture, večinoma še nismo vedeli kako in kaj.

Seveda ne na ven. U pozerstva svakojakega precej, pa vendar. Predvsem potem v drugem semestru, ko so bile relacije postavljene, če ne že vzpostavljene, je mnogokateremu začelo primanjkovati purfla.

Tisto ko te kar razganja od, kaj vse ne bi, pa ti postaja jasno, da so bile projekcije precej drugje, tule je pa ena praznina.

Po svoje fajn in ravno zaradi tega sem kanil na papir dati.

Namreč.

Ok, no.

Seveda je normalno.

Ma, to, da smo delali prvega še na splošno, čeprav mnogokdo ne priznat in naj bi se potem profilacija toliko bolj kristalizirala. Ka?

Ma tisto, ko eni ne delajo opreme.

A zakaj?

K smo tko pametni, da se dihat ne da.
To je samo za ilustracijo, sicer pa precej našpičen diskurz. U, kva vse ne. Včasih se pa zares zdi, kot tista, ko se spravi zbor bolj prav živčno debatirat, kam in kako bi bilo edino pametno, ali vsaj racionalno ali pa kar tako, tega še naj več, al kaj ko sedijo na kravjem hrbtu in če pa o čem ni da bi debatirale, pa kam gremo.

Eto takrat je bilo mal na to temo.

Zdej.

Eni smo slutili, eni pa čisto nič. Nekaterim se še dopovedat ni dalo, ker sploh niso razumeli o čem spet bluzim.

Skratka brez konteksta ne deluje.

Ma, saj se spomniš, šem že napisal da mi je u vojski en kučni broj, kar naj bi bilo povabilo na tepst, a glupi slovenac, to sem jaz, se je pa začel na vse pretege režet in od pretepa pač nič ni bilo, ker so se začeli tudi ostali, saj poznaš, ko se vsi režijo, pa ne veš zakaj, potem se pa še sam. Sem si namreč živo predstavljal, kako mi kučni broj gor na treh metrih in me je pač razneslo.

Skratka nč ne šteka.

Tam v prvem je bilo pa tudi kaj njih, a jih ni razneslo v smislu heca, temveč kvas tečn. (idiot (a ne povedat))

Tko da.

Smo tvorili grupico, kakor že opisano, lahko tudi butlnov za koga, a tu bom nadaljeval z progresivci.

Tisti katere malo bolj zanima in ne samo to, še take, katere sploh ne pašejo zraven.

Skratka vse.

Tu je bilo potem že kar kaj debat in predvsem stran poti, a ne v smislu, ti se pa slikej, temveč boš že videl jutri, ko preštudiram to pa to in ti navržem, da un je pa tako rekel.

U, tega pa tudi ogromno.

Sam sem rabil leta, da sem pogruntal, da misel nima nič več teže, če jo zabeliš, da je tko k, ali un je pa tudi tko rekel.

A v tistih časih še na liniji in sem pač vlekel kot večina.

Zdej.

Absolutne avtoritete so v penzionu, če ne že pod rušo. Med sodobniki, ga pa še ne poznam, kateri bi bil svetel vzor, se je tudi to zgodilo, a je se je moralo leto obrniti.

Takrat je bilo pa prazno.

Potem smo pa nekateri po občutku, ne da bi se zavedali, pač po svoje zavijali. Veliko stranpoti, da ne rečem slepih ulic, a to se itak ne prizna, temveč zataji in gremo dalje.

"U matr sm kiksnu."

Ga ni bilo, vsaj v naši generaciji. Mogoče ker na Filofaxu, med inženirji pa že po difoltu kontra.

Za ilustracijo, sploh ne paše v tole pisanje, pojasni pa precej.

Torej, arhitekti smo cepleni na pravi kot.

No, nisem hotel o tem, a je del materije. Skratka če je kaj na plajbo, je že mal tko k.

Ka?

Lej eni obesijo slike naravnane na en rob in izvalijo, tko k Plečnik.

Sicer je res da je mojster tudi tako, a je še kaj. Če poravnaš slike še nisi Plečnik, še mojster ne, še arhitekt ne. A začetek pa je, to pa ni debate.

Tako smo tudi cepljeni na to da imamo rešitve.

Ma saj jih imamo, sploh ne rečem da ne.

Zdej.

Dobre al slabe je že druga, a hotel sem o drugem.

A veš, včasih je tak dan, al pa luna, al kaj, skratka ne sede. Da ne omenjam, da so časi in prostori, ko ti nič pametnega ne pride na misel. Ne začutiš prostora, včasih še časa, pa še kaj bi se nabralo, a sem hotel o drugem.

Namreč ga ni arhitekta, verjetno v vesoljni zgodovini, ki bi nekoč izjavil, pojma nimam.

Vse samo tega ne.

Večinoma so drugi krivi.

U, izvajalci, so podn.

Investitor me ne razume.

Občinarji imajo butaste zahteve.

Sosodov pes me vedno oblaja.

Skratka vsi ostali.

Tako da ti je vsaj malo jasno, če imaš gornje prebavne motnje in ga ni genialca, kateremu bi slepo zaupal, še svetlih vzorov ne, zraven moraš pa prav kunštne formule drgniti in se ti po malem zdi, al pa ni vse brez veze.

"A greva jutri na Kras?

U, ja, fajn, za kva pa?

Kr mal stare bajte [slikat](#).

U, to je pa tko fajn."

To sva potem še celo leto počela. Ne samo stare bajte po Krasu, tudi po Škofjeloškem in Idrijskem hribovju. Ja skicirala tudi, a v resnici ni bilo časa, fotke, še kar, daleč od današnjih situacij, takrat je imel film 36 posnetkov in če si dva filma skuru, je bilo že omembe vredno, kok da je bilo fajn (zanimivo) da je bilo toliko šklocanja.

Do tretjega letnika, ko sva si stala strokovno na nasprotnih bregovih, sva se veliko družila. Saj tudi pol, a sploh ni bilo več brez pogojno. Tako da, lej vsega lušnega je kdaj konec.

A do takrat so bili tudi famozni Škofjeloški žuri, ti bi itak potrebovali svojo beležko, a tudi ni vse za povedat, tako da. Ja, muzicirali smo tudi skupaj, kakor tudi sodelovali na natečajih in potem na KIPu ter na koncu na Ksaju.

PRISANK

Ko sem prvič tule lezel ni [nihče](#) nosil pasu, čelade, ali celo deodoranta samo za plezalce. Saj ne vem, če ni to tržna niša in trenutno uporabljajo še istega kot kolesarji.

Mi je že v osnovi mimo.

Če šprudlaš 3 ure u breg, ne moreš na vijolice dišat. Sigurno pa manj nagravnjo kot kateri naprfumirani. Če bi mene kdaj kdo kaj vprašal, bi prepovedal uporabo parfumov na poteh kjer hodim.

Sem se tudi sam spremenil. Kakor že opisano sem si naredil pas, ga navezal na [prusik](#), skozi pa en star karabin in lahko fotkam tam na zajli z obema rokama, pa še ven od stene se lahko nagnem, kar je bilo v starih časih misija nemogoče. Čeprav sem vse eno nosil s seboj širokokotni 28 in zoom 200 objektiv. Je bilo že tisto 59 kil, potem pa še opremo za sneg, pa magari poleti, ker sem že dokaj na začetku mojih kolovratenj doživel na tem istem hribu, gor na grebenu, avgusta snežno ploho.

Sneg se je sicer sproti talil in trajal je lih ene 3 minute, a mi je prpa delala in od takrat, ziher je ziher, dvojni pulover in anorak pod minimum, pa raje več, pač glede na letni čas. Pozimi ne hodim več, je čisto preveč dela da kam prideš, da ne omenjam, da smo včasih 3, 4, ali celo 5 ur gazili, na primer spodaj do Vršiča, če se je udiralo, da si naredil na vsak korak, pol koraka nazaj, kar pa nas ni ustavilo in je bila potem tista ura smučanja, naj več kar se je zgodilo tisto leto.

Se nam je pa res ljubilo.

Danes me vsi prehitevajo. Tudi po tej plati sem se spremenil. Postaral reči.

Ja tut.

A ni pojanta v tem.

Včasih je bil vrh edino merilo. No, pa še kok hitro tudi.

A je to največja neumnost, kar jo lahko narediš.

V hribe greš zato da uživaš.

No, to se tko reče. Seveda če te čevelj žuli in malo je poti da te ne. Če ti zmanjkuje vode, kar je skoraj obvezno. Če je vroče kot pes.

In tko.

Angro je pa uno prej.

Greš da uživaš.

A kaj?

Tega tudi kolikor hočeš. Klasična je da bi bil sam. Malo [morgen](#).

Ti časi, ko si srečal planinca in se ga razveselil, da si lahko po celem dnevu kolovratenja malo poklepetal so za vedno preteklost.

Sedaj če bi samo dober dan vsakemu voščil bi imel suh jezik od stalnega klepetanja. Tako da je bolj kimanje ali celo mežikanje, a ta je že na punčke-fantki nivoju.

Pa še tko te eni prav butasto gledajo.

Razgledi so še vedno isti, te lahko uživaš skoraj nedotaknjene. (Imam že fajna dioptrijo, pa se ne vidi vsega)

Pol se pa že neha.

Vreme zna biti kakšno leto stalno kislo, pa vse eno skočiš kam, torej ne uživaš vremena.

Tišine skoraj ni.

LAUFARCE

U, je bil mejnik.
Pred in po laufarceh.
So bili časi, ko sem o njih podobno razmišljal, kot o golfu.
Penzionerji, al pa mafijozoti
(naši
    (partici
        (pa ne več ta rdeči
            (vseh barv in nians
                (sploh ni več pomembna usmeritev
                    (sam al si naš al nisi))))),
skratka čist mim. Vse samo tega ne.

Potem pa, niti ne vem zakaj, a stojim na deskah tam pri Mednem.
Sploh ni Medno, temveč je ob križišču iz Medvod, proti Škofji
loki.

A ja.

Fotr in mama sta jih nabavila, pa je mama takoj zatrokirala, fotr
pa kmalu za njo, moj fotr ni nikoli takoj odnehal in sta jih potem
kar nekaj časa ponujala. Pa boš vsaj probal, da boš lahko sodil.
Če ne veš kako je ne moreš reči podn.
Kar je ene vrste logika, ne rečem.

V tistih časih sem se imel še za aktivnega smučarja, čeprav na
zajli se pa tudi več ne spomnim kdaj smo se nazadnje dričali. Kole
ne Vršič že še, še Komne se komaj spominjam.
A občutek je isti, vsaj prvi trenutek, ko sem si deske namontiral.
Gledam osamljene tekače, čeprav so večinoma prav počasi drsali.
Tekel ni zares nihče. V resnici prav fajn scena, na takle sončen
dan. Na soncu prijetno toplo, v senci pa še v lička ščipa, kakor
je tudi zjutraj od odhodu.

Ni pustila da ji pomagam, sila samostojna oseba, sicer zelo
prijazna in dobrohotna, a kaj na kavalirski strani, pa niti pod
slučajno ne. Sem jih kar slišal na začetku. Takrat še pridušeno,
potem sem pa tudi popustil in je bilo redko na glas. Čeprav se je
tudi dogodilo. Je znala povzdigniti glas. V resnici je to v redu.
Sicer takrat ne, je precej odveč, a ker sem bil večinoma sam kriv,
tudi ni pomoči. Sigurno pa veliko bolje kot mulo kuhat in nabirat
v ruzaku, ko je pa pretežek pa eksplozija. Potem pa poveš še več
kot bi sicer.

Ne, ni nobene krize. Sva se sila rada imela, samo nekatera
področja, so bil na trdo, kakor kavalirstvo pa take.

Vidim da je gotova. Jo poljubim in naredim prvi korak.

Me je zasukalo za 180 stopinj, kar bi pomenilo glava tam kjer so
bile še pred trenutkom noge. Pa lih tko je blo. Sem fino v led
treščil, ja z butico, kako pa, smučke pa na nebu brez oblačka
gledal. A to šele po tem, ko so se zvezde razkadile.
Ne morš verjet, a zvezde se tudi razkadijo.

Eto tko.

Začetek mojih laufanj ni bil prav nič slaven. Sem potem kar nekaj časa rabil, da sem iz krča, kateri me je obvladoval skoraj cel kilometer, le naredil prvi pravi drsalni korak. S časom mi je tudi to steklo in od zdaj naprej sem laufar.

Sem, sva, smo to počeli še vrsto let. Je bilo precej prikladno.

Potem po ših tu, še za urico ali dve na laufarce.

Tako da se ne spomnim da bi še kdaj na zajli peljal.

1981

Ljubljana mesto heroj, Vojaški orkester Lj garnizije, Vrste za kavo, Nejc Pot, Gatnik Gal v galeriji, Space shuttle, Lenon ubit, Lego, 007 For your eyes only, Indiana Jones Raiders of the lost ark, Jane Fonda strarejša bolša, Weather report, Buldožer Pljuni istini u oči, Osibisa - Woyaya, IBM, Luknane kartice, Flopi disk, Audio kasete, MS zalaufa, Ms DOS, Prvi portable, Xerox 2010 star sys

AJDA

"A bi lahko prišel pomagat, ti si dolg in poskočen?"

Moje punce prijateljica, arheologinja mora izmeriti Ajdovski gradec, pa so arheologi lih tako počasni, tako da se bolje ujamejo z zgodovino in jim je tu in zdaj malček prehitro.

Zdej. To je tko.

Ker pa?

Ka?

Ajdovski gradec.

A, ja, pri Sevnici, drugi niso tako pomembni.

Tam je bila pa menda prva krstilnica na slovenskih tleh.

A so bili že tudi Slovani, ni povsem jasno, tu je bila skrita, na vrhu hriba naselbina romaniziranih ostankov, med tem ko so ob Savi gor pa dol harali svakojaki. Med njimi tudi Slovani, te so se še ustavili za razliko od ostalih dirjajočih hord.

A kerih?

Menda so tudi Vizigoti tu nekje mimo leteli. Če ravno ob Savi ne vem, kakor tudi ne, če v tistih časih, katere smo kanili izmeriti. Izkopano je menda bilo že vse, samo še ne s koordinatami. To naj bi mi izvedli. Prijatelj s teodolitom, sam pa z lato v koprivah, kar je potem bila še par krat moja usoda.

Punci sta risali in vse je bilo kakor je treba, razen.

Do sedaj ti je že jasno. Sicer v množici imam še kar težave, a v komorni zasedbi se mi pa večino odpre. Ja, kakšen čaj z rumom pomaga, pol sem pa še kar vesel predstavnik svoje sorte. Tako tudi odkorakam doživljam nasproti.

Že v avtu ni spregovorila besede, a v avtu, v tistih časih, so še kateri drugi imeli težave, tako da ni bilo čudno.

Se zapodimo gor na hrib. Razpakiramo robo, začneva meriti, me pošilja v, u to je pa po Mrfiju, nikoli ni tako hudo, da ne bi bilo še hujše, če ne samo v koprive, še v robide, če pa še to ni dosti, pa še na previsno skalo, polno modrasov, pol pa pravi, a lahko še en meter dalje.

"Ne morem, če nočeš da v Savo padem."

A to ne una.

V koprive me je pošiljal, prijatelj, njegova mu je klicala kam in kako, una je bila pa cel dan tiho.

Pri večerji v hotelu.

"Mal je čudna, a je fajn.

Pa zna govort?

Malo."

Res zna.

Na razhodu je rekla hvala, a tako potihlo in v tla gledajoč, da ne vem če se mi ni samo zdelo.

DANASA

Če si česa nisem mislila, si pa nisem, da se bo tale še h komu stisnila. Opazovala me je, ko sem ji božal, vrat mi je položila na ramo, po vratu pa po prsih in trebuhu.

Viš, duša pokvarjena. Ne, nič takega ni bilo.

Pa po gobcu tudi. Čeprav tam sem bil kar previden. Kakor me je imela rada, je bila pa sila nepredvidljiva. Bil sem en redkih, ki mi je jedla iz roke. Dlan sem moral razpreti z vso silo, sicer je poleg sladkorne kocke, kaj hitro zagrabila tudi kožo. In to je, še najmanj kar lahko rečem bolelo. Pa bi lahko dodal še vse pridevnike, da o pomožnih glagolih ne govorim.

Začelo se je pa čisto drugače.

»Neža, oprost, ampak, te gledam že pol leta, pa si mislim, tole je pa moralo sila boleti, ko so te šivali po vratu, če ti ni zoprno, prosim povej, kaj se ti je pripetilo?«

Neža sicer precej mirna in tiha miška, ki je naredila vse naloge zraven se ji je pa videlo, da nekih dalekosežnih nagnjenj nima, je delala 2. letnik z nami.

Kar oči so se ji zasvetile. In prvo kar je bilo besed je bil cel rafal pomožnih glagolov. Sploh nisem vedel, da punce še bolj preklinjajo, kot ta najhujši kvantači med fanti.

Strmel sem vanjo in z odprtimi usti in opazoval iskre v očeh, ko je začela praviti, zakaj je imela tako grdo brazgotino na vratu. In to točno na sredini, veliko, da je prekrilo celo prvo stran vratu pa še malo v podbradek. Sila šarlatansko delo za plastično kirurgijo. Se mi je zdelo, da bi sam bolje zašil, če bi znal šivati in ne bi prej vkup padel ob pogledu na tako rano. Sploh, da je preživela. Zato me je pa tako zanimalo.

Ko se je spucala in je počasi nastavila tudi z zgodbo, čeprav pomožni glagoli so še vedno kraljevali, je povedala. Že precej let jaha na jahalnem klubu Ljubljana. In, da so dobili eno divjo kobilico, kateri nihče ni bil kos. Pa so njo določili, da jo umiri, ker konj je bil še uporaben, čeprav so ga s transporta sneli.

To se je takrat dogajalo v Prestranku. So konjeniki pregledovali konje namenjene v klobase, v Italijo. V Prestranku je bila veterinarska kontrola, pred carino v Sežani. In tam so ponavadi stali par dni. Takrat so tisti, ki so se spoznali na konje, menda se že na daleč vidi za kaj je kateri sposoben, kar nisem nikoli dojel. Meni so bili lepi, pa veliki, pa po barvi so se tudi ločili, eni so bili bolj eni pa manj živahni. Čez čas sem opazil, da imajo celo karakter in na koncu osebnost, a to je bilo

proti koncu zgodbe, da bi pa kdaj stal na peronu in opazoval stotine konj in med njimi videl, da je kateri še uporaben za šolo jahanja. Ej, so vsi poklapani in žalostni. Razen po barvi jih ne bi ločil.

Eni so pa znali, celo znani so bili po tem in včasih so bili najeti, da so zrihtali poceni konja, ker te konji so se vagali po kg. In je cena v kg-jih bistveno manjša od jahalnega konja.

Torej en jo je določil in so jo sneli. Pol pa problemi. Ne samo, da je bila ogromna. Malček je spominjala na nemške delovne konje, ki so vlekli vozove z pivom. Pol večji od normalnih. Kopita ni imela poraščena z dolgo dlako kot Nemci, a trebuh je bil pol širši od največjega vamparja na klubu. Pa bi človek mislil, da je glede na velikost okorna kot se takim velikanom gre. A ja. Še preden si pomislil je brcnila. Skočila pol metra v zrak in se ukrivila kot mačka. Temu skoku se sicer reče mačji hrbet. To je takrat na rodeu, ko kaubojski poletni v zrak in se večinoma točka zaključi. To zna vsak konj, razlika je samo kako sunkovito in nepričakovano.

Vsakega je skipala v pol minute. In so Nežo najbolj zvito jahačico, ki se nikogar ne boji, določili, da ji, da vetra. Pa menda niti v box ni prišla.

Box je ograjen prostor, ponavadi 4x4m v katerem so konji večinoma neprivezani a vse eno pod kontrolo. Po moje je Danasa začutila, s časom sem videl, da imajo izredno izostren čut za dogajanje okoli, da se ji bliža zadnja ura, in se ni pustila niti osedlati in zauzdati, ker potem bi jo verjetno Neža že dala vetra, tako jo je, pa, menda v istem trenutku, ko so odprli vrata, vsekala z zadnjo nogo, ful ruker, v goltanec, v adamovo jabolko, katero se je seveda odlomilo, v vratu ji je zevala ogromna rastrgnina in seveda se z kobilo potem še dolgo ni nihče ukvarjal. Po mojem je bila na transportu, ker je prejšnji lastnik obupal, da iz tako živčne in hudobne kobile, ne bo nikoli nič dobrega.

Nežo so seveda, v mlaki krvi poizkušali zaviti, da ji kri, ki je menda brizgala, kot iz špric bruna, nebi odtekla. Rešilca pa pod nož. Dotični kirurg jo je samo pokrpal, po moje z mislijo, da jo bo potem lepotni kirurg nekoč porihtal. Pa je pri tem ostalo. Skratka iz perspektive plastične kirurgije čisti zmazek iz stališča hitr sam de bo, pa po moje dosti učinkovito.

»Pa si jo fentala?

Koga?

Ja kobilo vendar, saj te je skoraj na oni svet spravila.

Neeeeeee. Zakaj pa? Kaj je pa kobila kriva. So jo že živcirali, sama sem bila pa tudi butasta, da sem ji za rit stopila, kamor še udomačenemu in prijaznemu ne smeš.

In? Kako se je končalo.

A iz mano?

Ja tabo, pa kobilo tut?

Nč, ko sem se vrnila na klub je bila že krotka. No, kakor ta sploh bo krotka. A so ji ubili vsako iskrico divjosti. Po mojem je še za orat preslaba, tako so jo zadenfal.«

Ob Konjeniškem klubu Ljubljana, ki je sicer takrat gostoval pri teti Ivanki so bili policaji, oboje pa center vasi. Teta Ivanka je klela kot Neža. Pa brez vzroka. Vsak stavek je začela z ... ga začinila z .... in končala z ... Premori so pa sploh bili ...

Pa ni bilo nič takega. Sem jo enkrat prav topogledno opazoval,

meni je bila tanajbolši naturščik kar sem jih kdaj srečal. Ne Felini ne Kusturica ji nista bila kos.

Mi rihtamo konje, al pa se rihtamo, da bomo rihtali konje, ene 10 mandelcev, skratka polno dvorišče, Ivanka pa na vratih svoje domačije, v firtahu, z ruto malo čez oči, potne srage po licih so izdajale, da je ravno nekaj težkega delala, roke prekrižane na že davno izpraznenih prsih, opazuje mladino, ki veselo rezgeta ob opravljenih okoli konj. Pa prileti golob, katerih je bilo sicer dosti in pristane na gnoju. Ivanaka pa:

»Pička ti materna, kok dobr gulop, mater mu nabijem, tole bi pa bla super mineštra, kurac to sifilističn.«

Otroci so bili navajeni na vse te izpovedi, katere je imela stalno vse polno. Meni je šlo pa tako na smeh, da sem kar na stranišče moral. Ta pa je vaški posebnež ali original.

»Prid ti jo pokažem.«

Kobilo na klubu.

In prideva s Petrom eno popoldne na Ježico. Čez cesto u Štošce pu rošče. Pa res no. Sam, da ne po rošče ampak na obisk Neži na klub, se pravi Danasi.

Peter, to je treba povedati, je dolg kot ponedeljek. Tudi sam nisem bil pri ta malih, pa sem bil ob Petru res ta mal. Še sreča, da me je bilo nekaj čez ramena. Takrat še ne čez trebuh. Tako, da niti nisem tako odstopal. Pa bi ga vse eno moral gor gledati, če bi se z njim menil, a v tistih časih smo govorili tako, da si po svoje gledal, čeprav si nekomu nekaj razlagal. In ni bilo problema.

Ti zakorakava na dvorišče, danega naslova, kar ni bilo težko najti, saj se je smeh razlegal po vasi in topot kopit je bilo slišati. Edino kar bi lahko zgrešila je, da bi zavila k sosednji kmetiji, kjer so imeli policaji. Tam so imeli večje in močnejše konje saj jih niso iz transportov snemali. Potem so jih pa trenirali tako, da so jim petarde ob ušesih prižigali in konj ni smel niti prestopiti. Trzniti že, odskočiti, kot vsak normalen konj pa ne, da bi na demonstracijah lahko bili koristni. Sicer kako pa bi izgledalo, da so demonstracije, al pa ne vem katera žurka, pulcaji bi pa za konji letali.

Kar se je potem par krat zgodilo. A ne policajem ampak nam. Mi smo imeli psihološko zdrave konje. In tak, ti ob, ne poku pištole, ampak, če list pade na tla, naredi tako paniko, kot, da je konec sveta, če si pripravljen se več kot poskok ne zgodi. Tistim se potem reče star jahač. Tisti, ki pa telebnejo, so pa začetniki. Kar se odskokov tiče, po mojem mnenju jih konji izvajajo, ne zato, ker bi se res česa ustrašili, kar sploh ni osamljen slučaj, ampak, konjem je pač všeč poskočiti in, če je vzrok bukov list v zraku, juhu, u luft, če je začetnik, juhu, sreča brez vrvice pa laufat. Konji so narejeni za laufanje in topogledno sila otročji, če vidijo, da en laufa, pejmo punce, večinoma so kobile, ter ga prehitijo. Zato jih je tako enostavno na dirko pripraviti.

Tudi brez priprave bi laufali. Sicer ne v krogu ampak čez drm in strm in najraje po poljih in travnikih, če pa teh ni pa po cestah in tako včasih tudi gor na Ježico mimo Ruskega carja po Titovi. Seveda je promet stal, mi smo pa letali med avtomobili in upali, da se ne prevrne, ker podkovan konj na asfaltu je kot ti na drsalkah na Blejskem jezeru pozimi.

»Živjo Neža. Sva prišla. Dej mal razkaš.

Živjo, tole je Kazan, tale je Cika, to je Gumpi in tako čez

štalo.«

Vmes tudi kakšen človeški osebek pod imenom.

»Tuki pa pasta. Ne zraven stopit, to je pa Danasa.

Jo lahko sam jest in trenerka odpneva.«

Je stala tako kot vsi v stojiščih in prav zdolgočaseno seno prežvekovala. Konji sicer ne prežvekujejo a to paše k opisu trenutka.

»Sploh ne izgleda strašno. Sam mal bol debel konj.

Bo šla v klobase. So jo sicer pulcaji čist zadenfal, a vsacga tečajnika vrže. Za taprav jahanje je pa pretežka.

Aha.

Ti, kaj praviš, a bi morda lahko probala?

Za vaj pa ni kojnov. Mogoče pri pulcajih. Ampak uni ne dajo civilom.«

Zares so bili tukajšnji konji opazno manjši, čeprav še vedno večji od ponijev. Še celo od Haflingerjev. A to sem opazil čez mesece, ko smo jih dobili. Naši so bili večji kot Lipicanske kobile, ki naj bi bile lokalna istrska pasma, katere potem naskakujejo arabski žrebci, da rata ta prava mešanca Lipicanerjev.

Imamo samo dva vajinih številc, sta prišla pred pol leta iz Irske. So jih šli lastno avtovsko ponje, pa je žrebec na transportu doživel živčni zlom. In za več kot razplod ne bo. Kobila je pa v resnici edini konj, s katerim lahko konkuriramo drugim klubom in jo jahajo samo najboljši pa še tisto samo izbranci, če nisi naš odpade.

»Ja, pa tale, ampak tale te fenta preden v stojišče stopiš.

A se upaš probat?«

Sem prav pohlevno gledal, ker sem se pa čeljustil, da sem Petra za družbo dobil, kako obvladam konje, ker sem iz kmetov. Pa smo samo krave imeli. Saj je isto. Sam bolj hitri so. Pa rogov nimajo.

Jo je osedlala in smo šli dol do manježe. Manježa ograjen prostor, kjer se učijo in izvajajo liki. Liki za dresurno jahanje. Dresurno jahanje je ene vrste ples. Pol, ko si mojster. Prej je pa matranje za konja in jahača. A vsak mora skozi to. Potem, ko je mojster tega pa lahko naprej v skoke ali kas ali galop, kar bi bile 4 osnovne discipline jahanja. Obstoja tudi country in military. Oboje je v več ali maj naravnem okolju. Military je pa že divje verzija counrtyja.

Mi jo je držala in pristopim. Dansa pa u luft. Madona je ogromna. Mi je zakrila celo obzorje, če ti tole na rit prileti, prav veliko ne ostane.

»Ne boj se. To vsakemu naredi, da jih prestraši.

Ti kr guvor.«

Sem skup lezel. Čisto mali sem že bil.

»Pejd no gor!«

Pa pristopim k sedlu oziroma stremenu. Takoj, ko poizkušam dvigniti nogo v streme, Danasa odstopi. Ne bi verjel, če ne bi bil zraven a konji prav poskočno v stran hodijo.

Jo cukne in lopne z bičem.

Danasa mir.

Je zastrigla z ušesi. U, kok je streme visoko. Al pa ne bi pručke. Al pa, če bi jo prislonili ob ograjo pa, da tam zajaham.

»Ne ga srat pa gor pejd.

Lohk je teb, k si vsega hudga vajena, kva pa jest, k sm razvajen.

In sem uporabil vsa leta svojih akrobatskih izkušenj in prvi zajah

mi ni bil v ponos. Kot v risankah, skoraj sem na drugi strani dol padel.

Se zbalansiram.

A spustim? Vprašana Neža.

Spust.

Pol pa ...

Nč.

Kje se, da v prvo?

Ji moraš z boki nakazat v korak in malo list dati.

Kuga nej nardim?

Tkole pomigaš, miga z boki naprej nazaj, in mišice na nogi ji položiš na trebuh, če ne zaleže pa še malo stisneš.

Pa je bila Danasa vajena še kaj bolj silovitega in se ni prestavila. Seveda je veselo migala z ušesi in se ozirala okoli. Ti povem, da se je režala in delala norca iz mene. Mi je bilo že prvič dano videti, da ima karakter.

Skratka, kar koli sem naredil po ukazih Neže učinka ni bilo nobenega. Se ni premaknila niti za centimeter, dokler ni Neža švignila z bičem. Pol pa sicer v kas in to sila hiter in po manježi v krogih. Dokler ne znaš kasati je to celo bolj zoprno kot galop. Kot ti bi en z velikim kladivom tolkel po riti. Me je zmučkalo totalno.

Potem pa kot bi odsekal se ustavi in spodviije vrat, če bi bil normalen tečajnik bi ateriral, ker sem bil pa rojeni kaskader sem se pa ujel z zadnjimi atomi močmi, in to z listi, to je spodnji del noge, ker spredaj ni bilo nič. Ne konja, ne glave, ena sama praznina. Ne vem kako je to izvedla.

Ker pa nisem padel, se jo celo v nadaljevanju pripravil v gibanje, kakor mi je Neža svetovala. In začuda je delovalo. Pomigaš z ritjo, nasloniš liste in gre. Še bolj pomigaš in še malo rukneš z listi pa je celo druga.

Hej sej tole je pa fajn. Na ovinku, se sicer ni dalo nikamor razen v ograjo, kar pa nihče ni hotel. In mi je Neža razložila, da se nagneš v željeno smer in, če ni dovolj nežno nakažeš še z uzdo. Sem se zmotil, se nagnil na pravo a potegnil nasprotno uzdo, pa je vedela kam hočem, samo ne v ograjo. Skratka. To je bila kobilica, ki je znala vse. Nekoč je bila jahalni konj, pa ne vem kaj se ji je zamerilo, da se ji je sfrtajčklal. Moja razlaga je, da je bil lastnik sadist in se je uprla, ker s časom se je pokazalo, kako so konji vodljivi. A otom potom.

Danasa je malo šepala na zadnjo desno nogo. Je rekla Neža, da nikomur ne pusti očistiti kopita in se ji je verjetno vnelo, da pa je samo še vprašanje dni kdaj gre v klobase. In, da je več kot presenečena, da me ni skipala, ker to naredi vsem. In, da zgleda, da sem nadarjen. Sam sem pa dodal, al pa tako težek, da me ni mogla.

Ostale jahačice, večinoma so bile punce, ne vem, če smo bili trije mulci, so vse imele okol 40 kil in jih Danasa sploh ne bi čutila.

Vrnil sem se že naslednji dan in gledal kaj se godi po klubu, štali in doli na manježi in stadionu. Takrat je bil to samo kasaški krog, brez vseh tribun. Kasači so bili in so še vedno in bodo vekomaj ne država zase, ampak svet zase. Kasači se sploh ne pogovarjajo s ostalimi. Tako, da smo se tudi mi samo od daleč opazovali. Kadar so pač mimo pribzeli. Namreč manježa in kasaški

krog sta imela skupen vhod. In smo se vsaj od blizu videli.

Pa so res svet zase, tako, da se nisem veliko okoli oziral. Sem pa zato pomno spremljal dogajanje v manježi, kar je bilo zame takrat en sila smešen pogled. Vedno sem mislil, da so konjske dirke, razen kasačev, galop, pa preskakovanje ovir in, da je tisto zviranje v Lipici, pač posledica dekadence Hapsburgov. Saj menda vse eno je, a nekaj na to temo smo se tam učili. Obrat na levo za 360 stopin. Obrat na eni nogi, osmico, slalom, saj ni bil slalom a je izgledalo podobno, in še enih 68 kombinacij. Vse je bilo ene vrste ples. Ta je menda standarden in se ga izpelje in izpili po celem svetu enako.

Na klub sem hodil, iz Trnovega s piciklom, ob 5h zjutraj, podčrtal avtor, da sem ob 6h jahal, ob sedmih jo očedil in bil na faxu ob 9h. Zvečer pa vajo ponovi in to dve leti. Se mi je pa res ljubilo.

Začelo se je pa ... Sem stal ob Neži in ji pomagal, tako, da sem ji podajal rekvizite, in zraven stalno spraševal, kaj je pa to, zakaj je pa to, med tem, ko je rihtala Danaso. Drugi tečajniki jo niso mogli, kar je sicer običaj, da po jahanju še konja poštrglaš.

Poštrgljati.

To je pa veliko stvari. Prvo jo z suho slamo prebrišeš, ker je obvezno prešvicana. Potem jo z grobo železno krtačo, povečini blato in gnoj skrtačiš. Potem jo z gladko krtačo celo prečohaš. Tu večina konj neznansko uživa in ti rečem, da se zraven režijo, ker jih žgečka. Umiješ noge in kopita prej še očistiš kopita, ker je velikokrat kamen med kopitom in podkvijo, ki deluje podobno kot kamen v čevlju. Pa še nesnaga in gnoj se zna nabrati tam in je zato to izrednega pomena, ker drugače se ji vneme, zagnoji in lahko celo zastrupi. Sicer prej pokličejo kovača in, če to ne zaleže še veterinarja, a če je za v klobase, se pa s tako prakso malo zavlačuje, ker oba je treba plačati.

Zato je Danasa stala z zadnjo nogo vzdignjeno. Neža jo je z vsemi triki poizkušala pripraviti v čiščenje zadnjega kopita pa je vedno vsekala. Sicer se je znala prav postaviti, tako, da je bil sunek v prazno, a je kar hudo izgledalo, ko sem prvič videl.

Ker sem pa stalno blebetal, se je pa menda, tako je potem trenerka razložila, kobila navadila na moj glas, ki jo je pomirjal, sem se opogumil in stopil v box. V resnici je bilo samo stojišče a je manj za pisat. Ter jo trepljal po gobcu in za ušesi in po vratu, med tem, ko jo je Neža rihtala.

Ne vem, če ni bil že tretji dan, ko sva se zamenjala, in jo je Neža čohala, sam sem jo pa celo očistil. Seveda stalno gobezdal in božal, da je stalni vedela kje sem in kaj delam in glej ga zlomka umil sem ji zadnjo desno nogo. Po ne vem koliko mesecih prvič. Nisem se še lotil kopita, je le še trajalo a tudi to sem izvedel.

Ko so na klubu videli, da se, da kobilo umiriti, so me začeli hvaliti, kako, da sem nadarjen. In tako so se potem tudi razvijali dogodki, da bi šla Danasa u klobase je bilo do nadaljnjega odloženo. Sam sem opravil tečaj dresurnega jahanja za začetnike in sem se vpisal v klub. Lahko sem prisostvoval treningom tekmovalcev, čeprav ni nihče pričakoval, kaj več.

Trening tekmovalcev je vključeval tudi jahanje po gozdu. Sicer sila redko, a včasih smo opravili teren. To je pa menda najbolje kar si pri konjih lahko privoščiš. Je sicer en malo komplicirano, a za take nadarjene ni problema.

Namreč, ko je konj zunaj, brez ograj, se končno počuti kot konj, ker tisto v manježi je le bedasto plesanje z ruzakom na hrbtu, kateri niti ne ve kaj bi rad.

Ko smo pa zunaj, pa pejmo banda laufat. Tako, da je vedno en, ki vodi. Vodnik. Pa ne samo jahač. Konj, ki vodi, je tudi pri divjih konjih ta glaven. No, tam je še dodaten zaplet z alfa samcem in alfa mamco, pa, da ne grem preveč v detajle.

Skratka, konji v naravi se drugače obnašajo. Kar je bilo prej v manieži samo matranje, z zadnjimi močmi si ga nateral, da se je premikal, se tu izkaže. Takoj, ko spustiš uzdo, pomeni galop. Torej ne spuščaj uzde za noben denar. Takoj, ko en začne kas, gredo vsi v kas. Takoj, ko en poskoči je vse splošno poskakovanje.

Kar niti ni tolikšna kriza, ker vidiš vodečega, če je šel mimo bukve po levi, greš lepo po levi, in naj ti na misel ne pride, po desni, ker se kaj lahko zgodi, da se boš nalimal na bukvi.

Tako, da je dosti enostavno. Samo prepustiš se toku. Ja, malo morgen. To je teoretični del in drži kot pribito, al kaj, ko je hakelc v drobnem tisku. In tko mi šprudlamo po hostici ob Savi, lepo v vrsti. Preskakujemo veje. Moja kobilica tudi. Se je izkazalo, da prav vrede skače. Gremo lepo okoli bukve po levi. A kaj, ko po levi pomeni ene dva metra od bukve, al pa čisto ob veji, al pa tako, da se še malo podrsamo ob deblo.

Mi je takoj bilo jasno, da je z vsemi žaubami namazana in sem jo pred vejo bremzal in jo usmerjal, mimo debela pa sploh ovinke delal. Ti nagaivka ti. Je nisem nič kaznoval, čeprav smo vedno z biči jahali.

Pa ti zavijemo dol po ježi. Ježa je od Ješce. To je v resnici višinska razlika, par metrov in večinoma so to naplavine od Save, ki je v ne vem kateri ledeni dobi tudi tu gori harala. No ta dotična ježa je bila ena 5 m višine in tam vodilni dol odgalopira. Vsi pa za njim, tako tudi midva. A v trenutku, ko prideva v ravnino, izvede tisto isto finto iz prvega dne. Se zakoplje s prvimi nogami, glavo med noge in hrbet u luft. Normalni kaubojski pa u luft. A nisem normalen in ne kaubojski in sem se obdržal sicer zadnjimi atomi a ostal v sedlu.

Menda me je tistega dne priznala za svojega. A do šlatanja je bilo še daleč.

Tale del preberite v družbi starejših. Ni za nevajeno oko.

Občasno, verjetno jo je kdo raspenil, s tečajniki je bil res križ, a to pogruntajš šele po končanem tečaju, je bila vsa pasja. Kot bi imela sršene v glavi. In ob takih dnevih, še mene ni več pustila v box, ker sem prevzel mesto Neže. Pa sem bil pač posiležn, poštrgljat jo je bilo treba vsak dan, hotela ali ne in mi je nagajala. Kot je samo ona znala, če ni drugo zaleglo se je pa naslonila name in me priščipnila na ograjo. Še dobro, da nisem konc naredil, ko se cela tona nate nasloni. No enkrat sem bil pa tudi sam nekaj našpičen in jo lopnem. Ona pa še bolj po meni. Se umaknem v jasli, to je tam kjer je krma, pa se spet vame zapodi. In sem bil vkleščen tam z vso težo kobilino na prsih in ...

Takrat sem videl film Mela Brooksa, goli v sedlu, se mi zdi, da je bil naslov (Blazing Saddles). In tam Mel enga konja na gobec. Tako sem tudi sam Danaso s pestjo v njušku. Ej, k u risasnki. Une velike oči. Ja kva se je pa zdej zgodl. To ji pa ni nihče še nikoli naredil. Pa se umakne, pograbit bič in ji naložim enih 5 čez rit. Sedaj se je pa ona tja v jasli zvila.

Pol pa ne odneham. Začnem postopek štrglanja od začetka, ko sem jo pa po vratu čohal je bila pa že najbolj krotko bitje na

svetu. Vrat je ovila okoli mojega telesa in tako sva se šlatala potem še velikokrat. Konj namreč mora vedeti kdo je šefe. Šele, ko ve hirearhijo se umiri. In od takrat sva bila prijatelja in to dobra. In tako me je našla trenerka od začetka zgodbe.

Minilo je kar nekaj časa in počasi sem se vzpenjal po lestvici uspešnosti, kakor se je sploh dalo s takim konjem. Pa vendar. Na skrivaj, kadar ni bilo trenerjev sem malo preskakoval ovire, kadar so tekmovalci nehali.

Tako lepega dne skačeva 60cm, kar je bilo od Danase povsem nepričakovano in naju zasači trenerka, ker je pa opazovala kar nekaj časa je tudi videla, da ni vse samo napihovanje. Je bila sicer huda, in sem poslušal levitve a je vse eno končala, da mi šenka konja, če jo čez meter spravim.

Potem je šlo pa vse samo še navzdol. Danaso sem pripeljal čez meter. Kar bi pomenilo, da bi celo na kakšno levo tekmo šel. Tudi spomnil sem jo, trenerko namreč, da imam sedaj konja, a je samo še nagajala, ker je pa to bil njen klub. No, ne osebno, a, če nje ne bi bilo, tudi kluba ne bi bilo, je bila duša in telo kluba, sem počasi postajal odveč. Še takemu tumpulnu počasi postane jasno in sem razumel, ter začel zopet v hribe hoditi.

HRBET

So me zelo presenetili, avstrijska družina, so hodili več ali manj stalno tu nekje. Se mi je zdelo da je punčka imela ene 4 leta. Verjetno več, a je zares izgledala kot angelček. So jo vsi sicer pazili, ji podajali roke, ne nekaterih mestih se je kar treba prijeti, za turiste no problem, razen psiha, za takole kratke, pa kaj pa vem. Meni se je videlo da pretiravajo, oni so bili pa večino dneva, veselo razpoloženi. Samo peli niso, pa bi pasalo. Verjetno, a na njihovi strani tudi to, kaj pa veš, kako reagirajo domorodci.

Tam nekje na tretjem ovinku, v resnici ne vem katerem, a se bolje sliši, takoj ko zapustiš Gornje Ravni, tam sem jih ogovoril z gromkim dober dan. To me je ravno takrat enkrat začelo veseliti. Namreč, vse več ljudi ni pozdravljalo ob srečanju. Kar je bilo včasih edino normalno, ali pa še celo poklepetat, u, taga pa tudi dosti, takole po malem izhlapeva. Verjetno s povečanjem obiska tujcev.

"To bo. Mart sm pamtn."

In ravno tem sem rad prav naglas voščil, ali pa še kaj pokomentiral. Saj veš. Uno, še danes vžge.

"A je še daleč?"

Potem se večina razgovori. Tujci sicer v manjšini, ker večinoma jim je nerodno, tako da samo grusgot (Grüss Gott).

So pa kateri, tako kot tile, ki so po prvem začudenju, ali celo šokecu, sicer rabili še dve ridi, a tam le povprašali, v

polomljeni angleščini, kako to da hodim sam?

Smo potem po malem cel dan kramljali. Stavček ali dva, tako da smo se kar kaj zmenili. Sicer nič obveznega in zavezujočega, pa vendar. Da so iz Linca, da je tamala hotela na te hribe, ker so bili nekajkrat na, potem je del, katerega nisem razumel, a si mislim, vsaj Karavanke iz njihove strani, lahko pa celo dalj, a se je videlo na Kočno, Grintovc (Grintavec za tiste ki slovensko ne znate, v resnici je Grintuc, a ta je že fejest lokalna), Skuto, Rinke.

Odšli so še do Skute, sam pa na pode in tamala je še dolgo mahala, pač glede na število ovinkov, sam sem pa tudi prav počasi stopal, ker je bil, kaj čem rečt, en topel dan. Ne samo vroč. Tudi, a to še najmanj. Gor na grebenu ni vročine, pa tudi stalno po malem vleče, a okoli srca, je bilo pa prav prijetno toplo, pa je bilo samo bežno srečevanje.

A zakaj srečevanje?

To je mal igre z besedami. Prvič, ko skačeš tam po robu Dolgega hrbta, je polno spustov in vzponov. Od enega do drugega samo par metrov, tako da smo si bili precej blizu in smo se pač normalno pogovarjali, eni v spustu, drug pa med vzponom.

Kr neki.

In je bilo veliko sreče.

»DANES IMAMO ŽUR PRI TEBI«

Sem rekel Alenki, po tem, ko nam je odprla in smo vkorakali. Znani in neznani. S kitarami in drugimi inštrumenti ali brez. Nekateri pokuševali domačicu, spet drugi le bežen živjo. Pa se ni kaj dosti razburjala. Stanovala je namreč v predmestju. Pa še to ne v centru ampak v predmestju predmestja. Po naše vukojebina, a trola je še vozila. Zato je bila pa tudi v dosegu in topogledno potunkana.

Smo se kar radi imeli. Pa tudi še kar skupaj držali. Kakor se je pač v danih cajtih dalo. Prav organiziranega sindikalizma se ni dalo iti, če se nisi podredil ZSMS-ju in SZDL-ju. Pa vendar je bilo ene vrste nepisano pravilo, da skupaj držimo, vse dotlej, ko rata zadeva destruktivna, nakar je pa vsak sam z nemirnimi silami socializma.

Pa bi tule navrgel, bolj sile posameznikov, ki so za krinko sistema, ostale, da ne rečem kaj.

Kakor koli že, nam se je uspelo, več ali manj izogibati direktnemu vplivu zunanjih političnih klik. Kot študenti smo imeli določeno avtonomijo in smo jo še kar uspešno unovčevali. Eni bolj eni manj. Tu seveda sploh ne štejem režimskih. Ti kakor, da niso obstajali, čeprav so se redno izpostavljali in kadar je bilo kaj režimskega aktivno sodelovali. A v takih trenutkih smo mi bili že bog ve kje in imeli povsem svoj žur. O dogajanjih smo bili občasno obveščeni od onih, ki se niso znali opredeliti. Ali slediti sistemskim neumnostim, ali pa se nam priključiti in biti totalen

ignorant družbenih napreznanj k bolj popolnem socializmu in napredku bratstva in enotnosti.

Po moje kaj veliko drugih možnosti niti ni bilo. Nekateri so se sicer zakačili s sistemom, se pravi s trenutnimi protagonisti, ki so se veselo v imenu socializma za svojo rit brigali, in potem večinoma slabo končali. Nekateri so bili pa vzgojeni zagrenjeno in jim tudi ni bilo pomoči.

Samo težko razložim mojim Skandinavskim kolegom, da smo sicer bili vključeni v ZSMS, kar je za njih isto kot Hitler jugend, a smo istočasno špilali rolingov I cant get no satisfaction. Pa jih ne prepričam. Za njih smo eni bogi hudiči, ko smo v komunizmu gor zrasli.

Zopet ne tako črno belo, da bi lahko izkoriščal, v smislu: Živjo, a mi daš kovača, k sm lih iz gulaga prišel. A kaj dosti bolj splošno pa tudi ne.

Torej žurali smo veliko, a smo tudi še kar delali. Za šolo seveda, ne za denarce. Večinoma so tisti, ki so že takrat delali po birojih, bili od nas izločeni, ker so imeli povsem drugačen pogled na svet. Mi smo reševali kar se je še rešiti dalo, oni so ga pa betonirali. Tudi na zabave so hodili s kolegi, ki so že delali in nasploh so se že takrat borili za posel, ko ga je še bilo na ostajanje. A takrat je bilo to vprašanje prestiža ne preživetja. Eni na primer niso delali industrijskih objektov, ker je menda to ponižujoče. Eni so delali samo opremo, ker za to moraš biti posebej nadarjen. In sploh so se že v tistih začetnih časih gradili zidovi in kompleksi med usmeritvami.

Mi, mi pa nismo dali nič na specializacijo. Arhitektura je vse. In zatorej te tudi zanima vse. Sigurno se pa ne daš omejevati z nenapisanimi pravili med klani. Še z napisanimi normami in zakoni ne. Takrat smo rekli, da so pravila za to, da se kršijo. In si izmišljali čim bolj proti sistemski projekt. Nismo bili kaj posebnega, to se je kuhalo na vseh ali pa vsaj na večino področjih in vidiš kam je to pripeljalo.

V drugem letniku je bilo kar nekaj žurov, a smo tudi vse bolj v šoli ostajali. Sam sem prihajal že v prvem ob 9h in fax zapustil okoli 9h zvečer. Pač glede kako daleč je bil žur. Vmes so se dogajali tudi sprehodi, a je bilo več ali manj povezano z arhitekturo. Včasih sem katero peljal na stopnice v trnovski pristan pokazat kako faj je to Plečko znal. V tistih časih smo bili tam večinoma samo Trnovčani in Krakovčani. Sploh ni bilo tako popularno. Tudi vrbe so spuščale svoje kite vse do vode ali pa celo v njo in si lahko precej nazorno razložil vse o Plečniku in arhitekturi.

Takrat, ko sem se vpisal, je bila edino vodilo razvoju arhitekture na slovenskem Mihelič, Arnautovič, Sever, ... in še nekaj režimskih. O Pločkotu je bilo prepovedano razkladati. Pa so me vse eno sprejeli, navkljub zadnjemu vprašanju, kateri domači arhitekt je pa vam všeč.

Kot iz puške: Plečnik.

Sem se šele po sprejemnem zavedal, da bi bil lahko drugačen rezultat.

Glavni ideološki kolovodja Slovenske moderne je bil, kako paradoksalno, direktor arhitekturnega muzeja, takrat še v Plečnikovi hiši v Trnovem, kjer sem prebil ogromno ur brskajoč po

arhivu. Me niso niti veliko ovirali. Sem bil nekako domač, ker vse razstave so bile o moderni, za Plečkota smo se zanimali pa samo čudaki.

Pa se je na srečo pojavil še en svetovni čudak in naredil razstavo Plečkota v Pompiduju. Je ratal svetovni hit, in naši rastavljalci modernistov so potihnili in se poskrili v luknje. Ne, da je bilo potem vse drugače. Ne, samo ni bilo samo o moderni. No, čez čas so pogoreli na celi črti in vidiš kam je to pripeljalo.

Je en rekel, da še žemlje delajo v obliki Plečnikove riti, takrat je bilo pa tudi meni dost in sem začel malo okoli gledati. A to je bilo precej bolj pol, kar sedaj še ni.

Torej, energije smo imeli ogromno. Prekrokane noči, čez dan pa precej resen študij. Ja, saj smo se tudi zezali.

Je enkrat tako B. momljal v brado ob 7h zjutraj. Podčrtal avtor. B. je imel predavanja vedno ob 7h, da je potem lahko bil podžupan. V tistih letih je M. haral po mestu. Sta menda imela črno na belem, da nista v sorodu.

Boš, ja.

No, pa to je že druga zgodba, katere se bom upam ognil, ker sem se kanil povzeti samo tiste brez jamranja. Vsaj, če ni odločilno za razvoj dogodkov.

Torej ob 7h zjutraj, veš, da smo vsi več ali manj še spali. B. je imel pa isti način govora, kot teta na peronu, ki je brez poudarkov in intonacij zdrdrala informacijo. Pa saj menda se spomniš. Nekaj na to temo:

Potniški vlak iz Jesenic prihaja na prvo perono.

Eto isto je B. govoril sicer sila zanimivo materijo, a monotonija povedanega in govoril je bolj zase kot še za koga in ga ni, da ne bi vsi spali. Še tisti, ki so prišli spočiti. Kamoli mi, ki smo bili kot povožen burek okol obrnjen.

Sam sem se z vsemi močmi trudil izluščiti, kaj nam ima povedati, ker razen, da ni znal predavati in, da je bil sila pristranski in systemski, je bil na svojem področju strokovnjak in to en redkih takrat na faxu in me je urbanizem še posebej zanimal, ker se vse o arhitekturi odloči v urbanizmu. Torej, če se hočeš boriti proti nasprotniku, ga moraš čim bolj poznati.

In se trudim, sedim v prvi klopi na strani, si zapisujem, dvigujem obrvi strižem z ušesi pa mi vse bolj zmanjkuje koncentracije. Je ravno govoril o razvoju velikih sistemov in njegovem koncu, ko se samouničijo in, da so že zdavnaj teoretiki napovedali tretjo svetovno vojno, ki ne bo imela zmagovalca, ker bo to planet žuželk, ki bodo edine preživele.

Sale je sedel nasproti mene. Vmes pa še tri klopi po dolgem, torej 9 spečih. Sale je bil zbučen in je ob napovedi apokalipse pokazal, da bomo imeli rilce kot žuželke, torej od glave do tal, kar sem v istem trenutku razumel, kar je bilo, prav interesantno, glede na zaspano sceno in me je vrglo v neustavljiv smeh. Sicer kao potih. Saj veš, ko se zadržuješ, da se ne bi zasmel, pa ti pri useših uide in eksplodiraš še bolj naglas, kot bi sicer, če bi se normalno zasmel. In to me je držalo kar nekaj minut. Sploh nisem mogel nehati. Sale, edini budni se je delal kot, da me ne pozna in me še nikoli ni videl, B. je begal s pogledom okoli, da bi dobil vsaj en namig kaj se je zgodilo, sam sem se vse bolj na glas krohotal, še malo pa bom po tleh padel. Ostali so se začeli zbujati in pogledovati, kateri vic je pa bil, in se začeli tudi sami režati. Saj veš, ko se režiš, ker se vsi režijo, zraven pa

nisi razumel vica, pa ti je nerodno vprašati, ti kva je pa tle hecga?

Tistega zgodovinskega dne sem videl B.ta prvič in zadnjič smejati se, ker čez čas smo se prav vsi smejali. Pa sva samo dva vedela zakaj. In zaključili uro v prav veselem rezgetanju in opravljanju, češ urbanizem pa ni tako duhamoren, kot smo do sedaj mislili.

Evo, tko je blo, ko smo, kot se šika za tisti čas žurirali. Žuri so počasi postajalo vse bolj specializirani. Počasi se je skristalizirala gruča težakov. Pred leti bi jo imenoval piflarce iz prve vrste. Si zamišljam, da so nas podobno dojemali. Nekaj nas je bilo, ki smo hoteli od te šole čim več izvleči. Pa ne na način, da bi profatu u rit lezel, kar je najbolj običajno in pričakovano in edino možno, ampak tako, da bi profatu pokazali, da je poleg njegove materije, še kaj drugega na svetu in to celo relevantnega, in, da sobiva in celo vpliva celo na potek njegove materije. Skratka heretiki, bi se reklo.

Ne, pravi krščan pa že ne čita biblije, ampak sledi temu kar mu gaspud povejo.

Ja, pa ja. Kle se used pa boš Benetke vidu. Smo rekli na vasi in figo pokazali.

U, so bli eni hudi. Kaj tacega. Pa to je greh. Kar sapo mi jemlje, guspa, vm puvem.

To se je pri meni iskristaliziralo pri diplomi. Sem jo začel že za časa 4. letnika. Sem šel k Bogu na filo fax in mu naročil naj mi, da dva ali tri pomočnike, za interdisciplinarni projekt, revitalizacije naselja Planina in Planinskega polja.

Je kar malo škrtal z zobmi, kako si en študent in to brez vseh dopisov med dekani in polit komisarji, upa priti na njegovo predavanje, tja sem hodil celo leto. Fakultativno, brez vseh listin. Se nisem vpisal zaradi pildka, ampak sem hodil, ker je etnologija sila pomembna za rojevanje novih pristopov za razvoj naselja.

Po mojem je mislil, da sem vsaj vpisan, ko sem ga tako vehementno napadel z svojo nalogo, ki takrat sploh še ni bila nikomur predstavljena. Kamoli mentorju. A otom potom.

Bogi mi je dal dve frklji, za katere se je potem ugotovilo, da sta sila pridni miški, a, da ne znata ene besede same napisat. Mora profa avtorizirat vsak zlog. Tako, da sem jima na koncu narekoval kaj naj napišeta. Pa, da se Bogi ne bo strinjal. Piš pa tih bot. Sej je moja naloga ne njegova, če bo dal pa žegen mi je pa vse bolj jasno, da ni niti pomembno, ker, če je tole etnologija, pol sem jest papež. Mogoče je največji strokovnjak za to področje v modernem času, a njegovi zanamci so nesposobni uporabiti svojo glavo in zatorej čist mim vse skupaj.

Del z etnologijo sem vse eno na koncu vključil v diplomu, čeprav kot samostojno nalogo, pa je bilo mišljeno, da bo del. In to del brez katerega ne gre. Pa se je precej drugače obrnilo.

Ko sem končal letnik, malo pred tem, sem že razložil mentorjem, kako in kaj.

F. je bil zelo za. U, to je pa fajn. Interdisciplinarni študij, u to je pa u tujini zelo pozitivno. B. je zmajal z glavo. Ne, da ne bi bil zraven, tudi on je menil, da interdisciplinarnost je ena fajn zadeva. A, da bi prenova in urbanizem skupaj delala, to pa po njegovem ne. Pa je pristal, da bo somentor. Bogu je šele takrat postalo jasno kaj se dogaja. Čisto malo je manjkalo, da me ni ven vrgel. Po moje samo zato, ker sta bile una dva zraven.

Visoki avtoriteti vsak na svojem področju, ko je bilo pa treba konkretno napisati bobu bob, se je pa uprl. Kajti operiral sem z: Un profa je pa to tako rekel. Pa sem mel. Prvo je Bog umaknil podporo. Češ, da lahko uporabim domačo nalogo, katero sta napisali njegovi asistentki, ko bi vedel. A, da kot mentor ne more sodelovati.

Pol se je še B.tu odpililo, češ kaj se zajebavam. Ga prav nič ne briga kaj ja F. rekel. On prau tko pa konc.

Pol mi pa še F. ni pustil napisati vsega kar je v diplomu stalo. In sem si privoščil eksces s praznimi poglavji. Tisto kar nisem smel objaviti je bilo belo. In je bilo kar nekaj belega. Lej, če nisem smel resnice povedati. Resnice katero so vsi poznali in nihče ni o njej govoril.

Z Alenko sva se rada videla. Pa ni nikoli prišlo do ničesar, razen za trenutek daljši stisk za novo letno čestitko ali za rojstni dan, kot z drugimi. Znala je biti precej sproščena, kar se za druge kolegice ni dalo reči, če se je pokazala prilika sem jo povabil na sprehod ob Ljubljani, ali pa, če je bil čas, predavanja so znala biti dopoldne in popoldne, vmes pa 2,3 ali celo 4 ure časa, pa še lokacije so znale biti po celi Ljubljani, potem je bilo zelo popularno iti preko Rožnika na kauco na Cankarjev vrh in potem nazaj pod Rožnikom, mimo Čada in skozi Tivoli nazaj na fax. Z Alenko sva to kaj krat izvedla, ostale je bilo pa povečini strah. Pa od kavce še nobena ni zanosila. To je samo v ameriških filmih.

Živjo jest sm John.

Jest sm pa Rita.

Pol je še telefon, po moje samo, da kamero prestavijo, pol sta pa že u postli.

Kadar sem se sam s katero trudil, so bili meseci vmes in situacij, da ne naštevam, pa še pol se je večina ohladila, al so bile počitnice vmes in je prišla z morja že z drugim, al jo mama ni pustila u kino, al pa kr neki. V mojem primeru je to sila kompliciran in dolgotrajen proces, ki se sicer lahko začne s kauco. Celu s Cankarjevim vrhom. A kakor povedano pri Alenki, to ničesar ne prejudicira. Ona je bila u unga že iz peskovnika in sta to tudi porihtala. Ne glede na vse kauce in vrhove.

KKL

O Neži sem že napisal kar ji gre. Zaradi nje me je pot zanesla na Konjenski klub Ljubljana, na Ješco, čez cesto, u Štošče, po rošce. Sam da niso bile rošce je bila pa Danasa, kar je pa tudi že opisano.

Ivanka je klela kot do sedaj že nikoli noben, pa sem srečal že marsikaj. Vendar nisem hotel o tem. To je samo za intermeco, da lahko nastavim, da nisem šel na KKL zaradi punc, kakor že tolikokrat, tolikokam.

Jih je pa bilo. Na ostajanje. Saj sem napisal, čim bolj jih ignoriram, tem več jih je in obratno.

Ja, na jahalnem klubu, je 80% punc, če ne še več, a se s tem sploh

nisem obremenjeval.

Zdej to je tko.

Seveda nisem mimo hodil pa nič videl. U, če kaj je pa kera v jahalnih hlačah seksi. U, tega pa tudi kolikor hočeš.

In so bile, ene pa zares superce, a kot rečeno takrat sem drugače na svet gledal. Ja, je bila Romana, sila luštna, malček divja, usrana od peta do glave, smrdela ne samo kot kobila, ampak kobila v gnoj namočena, če ji pa kaj ni bilo pomembno, pa kako je zrihtana. Glede na to, da je na jahalnem klubu polno opravil okoli gnoja, si lahko misliš. Pa je vse eno bila ena bolj zanimivih. Če bi ji bilo kaj za, bi se komot lahko zmenila, pa so jo zanimali samo konji, ajd še mačke in golobi in miši in gliste, skratka vse razen ljudje.

Katja. Ta je bila hecka. Tudi sila privlačna, a kompletno nebrzdana.

A kaj je to?

To ti je konj preden uzdo dobi. To bi zelo poenostavljeno bilo od divjega do domačega. Sicer divji ni, ker je bil skoten v civilizaciji. A dokler ga na zauzdajo in naučijo manir, pri konjih pač ni bontona, je pa zato brzda, skratka vodljiv.

Nič od tega ni bila. Celo malo na divjo kobilo. Kakor si predstavljam kakšne mustange v Nevadi.

Sem jo tudi sila rad videl, a tudi njo samo od daleč opazoval, sicer zaradi drugih vzgibov, pa vendar na odstojanju.

U, je kar kaj bilo videti.

Zdej, to je tko.

Tako kot veslači, so tudi jahači en poseben tip ljudi. Ali si zraven al te pa ni, ni vmes. Meni je uspelo skoraj postati jahač, če bi se zvezde pravilno postavile, bi lahko bil, pa še pravega konja bi moral dobiti, kar je bilo pa podobno nemogoče kot nov planet odkriti. Bil sem samo nadarjen pa nič več. Še do dobrega mi ni uspelo priti. Kamoli, potem na tekme, to je pa itak katastrofa zase.

Ne samo, da so mal posebni, večinoma se še delajo posebne. Ma ne lih posebne. To ima takoj negativni predznak. Ne. A enostavne sigurno ne, ali celo dolgočasne. No, tudi ta ni prava, ker je kar kateri trmoglavil z svojim pogledom, tako da je nato izpadel dolgočasen.

Skratka, velika večina ima svoj pogled na svet, svojo foro, svojo zgodbo, kompleksov na ostajanje kakor tudi ....

Zdej.

En je res s kavbojskih klobukom prihajal, a iz tega smo se večinoma norčevali. Drugi pa. Ne na ven niti ne. Če ga pa kaj o načelih pobaraš, je pa mal kot bi se z skalo pogovarjal. Ej ga ni stališča da bi predrugačil. Ma, saj nekaj je na tem. Dokler konj ne pogrunta da si šefe, s tabo del kot z igračo. Tako da potem tako trda stališča niti niso tako nerazumljiva. Ok, dokler se o konjih menimo, menda celo nekaj je na tem. Če pa potem kdo omeni politiko, umetnost ali kaj hujšega muziko in šport, pol pa takoj rokave zavihat, če misliš kaj po svoje.

Pol različno.

Katja te z vilami u rit špične, Romana ti šaflo gnoja na glavo strese in tko.

Raj pazi.

Poj je le treba priznati, da konje jahajo malček enostavni ljudje. A zakaj enostavni?

Če bi se spraševal ali je humano jahati konje, te takoj skipa. Če se pa sprašuješ kako se da v prvo, je pa vprašanje kdo bo koga in konji so taki.

Potem ko se ve, ker (kateri) je alfa in beta in gama, sicer ne vem če imajo tako izdelana stališča, z alfo se pa menda večinoma razloži, edino kar je treba posebej razlagati je alfa mamca, ta je seveda posebna, punce so vedno nekaj posebnega.

Sam sem takrat vozil Diano. Katero mi je potem brat speljal in v Amsterdamu pustil, ker je pokleknila pod pezo let. A nekaj časa, smo se prav veselo guncali, ti avtočki so imeli poleg absolutnega luftanja tudi prav veselo vzmetenje.

Pa nisem hotel o tem, temveč. V tistih časih smo že kar zahajali čez mejo po nakupih. Sem si v Gorici kupil kasetar in zvočnike. Brez radia.

Če mi gre pa kaj na jetra, še danes, ne samo takrat, je pa poslušat enga ki kar nekaj govori, čeprav nima kaj povedati. Samo zato ker je plačan. Zato brez.

S tem vozilcem se je marsikaj godilo. Sem že pisal da sem kvačkal po novo zapadlem snegu. Sem že pisal, da so nekatere kar vriskale, ko jim je mrzlota pod kiklo pihala. Sem že pisal, u marsikaj in marsikoga sem vozil mnogokje. Na ovinkih iz Gornjih Danj proti Idriji, skratka čim bolj vijugasta cesta, če je bila pa še nočka, ko se ti zazdi da celi hitro voziš, so tako pasali Eagles, ali pa Steve Miller Band - Fly Like An Eagle .

U,
sem,
sva ,
smo
uživali.

A nevarno?

Manda tudi, a se ni nihče tega spomnil.

Ok. nima veze.

Ima pa, da niso bili samo Eagles. Takrat sem našel tudi [Django Reinhardt](#) in Staphan Grapheli. In Graphelija sem imel v kasetarju ko sem jo peljal iz kluba proti Šentjakobu.

Že na klubu me je rada videla, a ni izgledalo kaj posebnega, ker je ostale tudi. Nekaj je pa le bilo tudi pobov. Ena sila komunikativna. Komot bi šel mimo, ma ne na žuru, to je bila, če ne center, pa koj za, tako pa, saj veš, meni so vse bolj ležale tihe, umirjene, predvidljive ne, a tudi ne nepredvidljive.

A tam v avtu, je priredila cel traktat, da sicer prav sumljivo izgledam, takole z dolgo grivo, pa takrat nisem bil več bitles, samo včasih, sem malček zavlačeval s frizerjem, a da je vse pričakovala, razen take muzike.

"Saj lahko zamenjam."

Ne. Samo to ne. Pa to je super, to da je še kdo na svetu, ki ne posluša samo narodnjakov.

Sem samo kimal, rekel pa nič, kaj pa veš kam tole vodi.

In je vodilo, u kam vse ne.

Sva potem tam v avtu sedela menda celo uro in se pomenkovala.

Dotikala še ne, ker se menda ne spodobi al kaj. Nima veze, ni prav dolgo trajalo ne glede na dobro vzgojo.

Ko si takole na frišno z nekom, potem je obdobje ko nič ne vidiš,

nič ne slišiš, nič ne misliš, drugega, razen v zvezi z.

To vsak pozna. To je tisto srečno obdobje, za katerega nekateri rečejo, da si samo takrat zaljubljen. Sedaj na stara leta sem pogruntal, da je to sicer najbolj atraktivno obdobje, a po moje niti nima veliko z ljubeznijo. Takrat je strast. Šele na to, ko lahko zadihaš, ko lahko živiš normalno življenje tudi z ostalim svetom, in si želiš srečanje z drago osebo, potem pa začneš graditi ljubezen. Graditi pravim, ker tu se mnogim zalomi. Namreč vsako dnevni problemi imajo težo. Včasih celo izpijejo vso energijo in je potem srečanje s drago osebo ene vrste počitek. "A zdej boš pa kot klada ležal?"

Če je pa tko fajn se stisniti in ga ni šefa ki bi težil in ni treba 3x brati isto stran uradnega lista, da bi končno kaj razumel, in je sto stvari, zaradi katerih si želiš se uleči z drago v topel objem.

Zdej, če ne pusti ležati kot klada in jo razumeš, potem niti ni problem. Če si pa cel dan čakal na spokojni trenutek, potem je pa treba kaj vse ne, pa kmalu postane. Tako dajmo času čas.

Sva preživela čarobno leto, pa še mal, potem se je pa začelo. Sam mislim da bi bilo veliko drugače, če bi deca bila samostojna in bi za svojimi odločitvami stala in celo nosila posledice. Tako je pa kmalu tisto.

"Če ne pa kufre in k mami."

Mama ščuva kjer se le da, še ata, sicer prav v redu pob, se ne upa glasu dati, tako da.

Lej, prej ko slej pride do krize.

Ko je pa kriza je pa koj kera, ki bi te rada tolažila.

1982

Šta je rekao Dolanc, Igmanci, Samoprispevek, Bojan Križaj, SPEDU, Mito Trefalt, Grupa Junij, Beg na grad, Punkiti, Lepa Brena, Srce Gvendolina, Bejrut, ET vesolček, The Police, U2, Deep Purple smoke on the water, Grandmaster Flash and the Furious Five The Message, Digitron, CAD, Lotus 123, disketa, CD, Compaq

URŠA

"U.
U pa res.
Urša."

Se čeljustim, kako v hribe hoditi je pa superfinofajn. Pa so bili to še časi, ko so te postrani gledali, če si kaj takega počel.

"A pa je bife gor?
Kakšna dobra mačka?
Po kva pa pol gor rineš?"

Glede da pripovedujem s kar nekaj žara, tudi dobim, kar nekaj poslušalcev.

Kok da je dobr tam na vrhu hriba, po ne vem koliko 8 al kok urah vzpona, najboljšmožno cigaret prižgati. Po toliko kisika ti gre direkt v možgane in je hrib še večji, kot so ga zadnjič izmerili. Eni so bili globoko razočarani. Eni so se muzali. Eni so se režali, kaj vse ne. Tudi komentarijev lih kolikor si hotel.

Al Igor ne. Ta me je pa menda že prvi dan postrani gledal. Lej z nekaterimi se pač ne zaštekam. Vsaj ne takoj na začetku. In tko me prav sumljivo gleda, ko pa rata vse splošna veselica pa gre.

Se nisem prav nič sekiral. Ej poslušalcev več kot dovolj, da ne omenjam da sem itak norčije uganjal zaradi norčij. Ok. Tut hribi so bili pomembni. Al kaj ko ljudem ni jasno, pa če jim še tako nazorno predočiš.

Dokler ni vse splošno sprejemljivo in dan današnji še moderno. Da si fit, pa zdrav da kar pokaš od zdravja. Sam sicer pokam, ampak po šivih. Takrat še nisem v to smer, sem se pa vedno rad hecal na vse mogoče račune. Svojga tudi. Itak je vsaka zezancija prvo na svoj račun, tako da se prebije led, da se poviša temperatura, da se sprostim, pol, pol pa še koga potunkaš. Če je za, sicer pa ...
Igor je šel.

Pol je bilo kar nekaj časa. So bili izpiti pa seminarji pa kaj vse se nismo izmislili. Če ne bi bilo pod mus, sicer eno fajno obdobje. Ok. Zezanje je fajno. A je bistveno boljše če so vmes pavze. Zezanje na zezanje postane tudi dolgčas.

In prav fino pade izpitno obdobje. Se sicer še vedno zezamo. Vsaj nekateri. Drugi rečejo ta tečni. Al kaj bi tako resno jemali, že tako je prerresno. Je takoj malo lažje če se prikrade pa magari kisl a zezancija.

In tko mi naredimo eno rundo, in preden se zapodimo v novo obdobje. Se mi zdi da se reče spomladansko semester, čeprav je še zima. Tam na začetku marca zna še fino hladno biti. Ne skoz. Ne

povsod. So že sončni dnevi. Sicer redki, a ti dajo jasno vedeti, prišel bo čas, ko se ti bo še kolcalo za hladom. A kje je še to. Sedaj čakamo in si želimo vsak sončni žarek ali vsaj malo toplote.

Pristopi Igor. Brez uvoda:

"A greš z mano čez Pohorje?"

Ka?

Na smučkah iz Bolfenka pa do kod prideva?

Ke?

Od gondole pol pa po vrhu.

Veš de."

Pa pojma nimam o Pohorju.

Smo sicer kot družina smučali na .... Ne najdem nobene podobne kočice iz spomina na netu. Ali so jo porušili, ali pa sem spet kaj zmešal. Fotr, Prlek je hotel Dolencem pokazati kje je fajna. U saj je bilo. Sam sem bil še premali, da bi kaj veliko vragolije uganjal, a dovolj da se spomnim prijetnega občutka vstopiti iz mraza, u kva je bilo super smučati, pa magari v tistih časih še štampati v breg.

Ka šta?

V starih časih, še ni bilo žičnic, pa smo vsi, tudi tastari v breg na smučah hodili. In tisto bočno premikanje se imenuje štamfanje. Se je dalo tudi naprej, a si velikokrat padel.

Torej.

Po celodnevem uživanju na snegu, ko si stopil v skupni prostor kočice, te je objel prav poseben vonj, tako značilen za gorske kočice. Sicer od vremena in letnega obdobja odvisno, so nekateri vonji prevladovali, pa vendar, ko se dan današnji namalam na kaki koči, mi prav v veselje stopiti v skupni prostor in se spomniti domačega občutka iz rane mladosti.

»Pa to smrdi.«

Saj ne rečem da ne. Veliko je vonjev. Nekateri tudi moteči, vsaj dokler se ne navadiš, pol. Pol po dolgem času pa celo fajna.

»Vem. Sm mal čuden.«

A vonji so posebno poglavje.

Od gondole smo nadaljevali po urejenih progah čez Hočko Pohorje. Večinoma po vrhu. Prav velikih vzponov in spustov ni bilo. Samo tam nekje pri slapu Šum, se cesta precej spusti. No, to se ti tako zdi, če si že ves dan na smučkah. Prog je že zdavnaj zmanjkalo in je bilo prav lušno malo po cesti hoditi. Pa magari smučke nositi. Bilo je tam nekam pred tretjo.

Igor a ne bi raje dol zavili?

Saj smo že veliko videli.

Ne. Sedaj bo šele zanimivo in zavije nazaj v breg v cel sneg. Tam nekje ob 7h je že črna nočka. Na začetku smo bili še sila pogumni. En drugega zbadajoč, če je kateri kao nekaj pomno opazoval. Pol ponoči ni bilo več izgovorov razen, se mi je čevelj odvezal. Pa to nisi mogel vsake pol ure reči. Na srečo so se vse pogosteje tudi drugim. Smo sicer malo težili: ali že spet? V resnici je pa prav pasalo.

Tako in tako je bilo že jasno, da od tukaj živi ne pridemo in je samo še vprašanje ali se bomo do zadnjega zezali, ali bomo pa proti koncu utihnili. Kar je sicer en klavrn konec, a včasih pač zmanjka štrencice.

Ure se vlečejo. Čevlji se odvezujejo. Bembtimo, a že spet. Ni bilo mesečine. Še zvezd ne. Meni se je zdela smreka isto temna, kot prostor med njima iz česar sledi da se jih ni videlo. Pa res. Ali sem pa z zaprtimi očmi hodil.

Zdej. Z nami so bile punce in se ni spodobilo, da bi mi tapravi descil zaostajali. Kamoli da bi nas bilo strah. A to pa ne.

"A nede Igor. Saj ni medvedov?

Ne veliko.

Pa saj pozimi spiyo?

Večinoma.

A veš za kakšno nezgodo z medvedom?

Prejšnji teden ...

Ne ga srat. Pejmo nazaj. Kje se pa gre dol?

Pojma nimam. A se mi zdi, da bi se tule lahko prišlo na Roglo.

A pa si ti že kdaj tukaj hodil?

Ne.

Kaj?

Saj je na zemljevidu vse narisano."

Oj, se je usulo. Še njegova spremljevalka se je razhudila, pa smo sklepali da ga pozna.

"Čuj, kaj si ti čisto blesof?"

Še celo nekaj prav mastnih. Pa cel dan nismo preklinjali. Prav fina družčina. Meni sila nenavadno. Pa mi je kar pasalo. Čeprav sem se večino dneva zezal, ni nikjer niti poizkušalo biti vulgarno.

Kaj takega gospa, kar sapo mi jemlje.

Pol smo pa utihnili. Slišalo se je samo globoko dihanje. Pa še utip srca. A to vsak svojega, dočim dihanje je pa znalo biti tudi sosedovo prav glasno.

Menjavali smo se na čelu. Sicer je breg blag a stalen. Pa te vendar utruji, tako da ti prav paše ko te drug zamenja.

Sam sem bil že malo vdan v usodo. Če tole preživim bom najbolj priden fantek na svetu. Možnosti je vse manj, pa lahko vse več obljubljam. Je bilo že malo na ono stran, ko obljubiš, a ma lih vse. In tik preden sem konec storil, sem bil ravno na čelu, pa sem mislil da se mi že blede, se mi je zazdelo da se nekaj svetlika. Seveda nisem reagiral, saj je fata morgana. Ta je sicer menda u enih drugih krajih in v enih drugih temperaturah, a nikoli ne veš, kako je na koncu, ga ni ki bi nazaj prišel in opisal, kakšen je prehod. Ali se ti že malo svetlika, ali kaj.

Pa se ni nehalo. Vse bolj vztrajno in za uno četrto smreko, tam je bila pa svetilka. Cestna svetilka na koncu Pohorja. Tam ko na drugo stran prestopiš.

Pa ni bila cestna. Ker ta luč sploh ni bila na kandelabru, kar se edino poda cestnim svetilkam.

Ne ni imela droga, je pa zato na riti imela celo hišo.

Sicer edina brlivka, je bila enako dobrodošla kot sončni žarki v kakšnem pocukranem filmu. Pa ni nihče ob tla padel, ali po eni nogi skakal. Smo bili malo u drugom stanju. Kot pijani. Kar stali smo in gledali svetilko. Ja tut obrise okoli, se pravi koč na Pesku.

"Hej, to je pa fajn da imajo tu svetilke koč na riti. Dej potrki."

Tok, tok, tok.

Nič.

"Dej bom jest, ti ne znaš."

Bum, bum, bum.

Nič.

Smo bili spet tiho. Sicer se malo nasmihali, ipak je bolj z svetilko kot brez zmrzniti.

"A udremo?"

Dej še enkrat potrkaaj."

Še preden je dokončala, se je znotraj prižgala luč.

Juhu.

Se odprejo vrata na vratih pa oskrbnih v gatah, kolne kot mornar, pa ker hudič vas je sredi noči prignal. U je bil hud. Je rekel da je zaprto. Pa se je Igor postavil, češ da sta govorila po telefonu. A to se je menil z enimi včeraj.

To smo mi samo malo zamujamo.

Vseh mastnih vmes ne zapisujem, ker smo bili cel dan sila fina družba in ni da bi sedaj vse zasral.

Oprost.

Ponečedil.

Prvo sploh ni hotel dati hrane.

Potem se je le našlo nekaj špeha in starega kruha. Vode pa kolikor hočemo.

Je šel kar spat.

Da so skupna ležišča zgor in naj se znajdemo.

Ej smo bili zmatrani. Tisto ko sedi. Sicer žvečiš a vmes tudi malo pozabiš. Strmiš v prazno a se vse eno malo nasmahaš, če smo pa fina družba in hudo gledati pač ne paše.

"Jest grem spat!"

Vsi vstanemo kot na povelje.

Se odvedemo na skupna ležišča.

V jedilnici je bilo hladno. Na skupnih pa ledenica.

Ene stare ožuljene deke.

Se zavijem v dve in trepetam. Puham pod odejo, to mi je do sedaj vedno pomagalo, pa se mi zdi da danes pa ne.

Skupna ležišča so bila, ne na pograda, kot je to do sedaj bilo edino poznano. To sem prvič videl. Vrsta na vsaki strani. Brez presledkov. Ena sama postla ene 10m dolga. Pa še povsod ni bilo modrocov. Se razporedimo tako da je po modroc vmes.

Se izkaže da sploh nismo pari. Zase sem vedel, a za ostale mislil da so. Sicer mal zadržani, pa spet. Saj prav hecno zgleda, kadar gre družba kam, pol se pa tam dva skos neki šlatata. Ej, pa bi šla po svoje. Če smo skupi je za vse enak žur.

Tako da niti ni izpadlo da smo tujci.

In tko drgetamo.

Se mi je zdelo da se Urša bolj trese od mene. Al pa ne. To se v tisti temi ni dalo pogruntati. Ne vem če je četrt ure trajalo. Ajd mogoče pol. Več kod tri četrt pa sigurno ne. In se kot gosnica prikobaca. Mi nasloni rit v naročje, jo objamem, duham njene lase, sladki vonj mi napolni možgane. Jo pokrijem še z mojo deko, nama postane vroče in zaspi.

Občasno je celo smrčala. Postalo ji je res luštno v mojem objemu.

To se je videlo iz položajev katere si je privoščila v spanju. Če mi ne bi roka zaspala. Nisem se upal prestavljati, da je ne bi zbudil, bi se celo lahko zaljubil. Če je bilo pa kaj seksi, je bila pa tista noč. No, nekaj ur, ker se je prej kot običajno napravil dan. Ti povem, včasih se dan prej naredi. Predvsem, ko bi rad še malo potegnil, pa magari z odmrlo roko.

Roka mi še služi.

Se je zbudila. Prav prestrašeno pogledala. Vprašala:

"A?"

Ne.

Ok."

Pol se nasmehnila in pretegnila.

Bleda svetloba ji je narisala zelo, zelo, zelo lušten nasmeh na obraz.

Pol.

Pol smo pa vstal.

Žičničar je ravno pognal napravo. Bili smo prvi na progi. Rogla je še spala.

Se sploh ne spomnim ali smo se poslovili.

Gotovo smo se. Tako fina družba, pa še če tako izkušnjo skusi ostane fina.

Ko me je Igor napadel ali grem z njim čez Pohorje, je bilo v risalnici za identiteto kontinuitete revitalizacije stavbnega fonda. Ne vem ali sem prav zapisal, menda je bilo bolj komplicirano, pa sem sedaj vse obrnil. Kakor koli že, tam smo stare bajte risali in sedeli študenti vseh letnikov v prostoru, imenovanemu seminar. In tko jest, študent drugega letnika, perspektivni arhitekt, ki se čeljusti o mnogočem, takrat ves zaprepaden nad nepričakovanim vprašanjem, se s hecom ven vlečem in odgovorim Igorju:

"Veš de."

V hecu na drugo stran tudi:

"A greš zraven?"

Sedi ena tiha, pridna miška, katero sem sicer tudi občasno malo hecal, ker je bila iz Mengša, ter sem jo spraševal koliko krauc imajo. Da sem med temi gor zrasel in naj me povabi na kmetijo.

Vse v hecu, da bo jasno.

In pravi:

"Ja."

In tako je bila Urša moj kompanjon na avtobusu v Maribor. Tam spoznavanje Igorja in njene in še en par prijateljev. Se sicer nismo nič kaj veliko predstavljali, a je bilo kar samo od sebe normalno da smo poparčkani.

Na koncu je pa izpadlo, da smo bili sami individualci.

Sam sem bil ravno v vmesnem obdobju. Ko imaš nekaj vrh glave, zraven pa še ni prostora za novo zgodbo.

Tako da tudi z Uršo nisva nič ušpičila. Razen da sem jo, po mnogih letih spomnil, da je z mano spala, in zraven celo hotela nekaj ugovarjati, pa se je spomnila.

"U, pa res."

In en prav hudomušen nasmeh.

Vam povem gospa. Kar sapo mi jemlje.

ROVINJ

U, Rovinj.

Ni povsem jasno, ali je bila arhitekturna ekskurzija, ali zaključni izlet.

Seveda smo cel dan skicirali, no vsaj od takrat, ko smo iz avtobusa stopili. Ja smo bili zagreti, nekateri so pa še sila zares jemali. Saj sem že omenil, če ne znaš skicirati, pol nisi arhitekt.

H?

Ko bi vedeli. Pa nismo, da je vse drugo res, razen to. A to sem izvedel potem ko sem že po svetu šel, doma je pa še leta veljalo gornje. Eni sicer nismo priznali, a ziher pa tudi nismo bili, da bi na trdo nastavili.

"Ka pa veš?"

Ja pa smeha in dovtipov lih kolikor jih hočeš. Stalno pa še ene trije vmes. Tako smo se razživali, da se ni dalo obvladovati vsega, ker so se tvorile grupice, vsaka z svojimi animatorji in bi moral ravno krožiti, kar mi pa takrat ni niti pod razno na misel hodilo, kajti, končno smo se zaštekali z našimi rasturačicami in je malček celo izgledalo da smo uigran žuratorski tim. Tako rekoč parti animals a tudi za to sem potem čez leta slišal.

Najeto smo imeli v apartmanskem naselju verjetno Rubin, ali pa nekaj na to temo. Skratka en zguncan kompleks, enonadstropnih vrstnih hiš, še kar blizu obale, vmes pa še skupna restavracija z imenom Havaji. To sem si ravno izmislil, ker se niti pod slučajno ne spomnim.

Imena z domovinsko noto so počasi izginjala. Ja Titova je bila še dolgo, kakor tudi Titovo Velenje. A imena restavracij, vsaj v turističnih kompleksih, že nekaj časa niso slišala na Udarnik, ali Crven zvezda, ali Zastava, ali ...

So jih pa nadomestili, ne vem če ne še bolj butasta, v stilu Raj na zemlji pa take.

Po precej socialistični večerji, včasih so imele vse menze Jugoslavije podoben okus in vonj, (a zdej ga pa nimajo), je bil ples. Ne ni bilo benda, iz zvočnikov se je slišalo več ali manj luštno muziko. Vsaj Čolič ni klical Gvendoline, al ker je že kero klical. So me naše rasturačice vabile, da zaplešemo, pa sem se kar uspešno upiral, saj veš uno, aritekti smo ko pametni, da še plešemo ne. Al kaj ko so dali gor [Leo Sayer - You make me feel like dancing](#) (1976). Me je kar odgnalo na plesišče. Pa ne zaradi komada samega, a pred kratkim sem videl le tega nastopati v Mapetkih in tam ena kura pleše tako zagreto, za kure pa veš da sem nadarjen, da me je prevzela, in sem jo oponašal tam na plesišču,

na vsesplošno odobravanje in veselje, tako da smo potem še dolgo v noč skakali kot žogice skokice, na vse strani.

Pol se malo ne spomnim, pa vem da kaj veliko alkohola ni bilo, ker je bil sila drag, popoldne v mestu, pa nikomur ni kapnilo da bi v supermarketu kupil kaj za na zob. Če smo pa ko pametni, da še dihat ne mormo.

Ok, nima veze.

Pol sem rasturačicam v sobi težil, pa ni bilo odziva. Ena je bila vsa depra, ker ne ve, al se naj poroči ali ne in ni bila pri volji. Eno je glava bolela, ena je pa imela puncevske reči. In sem šel še do Tatjane.

Ta je imela low down (brez drty) blues in smo potem do jutra drgnili Oh mami, oh mami, mami, mami blue, mami blue. ([Pop Tops - Mamy Blue](#) 1971)

HUDIČ

Bil je en tistih izletov, za katere se danes čudim, kaj vse se mi je takrat dalo.

Ob 3h zjutraj sem bil na cestninski postaji proti Gorenjski. Iz česar sledi, da sem začel izpred Koče na gozdu ob 4h. Pa nisem.

Namreč deževalo je vso pot, tako da sem zavlačeval po dolgem in počez, ter se po Kranjski gori vozil, v upanju na razvedritev. Tam pred kočo v avtu kadil in čakal da bi nehalo, pa ni. Torej sem se odpravil pač malo na sprehod po Pišnici obvit s pelerino.

Sicer je nehalo deževati, tako da sem celo zavil gor po melišču v smislu, grem slikat slap, danes bo ekstravaganten. In je bil. Če je bilo pred slapom še kaj suhega, me je ob prečenju struge celotnega zalilo, kar me pa sploh ni ustavilo. Kot rečeno, grem samo malo fotkat.

A glej ga zlomka. Čim višje sem se prebijal, toliko tanjše megle so se valile.

Tule bi pasal tisti moj traktat, kdaj je megla, kdaj pa oblak. Sem razlagal, smo gledali hribe v oblakih, tam nad Sant Etjenom, čez uro se pa vozili po njih, čeprav so rekli, kakšna megla. Ni megla, oblak je.

Tu ni več deževalo, je pa kapljalo in teklo glih iz vseh koncev. Ker so se celo kazali svetli odtenki, v morju temnih skal in oblakov, sem vse eno [nadaljeval](#), čeprav se ni videlo 10 metrov naprej.

Ajd 20.

30 pa sigurno ne.

In tako zlezem ta [veseli del](#), malček po klinčkih in zajlah, jih je nabil Hanzi, kapo dol prjatu, gor za ovinkom pa modro nebo. Sicer ne brez oblakov a svetli optimistični cukrčki, tako da je življenje še lepše izgledalo, kot je že itak bilo.

A kaj?

Ne bi sedaj o politiki.

Itak pa še nisem nič kaj veliko štekal.

A zdaj pa?

Men se zdi da, čeprav mi kar kateri reče, pojma nimaš.

A to je že ena druga zgodba.

Dalje na ovinku.

Dotični ovinek, se spusti do snežišča. To ti je koluar od Hudičevega stebra, kateri je tedaj še bil pod kapo, a belo in če mi je bilo dano že tako visoko, pa če kaj prav nič ni kazalo na srečen konec, je sedaj povsem drugače in z malo sreče bo, al se pa še malo porine.

Eto tko.

Tam sem se zamudil lih ene pol ure, ker sem slikal, ne vem če ne cel film pošklotal, pol pa sigurno. Nazaj v črno meglo. Sicer skozi bele odtenke, a dol pa fejest temno. Tu okoli mene, super čisto ozračje, se je vršiška cesta videla samo ene 3 metre stran. Ponce, ma saj niso, ker te so zadaj, a tu so tudi eni kosmati vrhi.

Nad mano pa v neskončnost (meglo) izginjujoč [steber](#).

U, je blo dramatično.

Tudi prečenje snežišča.

Sicer ne omembe vredno z opremo, takole pa, takrat še palic nisem nosil, če ti tu spodrsne, poletiš preko slapu, kod Polda al pa Šlibar, potem je samo še vprešanje stila, ostalo je pa več ali manj pričakovano.

Polpet okol obrnen.

Sicer se ni nič zgodili razen povišanega pulza, strumno brcajoč vsak korak, ene 3x da bi ja bil stop boljši, kar je tudi diskutabilno, a občutka volje pa pomaga, ni debate.

Na drugi strani snežišča se je potrebno povzpeti po precej strmem travniku na prečko od [Ajdosvske dečve](#). Saj menda le ta je malo dalj, a daleč ne, tako da verjetno za ušes, če bi bila fino skuštrana. Ker za ušesom je celo nekaj macesnov, u mora biti tu super fino fajm v jesen ko zlato zažarijo.

Tisti travnik sem po korakih obdeloval. Se mi ni prav nikamor mudilo. Če je pa kaj butasto, da na gas stopiš, ko je nekje najbolj možn fajm.

In tko zavlačujem, kolikor se je le dalo, malček me je le črvičilo, kako je nad Stebrom.

Sem bral da kar.

A opise je potrebno vsaj z 16 deliti, pa še potem je povsem drugače kot piše.

Ka pa veš?

In jih zagledam.

Trije prečijo snežišče daleč pod mano. Pol sem šele zavlačeval, pa po travah sedel, pa trave žvečil. Se jim tudi ni mudilo, čeprav okoli zijali pa le niso.

Tako da sem se dal ujeti tam kjer se odcepi pot proti prvemu oknu, mi smo jo pa mahnili levo gor proti vrhu stebra.

Tam so imeli pavzo, še kar po tistem ko smo izmenjali stališča glede vremena in saj bo gotovo kaj sonca, pa saj je cel teden padalo, nekoč pa še dežje zmanjka in tko.

Sem razložil da sem odpilen fotograf, ne s temi besedami, a je bilo slutiti in me potem niti niso tako butasto gledali, ko sem letel mimo, da jih slikam kako prihajajo, stojijo si ogledujejo, se slikajo in odhajajo iz vrha Hudičevega stebra.

Vajo sem ponovil še gor na [avtocesti](#), potem mi je pa zmanjkalo kondicije, da ne omenjam, da si sploh nisem hotel priti na vrh. Če bi bilo po moje bi morala biti [povezana](#) s potjo skozi zadnje okno, po sistemu polic, pa se Hanzi takrat tega ni spomnil tako da ni bilo druge kot čez trumo turistov na vrhu.

Saj jih ni bilo toliko. Sploh ne toliko kot dan današnji.

"A avtocesta?"

U, ta pa je. Iz doline misliš, da bo u, pol gor, bi pa lahko avtobus vozil, tako je široko. Ok, nekaj viaduktov bi že bilo treba, pa verjetno tudi kakšen tunel, al bi pa avtobus imel zglob, tako kot na Krpanu, a ta že koj za šoferjem, po pa še kerga do konca.

BARBA

Je rekel da niso nikoli uporabljali metra, ampak samo, potem se je slišalo nekaj po italjansko, a ga verjetno tudi Taljani ne bi razumeli, ker si predstavljam, da je bil sleng dialekta pa še to ne iz centra.

Tisto nekaj po italjansko, je palica, palička ene 35 do 40 cm dolga, brez vseh zarez, ki bi predstavljale mere. Palčka pač. Pol palčke, pol od pol, potem je pa že redko kaj manjše uporabno, pa da bi moralo biti še na modul. Kar rata pa rata, samo da se jo da še s prsti prijeti.

Sicer pa od rebra do rebra ena palčka, če je tovarna je x 20, če je pa za domačo uporabo pa pa x 5 ali 10. Verjetno tudi vmes, a v take detajle nisva vstopala.

Barba Vinko je bil bodul.

Za nepoučene, hitri kurs lokalnih ocvirkov iz Splita, kakor jih je doživel zunanji opazovalec, ker pod površjem, je po moje še dosti bolj zares.

Ok, nima veze.

Spličani strogo ločijo med, mi, Boduli in Vlahi, kakor oni rečejo Vlaji. Dokler je hec, prav luštno, a so se iz tega razvile tudi povsem nepričakovane zgodbe, na koncu pa še krvave, a o tem kje drugje.

Bodula spoznaš po mareli na rivi. Iz česar sledi, da Spličani ne nosijo marel. Ja, so bili časi točno tako, pa se na srečo mehča, al se pa dela da je turist. Naroda je sedaj toliko, da ne moreš vse poznati. Odkar so pa zgradili Novi Split je pa itak vse drgač.

Menda da je nekaj na tem. Prej je bila precej dobra ilustracija nadaljevanka Malo Misto. Od tistega razen placov skoraj ni nič ostalo. Placov in pripovedaovanj. Ko smo bili pa mi mladi je bilo pa vse drgač.

Pa veš de.

Dodam samo, da so isto trdili še v časih Malega Mista. To je

univerzalna izjava in nima z trenutkon veliko skupnega, drži pa vedno. Še celo v bodočnosti bo.

"Pa reč kej če morš."

Vlaji imajo velike glave, ta je sicer že mal tu mač, še posebej ko spoznaš ene par prav fajnih osebkov iz Zagore. Od tam se spuščajo. Naselja vse do vrha Velebita, Biokovega. Nisem siguren če ne še na drugi strani, to bi moral kdo iz onih krajev povedati.

Menda tudi, ker je Stipe (Božič) peljal sotrpine na Himalajo.

[Vlaji na Himalaji](#), in niso bili samo sa pogledom na more.

Barba vinko je imel precej visok glas. Tudi postave je bil prej med tamalimi. Bi potem pričakoval da je okrogel. Ne. Menda niso imeli jesti v njegovem otroštvu pa so zato tako mali. "Na otokih je pa ja rib na ostajanje."

Menda jih niso mogli loviti so bile privat. Kakor tudi zemlja in posledično hrana. Njegovi so bili v začetku mezdni delavci, to ti je, ko te najamejo vsak dan in za jutri ne veš kako bo. Malček spominja na siciljanske filme. Njegov, bog si ga vedi, kateri deda je pomagal pri gradnji čolnov in bark. Kakor tudi barba Vinko preden je na celino šel. Tako da njim ni veliko falilo. Menda so bili časi ko so kamen kuhali, in juho naredili, ni bilo drugega. Zdej, v kamnu so [školjke](#), tako da niti ni bila slaba župa. Vsaj z soljo ni bilo problemov.

Eto taki mali zahubani, je odšel na obalo pred drugo svetovno vojno. Se tam priključil odporu, za kar v Splitu ni treba 2x reči, kasneje ko so ta rdeči prevzeli pa še njim. Na koncu druge vojne je prišel domov kot polit komisar. Za kar pa vemo da so bili najbolj gajstnati.

Če kaj pa to ne gre skupaj.

Taki mali nikakvi, pa taka funkcija.

Ko ga je bilo meni dano spoznati, od vsega gajstnaga ni ostalo nič. Če mi ne bi pripovedoval, ne bi verjel, da se o tem meniva.

"A dej, dej, polit komisar, bi rad videl."

Sedela sva na severnem koncu Marjana, v borovi šumi sa pogledom na 3 Brača. Menda so Hvar, Brač in Šolta 3 Brača.

"A ča, a bračanina 2."

Tako daleč na polotoku niti naroda ni več veliko, kamoli turistov. Večkrat sva šla preko Hriba, različnih smeri, po različnih opravkih. Čeprav sem takrat hribolazil, je bil hiter kot kozu in sem se prav trudil da sem mu bil stalno za petami, ker pravil je stalno, večinoma zelo zanimive.

Zdej.

Seveda, lahko rečeš ena penzionerska scena. Ni da ni, pokoj mu je bilo dano dolgo uživati, kot upokojeni oficir, mi je sicer povedal kakšen kaliber, pa se sedaj ne spomnim, a general sigurno ni bil, ker to bi si edino zapomnil.

Ja, je bilo luštno, tam na novemberskem soncu, v zavetrju, ko burja že prav fino vleče. A ne tu, le poznaš take detajle, je čarobno. Ja, pogledi luba duša, pa sonce na horizontu. To je vedno fajn, kakor koli obrneš.

So bile tudi seanse, je imel vse pod kontrolo, kateri trajekt prihaja, kateri odhaja.

"Di naviga ovaj vapor? Hvaranin kasni 6 minuta."

Je povedal tudi ime ladje, kakor ime kapitana, velikokrat, pa še kdo ga je prej vozil in premnogokateri je bil vsaj znanec če ne že prijatelj. U tega pa tudi kolikor si hotel. Tudi anekdot. A moram priznati v živo so dosti boljše, menda kaj doda še vonj in šum borovcev al kaj, ker ko hočem kaj takega zapisati, se pa lih ne sliši ne vem kako zanimivo. A takrat, je bila ena pozitivna energija verjemi. Nisem samo sam užival, v štorijah iz enih drugih časov.

Ne nič nisem imel s tistimi časi. Kdo je komu, kdaj, kaj. Udba pa vse ostale obaveštajne i kontraobaveštajne. U, tega tudi veliko. Čeprav je kar trajalo da sva prišla tako daleč. Pa, tudi, ne vem če je vse povedal. Če si takole zraven, potem ni vse za povedat.

Dan današnji se sprašujem, kako se je počutil potem po razpadu tistega za kar se je boril. Menda je verjel.

NARAVA

Po moje ni meja. Vse je fajn. (Skor)

Nedirnuta in dirnuta priroda je fajn. Prve skoraj ni. Ja, eni konci se še najdejo pozabljeni. A je v smislu že 50 let ni nihče tu kolovrati.

Sem pred leti, že spet malo po svoje zavil, to me sicer sila veseli. Pa zopet nič dramaturgičnega. Se namenim na en hrib. Že v osnovi en mal pozabljen. V resnici imam te raje, ker naroda zadnje čase v hribih je pa res preveč.

Zdej to je tko.

Še vedno se najdejo konci bogu za hrptom. Še najbolj interesantno, da takoj za ovinkom. Tam ko sem že 100x šel mimo in niti ne pogledal v grapo in potem izpade, da je pozabljena.

In tko šprudlam na Konja po [stari poti](#). Ljudje sploh ne vejo da se je včasih drugje gor hodilo, ko je še planina krauce mela. Krauce sicer zmorejo presenetljive brege, a gredo raje malo na okoli, če že ni treba direkt. In tako so včasih drugje gnali, sedaj že debela leta ni bilo krauc gori, in je pot pozabljena. Se jo pa ne nekaterih mestih razločno vidi. No, spet drugje je pa zaraščeno da se sprašuješ, al je sploh kdaj kdo tu že hodil.

Zaraščenost, se na srečo dokaj hitro zgodi.

Sem tako velikokrat gledal eno zapuščeno vlako ko sem na [Hude konce](#) hodil in si vedno mislil, bi bilo treba enkrat pogledati kam se pa tukej pride. Na pa se je zgodil žled. Je pol hoste padlo. Torej je sedaj še težje najti. Pridejo gozdarji in posekajo še ostala drevesa.

A veš kok luštna vlaka je bila včasih tukaj?

Na, pa je spet. Zopet vsa zaraščena. Sicer z mlado goščavo, a tam kjer se je nekoč vlačilo ni zaraščeno. Skor. Sem se nekaj časa po

zemljevidih obračal in potem tiste jase iskal, pa jih že dolgo več ni. Takrat ko so zemljevid narisali ja, sedaj pa samo še malo drug sestoj gozda, kot malo naprej. Eni sploh ne opazijo razlike. In tko po stari poti razrivam grmovja in se prebijam proti planini Reznik in naletim na skladovnico drv.

Lej, tega je pa toliko, da ni da bi omenjal.

Ok. Nič ne rečem da ne. A take pa še nisem videl. Nekoč je bila verjetno kašen meter visoka, mogoče celo več, ene 2 dolga, to se je precej razločno videlo, visoka pa ene 5 cm. Je kompletno strohnela in so se še videle oblike polen a sploščenih na minimum. Skratka že 50 let se tu ni hodilo. Približno. Dolgo pa gotovo.

A je to neditrnuta priroda?

A je fajna?

Supi.

Ali je važno ali je ta ali ona.

Včasih. Pa še to ne zlo. Mal pa le.

Da bi bilo nebo lepše podnevi kot ponoči, tudi ni primerljivo.

Vse je fajn če uživaš. In obratno. A je večinoma nima veze z naravo, raje si ga nekaj pofiksals.

Lej, če se usedeš na mravljišče, ali je narava česa kriva?

Ali če te čevlji žulijo, ali pa da si žejen za umret.

Ok. ni kot Grand Canyon, niti Yosemite niti ... A uni bogi hudiči se morajo 100 milijonov kilometrov peljat da jim je fajna. Meni je pa že na kocu naše ulice, med cvetočimi jablanami med travniki. Do divjine imam 15 min peš. Do hribov 15 min z avtom. Do vznožja gora pa pol ure.

Kok Amerikank ima kole fajna naštiman?

A je tu lepše?

Ma sploh ni da bi primerjal.

Ja, če bi dan dandanašnji gor rasel, bi me verjetno zaneslo celo tako daleč. Tko sem pa zadovoljen s tem kar sem videl in predvsem kar živim.

Ni mi več treba daleč da mi je fajna.

V mladosti sem resno razmišljal o krasotah dreves. Še največ o divjih hostah. Tako zares, da bi se šel zaščitnika, pa se takrat to še nihče ni šel in sem bil še sam bolj tiho. Ja, če je bila prilika, a to je redko kdo razumel, sem izrazil razočaranje, kadar so kakšno drevo posekali. Kamoli celo hosto. Pa spet nekaj sem jih pa tudi sam.

Ko so naredili prvo fazo Murgelj je bilo pod mus.

"Pod mus? As mal fiu-fiu?"

To je blo pa tko.

Se je Kardelj izmislil, ne res, bila je propagandna akcija, pokazati kaj zmora socializem dati delavskemu razredu.

»Miš da se zezam?«

Bi moral biti nekje izrezan članek točno o tem. Če ga še kdaj srečam ga objavim.

In so poslali arhitekta na Švedsko študirat. Tam dejansko imajo zelo izdelano gradnjo iz prefabriciranih elementov. Če te zanima še kdaj kaj na to temo, ker sploh ni samo tehnika. Je vse od občutij do politike. To Švedi znajo. Pa pustmo stat.

Arhitekt je to poten naučil Jelovico. Ja, do takrat so tam samo okna in vrata delali. To lahko menda samo preveriš, ko si iz unih koncev. Če že ne bodo hoteli priznati, pa kakšnega starčka vprašaj, če se še kaj spomni, ata kako je blo ko ....?

In so zgradili, za tiste čase in tisti kontekst prav v redu naselje. Zdej. Tisti ki smo tam gor rasli imamo milijon stvari za povedat, a tudi to je že druga zgodba. Gre za to, da je bi vzorčni primer socialne gradnje.

"Hej, hej, o rastlinah pišeš. Aspuzabu? Čak."

Pol pa ni hotel noben proletarec v to naselje, ker v barakah v koncentracijskem naselju, že ne bodo živeli. Je bilo v Delu in na Obzorniku. Je ena čistilka vpila v mikrofona. Da še za živino boljše naredijo.

Ok. Ni bilo povsem nared. A to ni bilo čisto nič novega. Mi smo se preselili med prvimi. Je bilo še 3/4 hiš praznih. Se živo spomnim, po kakšnem blatu smo gazili, da bi si ogledali naš novi dom. Do kolen ti rečem.

"Ok, če ni rastlin je vsaj zemlja. Ma ne. Čak."

Ker niso dobili proletarcev, je bila dana nova direktiva, da vzorčne socialistične sanje ne morejo biti prazne in pade befel, da gredo vsi po spisku iz: Drame, Filharmonije, itd in RTV. Tam je pa takrat naša mama delala. Smo dobili čisto poceni, sicer čisto malo, a pravo hišico z vrtom, po super pogojih. Pol z inflacijo se je še pocenila. A tudi to je že druga zgodba.

"Kje so pa flance?"

In tko uletijo večinoma intelektualci iz blokov na sončno zemljo. To vi Gorenci sicer ne razumete, a na morostu zna tudi lepo biti. Pred našim vhodom so bile tri breze, pod mojim oknom, borovec, pred kuhinjo pa vrba. Na vrtu macesen, hruška, japka češnja, pa še nekaj okrasnih grmov. Da ne omenjam rožic. Lih kar si hotu, pa še enih 68 dodatnih. Ko se je sadilo, pa niso bili samo moji tako fiu-fiu, se sploh ne spomnim, da kdo ne bi, se je sadilo tulipane, saj veš kako to gre, zapičiš količek in v luknjo spustiš čebulico. In tko tri, pa drevček, tak čist mali. Nič večji kot odrasel tulipan.

Ej sem sekal čez leta. Ne samo naše, vsako leto katerega, še sosedove, ker sem bil pač iz kmetov in sem bolj obvladal sekuro in žago. Drugi so se delali, da ne znajo, pa da jih koleno boli pa da imajo nekaj nujnega za šolo in tko saj veš.

Eto tok o rastlinah.

Vse so super. Ni da bi katero posebej izpostavljajal.

Ja, kole po pomladanski hosti, ko začne zeleneti bukva na kakšen sončen dan.

Pa pol drugič gabri in tko vse po vrsti.
Če je človek mau fiu-fiu je hitro fajm.

Zdej.
Ta stavek ponavadi drugače nastavim.
Če je človek zaljubljen je vse mogoče.
A si?

DEČANI

»Ne bi mogli dobiti bolj različnih, vam rečem.
En faliran filozof,
drug bivši policaj in
tretji upornik brez razloga.
Veš da smo se glodal.
In to stalno.
Sicer po malem, smo bili vse eno že malo starejši, pa vendar.«

Gric, gric, gric. Brez prestanka.

Začelo se je pa dosti drugače.
Kot že rečeno smo bili že kar znani.
Znani da zrihtamo nekatere stvari, katere so se nekaterim zdele,
še vedno nemogoče.
Pa je bilo še daleč od današnjih brez vizijskih časov, po drugi
strani pa že deleč od starih direktiv, ko se je vedelo kako in
kaj. In dosti od tega pač ne gre. Se kao delamo, da smo akademsko
nastrojani, a je bolj forme radi ne učinka.

Torej nas pokličejo iz Slovenijalesa, takrat ta glavna, al pa ena
od taglavnih udbovskih združenj. Tako je pač takrat funkcioniralo.
Še najbolj pesenetljivo je, da so še vedno tu in da še vedno
urejajo mnogokaj. Ne sicer tako absolutno kot nekoč, a
presenetljivo učinkovito, glede na ruzak katerega trogajo.

In hočejo, da gremo v Visoke Dečane izmerit hotel, ga bodo
prenovili.
Ker smo pa že tako znani, naj pa še idejno zasnovo prenove
naredimo, k smo od foha.

Sem ravno dobro nastavil diplomo. Pa je zdravo kdaj pa kdaj
narediti pavzo, da se ti ne zaleti, od množice idej in energije,
katera nekaj časa bruha iz vseh koncev.

In tako me pokliče asistent profata, od moje diplome, al mam teden
ali dva časa?
Lej nimam, a si ga bom vzel, to je tako zares, da ni da bi
izpustil, pa še kakšen dinar bo padel, česar sem bil pa tudi sila
potreben.

Pustim goro materiala, katerega sem do sedaj zbral in se po malem
že malo izgubljal, ker se ni vedelo, kaj vse bi uporabil. Na
začetku se ti zdi vse pomembno in ni da bi kaj izpusti. Čeprav se

na koncu, ko izpustiš 3/4, vsaj tako se ti zdi, čeprav je bilo samo pol, še tisto izkaže za pol preveč. A do tam je bilo še daleč in je pavza fino legla, da sem po povratku bolj videl celoto, in odkorakam v kabinet.

Tam že sedita filozof in pulcaj.

Filozof se je samo tako reklo. V resici ni bil nič drugega kot neizživeti arhitekt, kateri je preden bi se udejanjil v konkretnih projektih, za asistenta prišel in sedaj deci težil z nedefiniranimi pripombami.

Saj to sem že poznal. Nekaj smo se celo učili pri filozofiji, se mi zdi da je Sokrat učil z vprašanji. A meni se je zdelo vedno, da je moral biti en sila brihten možakar, ker samo vprašanje ne pomeni dosti, če nima že malo odgovora, predvsem pa smeri v kateri naj bi se odgovor iskal. Ta bog hudič je pa samo zmedal. Mene niti ne. Si nisem dal zмести. Ampak une boge piflarce. Ena mi je celo jokala na ramenu, da bo nehala fax in to tik pred diplomu, ker tale sam neki sprašuje, pove pa nič in ji sploh ni jasno kaj naj preučuje.

Ja bil je težek ko cent. Kaj en, 2 po tamalem. Sem mu menda že v drugem letniku povedal, če nima nič konkretnega naj ne pleše okoli mene, ker bova gorko obdelala, če pa ima, pa dobrodošel, se je treba še toliko naučiti.

Pa je uporabil drugo, in raje ni plesal z mano. Kar ni bilo treba. V korekture sem mu vse eno moral nositi, a sem imel tako izdelane rešitve da kaj več kot pravopisnih napak mi niti ni popravljajal.

Pulcaj. Tudi ta je bil samo tako rečeno. Je samo Tacen naredil namesto srednje šole, na fax pa že na arhitekturo prišel. In se sedaj udinjal za asistenta. Skratka desna roka filozofova. S tem da pri njem je bilo pa vse drugače. Nič fižolofiranja. To pa to je treba napraut, sicer dobiš črno piko. Sem jih kar nekaj pridelal, predvsem kar se rokov toče. Vsebinsko me je profa v bran vzela in ni da bi se kaj veliko znašala nad mano. Prej smo bili raje sodelavci, če je bilo treba kaj, kot na primer tole s Slovenijalesom.

Že prej so bile kakšne stvari za dodelati in smo včasih sodelovali, a konstruktivno. Brez velikih nategovanj. Predvsem ne kdo bo koga, češ jaz asistent, ti pomočnik in mladi kolega. Ta zadnji moja malenkost. Tega vsebinsko ni bilo. Vsaj ne moteče al pa celo destruktivno, kar je bilo pri drugih precej pogosto in predvsem pričakovano.

»I kuga bomo pa delal?

Iz avionam gremo u Prištin. Tam najamemo rent a stojadin. Se primigamo v Visoke Dečane v hotel, katerega naj bi izmerili, ovrednotili stanje, podamo predlog sanacije in razvoja. Časa je mesec dni, a bomo v 14 fertih.

A uzamem svoj svinčnik, al mi ga bojo kupl?

Sojga.

Kdaj gremo?

Koj ko bojo karte.

Takrat se še ni potovalo vsak dan.«

In se bašemo na avtobus proti Brnikom. Ruzaki težki kot da gremo na Himalajo. Takrat je bil meter še v obliki traku in un 50m je

bil težek kot vrag. Pa da ne bi samo to. Še teodolit. To dan današnji uporabljajo samo geodeti, kar je edino prav, takrat smo ga pa tudi bolj zagreti prenovitelji.

Ej kaj je letanja. No. če si tisti in sem bil, ki štango nosi. Takrat je to bila lata, katera se je sicer dala zložiti, in je bila samo 2m dolga. Pa vendar, ko te pošlje v koprive, ki naj bi parking postale, pa še ne veš vse kakšne životinjice male se ti plazijo. Še po domačih koprivah sem stopal samo po konicah prstov, tam sem pa kar malo po luftu hodil. Pa se ni nič tekega zgodilo. Razen klopov nič omembe vrednega.

Trikrat smo premleli, kaj vse smo kanili vzeti. In 3x smo vse našteli. Samo tistega ne kar smo pozabili, a to izveš šele na terenu.

»A nis ti uzeu?

Ne. Sejs reku deuš ti.

Tuki so pol ene grde besede.

Sem ti ja naroču.

Že spet grede besede.

Čes pa reku deuš ti uzeu.

Grde besede.

Grde besede.

Tišina.

Grda beseda.

Tišina.

Tišina.

Pejmo na kofe.

Grde besede, pa smo prav počasi šli.«

Ej kofe majo pa dober. Kaj dober odličen. Da ne omenjam vseh tistih nagražno dobrih baklau in ostale nesnage. Saj baklave sem tudi sam rad videl. Sicer samo 2x v usta pol je pa že dost. A pri teh si še pol, ko nisi nič več mogel, vse eno še mal probal. Nebeško. Še celo tista nemarna reč, v cukrer povaljan žele, ki ga nikoli nisem mogel videti, je tu božanki.

Prehitevam. A kaj morem ko je bilo pa tako dobro.

Torej se skobalimo iz avijona. Ej šok. Konec maja pa vroče kot sredi avgusta. Po mojem je bilo ene 40 c. 35 pa sigurno. Ampak zihr čez 30. Sem se že pred prtjago raztopil. Pol se je pa samo še iz ure v ure slabšalo. Je hotelo na dež. Tik pred nevihto, a smo ga dočakali šele v Dečanih. Po ne vem koliko urah vožnje v odprti 101 saj v tistih časih šeni bilo klim. Vsej ne v naših koncih. Mogoče u Amerik. Tle je pa vroč fen pihal skozi autoček. So bili pa zato vodni bivoli na poljih riža. Ej ko v Kambođi. Eto isto. Če bi narod imel poševne oči isto, pa jih nima. Razen da eni nosijo pol žoge na glavi ni posebnosti. No še hlače imajo nekateri dol pri kolenih. To je sicer sedaj moderno, takrat je bila pa eksota kot bivoli.

Ko se ravnina okoli Prištin začne počasi dvigovati in ko se pripelješ povsem do hribov kateri so se v popoldanski sopari zdeli kot duh na obzorju, se pojavijo tudi hoste. Prvo bol po malem, potem v dolini visokih Dečanov pa že taprave. Celo malo spominja na Kransko goro. A samo tistim z veliko domišlijo. Seveda tako lepih hribov nimajo, a tudi ti niso napačni.

Že na avijonu, kaj avijonu, že na nalaganju opreme na avtobus v Lj. se je pokazalo tri povsem različne poglede na svet. Pa smo se še delali da ni problematično. Na letalu so že švigale puščice destrukcije, a še vse v mejah vljudnosti. Pri čakanju na prtljago v sopari pa se je že pokazala vsa umetelnost škilogleda.

»A mormo zmerm tebe čakati?
Pa kva morm če ni mojga ruzaka.
Sej se je res že skoraj prazen trak vrtel.
Pa kvas tečn? Kdo te bo pa prenašu.«
Tu še povsem brez pridevnikov.

V avtu pa že butl, pa vosu, pa krten.
Pol po krtenu so že tut kere grde stopnjevale dramaturgijo.
Tik pred nalivom, pa eni že nos do tal,
drugi pa po mamini strani kar koli že, pa se tu še ne spodobi.

Sploh ne vem kako bi napisal, če je bila pa pojanta točno v tem. Interesantno je bilo, da smo si povedali skoraj vse, a ni nikoli šlo čez rob. Smo se zavedali, da je treba nalogo končati in vsak je bil za kaj uporaben. Čeprav druga dva ne bosta nikoli priznala. Prej umrjeta.

Ko se greš meritve na terenu, seveda v tistih časih, ja vem danes pač app na telefonu vse zrihta. Takrat sem bil pa sam laser, pulcaj je bil app filozof pa, un je pa sam težil. Ne sej ni, bi se reklo da je imel generalni pregled.
Vežde.

Saj je doziral podatke lih ko je nemu pasalo. Saj to je bil ta velik razlog da smo se sporekli. No ja. Verjetno bi se tudi zaradi česa bolj prozaičnega, vsak izgovor je dober, tut če ga pes na repu prinese, a ta je bil tok zares, da se še zmišljevatni ni bilo treba, da je je filozof tepec.

Torej ko se greš meritve na terenu, je dolga praksa pokazala, da je daleč najbolj brihtno, ta velike kote že tam narisati, da ti ne zmanjka kera potem v Ljubljani, ko razen praskanja po riti, lih nič ne moreš. In samo upaš, da se tekom projektiranja ne bo pokazalo da je točno tista mera tanajbolj pomembna. Vse ostale so samo za zraven.
Ja, hudič ne gre na mal kup srat.

In Je pulcaj z veliko desko okoli hodil. Na njej je imel paus papir, ali dva. Čez T_ravnilo in 30 in 45 trikotnika. A se sliš kot danes html? Tako kot html ni tako težek, pol ko nekaj veš, tako tudi te priprave niso v tistih časih pomenili ničesar posebnega. Pač ene boge butlne, ki morajo svoje delo opraviti.

Torej pulcaj je sprot risal veliko sliko, in tudi usmerjal, v kateri smetnjak moram še stopiti. Sam sem nulo nosil. To je un ki meter vleče. Ta na začetku se postavi ob en vogal, nakar te pošlje do naslednjega. Ko se ustaviš, pove cifro katero tretji čim prej vnese v risbo. Seveda ni nikoli tako, da boš v luži stal ti potem pa on. Vedno samo jaz. Un se pa prestavi na suh vogal. Taka je usoda nule. Tamalga. Mladi kolega v tem kontekstu.

Po svoje, razen da je tečno po koprivah, blatu, smeteh in lužah

skakati, nisi pa čisto nič kriv če un napiše 235 pa mu je drugi rekel 153, saj samo nulo nosiš. Tko da sem, kadar je bilo treba popravljati in tega ni ti ni malo, lahko svobodno bentil, kakšna idiota sta k še cifr ne znata pisat. Pa je čez leta en ratal doktor drug pa magister.

»Jest kole brihten pa nč.«

Nas sprejme Idrizi Ljatifi. Saj ni bil, a se spomnim samo teh imen. Katere sem potem v živo v vojski spoznal. Tu so pa gospod direktor odprli rakij. Ne vem če ji ni bilo ime Enver. No, mogoče je bil en drug, a je izgledalo da so sila ponosni na pijačo. Meni je v tistih časih sila prijalo razkužiti. Že tako sem bil malo paranoičen glede higijene. Unedva sta imela pa vse kaj druge probleme. Češ da nas bojo fental, če na spijemo, pa take.

Gospon direktor so nas vse tri dni na kosilu pričakali, a ma lih kar češ lahko naročiš, da so nas intervjuirali, ker nas pošilja, a je un tovariš še tam na položaju, pa take. Večerje so nam dali prosto.

Merimo se čudimo, tam okoli uprave povsem ohranjen hotel, čim dlje bolj zanemarjeno, da je na koncu hodnika bila že podrti stena, vrata so falila, skozi tla se je videl jašek kjer je glavna vodovodna cev direkt v zemlji tekla.

Kot da se jim ne bi ljubilo daleč hoditi, pa ne vem če je 100 m hotel s krili vred.

Seveda poročamo direktorju. Je sila začuden. So vsi sila začudeni, naredijo pa lih nič. Ja, je enmu nekaj rekel, a kdo bi zastopil tisto špraho in je un nekam šel. A to se je stalno dogajalo. A je bilo kaj v zvezi z nami pa pojma nimam.

Popoldneve smo izkoristili za ekskurzije.

Prvo samostan. U sila lepo, sem poznal že iz knjig. V resnici pa še 100x bolje.

Dobr.

Vzdušje mi ni v nobenem samostanu pri srcu tako tudi tu ni ne vem kaj. A detajli interjera in arhitekture, so pa srednjeveški biseri.

Pol.

Okoli samostana je obzidje. Tako lepo, pa saj menda poznaš. Pred obzidjem pa gruča mulcev, ene 20. Ok 15. 10 pa ziher. Mečejo kamenje preko zidu. Ko smo mi prišli so sicer nehali, a so zato vpili popeeeeeee u 3pm pa take.

Pa se takrat še nikomur ni niti sanjalo o kakšnih lokalnih problemih, kateri so potem čez leta pripeljali do kamor so pač pripeljali.

Tako da takrat sploh nisem registriral to kot problem. Pač lokalni mulci.

Se spomnim ko sem tista angleška fotografa vozil in smo tudi skozi center Novega mesta šli in jih je sila čudilo da ima steklar na dvorišču naložena okna.

Ja kje pa?

U Londoni bi bila v minuti razbita.

Eto takih mulcov.

Pol so nas odpeljali v tradicionalno hišo. V eno vas sredi polja z visokimi ograjami in 4, 5 nadstropnimi hišami. Tudi to sem že poznal iz knjig v živo je pa tudi to še veliko boljše.

Zdej sam na hitro.

Pritličje za živino.

1. Nadstropje za shrambo.

2.n. za ženske.

3.n za ta prave mocke.

4.n za goste.

U je lušno gor. Razgled na vse 4 strani neba. Fino sončno. Sediš naokoli na tleh. No na pouštrih. Pred vsakim tri cigarete, kafa, rakija, rahahatluk, pa menda še bakljav.

Sem seveda navalil. Če ja pa kaj dobro je pa vse uno.

Takoj ko sem izpraznil rakiju, eto nove. In vajo ponovi. Ne vem če je trajalo pol ure, pa bi obležal, če mi ne bi tolmač razložil da naj ne bi vsega takoj, ampak tokom pogovora, ali še boljše na odhajanju.

Kao, zdaj pa gremo. Pa boš ja še en cigaret.

Zdej pa res gremo. Pa boš ja še bakljau.

I tako satima.

Mudi se jim pa res ne.

Ma, moram reči sila fajn stališče. Če se ti ne mudi seveda.

So me odnesli v stoenko pa sem vse eno ujel na povratku. Sta se kolega menila. As vidu, še marel nimajo, menda je res deževalo, te bi nas gotou fental, če se ne bi Andrej koj naliu in so nas pol ven vrgli.

A dej dej. Kva bi nas? Kdo me bo?

Pol me je pa zmankal. Ej, kva je rukai po tistem makadamu.

Tretji dan je bilo mišljeno da bomo še do hribov šli. Menda so sila fajn, vsaj tako stoji v debelih bukvah, pa smo našli še dodatne zgradbe, za katere ni nihče vedel, da so del hotela, a jih niko ne koristi. Skratka zapuščeno zadnjih 10 let in je bilo še tiste koprive pohodit, meni je šlo pa itak na bruhanje in glava me je bolela in sploh bi šel najraje domov.

In smo se večino dneva, kaj večino, a ma skoz pošiljali u vse mogoče, skratka, večjih kretenov se sploh ne da najdet na planetu in sploh in tko.

»Kako da je bilo?

Uredu.

A ste kaj zanimivega videli?

Nč.

A ste koga zanimivega spoznali?

Nbenga.

A ste zmerili?

Ja.

A imate razvojni plan.

Drug teden pa ziher.«

1983

30 letnica izvolitve tita za prvega, KSAJ5, Kostja Gatnik Stara Ljubljana, Marko Breclj, Šifrer bil sem mlad, Bernarda Marovt, Beirut, Cyndi Lauper, Na lepem prijazni Lisica ki je ušla, Black Sabbath Iron Man, Herbie Hancock Rockit, Modem, apple lisa, apple first i-phone, Ms Basic, Ms Word

SOŠOLKE

Sam sem bil že drugič bruc, pa zato malček manj zabremzan, kot večina, ki je to stanje sila resno jemala. Sicer za večino že veš, za nežni del pa ne in zatorej nekaj ocvirkov tudi iz te strani. V resnici se ni nič pretresljivega dogajalo.

U, dogajalo se je pa stalno kaj.

U, fajn.

Kar se mene tiče še nisem bil zrel za kaj resnega, brucke pa za mal pohecat pač niso. To so pol v drugem, pa še raje v tretjem, potem pa kakor čisto nasprotje brucnega.

Je sicer tudi tu, kakor tolikokrat, tudi tu sila specifično in ja, od posameznika odvisno, ni da ni, pa vendar smo vsi pod kožo krvavi.

Zdej, to je tko.

Je le treba dodati, da je to bila specifična generacija. Ok. Ne naša, a koj za nami pa fejest.

Pa da začnem že o konkretnem.

Ni debate, naša generacija je bila najboljša.

Edini problem v tej trditvi je, da to vsak, v vsaki generaciji trdi in če primerjaš, potem so sila različna mnenja.

Če pa ne, je bilo pa malo takole.

To že veš, da je usmerjeno izobraževanje z velikimi koraki osvajalo šolsko srenjo čez čas pa še sceno.

Zdej.

Ni jih bilo veliko, ki bi trdili, da vedo kaj to sploh je. Ja, po službeni dolžnosti, nikoli priznat, da pojma nimajo, kako bi pa izgledalo da pride tam en svtovalec iz ministrstva in naklada 2 uri po pa pravi pojma nimam kav sploh čjo.

Veš da se dela da ve. A ti osebkni ne štejejo. Štejejo pa uni, ki ti težijo, da moraš še to in to preštudirat, ker usmerjno izobraževanje določa lih tisto smer.

Pa so po moje samo svoj lonček pristavili. Dokler ni bilo jasnih direktiv, mimigrede, jih nikoli ni bilo, pa če tudi ne priznali, so ga raje prej ukinili, se ni vedelo kako in kaj.

Pol sem že napisal, kako sem preživel jurčke z jajčki. Ma ne. To je bilo o Dolancu in Dakiju, katerega smo čakali na usposabljanju za vojsko. Ni bilo samo to. Tako smo mi skozi prišli, pol so se pa zmislili, idejni vodje usmerjenega izobraževanja, da tole, da vsak na svojo stran vleče nikamor ne vodi in so določili, zdej je pa tega dost in so morali naslednji takoj po srednji v vojsko in to zaresno, ne kot ležanje v travi in opazovanje ovčič na nebu ob poslušanju 25 prepotentnih v vodu o bajeslovnih situacijah, katere še v filmih ne upajo pokazati.

In pride za nami generacija samih punc. Ok, ene dva fanta sta tudi bila. En je bil ob delu, en pa nesposoban za vojnu službu, al je mel pa težke veze.

A to je bilo v drugem, o katerem pa še sledi zapisek. Sedaj smo tu v prvem. Vsi še zategnjene bremze, tako da so celo žuri na začetku prav specifično ne samo izgledali, še celo bili.

Men so šle stare sablje na otvoritvenem žuru na FSPNju tut na jetra. Tako je bilo z našimi. Mano ne, saj sem ponavljjal, ostali so pa res težili. Pa kaj jim morem, če so fakjeni. Na srečo so bile tudi izjeme in s temi smo se prav v redu zastavili.

Kot veš sem šel na FSPN da bi izboljšal že tako najboljši sistem. Ni mi uspelo. Na Arhitekturi direkt nisem šel ker sem poznal zakulisno sceno klanov, sicer na oblikovalskem področju, a na arhitekturnem ne more biti nič drugače.

Zato smo se zbrali, dajmo reč na tem mestu progresivci, čeprav bi nas lahko kateri komot tudi v kakšen drug predalček dal, če ne še v koš, a to bo pač sam v svojih zapiskih napisal, tule bo ostalo da smo bili progresivci.

Pa reč kej če morš.

"No, a nism reku?"

Nima veze.

Ima pa da smo precej hitro tvorili še kar homogeno grupo, katera je še po učnih obveznostih rada ostala skupaj. Tudi to je že napisano, če te lih piga pa poglej v "Pa reč kej če morš" II. del, poglavje Študent.

Veš da so se med vsem možnim in nemožnim dogajjanji in domisleki, pletle simpatije in kaj je kontra od simpatije, apatije tudi. A to zadnje ne štejem, uno prej pa, juhu, fajn.

V resnici nič resnega pa tudi nič brezveznega. Če bi se zvezde prav postavile, bi se komot razvila omembe vredna zgodba. Saj se tudi je a o tem mal bol pol.

Sedaj o obrobjih.

Bom kar po abecednem redu, ker sicer bi izpadlo da je katera višje zapisana. Ma, saj je, a je potem tudi zdrsila nižje, glede na kaj vse ne in bom pač ostal v statističnem povprečju, zraven pa brezosebno naštel zelo osebne doživljaje in dogodivščine.

O Alenki sem že pisal. Sva se faj rada imela, a je bila v unega svojega že iz peskovnika in se med nama, razen obilice pozitivnih čustev ni nikoli napletlo nič resnega. Zezancije pa veliko. Saj taka je bila. Zato smo jovsi radi imeli, ker je bila ena zelo vesela pa še prisrčna persona. Malček enostavna, a po moje je bila to samo maska, ker je znala tudi, sicer redko, prav zakomplicirati. A to je že malo na punčke-fantki nivoju.

Nima veze. Čeprav sva znala preživeti čarobne urice, na sprehodih čez Rožnik, Grad, pod vrbami ob Ljubljani, ne nič telesnega, no mal tudi, a bolj kot hec, nisva nikoli nič čez mero, ali celo zares.

Kaj pa vem, a z njo si komot šel na kauco pa ni imela občutka, da bo zanosila, kot premnogokatera.

Od kavce še nobena ni. To je samo v ameriških filmih, pa še to ta slabih. Ergo je večina slabih. Je nekaj na tem.

Se mora še vse kaj drugega zgoditi.

A kaj?

U, zna biti komplicirano.
Pa pustmo zdej to.

Na vse zadnje smo mi, progresivci imeli šolo prvo, drugo pa vsak po svoje. Eni žur, drugi žur in še kaj. In tako enkrat skačemo tam v kleti, nič posebnega, prostora premalo pa se hladit na dvorišče.

"Živjo a maš ogenj?

Ne kadim. Pa ti bi tudi moral nehati

Ka? Čigava pa si, da si upaš tako govoriti z božanstvi.

Drek na palc, raje reči."

Se obrnem, da druge povprašam o ognju in pravi:

"As cviknu? A če kaj ni po tvoje pa greš? A se punc bojiš?"

Ej sem zijal. Vroče mi je bilo že od prej pa potem niti ni izgledalo, da sem zakuhal, ker me je tam ena neznana, še nikoli videl, še kar, sploh ni slaba, miška napade, pa če kaj, ji sploh nič nisem hotel. Razen ognja, a to je tako neosebno, da zares ni da bi iz tega paniko delala, kao lahko še zanosi al kaj.

Je trajalo par trenutkov, nisem vedel ali se naj na cigaret koncentriram al na njo, pa je imela izgleda močnejšo voljo, menda je nekaj z telepatijo in bleknem:

"Kajs rekla?"

Pol je bilo sicer tisti trenutek, ko te preleti zona, ta sicer ne, a je nekako podobno, zdele bo pa pika-poka (dunju u njonju (ene par okol uhov)).

Po je bilo tut nekaj trenutkov, po moje se je njej tut mal tko zdelo, ne samo to. Po moje oba nisva želela konflikta, pa je eno z drugim, točno to postajalo.

In tko trenutki šibajo, okolica je izginila. Gledam jo, gleda me.

Reče:

"Ina."

Rečem

"Andrej."

"smo prišle babe iz krajine pogledat ali je kaj uporabnega?"

Pa smo bili čez. Čez ta težki del.

Zakaj bi pa eni nekaj rekel?

Ker je simpatična. To ne moreš vedeti.

Ker je luštna. Po bi se z vsako drugo ukvarjal. Ker je lepa. Takih ni na pretek in te lahko kaj hitro pošlje u 3 krasne.

Ker.

Ker je fajn klepetat z neznanci.

Včasih pa res. Z znanci včasih premlevaš že znano, zraven jih pa toliko poznaš, da za provokacije niso, za zezancijo še manj, torej se strinjaš. To je pa vsaj z moje strani, velikokrat sinonim za dolgcajt.

Ina je bila večinoma vse od gornjega, po pa še u kok dobre oči je imela, tako da sem jo potem še velikokrat prav z veseljem gledal. Pa ne samo to, tudi klepetal, debatiral in malček tudi sodeloval, čeprav na strokovnem področju se nisva zelo ujela. Ja, dokler teoretiziramo, pol pri realizaciji, smo pa arhitekti mal fiu-fiu, ne rečem da ne, da ne omenjam moških, ki vedno vsiljujejo svoje poglede. Nima veze s spolnostjo.

"Moje je prav. Pa reč kej če morš."

U, je imela za rečt. Veliko in velikokrat, tako da me je občasno imelo, pa kaj se tule napihujem.

V resnici je bilo samo egoizem. Sva si bila tako podobna, da sva

se odbijala. Praktično, teoretično pa privlačila.
Kompliciran ti povem.

V istem paketu je bila tudi Maja. Tudi krajinarka, tudi brihtna, da se je kar iskriilo, tudi ambiciozna, tudi ...

Ne. Ni bila vse tudi.

Bila je tudi mehka, in vljudna in vzgojena. Pri njej, kadar sva debatirala kaj strokovnega ni bilo nikoli pošiljanja u 3pm. Če se že nisva ujela pri nakazani rešitvi je to zavila v daljši govor, kako je vse fajn in se imamo radi in sploh smo sami fajni. Kar je bilo sicer vse res, a se le nekaj drugega menimo.

Tudi z Majo nisva ušpičina nobene omembe vredne. No, omembe vredno ja, a ni zaradi mene, je pa zaradi naju.

Ok. nima veze.

"Pridi na čaj, ravno finiširam seminar!"

Sva debatirala, vse od seminarja, do faksa, čez urbanizem, politiko, domačo in svetovno, še malček fiziologije je kanilo. Skratka, en super čaj in prima mamini keksi. Vse super in tko. Pol čez teden, jo pa srečam vso zabuhlo od joka. Se je kar tresla, ko je razlagala. Jo je fant pustil, ker sem prišel na obisk.

"A, dej dej?"

Ne, res?

Ni mogoče.

Ti povem.

Al pa ni mal fiu fiu?

Idiot."

Zdej to je tko.

Tako kot še nobena ni zanosila od kauce, ni debate, je pa nastavek, a se mora še mnogokaj zgoditi, da sploh kaj rata. Tako tudi tisti moj obisk, pa magari sva se štekala 100% ni imel veze z materijo.

Lahko da je bila kaplja čez rob.

Čeprav če je pa tacga dobila, pol je pa tudi bolje da je konec. Sicer ne vem, nisem bil zraven, a meni se vse eno bolj zdi, da sta pač pregurala daleč, mogoče predaleč in je bil pač izgovor, pa če ga pes na repu prinese. Ta je bil pa celo skor zares.

Ej pojma nimam. Nisva nikoli pogrevala štorije. Teorijo in prakso pa še dolgo, vse dokler nisem nazaj iz tujine prišel in sem imel precej drugačna stališča. Nisva jih križala. Sploh jih nič nisva. Jo imam pa še danes rad, pa magari teoretikli spikink.

ROTONDA

Tam za Benetkami je bilo že prav vroče, navkljub zgodnji pomladi, kar pa nas sploh ni motilo, vsaj ne nas progresivce, no, une na zadnjih zicih, ki stalno klamfe serjejo, kakor znajo to razložiti une od spredaj, katere se potem celo na vročino zgovarjajo, kako da je zatoхло.

Smo se še kar ustavljali, tako da kaj na gornjo temo, sploh ne bi smel biti problem, a je tudi vprašanje kako prebiti led, ker uni od zadaj, še na počivališču svojo gonijo, une od spredaj so se pa že vrnile iz WCja in nakupih in se sploh ne spodobi da bi kar

na bus šle, bi izpadlo zoprniže zoprne, vsaj ne vse in se jih nekaj le priključi, kot pasivni opazovalec, vsesplošni veselici ob avtobusu.

So se s časom tudi prve odtajale. Ne vse in ne takoj, a je procentualno bilo vse več tudi glavobolnih veselih, se je pa zato nam preogresivcem že malček ponavljalo in je kakšna pavza prav pasala.

Pavza?

Ja, sediš tam s nosom na steklu, bližnji objekti, tako šibajo da jih niti ne zaznaš, in gledaš ravnino, polje mlade koruske. Saj ne vem, če koruska že iz zemlje gleda, tam sredi aprila v Padski nižini. Se sicer čeljustim, da sem rodom iz kmetov, no če ne rodom pa vsaj gensko, če pa še to ne pa kulturološko, kar pa tudi šteje. Kar pa ne prejudicira, da bi vedel kje katera poljščina iz zemlje pogleda, kamoli kdaj se kaj sadi.

Po logiki stvari spomladi seješ da v jeseni žanješ, a je to samo literarno v resnici pa ni tako enostavno. Cela znanost. Še moja babi je imela setveni koledar in to že v tistih socialističnih časih, pa ni imela njive, no ne velike in je socializem še kaj pomenil, ne pa samo forma kot vse bolj v današnjih časih. Itak se pa govori, da bo vse drugač.

Padova, Vičenca, La Rotonda, Verona, Mantova, Ferrara, Bolonja, Firenze, Arezo, Siena, Voltera, San Gimignano, Pisa, po pa dam.

Če hočeš po faktih, bo treba še koga pobarat, ne vem če nisem ene treh ekskurzij zmešal, a ni debate, so bili uni konci.

Tako da opišem samo ta hecne.

Še prej pa kontekst, ker brez stvar pač ne deluje, kar je pa tudi že par krat opisano.

Ok. Nima veze.

Ima pa da se je v deželo, v tem primeru našo dolino, z velikimi koraki valila post moderna. Še orto modernisti so utihnili. Si sicer svoje mislili, boste že še videli, a so vsaj nehali kritizirati, ja kva pa to rišete.

Rišete. Ja, veliko nas je bilo, ki smo na to smer zastavili. Ne vsi, ne vsi enako, a večina pa.

Seveda so potem interpretacije od do.

So mi potem Finči pravili, da sploh niso imeli post moderne in so zato toliko boljši (boljšiše).

Zdej to je tko.

Ali je bolje brez?

Malo spominja na un vic, ko južnjaki niso nič našli, ker so imeli že takrat brez žično.

A če nič ne najdeš, potem, si bolj?

A če nič ne narediš, potem si bolj?

Sam mislim da je bistven razvoj ne pa cilj.

Dan današnji se celo strinjam s tistimi ki pravijo da je post moderna stanpot.

A je izkušnja in ta je bistvena.

Da bi se pa z formalizmom bavil, mi pa nikoli ni potegnulo.

Ja malo formalizna ni nič narobe, a to na koncu, ko si že vse

ostalo zrihtal.

A kaj?

Ja funkcijo, luba duša.

Sekret je zato tam da opraviš, kar imaš.

Ali je udoben je dodana vrednost.

Ali je lep je dodana vrednost.

Ali je modern, je pa čisto prepucavanje.

Saj greš samo ...

Eto tko, in arhitektura se začne pri dodani vrednosti, prej je obrt. Ali inženirstvo. Inženirstvo je računanje ne umetnost.

Mi smo pa balustrčke, pa vebeke šli gledat.

Zdej to je tko.

Skandinavija.

To je bilo zame vedno moderna z človeškim obrazom. Ne samo to, celo domače. Ne, ne domače v smislu planinskih koč. Ne sploh ne, a skandinavski dom, je velikokrat, ne vedno, prav prisrčno domač. Ja tudi lep, a to je samo dodatek.

Bauhaus.

Sem vedno jemal kot teorijo. V teoriji pa ni da bi živel. Seveda so bogi nekateri, ki točno to, a to je mal njihov problem. Ka so pa fakjeni.

Oba sta mi bila že od vsega začetka svetel vzor, a ne v smislu, dajmo kaj na to temo, a razmišljanja pa veliko. Malo podobno z Pločkotam. Mojster je bil tako genialen, da ni da bi kar koli ponavljanja bilo dobro. Pri njem še hujše, kot pri kakšnem kvazi skandinavskem interjeru, ali kvazi bauhaus konstruktivizmu.

Tako da mi je post moderna ravno prav prišla. Seveda so bile stvari ki mi sploh niso sedle, a kot rečeno v teoriji, je težko živeti. Nekaj genialcev, težko ponovljivih, predvsem pa kontinuiteta identitete.

A dej ne seri.

Ma, res. Vzorov v domačih logih lih kolikor jih hočeš. Jih je sicer potrebno izluščiti, ni kar na prvo žogo, no, kje kaj tudi, a se bol urajma, kot kaj drugega, saj veš, tudi slepa kura zrno najde.

Zdej to je tko.

Tu je le potrebno reči še kero na kontekst.

Kaj so pa počeli naši modernisti?

Bleda slika moderne, da o internacionalizmu sploh ne govrim. Da so naredili novi Zagreb in ravno tak Beograd, še nisi Kurbizje, še Kenzo Tange ne, pa je urbanizem za Skopje narisal.

Malo je tistega, kar bi kot študent hvalil. Ko si pa študent, da dalj gledaš, kot do Velenja, Gorice in Portoroža je pa ja normalno.

Pol.

Po tej ekskurziji, ne vem če ne celo leto, mogoče še mal dlje. Ne, bilo je v tretjem, ko nam je priznan slovenski arhitekt, kazal kakšen hotel je narisal, povsem v maniri socialističnega

modernizma, ker je pa potrebno upoštevati trende, je pa v zadnjem nadstropju zaključeval z polkrogli in ergo je še v post moderni tanajbolši.

Pol pa nisem več hotel slišati za. A do tja je še deleč in trenutno smo ležali v travi pod vilo [Rotondo](#) pri Vičenci in tko.

JALOVEC

Jalovec je bil že velikokrat omenjen in upam da še velikokrat bo. To je menda najlepši hrib v zgodovini zemlje.

Ok, no. Mal pretiravam a samo v maniri dramaturgičnosti. Eni rečejo literarna svoboda, kar je meni velikokrat šlo precej na jetra, a izgleda z leti tudi taka stališča omehčaš.

Ka pa vem.

Sem prav hitel tam po ozebniku, še v črni nočki, da bi posnel sončni vzhod. Načrt je bil iz Jalovčeve škrbine preko Kotovega sedla, kaj je pa zadaj mi pa še danes ni jasno, a konča se z Mangartom.

Tam nekje naj bi poleti vzšlo sonce.

"Sejs mau fiu-fiu, a si že slišu na Vzhod, ti pa nekam proti Severu ciljaš?"

Vse priznam, a je poleti sonce tako visoko, da tudi ne vzhaja na Vzhodu ampak na Severo vzhodu.

Da ne govorim, da gor v Skandinaviji pa na [severu](#) zahaja in vzhaja. Če si dovolj visoko, nad polarnim krogom, ni severni pol, kar na globus poglej, tam sploh ne zaide, se samo približa horizontu, in to na severu, pol pa že začne gor lesti.

Zdej.

Bi bilo potrebno študiozno, v kolikor že niso kakšni geografski zanesenjaki, kje se to pri nas godi.

Sem sicer zamudil, čist mal, namreč tisto, ko je še nočka, tan nekje za enim hribom je pa že fajn svetlo. Da ne rečem da so bile prve fotke povsem zmazane. Em ni bilo še dosti svetlobe, stativa nisem nesel, pa še dihal sem kot konj, tako da je bilo že kar dan, še brez sonca a svetlo, ko so prve ratale.

Potem je bil pa itak sanjski dan.

Pred kratkim sem dobil nov objektiv.

Vivitar One-tuch zoom 28-200, pa še super zaslonko. Sem ga kupil od profita, kateri mu je pa zameril da mu pri širokem kotu pobere robove.

Je zares, v vogalih bila drugačna svetloba, a si moral opozoriti, da so ljudje videli.

Pri profitih menda pomembno, pri turistih pa že tisto več kot dobro. Kaj dobro odlično. Kaj odlično, najboljšmožnfinofajn.

Ne samo to.

Imel je še eno napako, al kako bi se temu reklo. Men sploh ni bila napaka.

Namreč po difoltu je delal tople barve, kar je pa točno tisto, kar

sem občudoval pri velikih. Kako jim neki uspe, pri meni pa al modri ali zelen štrih. Bolj pridih. Sem tudi tu moral opozoriti in to z primerjavo, sicer narod sploh ni vedel kaj razpredam.

Kakor je rasla svetloba, je rasla tudi toplota in vse boljše fotke so nastajale. To sem sicer videl šele čez dva dni, ko sem dijase dobil iz laboratorija, pa vendar.

Dolgo, dolgo sem zavlačeval tam na škrbini in fotkal vsako skalo anfas Jalovčeve stene.

KSAJ

»Kongres Studenata Arhitekture Jugoslavije
Se ne spomnim kateri po vsti.«

Bilo je proti koncu faksa. Meni je šlo že mnogo stvari na jetra. Bi se reklo, da sem komaj čakal kdaj bo konec.

Kot bruc sem komaj čakal, da se bo začelo divje študentsko življenje, pa nisem dočakal. Dokler si ga nisem sam zrihtal, se ni prav nič dogajalo.

Na fax smo hodili kot vestni srednješolci. Pridno sedeli na predavanjih in si vse pomno zapisovali. Kot, da ne bi bil fax. Edina razlika je bila, da nas je bilo preko 100. (podčrtal avtor) in je ni bilo predavalnice, katera bi sprejela vse na enak način. Tisti zagreti so dobili klopi in stole. Ostali smo se zadaj drenjali. Zamudniki so pa itak zunaj ostali.

In ni in ni se hotelo nehati. Pa kdaj bo prvi šel žurirat, da bomo imeli kje sedeti. To je trajalo skoraj do novega leta. V decembru, ko smo videli, da ni treba na čisto vseh predavanjih sedeti, da se marsikaj, da tudi prepisati, kseroksov takrat še ni bilo, bil je ciklostil in karbon papir. Za tiste, ki ne veste, če si natipkal na poseben papir, se ga je dalo nekaj časa kopirati na ciklostilu. A matrica se je kmalu utrudila pa jovo na novo.

Karbon papir je pa moder, včasih tudi črn vmesni papir, ki se je pri tipkanju med dva papirja vstavil in si lahko eno kopijo naredil, če si tolkel kot konj tudi tri.

Kopiranje načrtov je bilo takrat še na moder ali pozneje siv papir in je smrdelo po urinu. Razvijalo se je v amonijaku.

Toliko o tehniki.

Smo pa zato bili toliko bolj zagnani. Hej, se nam je ljubilo. Ponavadi sem ob 9h že na faksu bil in do 21h tam več ali manj bival. Potem pa na žur.

No, pa proti koncu, sem imel že polen kufer žuriranja, predvsem so mi pa šle na jetra razmere. Z leti sem namreč pogruntal, da so delitve, in to nepremagljive, tudi na faxu, za katerega sem dolgo verjel, da je visoko nad trivialnostmi, kdo je kdo in čigav je. Pokaži kaj znaš pa ti bomo povedali kar ti gre. Sicer pa sedi pa glej in se čudi.

Se nas je zbrala grupa, bi se lahko reklo perspektivnih, če ne bi vedel sedaj, da je bil strel v prazno. No takrat smo pa trdno verjeli, da svet na nas leži in, da je samo še vprašanje časa,

kdaj bomo pogruntali tehniko, kje in kako se ga lotiti. Ja, veliko energije je bilo prisotne. Svakojake. Največ pa na srečo ustvarjalne.

Čeprav sedaj, ko nazaj gledam stare projekte, se prav muzam. A takrat se je tako razmišljalo in takrat se nikogar nismo bali in skoraj vse je bilo mogoče.

Še tako daleč sem šel, da sem povsem izključil predavanja na temo funkcije in se zelo gnal pri predavanjih na temo teorije in estetike.

Potem mi je sicer bilo mnogokrat žal kolikor sem imel las na glavi, da se nisem že na faksu naučil koliko je širok parking, v različnih pozicijah. Moram še dan današnji vedno pogledati v priročnik.

Takrat sem imel točno to stališče. Priročnike bomo brali po faxu sedaj pa rešimo svet.

In smo ga.

Mislil, da je bil 4 letnik. Nisem povsem prepričan. A glede na to, da sem bil že precej nastrojen proti vsak danu na faxu, bi lahko tako bilo. Mogoče sem celo že diplomu delal.

Prej, nekje v drugem letniku, ko nam je postalo jasno, da ustaljene strukture ne bodo spremenile ničesar, smo se sami podali v svet politike. Na začetku še vedeli nismo, da je to to. Pa se je kar samo tako razvilo.

Skratka, tako kot še danes, ali pa zopet, so tudi tedaj nekateri odločali o življenju večine. Ok. Ta rdeči. Takrat je bilo po svoje lažje. Se je vedelo al si zraven al pa nisi. Na srečo takrat, če nisi bil zraven, nisi bil sovražnik. Si bil pa promašeni slučaj. In tistih 10% prvoborcev, si je podredilo naslednjih 10% izvajalcev. Še nekaj malega je bilo tistih kateri so se silili, pa niso bili uporabni. Tako, da bi rekel, da smo vsi ostali 75% nas, vedeli, da se nekaj stvari da, nekaj pa ne, če nisi direktno napadal elite, si se čisto dobro imel. In smo se. Smo naredili, šole, smo se razporedili po službah. Eni bolj eni manj uspešno, a to nima veze z sistemom. Štronco rodiš se, štronco ostaneš poje Iztok ....

In se je dalo celo upati, da boš, če boš dovolj prodoren, celo kakšno nagrado dobil, pa ne bo stric ta rdeč. Vsaj taka upanje so bila. In nekateri smo verjeli, da se da, da se da celo spremeniti na bolje.

Če si požrtvovalen, pa odprte glave, pa organiziran, to zadnje smo pogruntali mal bolj pol, se, da marsikaj, ker samoupravljanje je točno to. Celu bolje kot demokracija, za katero takrat še nismo slišali, razen od Grkov, kar pa je bila bolj komsa, komsa in amerikancov, za katere pa itak vemo kakšni so.

In smo ustanovili KIP. Komisija za Informacije o Prostoru. Pri ZSMS. Zvezi Socialistične Mladine Slovenije. Sem dolgo in na široko in pogosto razlagal mojim Skandinavskim prijateljem, da to ni imelo nič skupanega z Hitler jungend, pa ne vem, če so pogoltnili. Mi komunisti, smo sumljivi. Pa ja nisem nikoli bil u partiji. Ja, pa si. Si bil v ZSMS.

»Ja, pa ja.

Če ti rečem.

Ti kr nakladi.

....

Dej boš še en glažek.«

Kip je bil ustanovljen, ker se ni nihče menil za dosežke teorije in estetike, prostora. Kamoli časopisi in televizija.

Pa smo organizirali okroglo mizo. Na začetku smo se kar sami dobivali. S časoma pa so se začeli pojavljati tudi drugi poslušalci in če ne bi bilo KSAJa vmes, ne vem, če ne bi preraslo v kaj večjega.

Po okrogli mizi, smo to vestno zapisali in potem objavili, kjer se je le dalo. V večini v šolskem časopisu. Nekajkrat pa tudi v Delu v pismih bralcev in enkrat celo na radiju. V obliki intervjuja.

Še celo Vika, ki je bila takrat še šefica ZSMSja na mestu, je pokazala zanimanje, pa kot rečeno so se dogodki drugače odvili.

Najbolj hecno je bilo, ko so se zbrali interesenti iz vseh strani in predstavili svoje argumente in vizije, zahteve in želje in je na koncu B, ta je govoril čisto počasi in dosti tiho. Prej je lahko bila debata celo razgreta in žolčna, pač glede na tematiko in vključene interesente, ko je pa B. na koncu vzel pipo, smo pa vsi utihnili, pipo je polnil, po moje pol ure, minuto pa sigurno, vmes pa tišina in ko jo je prižigal, to zna trajati, ker ugasne in spet prižge, skratka cela drama, in je začel momljati, kar naj bi bil povzetek debate. Govor je obvezno trajal vsaj eno uro, pa raje dlje, tako, da nas je vse minilo, da bi še kaj dodali, ura je bila pa obvezno že cez 14h. Takrat se je pa nehalo delati. B. pa fajfo vn.

Je reku Nuša piš. In je pisala. Zraven pa pihal kot lokomotiva. Seveda ni bilo ne duha ne sluha o naših argumentih, zaključek je vedno bil, da bodo oni to in to naredili, plačala bo pa občina.

Na te sestanke so mene pošiljali. Sem si vestno pisal in velikokrat tudi dobil še ne predelan zapisnik. Z Nušo sva si bila na ti. To sem nesel na tajno okroglo mizo. V akcijski odbor. Tam sem poročal, in sta Vida in Aljoša velikokrat, že čez noč sestavila poročilo, po naše in ga poizkušala čim prej posredovati medijem.

Par krat je pa res uspelo.

U, je bil hud.

Enkrat smo mu celo priredili demonstracije na magistratu. Ga je Damjan kibiciral je edini imel toliko retoročnih kapacitet, da je še B.tu film poču, kar mu sicer nikoli ni.

No, ta kibiciranja so mi bila na začetku, ko sem še verjel, da se borimo za dobro stvar sila pri srcu. In sem se gnal in angažiral kjer se je le dalo. Pri pisanju sem bil, kot se še danes vidi, hendikepiran, pri kritiziranju mi je pa še kar šlo.

Potem sem pa počasi in sigurno prihajal do spoznanja, da psi lajajo, karavana gre pa dlje. Razen, da smo se kalili, ni bilo drugega resnega rezultata. In sem začel popuščati. Tako, da sem proti koncu že z odporom počel, kar so od mene sicer pričakovali. In nekoč tudi oznanil, da je čas, da mladi prevzamejo. Mladičev je bilo že kar nekaj in so samo čakali, da kaj pomagajo. Pa je na koncu tako izpadlo, da ko so še ostali izpregli, je pa tudi zastalo. Se mi zdi, da so izdali še nekaj številčk šolskega časopisa, a brez udarne energije. Ena frakcija se je celo odcepila in ustanovila svoj časopis. Ta je potem še kakšno leto izhajal a je bil o modi in o modnih dodatkih o arhitekturi.

Točno tisto proti čemur smo se borili. In seveda, prevladi kapitala nad javnim prostorom. Kjer pa nismo dosegli ničesar.

Razen, da sem si zrihtal Afriko za vojsko.

No, sam sem ispregel pred vsemi. Se mi zdi, da med prvimi, če ne prvi, ker bom z diplomo pričel in ne bom več zanesliv.

Kao.

Kao, da sem prej bil.

Eno z drugim, hotel sem čim prej dokončati fax in iti delat, da pokažem kaj je prava arhitektura.

Za boljše razumevanje. Takrat so se začeli dogajati tudi NSK in nekateri so celo imeli ideje, da bi se jim priključili. Takrat so objavili svoj famozni plakat za štafeto mladosti. Iz tistega je potem nastala štala. A o tem bodo kateri drugi pisali svoje nakladanja. Sam se nisem kaj veliko ženiral. Bolj kot zanimivost. Si pa upajo. Frajerji. Likovno mi pa še danes ne gre skupaj. Pa pustimo to stati. Samo, da bo jasno, da so se na mnogih koncih, dinstale spremembe.

In.

In pridejo iz cele juge študentje arhitekture na kongres u našo največjo predavalnico. Iz česar sledi, da jih ni bilo 100, če smo kot bruci zunaj stali, ker je bila premajhna.

Prav hecno jih je bilo gledati. Vsi so morali od postaje do faxesa peš. In Bosancem in še nekaterim, se je zdela Ljubljana gromozanska, in postaja blazno daleč. Beograjčanom in Zagrebčanom pa čisto blizu.

Prišli so iz vseh vetrov in vseh profilov. Brača Crnogorci so jemali kongres vsaj tako resno kot kongres ZKJ v Kumrovcu. Bi rekel, čim bolj z juga so bili, toliko bolj zateglo so ga jemali. Tako, da so bili še najbolj sproščeni Zagrebčani in Beograđani. So pa tudi ti prišli, ker so perspektivna mlada sila, ki bo gradila še boljšo bratsko Jugoslavijo. Skratka sami naši. Ali pa večinoma naši.

Otvoritveni hepening je bil v ŠKUCu. Smo se komaj skobacali noter. Tako, da je bilo za performas čisto malo prostora. Sem se spraševal, kdo bo igral, če mu vsi za ovratnik hropemo.

Pa prideta v tisti krogec Aljoša in Matjaž. Matjaž z Dolfetovimi brki. Te je tudi sicer rad posnemal, kadar smo se kaj afnali.

Matjaž je tisti, ki je prvi kupil računalnik, a to je bilo že dolgo po kongresu in hepeningu. Smo že delali, sam že v tretji službi.

Takrat so bili računalniki še sila redki. Kamoli autocad. In to nas je učil. Matjaža mi je res žal. Sedaj, ko nazaj pomislim, je bil en redkih, ki je imel samo svoje arhitekturne ideje, vsi ostali smo po večini prežvekovali že prežvečeno. Večji frajer si bil, če si večjega arhitekta kopiral. Matjaž je pa kar po svoje. In ga ni nihče razumel. Ja, luba duša kje si pa še kaj takega videl. Se sploh nismo zavedali, da je kompliment.

Pa je odnehal. Že na faksu. Mi smo, če smo črto narisali, potem o tem razpravljali po dolgem in počez, jo povezovali z velikimi in zgodovino in prihodnostjo. Matjaž je pa narisal potem je bil pa tiho.

»Ja kaj pa teorija?
Kaka teorija?
Ja, mater ti, a sploh ne štekaš?
Ka?«

Pa časi so bili taki, tik pred tem, da se nekaj zgodi.
In se je.

Matjaž je sedel z Dolfetovimi brki in kapo od policajca na stolu in je bil čisto tiho.

Okoli njega je pa plesal Aljoša, ki je bil začuda tudi tiho, v dohtarski halji in držal jajce.

Ne vem, če je naredil tri kroge. Razbil trdo kuhano jajce, kar sta potem skupaj zaužila.

Upam, da nisem spustil kakšnega ključnega detajla. Pol sta pa šla. Ene 70 ljudi je pa butasto gledalo in ni nič štekalo.

Je trajalo kakšno minuto. Je bila še tišina, so verjetno čakali, da bi se predstava šele začela, ker uvod je bil malček klavrn. A so se trudili.

Pa preden so se začeli mračiti obrazi, kar se je že po malem kazalo, sem opazil med množico tudi sedanje politike, v tistih časih pa še ZSMJ-evce in mogoče kakšnega asistenta.

Na kar stopim v krogec, povsem spontano, in napovem odprto debato o organizaciji javnega prostora glede na pobude študentov. Uvodno misel sem predal enemu, ki je potem celo minister nekaj časa bil. Bil je točno tako presenečen kot vsi in je točno tako kot sem sam improviziral. Na kar se je razvila, vroča debata in je izpadlo, da tako produktivnega večera pa že dolgo ne. Debata se je potem prenesla še k Juliji in Sokolu in Pavli, skratka po vseh bližnjih gostilnah.

Za naslednji dan so imeli v programu luknjo. Skratka moji bližnji soborci so imeli koncept minirati KSAJ. Za kar ne bi bil nič proti, če se mi ne bi dotični mandelci v dvorani smilili. Tako resno so jemali svojo vlogo soli zemlje, tako nas je oklical profesor za konstrukcije prvo uro na faxu, da mi je bilo hudo za njih. In samo zato in čisto nič proti kolegom sem prevzel pobudo tudi naslednji dan.

Zbrali smo se v veliki predavalnici in proglašen je bil program: Luknja.

Na katedru mikrofona, po pa nikjer nikogar.

Sem vzel mikrofona v roko in začel improvizirati. Sploh nisem vedel na začetku stavka, kam me bo zaneslo. Pa se je bolj in bolj dobro odvijalo in so bili večinoma zadovoljni. Samo spraševali so se, kako to, da sem sam.

Saj sem tudi razdelil naloge. A se je moralo veliko na horuk narediti in sem bil 4 dni skoraj 24 ur na dan v pogonu in smo imeli predavanja in okrogle mize in ekskurzije. Sem jih vodil po Ljubljani in jim Plečkota kazal. Večinoma tudi tu uspešno. Pa še polovica kolegov iz organizacijskega odbora se mi je priključila in smo kongres pripeljali do konca.

Se je še dolgo govorilo, kako je Vigi sesul koncept. So me pa zato raje meli naša južna brača.

VRANJIC

Vranjic gor in Vranjic dol, pa nehali nista, tako da sem, sicer precej dolgo prenašal, v smislu, če nočeta povedat, je gotovo globlji, no nekakšen pač, pomen. To še niso bili časi, da bi se o vsem pogovoril. Bolelo ali ne, bilo butasto ali ne, pomembno ali ne. Pač, če imaš kaj povej, sicer pa naprej plavaj.

To zadnje je iz unga vica.

Gresta Bobi in Tedi.

Ne, ne, ne.

Grejo Škotje v Ameriko. Vpraša sinko:

"A je še daleč Amerika?"

"Tih bot, pa naprej plavej!"

Nima veze z vsebino, fraza pač. Se je prijela in smo jo takrat uporabljali v vse mogočih konotacijah. Pomembnih pa sploh.

Ok. Nima veze.

"Pa kje je ta Vranjic?"

sem zabil žebljico na glavico, brez ovinkarenj, pa kar bo pa bo, pa magari bilo to zadnje ...

Sta prav butasto gledali. A ne veš? Ja to pa ja vsak ve. A ti nisva povedali. A še nisi bil tam? A dej dej, gotovo si že bil?

Pol sem pa sam butasto gledal.

To so situacije, precej običajne, med ljudmi, kateri se že kar poznajo, predvsem kar zaupajo in potem izpade, da so nekatera dejanja, pomeni, spomini celo, kar sami po sebi umevni, čeprav zna izpasti, kakor v tem primeru, povsem nasprotno.

Tako vedno povprašam, kaj je topli pod, kadar se predvsem z investitorjem menim. V resnici vsi vemo kaj je, al kaj ko je haklc v drobnem tistu, potem pa izpadejo variante, v nekaterih primerih tudi povsem nasprotne.

Gremo danes v Vranjic. Končno. Pol. Pol je bilo pa cel dopoldne predpriprav. Koliko letanja, sploh si nisem predstavljal, da zna to tolikšna drama biti, ker o doživljajih od tam, sem kar poslušal in potem avtomatično naredil zaključek, da je to en plac, kjer si totalno skuliran in je ni sile da bi te vznemirila.

Napaka.

Saj v resnici ni napaka.

No je.

To je tko.

Ja, Vranjic je točno to, kakor gori stoji, al kaj ko je en del tudi lastnica Neira, to je pa tipka, ki povabi prijatelje na vikendicu u Vranjic, a je potem toliko predpriprav in organizacij in aranžmajev in je takoj vsesplošna kriza in nervoza in ja, tudi kreganja, a to imajo Splicičani menda po difoltu vdelano in sploh ni kreganje, ampak samo razčiščevanje s povečanimi obrati, da pritiska ne omenjam. Za zunanjega precej nelagodno, za domorodce pa, pol ko se že peljemo, veliko smeha in dovtipov in sploh je vse najbolj možni super fajn, samo da sam tega nisem opazil.

Povsem različni koncepti, dokler nisi vpleten, ali kot zunanji opazovalec, celo zanimivo. Če pa v teatru točno tega ne počnejo, pa rečemo da je bilo dolgčas. Eto tko.

Taka je bila.

Verjetno še je, a je že lih 30 let nisem srečal.

Takrat je to bila tanajboljša prijateljica moje drage, s katero sta se slišali tudi po telefonu, vsaj enkrat na teden, izčrpna poročila. Potem tam v Splitu, pa itak stalno skupaj, ne glede na opravke. Tudi na občino? Tudi. Nima veze. Samo da smo skupaj.

O splitskih ocvirkih sem že malo. Neira je bila iz stare mestne familije, sami dohtarji, tudi sama. V Zagrebu takim rečejo purgeri. Tam pa mi. Ostali so pa Boduli in Vlaji. O detajlih sem od nje slišal. Sicer vse v šali a smrtno renso. Je precej globoko v genih.

Ok. Nima veze.

Njen ded, dotur ta pa ta, je zgradil vikendicu takrat še med paradajzi, ko še ni bilo vse pozidano, v enem od Kaštelov. Nekje proti koncu, če ne zadnji kaštel potem pa že Trogir. Mogoče pa tudi kateri prej. Skratka srednjeveška beneška arhitektura v Kaštelih, med paradajzi pa.

Je menda bila ena prvih in to ne kar katera. Verjetno je arhitekt, en prvih na ovim prostorima, ne vem če ni bilo pred prvo vojno, naredil, danes bi rekli konstruktivizem, takrat pa samo modernizem. Kot bi iz Bauhauusa prišel. Če že ni, je pa gotovo vse poznal in malček tudi navdiha tam jemal. Saj ne da je ne vem kakšna arhitektura. Vikendica pač. Tudi prezidana, ker se menda le ni dalo tako fajn, kot izgleda, živeti v tisti teoriji in so dodali, par sob, na srečo v ozadju, tako da niti ne opaziš. U, an fas, se pravi na obalo, pa zelo fajn. V tistih časih, me je še po post moderni metalo in mi je tole padlo kot relikv iz pretekle dobe, tako da je takrat kot arhitekturo nisem visoko zacahnal, je bilo pa super fino fajn tam biti.

Šele danes vem, da je to edino kar šteje, a takrat, na začetku sem se šel še principe zatorej tak tretma.

Z Neiro nisva niti poizkušala nič pomisliti na kar koli, sva že v osnovi precej drugačna, a če vse to odmisliš, sva se pa sila rada videla. Tako da. Ja je bilo sila lušno.

Je rekla da ima fanta pri Interpolu.

U, to pa je.

Pride drug mesec na obisk in bi bilo lušno če bi še v Slovenijo prišla. Jako fini svet.

Pa veš da.

In sva jih vozila.

Paul, je vlekel cug pozavno pri big bendu interpolovem. Imel je pegice in rdeče zaliske. Bil je zelo vljuden in uvideven, skratka, fajn, če ni treba nič zares, sicer pa sila komplicirano.

Ravno pravi se najdejo.

A ne de?

Takrat sem ponavljal frazo iz filma "Dom za vešanje"

"[Apsolutnooo rooomantičnooooo](#)"

ob vsaki priliki. Prilik pa lih kolikor si hotel, če kažeš domačo dolino Angležu. V Kranjski se je še čudil, na Vršiču je pa že znal.

"Absolutely romantic."

Angleži pojma nimajo.

UTRUJENI STOLP

Ena zadnjih skupnih poti, s svojo bando vendar, smo opravili iz Vršiča, preko Prisojnika, Razorja, Kriških podov in Triglava. Že na tej poti so se kazale individualne značilnosti, katerim sam rečem egoizem raje kot kar koli drugega. Smo pač odrasli in uklanjanje družbi je postalo drugotnega pomena. Individualizem brez meja. Potiho se je prikradel med nas, da ne omenjam, saj že veš, punce, so naredile svoje, neodvisen pogled na življenje. Brez ne gre, z njimi je pa križ.

Kakor koli že, začeli smo skupaj, navdušeno kot vedno, že samo zato, ker smo bili po dolgem času zopet skupaj in zato, ker je bila pred nami nova sezona. Na začetku je pohajanje dosti bolj razburljivo. Potem, v zadnjih lepših jesenskih dnevih, sicer prav pomno opazuješ okolico in dogajanje, v resnici je pa že na pol obratov, vsaj primerjano z začetkom sezone. Čeprav, meni so te jesenske seanse vse bolj ustrezale. Pa bolj v komorni zasedbi, dokler nisem povsem prešaltal in začel sam hoditi.

Saj ne rečem. Je potrebno v račun vzeti samotne poti in se bolj pripraviti, pa bolj preštudirati variante in možnosti. A tu je še časovna komponenta. V začetku je bilo večinoma v smislu, kdo bo prej gor, po kolikokrat, pa al se upaš, pa take neumnosti. Verjetno mora vsak normalen mozolar čez tak razvoj, da se potem profilira.

Eni sploh več ne grejo v hribe, so preveč pomembni, eni preleni, saj so itak hodili zaradi družbe. Družba je pa v bifeju celo boljša. Eni se specializirajo v ekstreme in potem laufajo na Grintovec, eni pa izbiramo samotne poti, sedimo na skalci in okoli zijamo, in se čudimo, u, kok je fajn, pa ni nič drugače kot lani. A ni ga lepšega, ko se ti ne mudi, na kakšnem dobrem čičku okoli zijati in se čuditi, kako je lahko življenje lušno, pa prav veliko ne rabiš. Kauco pa še kakšen keks, pa je že zadosti.

Se sicer potem sila razveselim, če le koga srečam in potem klepetam o vsem in vsakomer, ker včasih moram pa le po množičnih poteh in tistih časov, ko smo se vsi pozdravljali in velikokrat tudi poklepetali se ne moreš niti več predstavljati, kamoli izvesti, ker naroda je toliko, da bi lahko samo klepetal in nikamor prišel, da ne omenjam, da več in več takih, ki te prav čudno gledajo, če pozdraviš potem pa še kaj pokomentiraš.

»Ta pa je mal čudn.«

Niso hoteli skozi prvo okno. Malček smo bili pozni, a samo glede na to kar smo se zmenili, v resnici je bilo dosti časa, kar se bo izkazalo na koncu zgodbe.

Se trudim vsaj enkrat na leto po severnem delu Prisojnika. Sicer ne uspe vedno, včasih je celo poletje premokro, takrat ne hodim po hribih, sicer pa sta turistični poti po severozahodni steni, po mojem za turiste, vrhunec turističnega hribolazenja. Toplo priporočam.

Hanzova pot mimo slapu in Hudičevega stebra je sicer dolga kot ponedeljek, a tako hitro mine, ker je sila zanimiva. Obe nista za vrtoglave, a ga ni mesta, kateri bi bil težek. Ja luftig, o to pa to, ampak zaradi tega se gre.

Kopiščerjeva skozi prvo okno je klasika, ki pa je zadnja leta postala turistično popularna, in je potrebno, navkljub moji počasnosti, kar nekaj čakanja, da se vse množice porazdelijo. Nesrečen izbor dneva in obdobja. Verjetno med tednom in avgusta, ko so vsi na Krku, ni toliko gužve. Tako da, kaj čem reči. Škoda tako lepih koncev za takšne gužve. A to je verjetno cena napredka.

OK pol pa po grebenu. Je tudi sila fajn. Takih razgledov se naužiješ samo še na Lepem špičju. Z bistveno razliko. Špičje se zelo umirjeno konča, bi celo rekel, da te pomiri, če si že imel kaj šil v riti, tu pa...

Po vrhu smo se odpravili, kmalu na levo v steno. U, je že začetek vesel. Pa je v resnici samo ta del. Potem v steni, med policami in nad prepadi, je vse dovolj široko in zavarovano, tako, da v resnici ni problema, razen občutka, pa kako so šele matrali uni, ki so zajle nosili in stopnice klesali, ker marsikje je prav nemarno turistično obdelano.

Če bi mene kdaj kdo kaj vprašal, sem bolj pristaš, čim manj opremljanja, res samo, če je potrebno, sicer pa naj se malo prime. Naj malo cvikne, če ne gre, pa naj doma ostane in filme gleda.

Ko pa res ne gre več, pa na cesti počaka in mularijo sprašuje kje so bili, ter spomine obuja, ko smo bili pa mi mladi smo pa zlezli to pa to. Ej, ata, pol toliko niste, kot današnja mularija. Nič jim ni več sveto.

Se spomnim, ko nam je Dušan pravil o plezariji in smo ga občasno prav postrani gledali, al pa ni tale že malo ribiška, pa magari v Špiku. Pa je tudi Dušan zmanjšal volumen, če je omenil Ašenbrenerja. Ne ni ašenpeher. Mi smo se tudi tako zezali. Sta bila dva nemca, očitno vsaj en nekaj na temo Ašenbrenerja in sta zadaj za Mojstrovkami, tam nekje, poguglaj za bolj natančen podatek, potegnila eno, o kateri so leta šepetali, tako so jo spoštovali in so jo zmogli samo ta veliki asi.

Potem se je sicer en naš izgubil in falil težki del, ker se je pač po pameti obračal, in to ne Nemški, v smislu zakaj enostavno, če je lahko težko, pa mi je že takrat izgledalo malo čudno.

Potem sem pa pred leti videl enga mulca tam pod Travnikom, ki je pravil, da gre 3x na dan čez za kondicijski trening in, da je klasično plezanje butasto, da se tam 6 ur matraš zaradi enga grifa in, da on veliko težje leze na skalci za kočo.

»Kam plujemo, guspa, kr sapo mi jemle.«

Sam sem sicer prebral o poti za Prisankom skozi zadnje okno, a me je kar na rit vrglo, ko smo prišli do okna. Ej, se počutiš malega. Prvo okno je ogromno, zadnje pa ne vem, če ni 3x večje. Iz doline ga pa komaj opaziš. Potem se pa še v oknu spustiš za ene 50 m dol pa na drugi strani gor, preden te spusti v dolino Zadnjice. Tisti spust je sila vesel, a nič takega. Nasploh ne priporočam branja forumov o hribolazenju. Tam prečitaš kako težko je in nevarno pa take. Pa so samo turistične poti. Ni ne težko in ne nevarno. Ja, ti pade turist iz gornje ride za vrat pa gresta dol do Kranjske gore. A gužva je tudi v dolini. Tudi ni, da bi prevale delal, če je samo pol metra široko. Seveda se varuj in previdno stopaj, a nevarno ni.

Vzpon proti Razorju je naporen. Posebej, ko prej prešprudlaš cel Prisak, kateri se iskaže za eno veliko goro, to vsekakor ni samo hrib, nikakor ne. Že med potjo smo bili nenormalno tiho. Smo

ja vedno norčije uganjali in komentirali vsaj vsako punco, katero smo srečali, če ne tudi vsakega desca, a to šele, ko smo bili mimo. Danes pa vsak s svojimi mislimi, samo nekaj besedi. Kakor, da se ne poznamo že 15 let. No, ja, pride tudi takšen dan. Mogoče je pa tako bolje. Kaj pa veš in se vzpenjamo po pobočjih Razorja. A si vidu kakšna lukna. Včasih bi pogled na tako jamo, izzval ene pol ure nakladanja od kamene dobe do vseh gamsovč blizu in daleč, danes pa samo:

»M-h.«

Pridemo na sedlo, že napovem, da bom nazaj grede še na Planjo skočil. Včasih bi se usulo, pa sej si zmešan, a še nisi dost hodu, pa kva je teb, pejmo raj na pir, pa še enih 25 na to temo. Danes pa samo:

»Uredu.«

Na Razorju pomalicamo, gledamo okoli se slikamo, pa brez kakršnih koli neumnosti. Kot kakšni penzionerji, pa še uni ga bolj serjejo, kot smo ga mi tisti dan. Že na sestopu sem zaostajal, saj so vedeli, da grem še na Planjo. Malček so živnuli, glede na skorajšnje srečanje s pivom, a ni, da bi sploh omenjal, kot, da ne bi bili moji. A sem kaj tacega rekel? Pa saj sem vedno kozle otresal, sedaj na stara leta bojo pa iz tega problem delali, če pa nikoli ni bil, kvečjemu sem spodbudil še bolj prešerno razpravo na temo kvasenja. Ej včasih se je kar iskriilo, kateri bo bolj butasto stvar navrgel. Danes sem jih pa gledal kako se oddaljujejo, na sedlu sicer pomahajo a brez dovtipov in zbadljivk.

Pa kaj se pripravlja? A bo potres al kaj? Nekaj že mora biti v zraku. Mogoče, da smo tako utrujeni, pa saj smo že kdaj cel dan hodili, bili zmatrani, ko psi, konji in ne vem kdo še, pa, ko smo samo še malo migali, pa šo še vedno dovtipi določali nivo adrenalina. Podobno, ko si se cel večer smejal, in, ko te vse boli in samo upaš, da ne bo nič več smešnega, pa eto še ena in te kar preseka, tako boli trebuh in uživa glava.

Kaj bo neki iz tega in se napotim do Planje? Nazaj grede slikam Utrujeni stolp, formacijo skal, ki so se nekoč prevrnile in dejansko izgleda kot bi se naslonil. Prav luštno in zavijem v dolino, pod večer, ko je tu gori še svetlo po dolinah se pa že mrak vlači po kotih.

Naredim par korakov dol po melišču, po meliščih, če je še živo in, če si spočit in mlad in butast, najbolj noro teči, gre kot raketa, na korak narediš ene 5 m. Samo ustaviti se ne smeš, če imaš kaj takega v mislih se bo kaj klavrno končalo, če se sploh bo, če ne boš ostal pod kupom kamenja.

Zato sem tako rad na Veliko Mojstrovko hodil, ker je potem spust na Vršič ena sama radost. Živo melišče je ponavadi šele na drugi polovici ali pa mogoče v drugi tretjini, prvi del je pa obvezno brez kanov in strm, ko vrag in je preko tega dela dosti zoprno priti. A se potrudiš, ker je potem naprej vse poplačano. In tu ravno dol rinem. Noge so me že zelo bolele, pa celodnevem kolovratenju a tega veselja si ne dam vzeti. Z malo sreče jih celo dohitim, če mi bo melišče milostno.

Pa se mi zazdi, da nekdo joka.

Eto se mi že blede. To bo to. Verjetno je bilo vse v redu z družbo, samo meni se je malo zasukalo. Menda se človeku okoli 20tega leta malo spremeni pogled na svet. Menda se umiri in postane bolj odgovoren pa take neumnosti.

»A, dej dej.«

Ne trobezlaj in nadaljujem.

Eto, spet.

»Iiiiiii.«

Čist potih, pa malo vzdihovanja.

Mogoče se mi pa ne frtajčka, mogoče pa res nekdo joče. Ampak kje? Kje bi kdo na začetku melišča, proti večeru, pod Razorjem jokal.

Ja se dogajajo svakojake budalaštine, takole v hribih. Je pravil Dušan so imeli akcijo na Zelnarici, sem pozabil kakšno, pa so imeli prost dan. V resnici so čakali material, da bodo, kaj pa vem, mogoče zajle potegnili, pa so ležali pri koči pri Triglavskih in šteli mimoidoče. Menda jih je bilo par 100 na uro. Ne morš verjet. Pa to še ni vse. En je šel v japonkah gor. Drug pa z polivinil vrečko.

Ej, ne rečem, da ni neumnost, a sam vem še za večjo. Menda je moj ata moji mami na Prehodavcih violino ob polni luni špilov. Madona sta mogla bit zacopana, da violino gor vlečeš, pa ne veš al bo mežena al ne.

»Pa reč kej, če morš.«

»Iiiiiihhhh.«

Pa jo zagledam. Iz ruzakom vret ni imela 50 kil. Kar sem potem še kako izkusil.

»Ja kva pa ti tuki?

Iiiiiii, iiii, iiii, h,h,h iiii.«

Sem gledal, ko tele v nova vrata.

»Ja čigava pa si?

Iiiiiihhhh.«

Pa kva nej stabo? Povej kaj se je zgodl?

Iiiiiii,iiii iii.

Po pa kr grem.

IIIIIIIIIIIIIIh.

OK. no, sej sm sam hotu de poveš kaj se dogaja?

IIIIssososososo memmmmmmeememe tuki ppppppppustl.

Kdo te je tuki pustu?

IIIIiiiiiiiiihhhh. Fnt pa njegovi.

A maš fanta?

IIIIiiiiiiiihhh nč več.

In zdej. A boš, ker tle sedela.

Ja.

Dej, dej, pejd greva dol, bo vsak čas tema.

Ne. Raj umrjem.

Lej, ti se zarad mene dol vrš, ampak zdele greš pa z mano do koč, pol se pa že zmen kakr se čš.

Išššš.«

Pa sva šla.

Al to je blo stopiclanje skoraj na mestu.

»A večjih korakov ne znaš delat?

IIIIiiiiii to je tut un vosu reku.«

Smrk, smrk, smrk, je vlekla smrkl pod kap.

Ji nosim ruzak, jo držim za roko, kažem kam naj stopi.

»Ej tkole bova do juttr hodila.

Dej ta dam na hrbet pa stopva.«

To sicer izvedeva a sem se tudi komaj ujel, ker je bilo z dvema nahrbtnikoma in dekletcem, ki se je ta čas že izkazalo, da nima samo 5 let ampak vsaj 15, pa čeprav sama kost in koža, prav težko po melišču hoditi. Zavijem čim prej na trden svet, jo

vlečem, porivam, vabim, ma vse sem počel. Saj je šla a tako na drobno, kot kakšne ruska balerina, ki sploh ne premika nog pa se vse eno premika.

V kočo prideva ob 11h. Sem komaj stal. Moji so že spali. Njeni so bili fino okajeni a ne glasni. Se je usedla zraven, kot, da se ni nič zgodilo in, da je pač mal ven šla, sedaj pa nazaj prišla.

Zjutraj me je sicer še pogledala. A kot, da se ni nič zgodilo. Ne ona ne njeni. Mojim pa niti razlagal nisem. Smo kar dol zavili. Sem mislil, da bomo še Stenar pohodili in malo okoli jezer težili, pa so imeli vsi neke opravke.

Ti povem, punce so križ.

Da se pa takole pustijo, kot se je tamala, kateri še imena nisem vedel,

»Ej punca, to pa ne. Ne daj se. Tok, ko se pustiš, tok te bojo, čist nič več, nič manj.«

1984

Teleks, Mini SPENT, Sarajevo, Papež odpusti atentatorju, Indira Ghandi, Fotografija deklince iz Avganistana, Madona Like a virgin, Michale Jackson Thriler, Jaussun Ndour, Mac system 1, Apple Mackintosh, RadArch, Kompjutor u kuči, CD 600 px, Stalman GNU

KARIM

Pol.

Pol, ne vem če bi vse omenil, za katerimi se mi je zataknilo oko. To sigurno ne, mogoče srce. To je že dosti bolj selekcionirano, pa spet, ker (kateri) zlobni bi komot pripomnil, raje povej katere ne, boš prej skozi.

Ma, saj je nekaj na tem, ne rečem, tako da bom pač premnoge izpustil, pa ne da bi imele kaj manjši pomen, prav nič, samo ni tako atraktivno za pripovedovanje, ene vrste dolgčas.

"Jest pa že nisem bila dolgočasna!"

Se več kot strinjam, pa vendar so razlike, predvsem v kontekstu. U, tega pa tudi kolikor hočeš.

Ok, nima veze.

Kot že povedano, v različnih situacijah, časih in konotacijah, sem tam v prvem mislil, da sem veliki arhitekt. Sicer šele na začetku, a da nisem od muh in je samo še vprašanje časa kdaj se mi bo odprlo. Kaj to pomeni je sicer diskutabilno a nisem hotel o tem, temveč.

Ne, ni bila samo poza. No, mal tut, a daleč od forme radi. Ne, verjel sem in sem z vsem zanosom doprinašal, po svojih močeh teoriji, prakse še nisem obvladal, kopanje zemljank in delanje cekretov, pač še ni praksa, k teoriji arhitekture in urbanizma.

Na splošno. Da pojasnimo, razložimo, dojamemo, ilustriramo materijo, se večinoma zatečemo k modelom. Še najbolj običajni so trije nivoji ene teorije. Trije, ker toliko je še jasno, že pri 30-tih se zaplete, če bi pa kateri nastavil z 300 ali 3000 nivoji, pa magari bile celo bolj realni, ga pa nihče ne bi resno jemal. Vse dobre teorije so iz treh delov. Ajd kera ekstra komplicirana, ima še a, b, c, a se že izgubljam in ne vem kaj je hotel povedati.

Ok, nima veze.

Ima pa da sem sestavil grafikone poseljenosti glede na oddaljenost od centra naselja. Da ne bi kdo kaj misli. Pač pri centru, več, na obrobju pa manj.

Ja pa to ja vsak ve.

Se globoko strinjam.

Zakaj pa potem ne gradijo tako?

No, pa reč kej če morš!

Nima veze, sem se trudil in sestavljal tisto teorijo v grafične podobe, bolj sam zase, da bi mi bilo malček bolj jasno, kaj se pri urbanizmu sloh gremo, niti ne razmišljajoč da bi iz tega kaj ratało. Ja, če je lih ker vprašal, veš da sem razlagal in razglabljal in napletal in med pogovorom dopolnjeval, ker ti moji modeli so kar rasli. Jih je bilo kar kaj listov, ajd ene 5, ko

pristopi Karim.

"A lohk prerišem?

Ka?

Ja, tole kar rišeš."

Ja, seveda, pol je bilo pa več ur razlag, sva se še kar ujela in celo dopolnjevala.

"Ja in?

Nč in.

Ja Karim.

Ja in?"

Zdej to je tko.

Karim sem samo od daleč gledal. Gledal pa prav z veseljem. U, je bilo kaj videti. Če bi se dalo zmešat Ireno Kohont in Brigitte Bardot ter še ščepec, no nekaj domišljije, potem bi nastala Karim. Se je nikoli nisem upal niti ogovoriti. Take so izven kategorije, ergo nedosegljive, zatorej niti ne na spisku. Če pa že mimo pride, se mi pa seveda glava obrne kot pri čuku, za 180 stopinj, pa še pol ko je za vogalom tako hodim, vse dokler se ne zaletim v steno. Eto taka je bila.

Veš da sem debatiral in z očmi prav požiral, u kok dobre ... oči je imela, pa vse ostalo tudi.

Zdej to je tko.

Saj je bila še kje kera na to temo, pa kot rečeno nisem niti poizkušal.

Ampak.

To je bilo dete najbolj priznanega arhitekta tistih časov. In taka naj bi od mene nekaj prerisala.

Kar sapo mi jemlje.

Kam plujemo?

No, pa ni bilo nič drugega.

Tko da. Nč, kr naprej sem šel.

Pol na to temo je bila tudi Darja.

Ne, ne na briditko, a na temo teorije in prakse v tistih rosnih začetnih časov.

Ne da sem imel kaj veliko novega, v resnici prav malo, a je je le kazala precejšnja razlika. Namreč. Takrat na začetku nobenemu ni nič jasno. So sicer nekateri ki to ne priznajo, a to je že ena druga zgodba. Pol smo imeli pa še enga, v resnici jih je bilo več, a ta je bil ekstrem, ki je mislil da je pameten, če na vprašanje odgovori z vprašanjem.

To je sicer znana metoda, a je le treba biti ekstra brihten da ne izpade butast. Menda je to Platon delal, ko jih je učil misliti. Ta asistent ni bil Plato še Pluto ne in je razen da je težil, ni kaj povedal.

Zdej, to je tko.

Meni sicer ne, ker sem mu že na začetku, precej direktno povedal, če nima kaj konkretnega naj ne hodi blizu, ker jih bo slišal. Tako da sva si dala mir, je pa občasno prišla kera in med njimi tudi Darja, objokana, Darja sicer ne, a razkurjana, da je, u ta je pa znala kleti, se je iskrilo še par minut po tistem, ko je odšla, kaj nas samo zeza (olepšava) pove pa nič in da se bo prepisala na drug fax, ker ama čist nič ne šteka (razume).

Tolažil sem jih glade na, u tega pa tud veliko. Ene tako druge drugače, a pri Darji mi je bilo všeč, takrat sem menda prvič videl

žar gorske rože, bila je iz Tolmina, gotovo ne iz centra, po moje je vsaj žlahta bila iz bregov in to ne koj za mestom, ker vlekla je pa tak dialekt, ko je popenila, da si si lahko samo mislil, kaj bi lahko pomenilo, a meni se je v srce usedla. Če ne bi bil tako razšraufan in če, u še ene 10 čejev, bi komot kero skupaj ušpičila, pa razen do medsebojnega spoštovanja, no še par poizkusov sodelovanja, a se je kaj klavrno končalo, verjetno le punčke-fantki problem. Ma ne lih problem, a pogled je pa precej drugačen. Ok, nima veze. Menda sem ji bil svetel vzor, ker sem bil en redkih, ki ne samo da ni poizvil ob takem asistentu, ne, še celo naredil in to tako, da je asistent brez komentiranja, v smislu, kaj se sploh trudiš, če nisi za stvar. Ja sva bila rada skupaj, kaj več pa ne.

Po sta bile dve Mariborčanki. Razen da sta bili iz istega mesta in sta tako hecno govorili, in močvirnike črtili, v resnici nista bili v paketu.

Sta bili obe izvenkategornci, tako da razen veliko gledanja in občasno sanjarjenja, u kaj vse ne, niti nisem poizkušal, ker. Ker sta bili klasični brucki in so sošolci čisto preotročji in medve gledava starejše dečke, če ne že profesorje. A to zadnje je samo natolcevanje, ker zares niti nisem poizkušal nič v tej smeri. Sanjal pa precej. Pa ne v paketu, vsako posebej, pač glede na predmet. Ko je tako dolgčas, ven tudi ne moreš stalno zijati, včasih pa tudi pogled ni uporaben, potem pa v eno, u pol pa vse tja do nebes, pa vsem tudi.

PLANINA

Skratka.

Počasi mi je šlo že kar kaj stvari na jetra.

Ne, nič več tisto, da so se sošolci prelevili v kolege, ne še velecenjene, a kolege, to pa v tem kontekstu pomeni, če nisi z nami si proti nam.

Meni sicer ne, ker se ne pustim vsakemu voslu sprovcirat, pa magari me včasih točno tako prime, a me potem, na srečo tudi popusti in večinoma poizkušam popraviti, ali vsaj zgladiti tisto neskladje, al kar koli že naj bi bilo.

Sem že pravil, da sem šel med stare bajte, a to ne v prenesenem pomenu, za tiste kateri ne znate slovensko, se je včasih reklo, starim študentom, stere bajte. Ne, šel sem med prenovitelje, pazi sad, kontinuitete, identitete, stavbnega fonda. Kar je bil strel v prazno, a to sem pogruntal šele na stara leta, takrat pa fajn verjel in vse na to temo naredil.

Ok, med javnimi hišami so bile boljše mačke. Saj res, med prenovitelji so mal dolgočasne. Ma ne glih dolgočasne, če kaj pa to ne, vsaj nekatere, to je itak od posameznika in konteksta odvisno, a na splošno, super zrihtanih je pa res samo za vzorec, pa še za tiste se zdi, al se ni zmotila, ali pa da ima danes slab dan in se je mal zrihtala (za med ostale).

Nekaj je na tem, čeprav tudi malček pretiravam, a je samo dramaturgični dodatek. Vse v tem življenju se da povedat, suhoparno, pa niso samo fakti, ali pa dramatično pa so celo fakti. Ne samo to. Vse je relativno in bi se gotovo kdo našel in navrgel da je brez veze. Ne rečem da ni, pa spet.

Edino kar je dokončno je da bomo vsi konc naredili, a do tam je še milijon možnosti, nekatere pa še zanimive, če ne drugače si jih pa narediš.

»Če pa še verjameš, je pa že malo na oni strani.
Ma saj veš, skor res.
Ja, čist res.
Verjetno.
Zihr ti rečem.
Ok, no.«

Sem že navrgel, da sem za diplomo špilal na karto interdisciplinarnosti, kar je bilo takrat fejest nobl in ne še vse splošen šport, zatorej se je kar odvijalo. Ok, konec ni bil tako slaven. Je bilo pa vmes, še kar, kaj. Za Etnologinje že veš, ene vrste podn, a to proti koncu, ko je bilo kaj od sebe dati.

Tam na sredi, ali nekje na koncu začetka, ti pa organiziram, sodelavke. Ja za diplomo.
"Pa kdo je še to vidu?"
Lih v tem je poanta.
Ne samo arhitektura, urbanizem, sociologija, etnologija, še celo.

Takrat je bilo moderno, da si prvo prečital danosti. Teh danosti je za cel haufen.
A kaj?
Celotno naselje v širšem prostoru, ožji vplivi, omejitve, možnosti.
Že to se je sila kunšto slišalo. Ma saj se še danes strinjam, da bi moralo biti tako še dan današnji. Al kaj ko danes tudi interdisciplinarno nastaviijo, potem pa tam eni doktorji znanosti določijo da taka žaba živi samo tam in nikjer na svetu, in jo je potrebno zaščititi, in ne da se ne da tovarne postaviti. Še obstoječe kmete je treba izseliti, ker onesnažujejo okolje. Kar je sicer res, ampak ...
Se sicer nikoli nihče ne vpraša ali bi tista žaba taka ratala, če ne bi tukaj kmetovali od začetka časa. A so stvari ki niso pomembne.

To s žabo omenjam, samo kot ilustracijo, katero večina ljudi razume, kaj pripoveduješ. Tam nismo imeli teh problemov, zato pa vse ostale, za katere še razložiti ne znam, a so bili na koncu tako očitni razlogi, da so namesto sprejetja moje naloge, raje porušili še zadnje ostanke iz katerih bi se dalo še kaj narediti, preden pomrjejo zadnje tete iz Amerike. Namreč v naselju je lastništvo problem in razen subvencij, lih ničesar nočejo. Pa še subvencije za druge stvari porabijo.

A to je bilo šele na koncu, ali pa še celo precej po koncu, ko sem

mislil, da lahko diplomo v življenje spravim. A to je že ena druga zgodba.

Hotel sem pa o tem, da sem sam pokrival nasele kot celoto, najbolj atraktivne, v tem primeru vzorčne stavbe, pa naj bi obdelale, kolegice v svojih, siceršnjih domačih nalogah.

Sva se z profatom še kar ujela in večinoma dopolnjevala. Potem proti koncu se je sicer Darji odpililo, kva da teživa in lih nič ne more po svoje. Pri prenovi starih bajt je že v osnovi težko kaj po svoje, ni pa ne mogoče, samo bistveno bolj se je treba pomujati. Ostale tri, so pa naredile odlično domačo nalogo, katero sem potem vtaknil v objavljeni del diplome.

Objavljeni?

Ma, saj sem že napisal. Ko sem postavil tezo, se je še zadnji profa uprl, da tako proti zakonito pač ne morem pisati, nima veze ali je prav ali ne, in sem pač pasuse, kateri niso za objavo pustil bele. Tako da je bilo kar kaj belin v diplomu, da se vidi, sicer ne kaj, a da fali.

V petek volk sit kože cele.

V ponedeljek pa mrk v Afriki, za kar pa tudi že veš.

KOČNA

S Kočno se nisva našla.

Sem bil sicer 2x gor, a razen žiga ne vem nič. Je bila taka megla, da se meter, ajd dva, ampak sigurno ne več kot tri metre, pred nosom ni videlo.

Pa niti ni bilo med vrsticam.

Direkt, ni vse zate.

Ok, no.

Danes vem, takrat pa še nisem, da se da tudi obrniti. Ne samo to, celo dan u luft spustiti, tam v kakšni koči v prijetni družbi, al kr tko.

Na eni taki sem se odločil. Sva v petek popoldne stopila iz avtobusa v Kamniški Bistrici in je ravno začelo deževati.

Nehalo pa je, ko sva po doline Bele v nedeljo popoldne korakala nazaj. Sem si rekel, če pa mene še kdaj v hribe dobite sem pa tut papež.

No, na deževen dan.

No, na deževen, meglen, mrzel, vetroven, sluzast.

Teh sem se potem kar izogibal.

V spuščanju dni v luft smo pa postali ene vrste profiti.

Saj ne rečem. Če jih je preveč, gre tudi meni na jetra.

A če si sredi obdobja, kakršnega koli, ko živiš samo za tisto in traja 24 ur na dan, 7 dni v tednu, potem moraš biti fejst fiu-fiu, če si ne privoščiš orto pavze in spustiš dan u luft, ne pa da se prelomiš od napora in si potem še mesec dni bolan.

Ha. Tista je hecna.

Sem kdaj, predvsem kero, razkuril, da že ne čitam knjig.
U je bla huda.
A je več kot res.
Predvsem ko se greš projekt, potem ni časa za nič drugega. Če
traja pol leta, pa pol leta ne vzameš knjige v roke.
No, saj jo, a je strokovna, da ne rečem priročnik za ... u tega pa
tudi ogromno.
In ko tako ves naspidiran zvečer prideš domol in ti gre na jetra
uradni list, pa šefe in še ene trije, potem paše samo še
Švarceneger, da vse na gopc in je pravici skazici zadoščeno.

In v takem obdobju pride dan na vrhu hriba kot ulit.
"Kje si pa bil včeraj?
Sem se nekaj slabo počutil.
Danes pa dobro izgledaš.
Ja mi je nenavadno dobro, pa ne vem kako to."

BARVE

"Katera barva je pa tebi najlepša?
Je ni. Vse so fajn, predvsem je pa od konteksta odvisno."

Ista je lahko nekje drugje moteča. Včasih je celo fajn brez
barvno.
Zdej, eno barvno.
Večina grafičnih rešitev bi lahko bila enobarvnih.
Ja, čez čas dolgčas postane, pa še katero dodaš. Pol so fajn ene
določene kombinacije.
Na primer tista rumena, zelena in modra. Pa spet, na drugi strani,
so pa potem kombinacije za katere se samemu sebi čudiš.

"Zdej, če že lih težiš.
Ma. Ne in ne.
No, mogoče.
Ne, ni je barve katera bi izstopala."

Barve obleke. Na začetku mama pove. Rožnata je za punčke, boš ja
modre vzela. Je bila še bela možnost.

Pri likovni teoriji smo pa itak rekli, da bela in črna nista
barvi. Pa kar je vmes tudi.
Pa ima logike na tome.

Tako da.
Tudi ardušjepisana je tudi fajn.
U, na kakšni ciganki. Jeeeeezus zna biti fajn. Zdej, al barve al
ona je že druga zgodba.
Sicer pa katerih 5 barv se začne na a?

Pol seveda je superfinofajn videti kero v umirjenih, rjavo rumenih
kombinacijah. Pa spet za kaj takega je treba imeti fin posluh.

Da ne rečem, ko vidiš katero afno ke u rit, pa so barve take, da

se samo čudiš. Kok da so fajn. Sicer se jih pa nikoli ne bi upal sestaviti.

Ne vem če ni vse vzgoja.
Ok večina.
Dobr, veliko.
Vse pa po moje ni.
Al pa?

Barve vzhajajočega sonca imajo oranžen pridih. Barve zahajajočega pa rdeče. V dežju je še rdeča modrikasta. Pomladanske bukve pa žarijo.
Ej?

»Modra.
Ma ne.
Zelena.«

Vse so fajn.

SOTESKE

Hribi so se zame vedno začenjali nad gozdno mejo. A tega je že dolgo. Sedaj če pridem do koč je že podvig. Vse eno pa še vedno rad okoli kolovratim. Bolj po hribčkih in dolincah, a se iz marsikaterega vidi, u kje vse sem bil.

Raje sem imel Julijce, ker se je lahko potepanje razvleklo na cel teden, pa ni bilo treba v dolino priti. Pa mi vse eno ni uspelo zahodnih obiskati. No na Italijanski strani. Mogoče mi še uspe. Človek nikoli ne ve. Tudi ni treba na vrh je že z avtom dovolj visoko, pol pa še mal okol. Sicer si potihem želim da mi uspe še prečenje Montaža. Pa v Rezijo bom gotovo šel, da vidim Kanin s tiste strani. Menda je še kaj, pa da vidimo.

Lepo je pa tu in tam. Še celo v megli, a se mora trgati. Tisto tri dni v megli, se ne grem več. Če se pa trga zna biti pa še boljše kot nebo brez oblaka. Kakšen mora kje biti, za dekoracijo. A ni nujno.

Sam tudi večinoma sam hodim. Ne ker bi mi bilo to ljubše, ampak čez komot ga ni. V teh letih dobiti podobnega kompanjona je vse težje.

Smeri so teoretično tudi podobne. Mene sicer ne vleče več kam daleč, se mi zdi da sem še kar kaj videl. Nič presenetljivega, pa spet dovolj da imam na to temo kaj povedati. Predvsem se je pa to dogajalo še pred internetom in posledično bistveno bolj na slepo. Še teta na štacionu ni vedela kako s cugom v Narvik priti . Povečini grem, predvsem zadnje čase v kontro od večine. Izbiram smeri brez gužve. Čeprav se ne da vedno in povsod. Potem ko tako sam šprudlam po kakih super zabačenih koncih se vsakega sila razveselim in klepetam kot kakšna branjevka. Ko pa moram po turističnem odseku, je pa kar odveč stalno srečno govoriti. Da ne rečem, če bi hotel pa še poklepetati, bi me pa kot marsovca

gledali.

Niht debaten.

Pogled z vrha je čisto nekaj drugega kot iz doline, pa vendar mi ni več treba na vrh. So bili časi ko si kaj takega nisem mogel predstavljati.

Še huje. Vrh za vsako ceno. No, pa to so bili tudi časi ko nisem videl veliko. Ja žigov polno knjižico, kje sem pa hodil, saj se vidi, kažem knjižico, sedaj pa lahko vse še enkrat odkrivam in je vse novo. Vem da sem tu že bil, spomnim se pa ničesar. No, koliko smo rabili med Planiko in Prehodavci. Kaj je bilo pa vmes pa ne.

Pa sem prebolel. Ne samo to. Celo začelo me je veseliti potepanje po soteskah. To ni novodobno soteskanje. To je vlačenje čez robidovje sotesk zapuščenih že 50 let in več.

Seveda grem občasno še na kakšen vrh.

A to sploh ni več pomembno.

Pomembno je da je fajn.

Zgoraj ali spodaj.

Fajn je lahko pa sila hitro.

1985

Plenum kulturnih delavcev OF, Deng Xiaoping, Na lepem prijazni, Woody Guthrie, Pauliho da Costa, Prince, Mobi z akumulatorjem, Autodesk, IBM, Ms Windows 1, Jobs odpuščen, Amiga 1000, PageMaker, C++

ZIDEC

Duša je imela fanta. Tako da ni bilo nič pričakovati, kar me pa sploh ni motilo, da je ne bi požiral z očmi.

Pa, veš da se samo tako reče. V resnici sem se delal, da mi je malo mar za njo in če že lih kaj hoče naj se raje slika.

Zdej, to je tko.

Vse gornje je ena kozlarija, a v tistih časih, še kar pogosta. Kaj pa vem, menda se ni spodobilo, al kaj, ja ne moreš kar pristopiti in reči:

"Tis men ušeč, pejva na kauco."

Ali celo na sprehod.

Ali celo pod vrbe na Ljubljano.

"As ti čist fiu-fiu (olepšava)?"

Sploh imam pa fanta, tis pa kreten.

Ja pa ja. Nič takega.

Smo nekaj debatirali, naslonjeni na zidec za faksom, v resnici smo šli samo na cigaret, a saj veš, tam na začetku, nisem bil sam, ki sem mislil, da je precej zares, se takoj razvije debata. Ja, zezancija tudi, a to proti večeru, dopoldne, pa večinoma, pač glede na predmet. Če so javne hiše, kaj na to temo, če pa likovna teorija, pa na uno.

Naroda je še kar, spomladansko sonce prijetno greje, zadnji tedni, preden se začne učenje, tako da smo prav z užitkom sloneli in se pomenkovali.

Slonela je takoj zraven, mi celo vzela cigaret iz roke, da si je svojega prižgala, za nekadilce na hitro, med kadilci ni to nič kaj nenavadnega, je pa malček vulgarno, pa nič na temo seksa, čeprav na simbolni ravni bi ker tudi kaj na to temo navrgel, pač deluci na gradbišču, tako prižigajo, ampak oni se tudi skozi prste usekujejo, tako da res ni bilo nič na to temo, vse med debato, še celo nekaj stališč je imela, ne samo vprašanj. Saj veš, to punce znate. Nekaj vprašate, zato da potem mulci nakladamo, vam se pa fajn zdi, al kaj?

"Al je kaj drugega? Pa ti povej."

Tako da je potem eno z drugim, kar samo ratalo, da sva zvečer, namesto direkt domov, al kam, na ne vem katero predstavo, žur, al randi, debatirala, še pred vhodom na fax.

Jutri že pri Vitezu, menda pa že naslednji teden pod vrbami na Ljubljani.

Nič takega se ni dogodilo, čeprav se je marsikaj razvilo. Ko se takole rodijo simpatije, če ne znaš z glavo, ni lahko krmariti in me je imelo, par krat, ko sva se takole fajn imela v debatiranju

in sprehajanju, da bi ji navrgel.

Pa nisem.

Sem potem par krat na kratko. Mam nujno to pa to, tako da je relativno kratko trajalo, da je vprašala:

"Ali sem se ti zamerila?"

Ravno nasprotno, zato pa ni lahko.

Potem pa razumem. Se strinjam.

Sva se seveda še pogovarjala, samo na sprehode nisva več hodila. S časom so pa tudi pogovori postali nekako rutinski in se je tudi to počasi nehalo.

Nič, ti povem.

KOROŠKA

U, je bil kar šok.

Zdej.

Seveda ne priznat. Nas pa pač nič ne vrže iz tira. Lej sm k hladen špricer. Pa je bilo v duši malo na šampanjc potem ko ga naliješ v kozarec in se od nikjer tvorijo mehurčki.

Gledamo tisto graško arhitekturno šolo in pomno kimamo. Kao smo vljudni, ker smo med kulturnimi ljudmi. Če bi bili domači bi jih že slišali. Kva pa to delajo (rišejo). To pa že ni post moderna. Sej ni nobenih balustrčkov. Kakšen velb se že še najde, a so jih tudi modernisti delali in zatorej čist mim.

Tole bi dal med formalni konstruktivizem, nekaj njih pa itak ostanki hipitizma, kar sem pa sam spesnil. Takega termi ni, vsaj ne med oficieno klasifikacijo. So pa to uni hipiji, katere je čas povozi, zraven se pa niso pustili trenutni modi in so svoje fore gonili. Tega ni tako malo, a je težko hipi. Hipiti so, saj se spomniš, pis bradr, pa duge lase, pa hlače na zvonc, debela ketna okol vratu, sedi pa, tu se šele začne, ne ni navaden stol. Če že je, je vsaj zlomljen, še raje pa iz ene treh sestavljen. Ali še bolje iz ene treh povsem nasprotnih stvari. Eto to je bistvo. Zdej, v resnici jih je sila malo fajn, a so in to kar smo gledali je malček spominjalo na take konotacije. Da ne bo pomote. Seveda samo mene, drugi so pa bolj o viner šnicel debatirali.

A da je bilo slabo?

A ma niti pod razno. Samo balustrčki so falili. V tistih časih, sila pomembno med preogresivci v naši dolini. Danes sicer nihče od mišljenih, niti če mu roko zviješ ne bo priznal, a takrat je bilo pa precej zares.

Zdej.

Če je to zgubljen študent, ajd, pa naj bo, saj ne ve kako in kaj. Al kaj ko so take producirali tudi tisti veleumi, ki so takrat kaj pomenili in zraven sila važni bili. To so vedno ne glede na čas in usmeritev, kamoli sistem. Na srečo se tudi starajo, tako da niso stalno isti. A enim uspe leta, kar me ne čudi, enkrat pri koritu, vedno pri koritu. Me pa čudi, da po toliko vode, kolikor preteče,

da se tisočletje obrne, ali sistem zasukne, pa jih še vedno hvalijo.

Ok.

Tako kot o mrtvih samo dobro, tako tudi o ostarelih še aktivnih. Pa vendar.

Ka pa kritika. A če enemu nekaj nekoč rata, pa magari bil režimski, potem pa ni kritičnega pogleda?

A to je že ena druga zgodba, predvsem pa v novem desetletju, stoletju, tisočletju.

Končno.

Ena z [velbom](#). Smo se prav oddahnili, da se ni Korošcem čist odpililo. Povsem modernizem, samo razen ravne strehe je bila krivina.

Al kaj ko razen velba je bila pa prav čudna. Da ne govorim, da je avtor stalno razlagal, kako so se morali truditi, da bi investitorju, te je bil še mehak, a občinarjem, razložiti, da naj bi bil samozadostna, pasivna hiša.

Ha.

Samozadostna, pasivna, eko.

Malo morgen.

Pa saj je čist prtegnjen.

Kva pa sploh trobezla.

Pejmo mi raj dam balustrčke risat.

KOROŠICA

Me še ni izučilo, pa sem se z nemogočim premikanjem v ruševju srečal povsem na začetku mojega hribolazenja.

Danes pa spet lezem nekam, pa ne napredujem menda niti za centimeter.

Saj sem že pravil ruševje je dosti močno da te vrže iz ravnotežja, premalo da bi ti nudilo oporo, če se obesiš nanj se večinoma odlomi in je samo še vprašanje kaj je spodaj. Če je precej lufta pol si palačinka, če pa že spet rušje kot v mojem primeru, potem pa narediš korak gor in tri dol in tako nekako sem se premikal.

»Kaj neki mi je bilo tega treba, kao ne vem kako to gre.

Butl. Ga ni večiga vosla. In tko, da se ne ponavljam.«

Sem šel kar malo na okoli. Se sicer ne spomnim, ali je bilo mišljeno samo do Orglic, pa sem potem še do sedla potegnil, kar me ne bi čudilo. Zadnje čase se mi to kar dogaja.

V resnici en fajn priostop. Se toliko novega vidi. Potem pa včasih ne vem povedat kje sem hodil.

Tako tudi za tole. Sem iz Korošice potem namesto po turistični stopil na travnike spodaj (Petkove njive). U je fajn tam. Ogromen fuzbal plac, pa nisem nikoli to bil. Grem pogledat kaj je za robom.

In tko.

Potem sem tam nekje na sredi, ko sem se spuščal po lovski stezi,

zopet dobil preblisk, to me je vedno držalo, in pogledal kam se pa tule pride, da ne rečem da izgleda kot bližnjica.

In to se guncam tam na tistem ruševju. Porabim še zadnje atome energije, ker premikanje je misija nemogoče in se vdam.

Nč. Nazaj sem šel.

Še dobro, sem potem nazaj pogledal in videl da sem se guncal nad kar lepim prepodom.

"Ker nima u glau, ma pa u nogah!"

Je znala povedat babi.

FILM

Kaj je dobr film?

U tega pa je od do.

Najbolj me pritegne zgodba.

Pol igra.

Je bila v enem avstralskem, še kar fajn zgodba, žalostna, niti ne tako dober film.

A tamala je pa igrala najbolmožn fajn.

Tako da, u je fajn film.

Zdej.

Če je pretresljiva zgodba, a je fajn film?

Ja. Mora biti že zares zanič narejen, da premaga.

Kaj pa je dobro narejen?

Parađanov. (Sergei Parajanov) Sem videl en njegov začetni film. So naredili film, z modernim pristaniščem v ozadju, spredaj pa nekaj na teater senc. Zgodba srednjeveška balada. Tehnično čist poceni. Sploh ne vem če so kdaj kamero predstavili. Sicer prvih pol ure superfinofajn, to je pa res poetično. Pol se sicer nič ne zgodi pa komaj dočakaš konec. A je dober? Super, vsaj teoretično, prve pol ure pa pa tudi realno.

Pol Đarmuš. (Jim Jarmusch) Začne dialog na asfaltni cest, sogovornik mu pa odgovori na makadamski. Koga pa briga, da so zmontirali dve lokaciji iste scene. Zgodba superfinofajn. Film lih tako.

Ja. Zgodba je bistvena.

Ok. Če je tudi tehnično dobro narejen. Posebni efekti pa samo prvič, drugič je že povsem mim.

Ka to?

Se izmislijo eno novo animacijo, dan današnji hitro misliš da je zares, je pa narisano in je prvič. U sem mislil da je res.

Dramaturgija.

Tudi zelo pomembna. Lahko bi bila celo na prvem mestu, a so nekateri igralci tako dobri, da jim celo oprostim, če so jih v slab film zvabili.

Zdej.

U starih cajtih.

Že spet.

Srečna bot da niso že spet Finci.

Ne se bat, pri filmu skor nimajo kaj povedat. Ok. Kaurismaki, mal na Đarmuša.

Menda se poveča procent samomorov na Norveškem, če predvajajo finsko nadaljevanko.

Včasih so čez cel film napletali, korak za korakom, detajl za detajlom, dialog za dialogom, da je tam nekje na koncu pol en eno na gopc. Al pa ona njega.

Ja kušnu, luba duša, kva spa ti misnla.

A da ga je z lopato po zobih?

No tud.

Odvisno od žanra.

Dan današnji že, ko so napisali kdo igra pa tak, že vse po luftu leti.

A je to bolj dramatično?

Lih obratno.

Dolgčas že na začetku.

Dialogi so pa pol sploh mim.

Zdej.

Tudi danes snemajo prav superfinofajn filme. A so, kakor se temu reče, tretja produkcija. Saj ne vem če je taka terminologija. To je tam kjer se še iščejo igralci, režiserji, scenografi, ... in se prebijajo z lucidnostjo izdelka. U, te imam sila rad. Je pa težko do njih priti.

Tudi druga produkcija je še kar fajn. To je tam, ko se že vidi ker je fajn in perspektiven in je samo še vprašanje časa kdaj mu bo uspel veliki met. To so tudi nacionalne produkcije. Dol je spisek nekaterih, pa zgleda da so mi španski in izraelski še najbližje. So tudi drugi, a se jih ne spomnim niti naslova, kamoli igralcev in režiserja.

Tudi med prvo produkcijo ni vse slabo. Angleške klasike sploh ne omenjam, so všeč vsem, še tistim kateri jih kritizirajo, a je samo forme radi.

Ko pa se vmeša Holivud, je pa redko še kaj prebavljivo. Ja, se jim ponesreči in katerega spustijo skozi fajnega, a je vse bolj redko. Zelo sistematično uničujejo film.

Ni vrstnega reda.

Katerega sem se prej spomnil, sem ga prej [kliknil](#).

Veliko jih je pa itak nespomnjenih.

Y Tu Mama Tambien

Belle epoque (1992)

The Lucky Ones

SING STREET

The Star Maker (1995)

Torremolinos 73

Yo Tambien

Amélie

Vratne Lahve

Coffee And Cigarettes

Down by Law
Letters to St. Nicholas
The Red Balloon
ZERO MOTIVATION
The Intouchables
GOODBYE BERLIN
THE SAPPHIRES
The Other Son

ROČ

Moj prvi objekt, na katerem sem sodeloval, je bila prenova upravne stavbe večjega podjetja. Takrat sem mislil, da je črna fajn, investitor se je pa strinjal.

Al kaj ko nisem imel izkušenj in so me izvajalci šetali lih kakor so hoteli, pa še malo za po vrhu.

Sem tako, gas v Dijani, v biro, prerisal detajl iz Nojfrta (Neufert) in letel na gradbišče. Majstr, ki je lahko tako dan zamudil je pogledavši veleumno rešitev rekel:

On že 30 let isto dela in bo po svoje.

Polagalec marmorja je delal istočasno celjsko bolnico in je bil pač marmor bel (al pa čakmo 6 mesecev na dobavo).

In tko.

V Roču je Cimos kupil propadli obrat in je bilo potrebno izvesti kompletno sanacijo in preureditev v livarno za Citroenove dele.

Eno sem že postavil doli v Buzetu. Tisto je bila livarnica, v primerjavi s tole. Program je bil ...

Pač livarna. Tehnologijo ti dajo drugi, sam moraš pa lajtngne v tla vgraditi, tako da je naj več dela s temelji. Načelno no big deal, al kaj ko se tehnologija lih do včeraj spreminja, jutri je pa otvoritev. A to je klasična zgodba in čim prej jo konzumiraš, tem lažje boš spal. Sicer pa bogi ti.

Ker je bilo sodelovanje med Cimosom in Citroenom na začetku, so se trudili pokazali, kok je fajn v kapitalizmu in sem narisal prvič v zgodovini takrat še Jugoslavije hotelske menze, slačilnice in sanitarije.

Pa je bil samo ta projekt na to temo. Potem, ko so se vgnezdili, ni nihče nikoli več omenjal materije, iz česar sklepam da je bil vzorčni projekt, ker so še na otvoritvi filmali le te.

Zdej to je tko.

V renici nič kaj nenavadno. Ja če imaš preveč prostora, pol je malo bolj na široko. Ja, seveda je bilo vse novo in sijoče a daleč od današnjih prepucavanj. V tistih časih čudo ne viđeno, a samo za to, ker je bil to del, ki se skoraj ni reševal. Je pač ratalo kakor je ratalo, več ali manj žalostno. Predvsem ga ni bilo, ki bi vzdrževal, pa še bolj prenavljal, in se je potem tekom let kar pokazalo blišč in beda sistema.

Itak je pa tudi to sama kapitalistična propaganda. Kar ni bili

daleč od resnice, a to je tudi že ena druga zgodba.

Eto tko.

Razen.

Prvo.

Tam v Roču je križišče za v Hum.

Ja in?

Hej, ta pa je. To je najmanjše mesto na svetu.

Ima mestna vrata, mestno hišo in cerkev. Po pa ne vem če še kaj.

Dan današnji se kar hvalijo z njim, takrat je bil pa en vesel hrib bršljana iz katerega je gledal zvonik.

U luštn.

Drugo.

Bili smo štirje, ki smo zmerili kupljeni obrat.

Stanovali v hotelu v Buzetu in tam so imeli veselo nočno

življenje. Ne vem če ni bil takrat to center mesta, če ne že cele Istre (brez obale).

To je pa bilo živahno in poskakujoče.

U, tam se je pa kalilo, pa ni bilo samo bratstvo in jedinstvo.

Tretje.

Popoldneve smo preživeli v bazenu v Istarskih toplicah, kjer sicer smrdi po gnilih jajcih, a menda pomaga in to tako, da se je že tretji, zadnji dan pokazala sprememba. Ja na bolje, kam pa, ljuba duša. V teh letih je vedno na boljše.

A da smrdi.

Ne rečem da ne, a je Živa imela super bikini, pa niti ni tako motilo.

1986

Gorbačov v Maxitu, Bele vrane, Slovenija moja dežela, Stenmark, Fiat Uno, Černobil, Shuttle raspadel, Rap, Compaq despro 386,

ZNAMENJE

Sabina moja draga.
Sva normalno začela.
"Gospdična, ali vas od nekje ne poznam?
Kreten!"

Hec.
Nič takega.
Pač ena fajna. V mnogih pogledih, pogledov pa tudi lih kolikor hočeš. Pač med poukom, ko zijaš po razredu, gledaš, gleda, ena redkih ki ne umakne pogleda. Ne vem če ji tudi ni bilo dolgčas, pa malo iziva, čeprav ni bila iz paketa naših rasturačic. Rasturačice, so bile, ja, Alenka tudi, tistih par, katerim nisi prišel do živega, ne gleda na vse možne in nemožne poizkuse. Pa ne zaradi znanega stališča, krten, lej kake rokave ima. Niti ne, brezveznik, me gledamo za starejšimi.
Nič iz teh kategorij. Temveč. So osvajale lih vsakega, sicer za hec, pa vendar, moram reči da so z moje strani imele mir, ker jim pač nisem segal niti do kolen. Ajd do gležnjem že, veliko več pa ne, ne glede na moje osvajalke izkušnje.
"Ha, kdo se oglašá?"
Nima veze.

Sabina je bila big mama. Tako jim rečejo v ameriških filmih. Pa ne da je bila debela. Suha tudi ne. Ravno toliko, da je bajnsika še vedno sila seksi, če ne še bolj kot kakšna suha glista.
U, fajna. Ni samo izgledalo, dejansko me je dol gledala, ko sva šla po cesti in sem ji razlagal svoj standardni repertuar, ker sva ravno odhajala od predmeta industrijske zgradbe in nama je bilo do vsega razen do arhitekture.

Industrijske zgradbe niso nič slabše, no prestižnosti že ni, so pa prav zanimiv funkcionalni problem, le da uspe redko komu dodati še dodano vrednost, kakor se temu danes reče, se bi pa komot postavile ob rob javnim hišam, če ne celo spomenikom. To menda ne, čeprav je nekaj tovarn spomeniško zaščitenih.

Na žalost, večinoma učijo industrijske zgradbe, ljudje, kateri so daleč ciljali, pa jim ni uspel met in so dan današnji frustracije še na poslušalcih. Na kratko grozota.

Zatorej sem nakladal, o hribih, veslanju in potepanjih. Na Reki imajo tudi veslaški klub je rekla, a ni bila nikoli tam. Sicer bi se pa čoln potopil, če bi sedla vanj. Mogoče res, sem si mislil, rekel pa:

"A dej dej, tako hudo pa že ni."

Ti se kar zezaj. Ne veš kako je dekletu, katera ima probleme s težo. To je kalvarija od vrtca naprej.

Ok, mala nisi, a to sploh ni važno. Važno je da si super mačka in to edino šteje.

Je samo vzdihovala.

Trajalo je kar nekaj tednov.

Včasih sem jo malček pospremil.

Na korekturah, ko se vsi zgrnejo okoli mize, katero asistent ravno secira, sem stal čisto blizu. Včasih sva se tudi malček dotikala. Potem je menda tudi na korekturah, al kaj je bilo, naroda ni bilo veliko, a vse eno okoli in okoli mize, s tem da smo sloneli. Bila je anfas, na drugi strani mize, ne vem, če ni zanalašč kazala, super, u je blo fajn, dekolte. Če bi bilo po moje bi vedno imeli tako korekture, pa je naslednjič prišla z pulijem. U tam se je sicer samo slutilo, a vse detajle.

Pol.

Pol spet tako slonimo, takrat, čisto ob meni, tako da se z boki in rameni dotikava, stalno ima nekaj v moji smeri. Svinčnik, pa tko. Potem mimo Viteza mi je pa že razlagala, da je polno znamenj, da sva si usojena.

"Poglej, dve trojki na avtomobilski tablici, to je znak."

Potem so bili trije golfi za poredoma in je to znak.

Sem samo zijal.

BERLIN

U, ta pa je bil.

Post moderna, dvojni [koncentrat](#). Kakor piše na paradajz mezgi in mi nikoli ni postalo jasno, kako je koncentrat dvojni. A je morda kaj na temo mlad mladenič. Kao starega mladeniča pa ni. Da ne omenjam osivelega, postaranega, kakor tudi otročjega in celo dojenčkastega, a to je menda že ena druga štorija.

Stojimo tam pod Krijerjevo [skulpturo](#) in pravimo.

"Tako to majstori rade."

Bil je cel kare iz knjig. Od znanih še Holain (Hens Hollein), Rosi, po pa še par superc a jih kjige ne omenjajo, pa zares ni jasno zakaj?

Zdej, to je tko.

Začelo se je namreč z blokom od Hinrich & Inker Baller, za kar smo družno zaključili, da čist mim. To že niso balustrčki in velbeki in se jim tem čist obrnilo.

Zakaj smo tu začeli ne vem. Mogoče je bil samo parking tu cenejši. Takrat je zid še stal in je bil pas ob zidu pozabljen, če ne celo zapuščen in so tu živeli ostanki ostankov. Taka je bila tudi arhitektura. Pozabljena. A glej ga zlomka, to je bil tudi becirk boemov in umetnikov in so s časom to postali bolj zaželjeni placi

glede alter scene. Kakor je pa znano, pa vse ta boljše povozi kapital in so tu počasi a sistematično rušili skvoterske umotvore in jih nadomeščali z takrat bumom, post modernističnim.

Kot rečeno niso vsi štekali kaj je to post moderna in so gradili kr neki. Kar je sicer dan današnji uno pravo, a takrat mi to nismo vedeli in smo pač gledali stvari iz knjig, katere so pa dan današnji mal tko. Če ne celo hecne. A to je bil en hecen čas, ko nekaj bo, kaj, se pa še ni vedelo, ne samo v naši dolini.

Tako smo videli tut mal tko, a cele becirkce, na novo postavljene, tam se držijo karejske gradnje in so bloki okol in okol, v sredini pa park. Pa ne kr tko, v enem so imeli ne samo jezero, tega sploh ni malo, a v tistem so imeli še čistilno napravo.

"Kar sapo mi jemle guspa."

In to ne kot normalne čistilne naprave, ampak biološko, tako z močvirjem in otroško igrišče se nadaljuje v vodo in ni nič ograj in električnih pastirjev, kamoli napisov, prehod prepovedan

"Vam povem gospa, to je vse kapitalistična propaganda."

Zgleda sicer super fajn, a priznamo pa ne. Ja kje so pa balustrčki?

Roger More (Charles Moore) je naredu prav vreau [plokece](#).

A miš de je sorodnik?

Na Teglno je cela plejada post moderne. Sicer ne vse iz knjig, a precej uporabno (za preplonkat).

Rositu (Aldo Rosi) se je čist odtrgal. Že prej mi je bil sumljiv, tu al pa se mu je sfrtajčklal al je pa provociral. Ker tole kar smo gledali, čeprav je orto post moderna, je še za nas mimo, pa čeprav mešamo nove trende v arhitekturi, z obiskom kapitalizma, kjer se vse sveti.

Prizidek Rajhstagu (Reichsbank) je orto modernizem, čeprav v vodiču piše da je post.

Kla gor se used pa boš Bebetke v....

Čez cesto pa nov stanovanjski kare z maniro, fasadino, da izgleda kot 100 malih hišk. A je samo vtis, sicer pa v enem kosu. Mene je sila navdušilo, ostali so me pa butasto gledali.

Kje so pa balustrčki?

Zdej.

Seveda smo videli še turistične zanimivosti, a te so bile že prej tam, tako da ne šteje. Šli smo tudi na začetek, zdej se ravno ne spomnim, a bilo je na uni strani in se je slišalo nekaj na Karl Marx aleja, al pa avenija, al pa prospekt, al pa [kr neki](#) na to temo. Namreč v časih, ko je še konstruktivizem po svetu lazil, so bili eni (Kurbi tudi), ki so imeli vizionarske ideje v urbanizmu. Skratka glavna ulica od tu do obzorja. Čaušesku je to najbolj doteral. Drugi so pa na sredi odnehali, do obzorja je namreč sila daleč in če že začneš, ti vsaj tam na sredini, če ne že prej zmanjka volje.

Še sreča.

Smo že na samem začetku rekli, a daj ga srat in smo šli raje na kavo nazaj na uno stran.

Mi z jugo pasoši smo si lahko take privoščili, so nas oboji mimo

spustili, brez pregledovanja genitalij.

Če že kerga piga kaj smo videli:

(Ni po vrsti, tudi ni da sem si vse tole zapomnil. Sploh ne, a sem našel eno spletno stran na to temo in zato precej v tanane. Še s fotkanjem je kriza. Takrat še filmi in smo mal šparali. Pol pa še hujš kriza. Namreč prideš tja, u kok je dobr in škljocneš tisto, katera je itak po vseh knjigah in revijah une zraven pa ne, pa je vsaj z današnjimi očmi gledano celo boljša. A me tolaži, da nisem sam tak butl.)

Peter Eisenmann and Thomas Leiser - 'Haus Am Checkpoint Charlie', Kochstrasse 62-63, Kreuzberg, 1982-1984

Haus am Checkpoint Charlie', by OMA (Rem Koolhaas, Elia Zenghalis, and a certain Matthias Sauerbruch, now of Sauerbruch Hutton), 1981-1989

Rob Krier - Masterplanning of Ritterstrasse North (1982-1989) and Ritterstrasse South site (1978-1980).

O M Ungers - Flats on Köthener Strasse 35-37; Bernburger Str, Kreuzberg, 1987

John Hedjuk - Apartments, Charlottenstrasse, Steglitz-Zehlendorf, 1988

Apartment block, known as 'Bonjour Tristesse', by Alvaro Siza, Schlesische Strasse 1-8, Kreuzberg, 1982-1983

Block 204 - the 'Wissenschaftszentrum' (Science centre) by James Stirling and Michael Wilford

Block 220 - on the western side of Lützowplatz, by O M Ungers

Block 608 - Family Court Building by O.M. Ungers, Hallesches Ufer 66-62

KRIŠKI

V resnici je bil Stenar, še boljše kozorogov cel haufen. Tako domačih, še dobro da sploh pogleda, ko greš mimo, v smislu, kva pa težiš vosu?

Že zaradi novega objektiva se spleča zgodaj iti. Sem se dvignil iz morja megle, tam nekje na sredi Kriške stene, potem pa slikal meglice dol proti Rokavom. Temno modro nebo, žareče stene in belina morja do obzorja, pa kaj še hočeš boljšega. Sem vandral do večera, kar sicer ni moj običaj, a je bil neponovljiva svetloba in sem podaljševal še pozno popoldne, ko se je naselil mrak v kote dolin.

IDEJA

"U, idej pa kolikor hočeš.

Uporabnih?

Kdo se pa o tem meni.

Ideje pač.

Ene samo kot preblisk, pa potem čez čas pozabim kaj sem že hotel.

Teh je vse več."

Da začnem na začetku.

Prvo je bila ideja. Ok. eni rečejo beseda. Saj ni tako važno.

Filozofično se celo strinjam, čeprav pri meni to bolj na

literatično potegne.

Kakor koli že.

Ko se je začelo, tam v tisti kisli župi, ko je en bakterčnik pomislil:

U, kok dobra bakterija.

Gospodična a se midva od nekod ne pozna in je bakterija rekla; kreten.

Lej.

Še danes je isto.

Ja. Ne ti.

Kar samo potrjuje tezo.

Če bi se vzorec tako enostavno ponavljal, seveda bi se zadušil v vsakdanjostih. Tako da je kaj normalno, da so vmes, tudi posamezniki, ki se ne prilagajajo. No, vsaj načelno. V resnici ni nič drugega kot odziv na vzorec.

Slabo?

Sploh ne.

Naredi celoto toliko bolj zanimivo in zato se je splačalo narediti ves tisti razvoj od kisle župe, do danes in še povem, da bo tako do konca.

Zdej.

Eni smo pač taki, da zbiramo večino lepe misli, grde pa

ignoriramo, sproti brišemo, drugim gledamo.

Slabo?

To je pa že diskutabilno. V resnici se strinjam s tistimi, ki mi očitajo da se ovijam v oblazinjen mehurček.

Ja, se zavedam. A tudi dodajam, da sem pač osebek, ki še kar dobro funkcionira na pozitivni strani ideje, na negativni pa precej zatrokira, ali celo povsem odpove.

Tako da kar samo rata, se niti ni treba zelo truditi.

Ja, včasih se celo posvetim negativnostim, a kot rečeno ne obvladam in me kar samo izvrže.

Tako da, pri ideji je v resnici najbolj važen

Namen.

Tako kot je bakterijček imel dober namen, česar ona seveda niso skužili. A je bilo samo fore radi. Da ne bo izgledalo kako se jo da takoj ulovit.

Tako je pri namenu, na pozitivni strani, skoraj vse sprejemljivo.

Ok.

Včasih je ker tako servilen, da je tumač. Tako da je tudi tu vprašanje intenzitet in pa smo spet tam, vzgoje ali vključenosti v kontekst.

Kje smo?

Ma tam, saj veš, na začetku diskurz z vi-ti. Ker je bil namen dober, je špilalo in se izšlo. Da se čim prej preide iz splošnega na konkretno.

Se strinjam, a ni samo formalizem. Vi-ti je zgodovinsko, razvojno, koltuluroško (še zapisat ne znam), sociološko pogojeno dogajanje.

Ok. Včasih uspe v prvo.

A sam mislim, da zato ker sta oba, tisto kar sam imenujem, dobri ljudje, dobra človeka. Bi lahko bila širna kolobocija če ne bi bila, ali celi zajeb v odnosih, če bi samo izkoristila tehniko. Tega je tudi precej.

Kadar me je kateri investitor, že na prvem sestanku objemal in obljubljal, kaj vse midva ne bova, pa se še poznala nisva, je potem bilo 99% možno, da me bo nategnu. Z drugimi, na začetku na zdravi distanci, polagoma, ko se kar samo prelije iz vi v ti, je bilo pa tudi 99% možno, da se bomo do konca fajn imeli.

Naključje

Naključij je bilo ogromno. Kateri bi celo rekel, da je vse naključje.

Ma je in ni.

Predvsem je naključje pozitivno.

Tisto ko se ti led udre, je sicer tudi naključje, a je v resnici bolj hec, posebno če se izvlečeš.

Ja. Je bilo polno neznank. V resnici so me celo bolj privlačile neznane situacije, kot ustaljene. Seveda paše, prideš pa te čakajo palačinke z Nutelo. To je sicer samo še en sladak spomin.

In seveda, ko stojiš tam na Montmartru brez franka v žepu, še za kofe nimaš zraven pa gledaš avion na zahajajočem soncu, katerega si zamudil. In je potem nekaj ur, ko še spati ne moreš, ker ne veš kaj pa zdaj.

Pa vendar. Mi je bistveno bolj blizu, tako, kot z vnaprej plačanim aranžmajem, kjer ti še lulat povejo kdaj.

Angro je že fajn vedeti, kakšna je projekcija. A je bistveno bolje potem, brez zemljevida, lutati gori, doli na okoli.

Verjetno mi bo uspelo preživeti brez Garmina. Kaj vse nisem videl, ker sem iskal bližnjice in zašel, da potem še vedel nisem kje sem bil. A je bilo superfinofajn.

Usoda

Kaj pa vem kdaj se začne resna obravnava usode?

Če si preveč poklapan, je sicer kar kaj misli na temo usode, a je v resnici projekcija na brezizhodnost trenutka, ne obvladovanje situacije, kar je večinoma osebni problem, ja zaradi drugih, a če bi bolj obvladal, potem do takih situacij niti ne bi prišlo, ali celo bi povsem racionalno nastavil.

Pol so pri meni, gledano takole angro za nazaj, da sem sicer krmaril in poganjal, si v trenutni situaciji celo predstavljal, da mi uspeva, pa je glede na vse, izgleda bila bolj projekcija kot realnost in so se mi dogajale odločitve, ni pravi izraz, ker odločitev vsebuje osebno noto, raje preokretnice, za katere izgleda, da nisem niti veliko zraven imel.

Pol pa za konec najbolj zabeljeno. Predvsem v neobvladljivih situacijah, tisto ko se zaveš, da ne veš kako in kaj in bi bilo edino normalno, da se ustaviš, premisliš, informiraš, itd. Ja, a so včasih situacije, kjer ti vse to ne pomaga in potem pač probaš.
An, ban, 5 podgan, 4 miši, v uh me piši, vija, vaja, ven.

Samo kot zanimivost. Tale in večina izštevank v resnici ne delujejo, če si že kdaj preštel besede in v resnici z prvim trenutku, ko ti pride na misel, veš kakšen bo odgovor. Tako da toplo priporočam, da se na izštevanke ne spraviš racionalno, ker se spremeni celo pogled na življenje, ne samo konec magije pričakovanja.

Nima veze z usodo.

Zdej.

Jest sm en velik srečko.

Ok. Veliko bi lahko bilo bolje. A sam dodam, da ni bilo veliko slabega. Celoto da sem z celoto zadovoljen.

Ker.

Uno prej ne deluje v akcijskih trenutkih. Ko si tam pod vodo, v eni roli in te vodni tok pritiska proti dnu, ni da bi se informiral in podučil, itd. Takrat je čisti instinkt in pri meni je bil vedno srečen konec.

Tko da.

Je bilo kar kaj usode, pa magari, še tako razlagal da je vse samo tehnika.

ISTAMBUL

Zdej.

Istambul mi po arhitekturni plati sploh ni sedel. Zelo podobno, kot dan današnji v zalivu. Dirkajo ker bo bolj grdo napravil. Ne rečem, zanimivo al kaj ko je tu mač. Po pa še družba, je hotela

vse une turistične place videti. Saj bazar je fajn. Tudi življenje v megamestu je sila zanimivo. Če je fajn je že druga zgodba. Tu se ne bi upal niti metra peljati z avtom. Ej, kako ta folk vozi. Pa funkcionira. Še nisem slišal za kolaps. Verjetno je le stališče. Če poznaš samo prometni kolaps, potem niti ne veš da to je in pač hupaš tam v tisti koloni. Tisti ki znajo lokalno lahko pa še preklinjajo.

To da so starogradske vile na enem koncu in da so sila fajn, da so obmorske vile še veliko boljše sem izvedel dolgo po obisku mesta. Takrat sem pač gledal predsedniško, pa sultanovo, pa kr eno palačo. Na srečo je bila z nami Nadja, tako da sem se večinoma zamotil in mi ni šlo vse po spisku na jetra. Tako je pa prav pasala, takole stoječki, rama ob rami gledajoč v harem, skozi rešetke, not ne pustijo in komentirajoč, kako je kaj bilo biti konkubina. Te so sicer iz druge zgodbe, a saj veš na kaj namigujem. Nadja pa tudi, tako da sva si še kar mežikala in pošiljala nasmeha, občasno pa še prav prisrčno poklepetala.

Arhitekti smo mal čudni, mislijo kemičarke, a če kaj v Koper pridem, naj obvezno pokličem, bova šla na kavo.

Na večerji, pod unim ogromnim mostom, kjer je bilo zmenjeno da bomo jedli v Aziji, a se je vođa delal, da ne razume in je njegov rođak pač na tej strani, sem Nadji hotel kupiti vrtnico, katere je prodajala ena, mal na ciganke. Kar tudi izvedem, al kaj ko ji je dala celo naročje. Verjetno sem napačen bankovec dal in vse vrtnice kupil.

Se ni smejala samo Nadja, še cela miza in to ne samo naša. Ne vem če ne cela restavracija, pa je bilo naroda na ostajanje.

1987

Pavliha, Frankfurt po Frankfurtu, Stavka Litostrojskih delavcev, Nova revija 57, Black monday 22,6, Alan Greenspan, Iman Homeini, Corason Aquino, AIDS, Worhol, Dynasty, David Bowie, Buena Vista Social Club Chan Chan, Diamonds on the Soles of her Shoes, Dr John, Mory Kante, U2, Autocad 9, Nokia mobi

SUGAR

Sugar baby blues je bila iz Pule.

Kot taka malček zgubljena v hladni tujini.

Se je kar poznalo. Še tistim, ki so prišli samo iz Žirov, da je to en drug planet. Ne samo da govorijo prav nemogoče, po lublansk, nosijo se tako hoh, da ne omenjam, da se ne znajo obnašati. Menda so bile primerjave zares preveč.

V resnici, če odideš v nove kraje, nove običaje, je daleč najbolje, stare navade, čim prej potisniti v stran, če se jih že pozabiti ne da, ker če primerjaš, domače vzorce s trenutnimi, te vsaj kam pritisne, če ne še kaj hujšega. Nekatere so imele zares nemogoče reakcije, a to je po moje tudi kaj z karakterjem in celo starostjo. Saj veš tisto, sami močvirniki, me pa za zreliimi moškimi gledamo. A takim po moje ni pomoči. Razen za pogledat in si oči spočit. Ajd mogoče še, če je prav dolgočasno predavanje za sanjarjenje, kaj vse ne bi, če le bi nekako nanese, da ne bi močvirnik, po lublansk, čisto preetročji bil. Taka moje je usoda in sem se zato raje oziral za bolj pohlevnimi.

Tatjana je bila prav hvaležna, da sem ji tam na začetku, kaj sam od sebe povedal. Saj veš, tisto ko vidiš da je zagata, pa ji pač pomagaš.

Zdej, to je tko.

Samo zato ker je luštna?

Ma, ne vem če ni kaj na tem. Sem že razpredal situacijo ob 7h zjutraj, čakajoč na že tretjo 6tko, ker sta dve kar mimo odpeljali, tako sta bili nabasani. V resnici nič posebnega če si star Morostar.

To je tut tko.

Od kdaj pa 6tka v Trnovo vozi?

Še nikoli ni, a je Morost tudi na Viču, da ne rečem da smo morostarji, ki smo nekaj časa živeli za Bežigradom.

Eto tko.

Sicer je pa kot hipotetična primerjava, vzeta iz realnega miljeaua, ker je pač težko razlagati neko tezo, če ni a ma baš nič konkretnega. Ker te potem tam sredi diskurza, ker po pameti pobara, pa kaj se spakuje. Kdaj je pa še kera Marsovka čakala 6tko.

Lej, ne veš. Lohk tut, sploh nisem hotel o tem, temveč.

Čak.

Totej, tam na 6tki se naredi čeden klopčič prerivajočih, ker tretja šestka pa le lahko ustavi, pol se pa znajdi.

Takim postavnim no problem, kaj pa kakšna mala miška. Veš da ji je treba pomagati, v smislu, odrivati, da lahko lepotica do vrat pride.

No in ravno o tem sem hotel.

6tke ne ustavljajo na megleno, hladno, mokro, plundrasto jutro. Ob sončnih juliskih dneh, celo malček postojijo, da gre vročina iz busa. Na tak sluzast dan, so pa še miške zavite s šali vrh glave, tako da ne veš ali je luštna ali ni. Pomagati ali ne, to je sedaj vprašanje. Kaj pa če ni luštna, saj se ne vidi, pa si taki prostor zrihtal.

Viš, zato je bil prej to je tut tko.

Tatjana ni bila zavita, septembra so še lahko prav vroči dnevi, zatorej so se videli vsi čari. U, tega pa lih kolikor si hotel. Ka je bla luštna.

Mejhna, lušna, cel cukar.

Čak.

Prestrašena, tiha, oči begajo na vse strani, glava malček povešena, kot pri zelo sramežljivem detetu, čakajoč na pristop k kopirničarju, ogromnemu descu, v modri halji, stalno malček nasmejanemu, sicer pa ne v celoti razumljenemu, ker, sam sem sicer slišal, sem rodom iz tistih koncev, ma ne iz Iga, a takoj za Trnovim se začne Dolenska in so mi izpeljanke na to temo balzam za uho, je stalno nekaj mlel, a ga že dolgo nihče ni poslušal, kot bi bil prikazen iz drugega sveta, tam je čakala, da bi na vrsto prišla, pa so jo stalno prehitevali, Jožetovi znanci, dobri znanci, bežni znanci, znanci znancev, nekateri so se pa kar tako vrinili, ker so bili večji, še kakšen mali posiležni. Jože vejen goveda ljubljanskega, si je sicer svoje misli, a nisem siguren, da kaj v zvezi z opisano situacijo, mogoče kaj v zvezi z povratkom iz šihta, kdo bo že, kdo pa še v bifeju, ko se prikaže in ni niti opazil male miške, da že 15 minut čaka on je pa že 15 ljudi porihtal.

"Dej men."

Pravim in ji spulim liste, katere je hotela kopirati. Kot že omenjeno, sem en postaven tip, v tistih časih pa še še kar športen, zavzamem tako pozo, preko vseh, med vsemi, so kar malo obstali, tišim tiste liste in tulim:

"Živjo Jože, kdaj bo veselica?"

Ej je kopiral in razlagal, kdaj, kje, kdo pa še ene tri, kar pa nisem poslušal, so se začeli oglašati, kaj da se urivam.

Kao prej se pa niso.

In tko.

Tatjani sem kar pomagal, no pomagal, v resnici ni potrebovala pomoči, razen psihološke. Tisto ko prideš iz tujih krajev s tujimi običaji.

Tako da je bilo pomoči ne vem če za cel teden. Ene tri krat skratka. Pol sva še prekomentirala in že je bila notr. Polno opravilno sposobna pri kopirničarju. Sposobna pa zelo, a to se je pokazalo s časoma.

Na začetku, pač kot vsi pručki. Mislijo da so se jim nebeške duri odprle, zraven pa ne vejo ali levo ali desno, doli gori naokoli. Kot vsi takrat.

Razen.

Tatjana že na začetku ni delala drame na sprehod iti. U, sva uživala.

Ko mi je razložila vse o šolanju na obali, doživljajih s turisti v industrijskem mestu in ocvirkih lokalnih, se je počutila že tako domače, da me ni več potrebovala in se je vklopila še v druga dogajanja.

Ne, nisva šla narazen, ker tudi skupaj nisva bila. Ja, par uric, včasih, če je sonce grelo in sva opazovala svetlikanje na gladini Ljubljanske. Podobno kot svetlikanje morskih odsevov, skratka domače.

Samo to.

A je bilo ogromno.

DUNAJ

Začetna vnema je sicer popustila, no vsaj tisto na začetku, ko še ne veš kako in kaj, ali celo, ali sploh bi in potem ko sprejmeš, je še nekaj časa, kot bi po sila ozkem grebenu hodil, ko ne veš al boš levo al desno dol cepnil, vrh se pa sploh še ne kaže.

Smo že bili na spustu z vrha.

Stari postmodernisti in smo šli na Dunaj samo da še v živo vidimo, v vseh revijah in knjigah objavljeno.

Zdej to je tko.

Reč kar češ in se hihitaj nad našimi takratnimi blodnjami in iskanji ne vem več česa, a Holajnova [helebarda](#) je še vedno fajn. Tako rekoč brezčasna. Kakšne reakcije je pa sprožila je pa že druga zgodba in če so ga posnemovalci in interpreti srali ni ne helebarda ne Holain nič kriv.

Kva so pa fakjeni.

Je bila že takrat na meji, ali celo čez. Ker naredil je tudi bolj normalne stvari.

Zdej to je tko.

Kaj pa je normalno?

To da naj bi se post moderna začela z Ledukom in Šinklnom, se nadjevala z Wagnerjem in Plečkotam in tko.

([Eugène Viollet-le-Duc](#), [Karl Friedrich Schinkel](#), [Otto Wagner](#), Jože Plečnik)

Izgleda malo na uno, ko se spomniš samo lušnih spominov, slabe pa podzavestno pozabiš.

Sam bi raje dodal, da so v vseh obdobjih bili dobri in slabi, teh se itak ne šteje, ampak samo genialne. Potem pa tudi genialci niso vse genialnega naredili.

Pol pa še.

Bistveno je raziskovanje ne najdenje. Potem ko imaš odgovor, potem je konec. Stagnacija, prošo voz, zastarel in take.

Sicer tega nihče ne prizna, a je vsaj prisotno, če že ni vsesplošna resnica.

Ok. Naši učitelji so izpostavili pač tiste, kateri so jim prav prišli, da so sebe promovirali.

Človeško.

Lepo pa ni, a to je že ena druga zgodba.

Tako mi ni nikoli potegnulo, zakaj jim ni [Hundertvaser](#) ([Friedensreich Hundertwasser](#)). Saj ne rečem je tudi preko. A je fajn. V resnica pa samo to šteje.

Da končam.

V resnici smo šli na Dunaj pogledat Podrekovo razstavo o [bidermajerju](#). Tudi to nam je Boris osebno predstavil, tako da bi bilo že za to dobro priti.

Ja, če si pa že tam, pa pogledaš še vse ostalo.

Seveda, fajn, pa ni samo svetleči kapitalizem.

OKNO

[Zadnje](#) Prisojnikovo okno me je prvič, ko sem tu hodil, navdalo z straho spoštovanjem. Potka tudi, a tisto sem pričakoval iz pripovedovanja in opisov. O oknu ni pa nihče rekel, da je tako veliko, da te na rit vrže, iz doline se ga pa komaj opazi.

Tam sem pa samo zijal.

Drugič tudi.

Sicer za spoznanje manj, ker sem se ipak delal, da sem star gornik in ni da bi kazal kaj drugega kot zaverovanost vase, če te spremlja taka lepotica.

A ni hecno?

Na začetnih skupnih poteh, bi lahko samo neumnosti klobasal, pa bi te tako zaljubljeno gledala. Pol čez leta pa še taki umotvori in pametne zamisli naletijo na nepremagljiv zid kritik.

Pa ne vem kaj se zgodi vmes.

ŽENEVA

O mojem obisku Švice sem že pisal, nisem pa vsega povedal o arhitekturi. Saj ne da je kaj posebnega, iz knjig izgleda da prav nič, ali pa mora biti sila specializirana.

Pa vendar.

Ni samo zato, ker je to svetleči kapitalizem, živim pa v sicer optimističnem a le socializmu.

Pri Švici in Švicarjih je marsikaj koms-komsa, pa vendar imajo svojo foro, do katere mi nikoli ne bomo prišli.

Tako da.

Je, je bilo fajn.

Že prehod preko Alp je, tudi če nisi hribovc fajn. Če pa si, je pa super fino fajn. Pa ne samo zato ker se z [avtom](#) pelješ višje od Triglava, tudi za pogledat je fajn.

Ok, arhitektura, jodlarji pač. A fajn. Ni debate, tudi tu ne bomo nikoli niti nastavili.

Zdej.

Ne, ni samo jamranje.

Kar primerjajmo planisne koče.

Prvič tam je to privat in država ureja samo v smislu, da ga ne bi

preveč sekali (sral po domač). Sicer pa precej vsak po svoje. Pa vendar ni bilo nacionalnega programa ali študije kontinuitete identitete. Kar samo je ratalo.

Ja, seveda je to precej širok spekter in jih je veliko, ki bi dodali marsikaj, a pustimo tisto stati.

Sem enkrat vzel tri štoparje iz Jezerskega. Seveda smo se menili. A arhitekt?

Ja, češka kočica je edina lepa v naših hribih.

Ej, en je hotel kar peš, kaj sem jih razkuril.

Da je na hrbtu nesel hladilnik na Kamniško sedlo, ker je bila zajla pretrgana.

Ja, to so precej različne zgodbe.

Pri nas šport, če to sploh je, temelji na dobri volji prostovoljcev in je kar je. Rata kar pač imajo. Kako pa zgleda je pa ta zadnja. Da ne omenjam, da je to še lepše kot tista jodlarska kičasta prepucavanja.

Ok. Je ekstrem a sila ilustrativen, tudi za večino življenja. Tule bi pasal tisti moj diskurz, da dajatev za odvoz smeti ne moreš prerazporediti. Če se mi bo ljubilo dopišem, sedaj pa naprej o arhitekturi.

Tisti blok v vasici nad Sionom, kjer so falile samo še roza krave je orto modernizem. A ne brutalizem, kateri je precej vplival na izgled socialističnih mest. Po moje bolj kot opravičilo. Lej ni grdo, to je brutalizem. Pač niso znali bolje.

Modernizem, predvsem skandinavski je lep in še domač, eto ta je bil pa precej na tej strani. Tako da sem že tam sila užival in nobenemu omenil da sem trenutno post modernist, a uživam super fino fajno, pa nobenemu povedat.

V Ženevi sem poslikal eno štacuno, danes bi rekli, tehno konstruktivizem, takrat pa nič od tega še ni bilo prisotno in je bila samo u kok je fajno, to potem kazal investitorju v Ljubljani, kateremu naj bi prenovil štacuno, izvajalec je pa rekel da on tega že ne bo delal in naj kar drugega dobi, tako da smo potem smrekov opaž nabili.

Čudo prečudo, a tam sredi Ženeve, v resnici ni sredi a koj za centrom, stoji en stanovanjski blok od Kurbita. Je moral biti še bolj na začetku svoje slave, ker še ni slutiti noč na temo Marsejskega bloka, katerega je potem kar kaj let ponavljal. Pa vendar. Kurbi.

»A veš da sem videl Kurbitov blok.

A dej dej, ne verjamem.«

Saj zares ni v nobeni knjigi, katero mi je bilo z leti spoznati.

Pa sploh ni slab. Včasih je kaj, za kar ne poveš, da si bi zraven. Pač ni tako ratalo, kot je bilo mišljeno.

A tega ne bi bilo treba skrivati.

Pol.

Gor v hribih. Ne vem, če ni celo Kranmontana (Crans-Montana).

Tisto jim pa zamerim.

Blok iz naše vasi (nad Sionom luba duša, kje pa) ni nič višji kot kostanji pred njim in se ga sploh ne vidi, ko se približuješ

naselju. Gor v Kranmontani, pa jezero okol pa [stolpnice](#). Sej je narod čist pošizil.

A ni škoda jezera?

Verjetno jih imajo veliko, pa še to je umetno, pa vendar. Ne rečem razgled iz stolpnice je super fino fajn, čez jezero, čez celo dolino in hribi na drugi strani.

KOLO

Da ne pozabim.

Sem v resnici hotel o kolesarjenju, pa so se misli odkotalile v povsem druge vode.

Ker.

Ker je povezano, če že ni odvisno.

Torej.

Je rekel Brane, da ne smem njegovim povedat, ker novi picikel ni 600€, ampak 2600.

Zdej.

Njegova je sodnica. Pa sem hotel o dogodku, ko je bila še tožilka. So imeli v stari Ljubljani intervencijo in je parkirala na invalidskem parkirišču.

Invalid jo je zaparkiral in si prislužil kazen.

Menda so bili vsi policisti na intervenciji globoko vznemirjeni, ker nekdo zaparkira tako pomembno osebo in to na intervenciji.

Zakaj pa vse tole?

Zdej.

Meni se zdi sila čudno, da samo jaz vidim anomalijo sistema v tem. Mogoče, če bi njen avto bil označen z napisom. Intervencija ali policija, ali sodstvo, ali vsaj utripajoča luč na strehi. Pa še potem ne vidim logike, da nekdo parkira na parkirišču za invalide. Ok. Je pač nerodna pri parkiranju. Saj smo vsi.

Ampak da je globoko prepričana v prav. Ne samo svoj, temveč celotnega dogodka in je v resnici invalid kriv da je invalid. Ej kva se je pa rodil defekten. Njegov problem.

Mane pa le zanima, a na faksu ne učijo nič o morali in etiki, če menda že zakone obvladajo.

A da imamo zakon, da lahko nekdo parkira bel volvo na parkirišču za invalide in potem policaji kaznujejo invalida, pol pa res ne vem kakšna dolina je tole.

Ok. Kadar ni v službi, to je pa tudi ko je doma, če si take vrste šef, pol je težko ločiti delo in dom. Al kaj je dosegla?

Mož laže da je četrti picikel čist poceni. Ne rečem. Imeti toliko piciklov je mal fiu-fiu. Ker jih je pa vse več, sem pa menda sam, ne pa oni.

Pa OK. Če mož mal laže niti ni drama, dokler ni o pomembnih. Al kaj ko je vzgojila hčerko od katere je bilo pričakovano, u kva vse ne. Menda je bila vse do pubertete, celo vodljiva in ni bilo samo hvaljenje. Naša je pa tko pridna. (Ne pa tko kot vaš)
Zdej je pa zatrokirala. Je menda že gimnazijo komaj naredila.

Sedaj je sicer vpisana na pravo a v resnici je deklica za vse v enem privat hotelu. In namerava drugo leto na turistično v tujino. Po mojem sicer edino pravilno. Če jo veseli je to to. Ne pa kar mama pravi. A ne vem če ni samo upor. Upor proti avtoriteti. Proti absolutnem nadzoru. Nadzoru dejanj in celo misli. Ker se pa ne bi uprl. Vsak ki ima vsaj malo možganov.

Toliko o nadzoru. Predvsem o posledicah. Saj eni ne znajo brez voditelja. V resnici jih je večina. A verjetno je tudi tam vprašanje koliko in predvsem kako. Se vsi strinjamo z gugitovimi pogoji. Pa ne samo njegovimi.

A ni čudn?

Smo se osamosvojili ravno zaradi preveč nadzora. Pa je bil tisti karikatura z današnjim.

Pustmo stat. Gremo iz piciklom.

Je rekla Eva, pa ja ne morem imeti picilk s košarico. Ga že 4 leta išče. Je temeljita. Ni debate. Ponudbe kolikor hočeš, pa še ogromno, katere sploh nočeš. Včasih si šel po picikl, pogledal ceno in tošl in ni bilo veliko telovadbe. Danes pa. Pa saj menda poznaš.

Moj ima košarico, blatnike in luč. Stal je 200 € in mi služi točno toliko kolikor od picikla pričakujem. Ja v breg gre težje, gre pa dol hitreje. Tako da se sploh ne pritožujem.

Sem eno lokalko specialistko vprašal, tako z super najboljšim piciklom in super najboljšo obleko in super najboljšo hrano za picikliste in sploh najbolj možno, v vseh možnih skupinah in društvih,

"a si že šla čez prelaz Na Krajih?

Kje je pa to?

A si sploh Kamnčanka?

Stara Kamnčanka."

To je sicer zelo zares v teh krajih. Se ločijo striktno med starimi in novimi. V resnici stari so tisti ki so nekoč bili neodvisni od zemljiške gospode. Menda so srednjeveški kamniški meščani imeli skupnost za planšarstvo, pa gozdove, pa kaj vem še kaj. Nekateri so celo potomci tistih družin. Ali pa priženjenih. A se še vedno pravdajo za lastnino iz tistih časov. Pa magari zamenjali ureditev, državo, sistem, stoletje, tisočletje.

Ok. Nema veze.

Ima pa veze s tem, da so nekateri mal hoh, ker so stari Kamničani, ali pa si samo tako želijo.

Sem tam v enem bloku z eno mamco malo klepetal, in jo sila razjezil. Češ da sem star in še Kamničan. Ali to kaj šteje? U je bla huda.

Sam sem vsa ta leta po malem kolesaril. Sezonsko. To je pomladi in jeseni. Spoznal kraje, ne prav daleč, za katere lokalci ne vedo. Saj je res butasto. Zmanjka ceste, vlake, poti, na koncu pa še doline. Samo še robidovje. Pa me večinoma ne ustavi. Picikl na rame, pa u buš.

Ja, večinoma si potem, ko sem že čez, ves popraskan in raztrgan, rečem butl, a se ne znaš obrnit.

Je od dneva in situacije odvisno. Tudi obrnem se. Tudi večkrat pridem, da probavam prehode. A se vedno pojavi vsaj en prehod v sezoni, za katerega si potem rečem, tle me pa nikoli več ne

dobite.

Je pa tudi res, da večinoma pol ko sem že čez zijam.

"I kok je pa tle fajm.

Pa čist bliz."

Tule bom še eno navrgel. Nima veze z gornjim. Razen z odkrivanjem fajm situacij.

Tek.

To je pa tko.

Moja gre z mano v gozd 3x na leto. Po zvončke, borovnice in kostanje. Je iz takih krajev, kjer se ne sprehajajo. Ne gredo kar mal okol. Kamoli kr na en hrib. Če pa že kdaj. Je zaradi družbe. Pa obvezen štrudelj, da ne govorim da je treba družabnikom dati darilo.

Pa saj gremo sam na Velko.

Sam se pa pri teku podoben.

Ja, sem tudi sam letal.

Prvo otroci na vasi nismo znali hoditi. Ni bilo časa in smo samo tekali. Potem v mestu me je spet prijelo šele v hladni tujini, ko spet ni bilo časa za nič, razen zvečer za pol urce po obali.

Sicer pa hribi in tek, je zame a ma lih isto kot:

Zamisli si nekaj kar ti je najbolj všeč. Moj primer je z flašo Bordojsca. (Nebi zdaj o vinu (Bolj kot prispodoba))

Ok.

Flaša najboljšega vina možnega.

Seveda se ga da eksati. Verjetno bi se našel še kakšen APP za merjenje vpliva na ledvice.

A če kaj, sploh ni pojanta v tem.

Tako vino uživaš čim dlje. Ga samo vohaš. Gledaš in se čudiš.

Namočiš samo ustnice. In si zamišljaš. Vsak svoje. Da bi čim dlje trajalo. Predvsem pa brez hitrosti. Če kaj pa to samo z andohtjo.

Eto isto je z mano in hribi.

DANJE

Sicer so mi tiste izjave sila pri srcu:

»kaj za vraga je pred tisoč leti ljudi gnalo sem gor postavljat bajte?«

Ne samo da so mi bol pri srcu, čist bolj res so, kot kar bom naprej napletel.

Na žalost ni bilo nič romantike vpletene. Pa čeprav bi raje verjel da je. Bila je čista funkcionalnost in to ne naseljencev, temveč zemljiškega gospoda.

Ta naselitveni vzorec je prav okoli Loke sila izrazit. Mogoče zato, ker ni bila posvetna gospoda, ampak cerkvena in so toliko bolj sistematično profit delali. Ja, vse je bilo zaradi profita.

Če so gručasta naselja, še lahko imela vsaj kanček slovanske prvobitnosti, so potem razpotegnjena bila samo še rasparcelirana pokrajina.

Čez čas ko je zmanjkalo dobrih placov pa so celo naseljevali ljudi v take brege da se človek vpraša pa od česa so živeli. Zgleda da so, vsaj nekaj 100 let je bilo naseljeno.

Če bolj konkretiziram.

Ločitev po razredu je mogoče najbolj vidna prav v Loki. Grad in nad vsemi zemljiška gospoda, v Loškem primeru škof. Na gornjem trgu bogati vplivni meščani, s časom tudi obubožano plemstvo. Dolnji trg obrtniki. Raja pa itak zunaj obzidja. Razdelitev zemlje po enakem vzorcu je precej dobro ohranjena v Bitnjah. Še bolje se to vidi v Šenčurju. Kjer je del okoli cerkve, gručasto naselje, verjetno še iz slovanskih časov in nadaljevanje ko je zemljiški gospod, rasparceliral zemljo in naselil svoje. Svoje?

Ja svoje.

Nacionalizem je sila mlada zadeva, vsaj za naselitvene vzorce. Predhodnikov Slovencev je bilo čisto premalo. Jih je kuga in Turki in 7 suhih krav, pa še katera bi se našla.

Zadnji val naseljevanja, ko ni bilo več zemlje, hoteli so pa vse eno dobiček se luštno vidi na obrobju Ratitovca, kjer so nemški priimki običajni, menda pa tudi ni dolgo, ko se je gor tudi bavarsko govorilo. Zemljiški gospod, reciva da je bil iz okolice Munchena, in jih je imel preveč jih je določil, vi greste v Zgornje in spodnje Danje, Sorico, in tko. Kar na britof na Sorici pejd.

Kok je bilo romantike, ko ti rečejo gasput (gospod), culo povezat pa u breg. Ti celo sekiro zrihta, krčevino moraš pa sam narediti in to v tisti breg. Lej, če nočeš preč priti pa greš. Pol pa itak poznaš. Cvetje v jeseni in Koplji pod brezo, pa take. Da ne omenjamo sociologije "ogenj rit in kače niso za igrače", je vse razloženo.

»Ma ne.«

Jest tudi sila rad zijam skozi okna zapuščenih bajt in opazujem zaprašeno kuhinjsko kredenco z zarjavelim ogledalom in škatlo bombonov 505 sa crtom in tudi v meni se budiijo romantična občutja, kakšne neki zgodbe so se godile takole pod vrhom hriba s pogledom na zahodno sonce.

Če ne bi bilo tako krvavo prozaično, bi se raznežil.

»Res.«

1988

JBTZ, Pir pa fuzbal, Sedmina, Gorbačov, Space shuttle, Walkman, ZZ top, Shakira, acad 10, Give me cookie

NAMIGI

Zdej to je tko.

Je le treba uvoda za nadaljevanje.

Ko sem na fax prišel, sem mislil da sem ta velik arhitekt. Šele na začetku, a je samo še vprašanje kdaj se mi bo odprlo.

Takrat me je rešilo, da sem precej dobro risal, ja pa ja, to se tako pač reče, med arhitekti, je to posebno poglavje. Nekateri so sicer trdili in to resno, da velik arhitekt je enako dobro risat. Sam sicer nisem iz teh vzgibov na to ciljaj, meni se ni zdelo da sem kaj ekstra dober. Ja če 4 leta kocko in kvader rišeš, še taki tumplni kaj odnesejo. Če moraš opisno stalno popravlati, je pa jasno da si se vse 2x učil, glede na to da sem naredil, tudi naučil. In glede na to sem pač imel kilometrino, kar jo večina kolegov ni imela. Če je bil že kateri nadarjen risar, potem pri pravilih ni zvozil. Sam sem pa ravno to obvladal in bi me komot izvrgli, ker sem na zadnje vprašanje na ustnem delu sprejemnega izpita izstrelil, na vprašanje kateri arhitekt je pa vam naj ljubši?:

"Plečnik!"

"Ja pa ja, ta je pa ja vsem."

Lih o tem sem hotel.

So bili časi, in to ravno ko sem se na fax vpisal, ko je bilo podobno kot če bi te na sprejemnem za partijo vprašali, katera obletnica je pa vam najljubša?

"Božič!"

"A dej dej."

Če ti rečem, takrat jih ni bilo, ki bi za Plečkotom gledali. Takrat so krajevali, Mihelič (Gospodarsko razstavišče), Sever (veleblagovnica Astra), Arnautovič (Bs3). Kontrolo nad vsem je pa imel Miheuc, partizanski arhitekt pozidal obalo.

Zdej, to je tko.

V resnici sami dobri, al kaj ko pri meni ne vžge če je režimski, pa potem še tako dobrega črtim. Vem sem ne fer. Taki časi so bili in Udba je imela vse pod kontrolo in se drugače ni dalo. Eni so fino izkoristili situacijo. Pa ne da so bili to posebni. Danes sicer drugi isto delajo, a to je že ena druga zgodba, o kateri pa kje drugje.

Tu pa, kako je bilo takrat na začetku, ko je še vse možno.

Poleg Plečkota ki je bil izven kategorij, sem spoštoval še profesorja za prenavo in sem tam tudi diplomiral. S časom se je pokazalo, da je še kje kateri, a to so povsem drugi nivoji in ni da bi sploh primerjal.

Zakaj pa tak naslov?

Čak, lih zato.

Potem, ko so se mi le razgrnili horizonti in ni bila samo domača kuhinja, ja je ostala do konca in je še vedno, a sam sem videl, da se za mejo godijo tudi fajne, tam v Skandinaviji pa sploh. U kok je to dobr.

A je bilo tudi tako drugače, da tudi tega nisem poizkušal primerjati.

Po pa.

Je en arhitekt stare šole.

Ka pa je spet to?

To je pa tko.

Po Pločkotu v resnici ni bilo omembe vrednega. S to trditvijo sicer delam krivico mnogim nadarjenim, a je bil mojster tako genialen, da ga ni bilo ki bi poizkušal več.

Nekaterim mlajšim je bilo jasno, da v senci mojstra ne bo nič in so še okoli zijali. Potem je precej megleno, interpretacij pa precej, a kolikor sem sam slišal od protagonistov in njihovih učencev, ne vem če je kdaj kateri Slovenec delal v Kurbizjejevem biroju. So bili pa Zagrebčani in predvsem Beograjčani in od teh mi je bilo potem dano izvedeti mnogokaj na to temo.

Ok. En ocvirek.

Je menda, ne bom po imensko, se tudi ne spomnim, bi bilo potrebno čisto preveč časa vložiti, da bi se zopet dokopal, do vsaj podobnih zgodb. Ker pa forma ni pomembna je pa vsebina pa o tem. Ok, en nadebudni beograjski arhitekt se je namalal na vratih biroja, takrat v Parizu. Kurbi jih je imel več ob različnih časih. Je vse na netu.

Ni pa na netu, da je bil, sicer genij, a tudi narcisek in je rekel dotičnemu, da naj nariše, pol se tudi ne spomnim ali je bil blok, ali skupščina, na noht načrt, pa bo videl al ga bo vzel.

Glede na to da je tam delal, je menda narisal, upam da ni bil urbanizem.

Ok. nima veze.

To samo za ilustracijo da so se horizonti raztegnili.

Meni je že takrat fino izgledalo precej v Skandinaviji, samo še nisem vedel kaj točno. Tako kot velikim danes. U je fajn. A kaj? Ja vse. (Pojma nimam, a tako pravijo.)

Ok, je bil tam en Alvar Alto, men mal čuden. Nekaj stvari super fajn, nekatere pa katastrofa. Pa sem pač bolj ta fajne občudoval.

As mal tečen, zakaj tak naslov?

En stara šola ni šel k Kurbitu niti Altu, šel je pa na Švedsko. Od tam še danes ne poznam brezčasno dobrega arhitekta, kar sta Kurbi in Alto vse kakor. Sem že takrat slišal za Asplunda a je precej na Plečkota, torej izven kategornik.

Je šel pa takrat še mlad in perspektiven, kok je bila partijska direktiva ne vem, kakor potem z Ivanškom. So ga poslali, da nauči Jelovico prefabricirane gradnje in jih je in to odlično. Viš partija je še kaj dobrega naredila. Verjetno po nesreči al kaj.

Ok, en stara šola, perspektivnež je šel gor, ne vem kam. Je sicer potem nekaj katastrof naredil, a vmes nekaj genialnosti daleč najboljše v naši, dolini še danes in že takrat.

"Veš kaj, zdej mam pa jest tega dost. Naslov?"

Z njegovo hčerko sva šmirala.

A dej dej, nič takega ni bilo, pač nekaj simpatij, nekaj daljših debat, malček celo na osebni ravni, da je pa od genijalca hčerka sem pa naknadno pogruntal, na čelu ji ni pisalo, sicer sem jo pa v oči gledal.

(Večinoma).

HVAR

V resnici so bili tri Brača.

A ča, a ča, a Bračanina dva.

No, kakor že povedano, stari Spličani pravijo Hvaru, Braču in Šolti tri Brača.

A zakaj?

Ej, pojma nimam. Bo treba najti kakšnega starega Spličana, a glede na to, da mi je to povedal star Spličan, že takrat, ko je še veseli socializem po zraku plaval, bo treba malo več angažmaja, al pa celo kakšen arhiv. Ne verjamem da so strogradske cvetke tudi na Guglu.

Post moderna gor al dol, jest mam raj stare bajte, če so pa še na beneško gotiko cepljene, je pa že naj več kar se živemu arhitektu sploh lahko zgodi.

V takih primerih sila fajn pade če poznaš lokalce. Če so pa še od foha, je pa že mal kt v filmih.

Sicer je bil građevinar, a tam dol niti ne delajo tolikšnjih razlik. Po svoje isto, sam enga bolj zanima cena, drucga pa ne. Pa ugibaj kerga.

Pa da skratim.

Poleg že opisane Neire, je bila še druga prijataljica Kasja. To ti je un tip ženske, katera se vsem zdi lepa. Ne, ne, ne. Sploh ne v maniri Lepe Brene. Ta je takrat osvojila lih vse na ovim prostorima (bivša Juga), a vsaj kar se mene tiče, ja super baba, a za teater in kot taka malček vulgarna. Pač zažvižgaš, če kaj takega srečaš, potem pa istočasno pozabiš, če ni odziva seveda in ga skoraj nikoli ni, a to je tudi že ena druga zgodba.

Pri Kasji pa ni nihče žvižgal. Večina, tu mislim na pubece, je nehala govoriti in je samo gledala, ko je mimo šla.

Kaj si hotel?

@@@. Kaj?

Aja ...

Eto taka je bila.

Zdej to je tko.

Mene je še kar obrajtala a se ni vedelo ali samo zato, ker sem fant od njene najboljše prijateljice, ali je le še kaj? Nisem niti poizkušal izvedeti. Sem jo pa poslikal po dolgem in počez.

Postaviti se je pa res znala. Saj veš, eni ko jih slikaš postanejo povsem leseni, nekateri pa celo butasti, ker ... Kaj pa vem, a za

nekatero je šok.

Pri Kasji je bilo vse v kontro. Tisto, ko vse fotke ratajo. Tako da je potem res težko izluščiti katere je pa najboljša. Se mi zdi da je kar uživala, takole malo glumiti poduhovljeno muzo.

Kar pa njen građevinar ni povsem pogoltnil. Tako da so mu morale večkrat vse tri razlagati, da je samo fotkanje in da včasih naredim precej dobre fotke.

Včasih mi pa res kaj rata.

Inženir gradbeništva mi je precej stvari pokazal v Splitu, Hvaru in Braču. Sicer je imel vizijo precej v kontro naravnano, a je delal v firmi, ki je večinoma stare zgodovinske hiše prenavljala, kar je meni bil balzam, on je pa precej proti hotelom in množičnemu turizmu škilil. Kakor tudi sanjal, da do nekoč preuredil rešilni čoln iz kruzerja in ga preuredil v jahto za prevažanje turistov.

Menda je dobro kuhal, sam pač nisem navdušen nad drobnarijami, kar so škampi vse kakor, zame je tuna ali celo kit, sem ga v Parizu poizkusil, vse pa zato, ker se ni treba z koščicami ukvarjati. Tak sem jaz in ribe.

Ni se strinjal z mojo tezo, da takih turistov ki bi se dali prevažati cel dan od lokacije do lokacije, zraven bi pa mezili ni veliko. Da bi se mu bistveno bolje odvilo, če bi brodicu posojal v celoti, kakor tudi prenovljene apartmaje v zgodovinskih jedrih prej omenjenih.

Pa ni zapopadel. Je videl samo zajebavanje iz strani spomeniškega varstva.

Kar sicer stoji, a ...

ŠANCE

Na Šancah sem jih že dolgo opazoval. Ko še sploh nisem misli, da bi kaj v hribe hodil, kamoli za skalo prijel.

Še kot pionirčki, smo kdaj leteli na grad, sicer zaradi vitezov in pred vsem zmajev, a se je potem skoraj vedno končalo z zijanem mladcev pri zviranju po tistih kamnih.

To da jih je mojster Plečko zrihtal sem sicer že slišal a je šlo pri enem not, pri drugem pa ven, ja uho, luba duša, kje pa. Slišal tudi da so jih kar kaj polomili, a videl nikoli.

Potem ko sem pa končno povezal genialno mojstrovo z hribi in na koncu še z mano, je bila pa itak debata, kako zbrati denar in obnavljati kar plezalci polomijo.

Za civile je le treba malo več razlage.

Plesalci (z) imajo tu vaje v koordinaciji gibov. Menda je ni smeri ki bi bila zahtevna.

"Lej, tko praujo."

Ker so pa kamni v malto zazidani, za slednjo se pa ve, da po Rimljanih, jih ni bilo več, ki bi vedeli, dobro malto napraviti,

se je pa rahljalo in včasih odpadlo.

Ker je bil moj mentor (v [plezanju](#)) tudi lastnik gradbene firme in to ne kar kere, temveč zadnjega Plečkotovega izvajalca, sicer Matkovega deda, pa vse eno. Glede da sem nadebudni arhitekt, ni bilo potrebno veliko, da sva do takih prišla. Potem je bilo koj, kdo bo pa to plačal? Sicer sva še rintala ene pol leta na to temo, a se nisva nič uporabnega spomnila, tako da je potem to malo stalo. Pol so pa kar na občini porihtali.

Sicer prepovedali plezanje tam, kao prej je bilo pa dovoljeno, nikoli, a se je tega zakona držalo lih toliko kot večine ostalih. In tko.

Ostalo o Šancah pa že veš (skor).

BENETKE

Na enem, takrat že famoznih ekskurzij, se podamo gledat Škarpo ([Carlo Skarpa](#)).

Ta mi je bil od vekomaj sumljiv, a ni debate, tudi vedno bog med svojimi.

Kerimi?

Ma, kje vse si ga niso lastili. Sam ga omenjam kot arhitekta. Pa je bil tudi in predvsem inženir, predvsem pa oblikovalec.

"Sej so arhitekti tut."

Načelno tudi, pa vendar so razlike kot dan in noč. Pri njem pa lahko pozabiš na vse inženirstvo in oblikovanje, tako poseben je bil.

Zdej.

Bil je orto modernist, pa zato sumljiv. Saj veš, brutalizem in kar je še takih izmov. Sumljivo ti rečem. Kaj vse niso postavili. Tako da je od konstruktivizma in potem internacionalizma ostalo samo še spomin, vsa nadaljevanja pa preseravnaja, velikokrat, kdo zna bolj grdo.

Ma ne res.

Včasih, nič včasih, večinoma imaš lih tak občutek. Če ne bi vedla da so to interpretacije in izpeljanke takih bogov kot so Kurbi, Alto in taki ([Frenki](#) (Frank Lloyd Wright)).

Na primer.

Alto je naredil nekaj genialnosti in nekaj grozot. Za grozote ti je jasno, da je lahko samo še grše, če ga kdo poizkuša plonkati. Sicer reče da je samo navdih, a to je že ena druga zgodba.

Naredil je tudi eno super, najbolj možn fajn vilo. Sliši na ime [Maiera](#) (Villa Mairea).

Pogugli ne bo ti žal.

Ja, pa to je tok fajn. A je sploh kaj dodati?

To je pa tko.

Seveda je fajn, a če spremljaš, ok, no, če bi šla pogledat, kaj vse je nastalo na to temo, predvsem na oni strani luže, si pa tudi lahko svoje misliš.

Še bolj drastičen je primer napuščev v naši dolini. Se jih je zmisllil Pločko.

Zdej, seveda, kva pa govorim?

Lej pogledaš kakšne hiše je risal, sila so mu bile vseč primorske, še boljše iz padske nižine, mal je sanjal, da naj bi bili Slovenci potomci Venetov.

Kar sploh ni važno. Ker njegovo hiše z širokimi napušči so fajn.

Ne samo fajn, super najboljš možn fajn.

Al kaj ko sedaj pogledaš tipiš sloveniš hišiš, nima a ma baš nič z Pločkotovimi mojstroviniami, pa magari imela prevelik napušč.

Toliko o interpretacijah.

So genialci in ostali. Sicer ostali dobivamo navdih pri unih prej, a sploh ni da bi primerjal.

Dobr al pa slabo.

Ni druge fizioloije.

Tko tudi Škarpetini, kakor jih je poimenoval Boris, ki nas je peljal gledati le tega in razstavo Plečnikovo, katero je postavil v Benetkah.

A prvo smo se ustavili u Meštrah. Ma, še to ne, v predmetju, predmestij Meštriniih. Tam med koruzo so spalna naselja, za Meštre in v enem takem stoji [blok](#) Karlotov in je kaj videti.

Na bloke nisem bil nikoli mahnjen, mi je pa jasno da brez ne gre in med njimi so eni, prav v redu, eni pa celo cukrčki. Ti so v zaresni manjšini, a ne nemogoče.

Ta je uredi. Predvsem ga pa še danes kopirajo, ker je že vse ta dobro narejeno.

Skratka ene 60 let pred časom.

Seveda sem ga poslikal, a v maniri spoštovanja mojstra, ne da bi kaj preprolnkal. Se ne da. Tako kot Pločkota ne, je pri Škarpi precej podobno, pa sta stilno kot dan pa noč. A vsak v svoji manira brezčasen.

Do naslednjega satelita, spalnega naselja, Meštrinega, verjetno z imenom San neki, kot večina tod okoli, smo se ustavili še v razstavnem salonu ene fabrike, katera sicer dela pisarniško pohištvo. Vse skupaj ne omembe vredno, če ne bi bil vzorčni primer post konstruktivizma.

Tole sam se sicer ravno izmisli, ne vem če je kaj na to temo, ker je bil verjetno samo konstruktivizem.

Zdej to je tut tko.

Konstruktivizem ti je od do, vmes pa vse ostalo, kdo bi se pa še razkuril da je potem tudi.

Nima veze.

Ima pa, da naj bi se v konstruktivizmi vsaj nakazala, če ne že videla nosilna konstrukcija. To je na hitro vse, čeprav so o tem debele bukve napisane, a za ta namen naj ostane tako.

Potem so deviacije na to temo in ta je svetel vzor.

Če si civil, potem verjetno ne veš, a prerez se v skici pojavi čisto takoj za prvimi tremi kvadratkami. Pa kar koli naj bi le ti predstavljali. Ponavadi glavne dele, al hiše, al procesa, al pisarne, al tovarne, al pa kr keje.

Prerez se potem sproti dopolnjuje, ko začneš členiti tiste tri kvadratke in se kar množijo ter ti delajo preglavice, da se ti konstrukcija izide. Sicer ni nič nenavadnega, a vsi težimo do čim bolj uravnoteženega rastra.

Rastra?

Ma, ja. Ko ti uspe narediti razpored prostorov, je fino da so podpore v nekem zaporedju, večinoma v enakih razmakih.

A zakaj?

Če imaš enake razmake, so potem tudi nosilci enaki in te ne zakoljejo inštalacije, ker si povečal razpone in se je nosilec zredil in hoče inštalater ravno tam speljati prezračevanje, tako da je takoj premala višina prostora.

Vse se reši, včasih pa tudi kaj pozabi in so drame svako jake na to temo. Veselih lih samo za vzorec. Večinoma, pa triler.

Tako da. Prerez je pomemben.

Tako pomemben, da je bila celo ena stran pot v konstruktivizmu, da so eni naredili lep prerez, podčrtal avtor, in je bil to potem lait (light) motiv projekta.

In pred [takim](#) smo stali. Tam med kuruzo v padski nižini, ko so se zbirali visoki nabrekli oblaki, iz katerih potem čez par ur lahko tudi toča pada.

Te sicer ni bilo, je pa deževalo ko smo gledali blok od [Dinota](#) (Gino Vale), v naslednjem satelitu. Meni Dino nikoli ni sedel. Se je pa trudil biti post modernist. Sicer ni vsega štekal, a to jih je kar nekaj, al kaj ko se je njemu zdelo, to je bila posebnost italijanov, čim bolj grdo, tem boljše.

Zdej.

Če naredijo mestno hišo grdo, so pač fakjeni. Če pa naredijo blok, potem naj bi pa deca srečna bila, ko se okoli podijo.

Ma saj so. Deci je vse eno al je lepo al grdo, podijo se pa zaradi žoge, al pa Luigi lovi Esmeraldo, ta nazaresko cvili, Luigi pa vriska.

Na srečo so tile sateliti, velikokrat podaljšek srednjeveške beneške vasice ali mesteca, in je vsaj center super fino fajn.

In v enem takem, je Škarpa prerihotal eno [stanovanje](#).

Sem samo zjal. Škarpa je močen v detajlih in smo ga samo kopirali.

Te ekskurzije so bile famozne, ne samo ker smo fajne stvari videli, temveč nam je velikokrat ker lokalci, arhitekt to pokazal in seveda odgovoril na vsa strokovna vprašanja.

Na primer, kje se pa dobi taka fajna salama, katero so nam postregli s sirom in vinom v tem stanovanju.

Ni vse fajn a tistega se večinoma ne omenja, večina pa je, čeprav se tudi vsega ne pove, ker se malček ponavlja. Da ne omenjam, da sem pozabil, kje je, kdo je avtor, še al je bila banka al pa kaj drugega. A nekaj stvari je bilo super fajn. Še danes.

Poj je blo hecn.

Sredi Mešter, tam znajo kar visoke stavbe biti, je ena pritlična luškica. Zelo spominja na Frenkita, če bi Frenk kdaj malo hišco naredil. A on je še ko je male delal, naredil 10x večje. Normalne pa ene 100 x večje.

Hecen je bilo pa to, da so naši vrli kolegi ob pogledu na ta modernizem komentirali da sploh ni fajn.

Pa je. Celo super faj, razen lokacije. Vsaj 6 nadstropne bajte okoli in okoli. A ta je imela drevesa na vrtu. Malo domišljije je pa vse eno treba.

V Benetkah smo si ogledali nekaj skritih cukrčkov kateri niso v vodiču, a znalac Boris je vedel zanje in res so suprn fajn.

PEN

Kaj je še bilo?

A ja.

Sem že zadnjič nastavil.

Pa da začnem bolj na začetku, bo mogoče malo bolj razumljeno. Razumljivo pa verjetno nikoli.

Lej, včasih me piči, pa večinoma nikome nišata. Pač tečka. Se tudi umaknem in uno tečnobo sam prežulim.

Najbolje je v hribe iti, pa spet ne prav daleč, da koga ne srečam pa potem on kasira, ali pa se kam zapletem, in je potem še huje.

Tako kot so občasno dnevi, ko mi vse iz roke pada, pa prevračam, in polivam, štengo falim, al pa celo pedal na kolesu. Če se zraven še popraskam zna biti še veliko huje. Ne poprask, mi po večini ne pridejo globoko, tečnoba pa precej.

Apropo popraskov.

Sem menda lani, ja lani, sem preveril, šel po novi ferati na Češko koč.

O tem sem se razpisal potem, ker ta smerka in smer skozi prvo Prisojnikovo okno imata skupno samo jeklenico, vse ostalo v ključno z jeklenico, tudi ta, je pa vse drugače in po mojem sploh ne bi smela imeti istega termina. Npr. tej na Češko koč bi se lahko reklo zavarovana plezalna smer, kar je ena neumnost, pa vse eno. Oni skozi okno pa zavarovana turistična smer. Ker razlike so očitne. Ta na Češko sigurno ni za penzionerje.

Zdej.

Saj tudi sam še nisem, a nisem več daleč, pa sem vse eno lih za glih čez prišel. Pa še to ne kr tko, kakor bo sledilo.

Ne, tja nisem šel tečen, še celo sila luštne volje, en tak široko nasmejan, sončen dan, ko bi kar po eni nogi skakal, če bi imel kondicijo, tako je bilo pa bolj v-glavno norenje.

Mogoče je bilo kaj na tem.

Torej, tam malo pred vpisno skrinjico, par metrov nižje, ko se že sluti konec saj vendar ni tako težko, kot je bilo, ko sem gor lezel, tam sem malo iz smeri šel, da bi se ognil prihajajočim, pa

bolj da ne bi bilo že konec in da bom še malo okoli zijal. Tam na zajli sem bil sicer brez čelade a v pasu pripet, pol sem se pa odpel in nekaj metrov v levo šel. Saj je bilo dosti prostora. Z višino pa načelno nimam problemov. Ja, jo spoštujem, a da bi se mi pa vrtelo, to pa niti pod slučajno. Ko ravno začnem gib snemanja ruzaka, da si privoščim kauco in keks, stal sem na šodru, se ta odpelje.

Padem na kolena in se po njih odpeljem za kakšen meter nižje. Z njimi tudi zabremzam, ker se z rokami ni dalo, se je vse premikalo.

Zdej.

To znamo samo nekateri. Bolj nadarjeni.

Si lahko misliš, da ni luštno s koleni ustavljati po šodru. Tudi na dlaneh se globoko pozna, a ne bi bil jaz, če ne bi ustavil tudi z nosom.

Saj sem se menda samo dotaknil, vsaj v tistem prevračanju je tako izgledalo, potem mi je pa iz nosu bistveno bolj lila kri kot iz kolena. Na kolenu je bilo itak malo belo pod odprto kožo, in je krvavo šele s časom ratalo.

Zdej.

Kot že nastavljeno in zakaj sploh tole omenjam, mene sploh ni ne vem kako bolelo. Ravno božanje kakšne super mačke tudi ni bilo, pa vendar.

Pol ko je prvi mimo prišel, po kakšnih 5 minutah, ko sem že frcal kamne iz dlani, in so se raze na obeh piščalih reče obarvali, je un ki je mimo prišel, čisto prebledel, in samo nekaj jecljal.

"A pokliče pomoč?"

Zaka?

A nič ne boli?

Ka?

Saj ste poveseš krvavi.

Kdo?

Pol pa še ta drug, koj za nim.

A kaj pomagam?

Ma ne sj ni nč. Mal sem se poprasku, pa kaj bi to.

A pokličem 112?

Ma ne saj je samo še par metrov."

Lih koj ni bilo, daleč pa tudi ne.

Skelelo je, bolelo pa čist mal.

Sem verjetno bolj izgledal kot kaj drugega.

Sem se še pred kočo umil, tako da ni še ostal folk tako zijal.

Toliko o popraskih.

Naprej o tečnobi.

Bistveno težja materija.

Me tako včasih piči pa nima nobene prave osnove.

Zdej.

Prav pogosto se to ne godi. Ja, je tudi povezano, a zna biti tudi povsem brez veze.

Kaj pa vem. Kar pride. In je.

Če pa moram potem še nekomu nekaj, pa bogi un. Posredno tudi sam, ker je povečini reakcija, tega pa nikoli več. Redki so tisti ki gredo preko. Pa magari še tako napletal in se opravičeval, ven vlekel, mehčal, ...

In tko enkrat se je ena prijateljica moje punce poročila, sila fajna oseba z enim še kar pomembnim literatom. Un ni bil ne vem kaj, a nekaj je že moralo biti, da je takega vzela. Kaj pa vem. Ni moj tip. Pa saj ni važno saj bo ona z njim. Sem se pa z njo fino pobiral in predvsem moja punca in tko, tuki stoj pa nasmehni se, če je tak svečan dogodek in mi je povsem vse eno če si tečen. Zame se lepo obnašaj. In sem se. Cel obred. Sicer tam ob strani, se nisem niti ne vem kako ukvarjal z prisotnimi. Kaj se pa to mene tiče. In tko. Saj veš. Čakanje pred cerkvijo, pa riž, pa iiii kok je lepa, pa take. Pol se gremo še mal usest v vaško gostilno in je vse superfinofajn. Mladoporočenca novim doživljajem naproti, večina domov, ta najbolj zagreti pa do jutra sod spraznit. Clasic.

Malo morgen. Ej je bilo govorov. Se mi je zdelo da lih do jutra. Sem že nekje ob 17h namontiral vse filtre, nič videl, nič slišal, nič povedal. Uni pa gonili še bolj zagreto. So prav tekmovali kdo bo izdatnejši. Saj ne rečem, v kakšnem drugem kontekstu bi bilo celo zanimivo, pa magari utrujajoče, ampak tisti dan. Takrat mi pa ni potegnilo. Tudi potem ko so se že vsi majali in je Zdravljica bila deklamirana že v rikverc in sploh. Ne vem če katerega iz PEN kluba ni bilo. Sedel sem na pijanki samih pisateljev in pesnikov in intelektualcev in .... Jejhata, jest pa takle enostaven vosu. Ne vem niti, če sem zjutraj rekel nasvidenje. Če sem je bila to moja edina izjava.

Lej. Ni vse tako enostavno. Niti pri meni.

PLAMENICE

Kakšen meter od roba stene sem stal, ko sem stal povsem na robu Sfinge.

To je tut hecn. Se navadiš na višino. Pred leti bi ene 5 metrov stran, pa bi se mi zdelo še nevarno. Sicer še nisem tako daleč, da bi z nogami dol bingljaj, pa ne vem če kmalu ne bom. Sem že kar katero zajlo skozi dal, me celo veseli se ne prijete za klin in videti kako je bilo unim ki so zajle nosili. Moj ruzak se sicer ne more primerjati z zvitkom zajle ali vreče klinov, a so

bili časi ko tu ni bilo zavarovano, pa so vse eno tu lezli.

Sem tako zadnjič iz Triglava dol letel, sem hotel pred mrakom priti do avta, po mraku je zares zoprno hoditi, še posebej če se ti mudi in sem po zunanji strani zajle šel, ker je bila vrsta iz vrha Triglava dol do Kredarice.

U, so kometirali.

"Taki se potem ubijajo!"

LEPOTICE

Bom kar povedal. Brez uvoda, brez okoli in pomensko.

Pri lepih ljudeh imam veliko bremzo in to zategnjeno. Mora res biti razlog da jo popustim ali celo sprostim.

To gre pa tako.

Sem nekje navrgel, da da kdo keri lušni, če ni do vrha glave zavita v šale, prednost pri vstopanju v avtobus.

Kaj normalno.

A res?

Če je zavita vrh glave pa ne. Če ni luštna tudi ne. Itd.

To ravno je prekletstvo lepih ljudi.

Nisem samo sam tak, vsi damo majhnim, luštnim, prednost. Zakaj?

Ker je tok fletna. (Al fleten (tega je sicer manj (no, vsaj prizna se ne)))

Tako je življenje že v osnovi diferencirano. Ne-tolk luštni se morajo bistveno bolj potruditi da na avtobus pridemo. Pa tako po vrsti. Od zibelke, tam je še naj manj razlik, takrat so še tisti, ki niso luštni, luštni.

Pol.

Pol se pa kaže večji in večji prepad. In se morajo oni drugi več in vedno dokazovati, da ne zaostajajo. Tako daleč, da so zaradi tega bolj sposobni in izobraženi.

Zatorej fajn zategnjena ročna.

Zdej.

Ni da ni. So vmes tudi izjeme. Lepa in inteligentna. A samo kot dokazovanje pravila. Se zgodi, večinoma pa ne.

Pri meni mora potem biti še kak drug kriterij. Teh je sicer na ostajanje, in kaj hitro luštna, majhna, cel cukur, pridobi na začetni pomanjkljivosti.

Pri fantih je še težje. Če je ker lep, je pri meni celo enačenje z butast. Ne rečem ta je pa butast. Ampak lep. Kot ostali z blondinkami. Tu imam tudi razliko, blondinke mi niso nič bolj kot ostale barve. Barva nima veze z izbiro. Ima pa veliko lepota.

Zdej.

Ne da ne maram lepih punc. Nasprotno, a poleg tega da je lepa mora imeti še kaj in potem sploh ni problem. Gre samo za prvi vtis.

Prvi vtis je namreč diskutabilen.

Npr.

Grem dol po Miklošičevi (al pa Esplanadi, al Gamla vagen), gužvanac, vsi ljudje hitijo, tam v tisti množici, seveda v oči pade katera super zrihtana. Neopazne miške pa mimo hitijo in jih nihče ne opazi.

Zdej.

Kaj je bolje?

Nima veze. Izstopajoče takoj, ali vsaj kmalu opaziš. A je zato kaj boljšja. V resnici ni. Ker, razen za pogledat, takih punc niti ne obrajam. Kot že povedano mora imeti kaj več. To se pa pokaže šele čez čas.

Ja, vsa leta določeno razdaljo skupaj hodita, če je ena iz cuga. Potem pa nekam zavije in nisi nikdar pomislil, zakaj pa tam. Kaj pa počne v življenju. In tko.

Če še pa zgodi celo klepet na cugu, po letih skupnih voženj. Pol pa ja. Pol se pa začne diferenciacija.

A to je potem že povsem druga zgodba. Nima več veliko z lepa ne lepa. Ja je fajn če je, ni pa nujno. Samo dodaten plus.

Lepota obraza.

Ni debate luštni, mejhni, cukrčki, dujenci. Težko najdeš, da ker ni.

Pol se že kažejo razlike. Pa tja do pubertete ni krize.

Potem v puberteti eni najlepši v življenju. Interesantno da se tu zgodi transformacija in je za kratko obdobje sila fajn, potem se pa konča v nekaj kar sploh ni bilo pričakovati.

Potem, v študentskih sila seksi, a lahko tudi prav nasprotno.

Potem s kilometrino se pa pokaže. Eni lepi. Klasično lepi.

Notranje lepi.

Takrat se že vidi ali bo lepo tudi v starosti. Nekateri, redki so toliko bolj presenetljivo čim starejši tem lepši.

Po drugi strani se pa tu pokaže vsa karikatura. Nekateri ne priznajo da se starajo in iz sebe naredijo karikaturo da je še Felinutu tu mač.

Največ pri tej kategoriji odločijo oči. Pa ne oči same. A izraz na očeh. U ta pa je bistven. Kake zaspane, zdolgočasene, brezizrazne očesne grimase znajo biti celo tečne. Pri drugih pa spet. Samo v oči pogledaš, pa vidiš vso srečo tega sveta. No, trenutka.

Dan današnji je zdravje terna. Saj ne rečem da ni. Posebej v teh letih, katere ne smem več omenjat, je sila fajn da čim manj boli. Da pa ne bi bolelo. Je rekel kolega, če te, po 50-tem zjutraj nič ne boli si mrtev.

Pa vendar je zdravje novodobna tržna uspešnica.

Saj ko bi bilo zdravih več kot bolnih, bi še navijal. Al kaj ko je to ena velika iluzija. Samo priznamo si ne.

Še celo, čim bolj pretiravaš v športu, tem bolj si zdrav. Pa je ravno nasprotno. A to ne moreš prodati. Stane pa veliko.

Zdravljenje vendar. Pol ko je športnik dosegel kolajne. Pol je invalid. Pa včasih so bili samo oni z mislijo na kolajno. Danes pa že večina rekreativcev.

Lepota telesa ni v vitkosti. Ja tudi, če je v kontekstu. A je ravno tako fajn mal močnejša. Vse tja do bajsic. A ta se mora že fajn zrihtat, da je fajn. Da ne govorim, da so dan današnji kocine

zrihtane a ma lih povsod. Ne rečem zapuščeno. To tudi meni ne potegne. Sicer pa malo živalskosti lahko samo privlači.

MILANO

Poj.

Potem smo šli pa v Milano da [trienale](#). Zdej al je tri al štirinale se niti ne spomnim. Spomnim pa se občutka, da celo pot nisem vedel po kaj smo prav za prav prišli.

Balustrčki so bili počasi mimo.

Tisti kar koli nale je bil kr neki.

Smo si ogledali še [britof](#), sila zanimiv, kot v resnici vse, a kaj že gledamo?

Med njimi je bilo nekaj grobnic na temo [fašizma](#), za katerege pa vemo da je modernizem z makaronarskim pridihom.

Sploh ne slabo, a zakaj že tole gledamo?

Se nič niti pod slučajno ne more primerjat z Škarpovim britofom. Kjer se sicer tudi vprašaš, kaj je sploh hotel, a je tako fajn, da se sploh ne sprašuješ, za kaj že tole gledamo, ker samo zijaš. Tu sem tudi, a nad samim sabo, kva se pustim šetat.

Za povrhu smo morali pa še u [vukojebino](#) Milanotovo, da smo našli [najgrši](#) blok ever Rositov, ki kot teorija sicer precej fajn funkcionira, a sem si že tam v knjigi mislil, bogi uni ki bi morali v takem živeti, v živo je pa še 100 x hujši.

Če ne bi bilo Branetove Lizike, ene metar i žilet, špegle pirovske flaše, a sila komunikativna, predvsem pa šarmantna kot so lahko samo Taljanke. Menda une iz Milana so še bolj, ker je tudi karbonara s praženo čebulo.

Ja kakšna pa?

Karbonara Milaneze.

Zvečer v gostilni, je pa ena njena prijateljica hotela da mi obrne 10 jurjov, v tistih časih zlatih nemških mark, v enem mesecu dobim duplo na Milanski borzi.

U je mela dobre oči, al kaj ko sem bil plonk in je ostal samo spomin.

U, a se spomniš une.

U, kok dobre oči je imela.

1989

Ante Markovič, Račan Milošević, Majniška deklaracija, Miting resnice, DM, Berlinski zid, Potres San Francisco, Money laundering, Massacre in Beijing, Brintny Spears, AOL online, Google 1, Mac portable, Multiboot, Igrice

ROGE

"Evi ti roge!"

Kakor je običajno dejala in zraven pokazala pest s iztegnjenima mezincem in kazalcem. Dan današnji precej običajno, a ima povsem drug pomen kot v tistih časih.

To je tko.

Seveda je potrebno razumeti kontekst, brez pač ne deluje.

Se spomnim, ko me je napadel v vojski en in mi tetku. Kar naj bi bilo povabilo na pretep, a meni se je pač tako smešno zdelo, da so se potem vsi okoli smejali, ker tale Slovenec je pa čist poblesavio.

Sem mu rekel, da bi bila tetka sila vesela, če bi se še spomila kaj naj bi to bilo.

So bile še bolj smešne.

Na primer ti nanuluce, jest pa u smeh.

Lej jest si živo predstavljam povedano. No pa reč kej.

Ti kučni broj.

Mi imamo tablico na treh metrih višine.

Če pa to ni za počit po pa res ne vem.

Tako tudi roge.

To naj bi bilo po splitsko, precej zaničevalno. Menda ni kot pokazati jezik. Ne to pa sploh ne. Kar pa me ni odvrnilo da je ne bi dražil, ravno zato da je pokazala roge.

U je bila prisrčna kadar se je jezila. Jezila se je pa precej. V resnici bi komot rekel da stalno, a po moje je precej tudi forme radi. Se pač ne spodobi kar nekaj režat, če ni nič smešnega.

Zdej to je tut tko.

Če pa česa ni štekala so pa vici. To jih je kar nekaj, a je bolj forme radi, me punce, se pa takim smrkavskim vicem že ne režimo.

Lej, men so ljubši vici Bobi -Tedi, kakor o Fati in Hasotu, katere pa tudi ne marajo, ker so po večino vulgarni, vse kakor pa rasistični. Če to ne pa šovinistični.

U, kej vse ne.

A o tem kje drugje.

Torej.

Sem malček popustil okoli punc. Ma, ne. Veš da je bilo stalno, a sem vmes imel celo zanimanja z šolo. Občasno celo več šole kot ostalega.

V najbolj kritičnih časih.

Kdaj je pa to?

Ma, saj ni zaresnega vzorca. Pač te prime, pa ne greš na žur, ker si ravno nekaj novega odkril.

Ej, novega.

Ma, zame novega, seveda že staro resnico, a meni kot nov svet in zatorej abstinenca žurasta, posledično pa še puncasta in tako sediš za mizo, mrzlično nekaj rišeš, ker ti itak zmanjkuje časa, pa saj to poznaš. To je vse splošni problem, ko moraš ene 6 stvari, pol bi pa sam še tole, ker te to v resnici edino zanima, ostalo je pa več ali manj odveč.

Enim je že malo dolgčas na žuru v kleti in se pomenkuje po hodnikih, ter občasno nekaj nujnega tudi v naši risalnici. Al enga išče, al pa kar mal tko not pogleda.

"Ka delaš?"

Neki nujno. Se mi mudi.

Ok, no."

In tko.

Prihajajo in odhajajo. Iz hodnika se sliši smeh. Včasih celo tek. A smo otroc al kaj?

Kaj bi to. Naprej nad materijo.

"Ali imaš izpit juti?"

Je vprašala.

U, ena izvenkatergornica. Veš da sem jo že videl. Ne samo to, tudi požiral z očmi kadar so šle mimo. Leto pred mano. Taka vzravnana. Vedno resna, tudi ko ne, to je poza. Griva na kakšno Francozinjo, kot bi ji veter skozi lase pihal, pa je bilo brez prepiha. V vseh pogledih, da ne bi zopet v detajle. Vse kot mora biti, na kratko. Ne samo to, še boljše kot prej.

Saj pravim izvenkatergornica. Nisem nikoli niti pomislil, da bi imel najmanjše šanse. Zatorej sem jo samo od daleč občudoval.

"Sem ravno odkril to pa to."

Potem je bila precej dolga razlaga, ne prav povezana, ker me je malček begalo, al me ne zeza, zakaj bi pa višji letnik, nižjega spraševal, zraven pa potem ne pokroviteljsko razložil. Ko boš večji, boš mogoče razumel, sedaj si pa še smrkav in ti razložim. Zapomnil si pač ne boš, a ker sem uvidevna in vljudna pa ti nakažem.

Nič takega. Še celo v debato sem jo spravil in sva potem še dolgo v noč razpravljala. Na začetku je bilo celo nekaj poslušalstva, češ ga bomo babe zmlele, a so imele tudi drugih nujnih in sva ostala sama. In glej zlomka, ni mi zmanjkalo štrene. Za spremembo nisem stalno o hribi, veslanju in potepanjih, čeprav tudi to, a sva se vse eno vračala k materiji. To sva potem še precej let počela.

Jutri sem jo že obiskal v njenem seminarju. Družbene zgradbe, kar je po moje javne hiše. To pa zato ker je vodilni profesor takrat bil po mojem mnenju govedo in se mi in oni nismo pobirali. Kar pa me ne bi oviralo da se nisem vse bolj zanimal tudi za to materijo, samo da sem lahko bil vse dalj z njo.

U, je blo luštno. Nekaj časa, par let, je izgledalo kot ene vrste pravljica.

Zdej. Seveda ne vse, a vse pomembno pa.

Pol. V resnici precej kmalu, je mama nakazala, tale pa ni tisto, kar sem si predstavljala.

Na začetku, je sploh nisem slišal. Še videl ne. Ja vljudnostno, a kot ena druga zgodba.

Na srečo sta prihajala samo na obisk, ali sva pa midva hodila dol.

Ja v Split luba duša.

Vsake majske in vsake novemberske praznike sva preživljala v Splitu. Sila luštno. Takole zunanji opazovalec, bi kar tam ostal. Tam je pa skoraj vse fajn, posebej če prideš na dopust. Preživljati svoj vek, menda ne, kakor sem potem vse bolj povezoval.

Kakor so po eni strani super ljudje, imajo pa tudi svoj, če je prav, je že diskutabilno. Svoj pa sigurno. Kurs. Smer ni debate, pa kar koli to že pomeni. V ekstremih tudi precej krvavo, a ne bi sedaj o tem.

Čeprav jih je precej poznala, sva vse eno našla obilo samotnih poti ob obali, občasno pa celo v Zagoro. U, tam je pa tudi fajn, takole brez turistov in izven vročin, ko se skala segreje in ni ga lepšega kot leči v kakšno zavetrje sa pogledom na cel svet. Se ti zdi, če si v teh letih.

Neskončno srečo bi uživala večno če ...

U, teh je pa tudi cela rajda.

Ok, mama. A ta je vedno. Saj veš vici o taščah so fajn, če ni tvoja.

Čeprav večino mame zmagajo, po mojem le ni bila glavni krivec. Verjetno samo zato ker je bila stalno na tapeti.

Po moje je bil občutek, da je sicer fajn, ka pa zdaj? A kr tko? A bi še kaj?

Velik in slaven arhitekt?

V tem primeru oba?

No, to sicer ne špila. Ne glede na skupna teoretična raziskovanja, potem v praksi izpade, da sva si precej vsak sebi in je potem proti koncu tudi tako bilo. Vsak pri svoji ekipi. Potem pa še vsak svoj natečaj.

To je sicer nenavadno, predvsem v primerjavi z podobnimi primeri, a sam pravim, da je bolj zanimivo, če imamo različna mnenja.

Zdej.

Dokler se ne izključujejo.

Pol pa.

Sam sem vse več po hribih hodil. Ne vedno sam, a Dalmatinci so redko za na hrib. Na rivu ja, še čez Marjan, a v šolencih in zrihtan, predvsem, pa z vsakim tretjim klepetat. Saj jih ni bilo toliko, a se je proti koncu, ravno tako dojemalo.

Čez Prisank, pa samo da se vidi, potem pa vse drugo, samo ne še kdaj.

Ok, sploh ni slabo. Sva videla celo Slovenijo, pol Hrvaške, tretjino Italije, četrtino Avstrije, še celo malo Švice, kar pa tudi ima težo.

Ona je pa vse bolj zagreto nastopala z Maroltom. Saj sem vse poznal, pa vse eno. Ko se vrtijo tam vsi rdečelični, lej moraš biti zares mona, da ti kera ni všeč. Še celo meni so bile, pa sem samo občasno opazoval ali pa od strani opazoval veselico na kakšni proslavi.

Sicer ni nikoli tako nastavila, a sem skoraj siguren, da se je že takrat kaj pletlo. Potem ko me je pa v Beograd poslala, je pa zaključila z enim od Marolta.

Sploh si nisva šla na jetra v klasičnem smislu. Kot v kakšnem filmu. Ne, še vedno je bilo zanimivo sodelovati, živeti, kuhati

skupaj. A strasti že neka časa ni bilo. Ogenj itak zažari samo na začetku, potem, potem je pa vse več rutine. Danes vem, da se šele takrat začne ljubezen, takrat pa nisem vedel in mi je tisti začetni zanos precej falil, tako da je kar samo ratalo.

"So me povabili študentje s KSAJa naj jih obiščem?
Ja, pejd, seveda, to je pa tko fajn.
Je strokovno a tudi ni tako enostavno.
Saj vem.
Ali naj vse eno grem?
Seveda.
Sigurno?
Seveda."

Ji je potem bilo žal, kakor tudi meni, a pogreta župa ni dobra in sva odkorakala vsak svoji usodi v naročje.

Sem jo potem po mnogih letih, menda desetletjih, al kaj, srečal, mi je skozi možgane udarilo, menda, kot preden umreš, v enem trenutku, vse sreče katere sva doživela.
"Se mi mudi, jutri oddajamo, se slišiva."
Je dejala.
Samo una griva je plapolala, isto kot včasih.

PRAGA

Praha, knedlički, pivočko (ne vem če se tko reče), mala ulička. Use (vse), ama baš vse je bilo [prikupno](#). V tistih časih, je še rock and roll na Karlovem mosteku zvenel kot bi pionirčki peli hvalnico socialističnemu sončeku.

Urbanistični inštitut, kamor sem se malček ponujal, sem obrezoval načrte za urbanistični plan Jesenic, je imel ekskurzijo v Praho in je bilo še placa na avtobusu.

V tistih časih ne več tako težki post modernist v Pragi ni imel kaj iskati.

To ne, je pa Praha vedno fajn. Takrat še ni bila tako zrihtana kot danes in se je mnogokje fasada svalkala, kar pa za znalce nikoli ni bil problem, da ne bi vedeli kaj je fajn, ne samo hiše. Pol pa še Plečko. Je bil tu državni arhitekt in za Masarika [grad](#) prenovil.

U, je fajn.

Se je razživel. Vse v maniri mojstra ki ve, da ni da bi preveč težil.

U, je treba zati, odnehati v pravem trenutku. Če je že od prej fajn, pol pusti pri miru. Kar pa samo veliki duhovi zmorejo.

Se spomnim, so se hudovali nad Podrekinim Piranom, ker ni nič naredil. Ja, je že od prej fajn in bi vse kar bi dodal samo pokvaril.

Plečko je vse eno dodal tu in tam kar kaj. A celote je še vedno un grad od prej.

(Samo pod na primer z Ljubljanskim gradom)

Potem je tu še njegova najboljša [cerkev](#).

Zdej.

Verjetno je tista na barju boljšja a je tudi povsem drug mileau.

Una u kukuruzu, ta pa mal sa strane a še vedno v centru.

In je v živo še boljšja od knjig.

Mene so sicer po pameti spreševali, ker sem sicer tudi slikal stare bajte po Pragi, a tudi novejše in to ruski [konstruktivizem](#).

Ka pa je spet to?

U, ta pa je.

Sicer so samo izpeljanke na temo, ker ta veliki (Konstantin Melnjikov, Vladimir Tatlin, Kazimir Maljevič) v Pragi niso delali.

Ljubljanska Nama je bleda senca celo unih Praških izpeljank,

kamoli kakšenga fokjenega [Melnikova](#). Ta je moj lupček. Ne vse,

nekaj pa najbolj možn fajn.

Pol pa še.

Ja ka pa to slikaš?

Fotkam kot odpilen, pred mano pa [panoji](#) polepleni z a4 listi, ene 300 po ta malem.

So bili plakati za fime. Sicer samo a4, ker je verjetno bilo takrat še predrago, a to ustvarjalcev plakatov sploh ni motilo, da ne bi delali izdelkov katerih se ne bi sramovalo večina današnjih jumbotov.

Sicer je bila pa takrat tudi v Ljubljani popularna praška akademija za umetnost.

Plakat pa še bolj.

TURNC

Ne vem če se ne bi življenje drugače zasukalo, če Matko takrat ne bi zamudil.

Na Turnc sem hodil celo leto, skoraj vsak dan. Zjutraj sem zajahal kolo, na delo v Trnovo. Popoldne nazaj za BŽ. Po kosilu pa pod Šmarno goro.

Ja s kolesom, koko pk?

In to enim 5 tonskim. Sem ga v dar dobil, je dedek šel z njim v Salzburg.

Ne moj. Ja dedek, luba duša.

Kolo pa.

Sem ga imal zelo rad. Res je bil težak, a ko si dobil brzino, ga je bilo pa težko ustaviti. Tako da statistično je bil enako hiter, kot moderna kolesa.

Itak sem pa nabiral kondicijo in je bilo ene vrste ogrevanje, preden sem se lotil plezanja v Turncu. Seveda prvo na vrh Grmade, za uvod, potem pa [enkice](#), dvojke, [trojkice](#). Na 4ki sem pa

telebnil.

Potem se je nekaj premaknilo, ker.

Saj veselja je bilo enako, ampak nakakšen rešpekt je bil in sem, kadar sem prišel do težjega dela, 3x premislil in probal, al bo al ne.

Tako da, Matko me je imel po hitrem postopku poln kufer in mi ni ostalo drugega, kakor naštudirati samovarovanje.

To je sicer teoretično izvedljivo, a je blazno enga štrikanja, in se je kar krat zgodilo, da sem čez težji del zlezal brez varovanja, potem pa še varovanje zrihtal.

Kakor rečeno.

Matko me je povabil v Hornovo v Jalovec.

Zamudil.

In je kar je.

ZAGREB

V resnici ni omembe vredno, razen ....

V naši dolini (Sloveniji) se v tistih časih, nič kaj velikega post modernističnega ni zgradilo, se je prej shladilo. Tistih nekaj, pa se sploh ni upalo, kaj veliko na post moderno. Bolj diši po.

So pa zato Zagrebčani. Ne vem če ne, ker so imeli evropsko mladinsko prvenstvo in so zatorej postavili, kaj vse ne, prerihkali center mesta, [Jarun](#) je pa kar sijal v novi slavi. In to smo šli pogledat. Niso dosegli velikih imen, je bilo pa dosti bolj post kot vse skupaj v naši dolini. Ni debate, so nas spet, kar koli že, da ostanem na vljudni strani.

Tako da smo malo nejevolno gledali, če bi sami to postavili, sila ponosni, tako je pa povsod nekaj falilo, al je bilo narobe, al pa kr kaj.

Ma, je prav hecno (čudno) tole s post moderno. Začetni navdušilitis nas je premnoge pokonci vrgel. A je tudi precej hitro izpadlo, da je spet en cirkus, al pa muha, al pa kr neki in smo mnogi začeli tudi druge stvari občudovati in na lanterno magijo po malem pozabili.

Ma to lih ne, a je na primer [Majer](#) (Richar Mayer) postal bistveno bolj pomemben kot vsi [Krijerji](#) skupaj, pa je bil bolj modernist kot post.

Pa ne samo on. S časom so nam pa itak Korošči servirali dekonstruktivizem in je bilo samo še vprašanje časa kdaj bomo skrenili.

A kaj je hecno?

Hecno je pa to, da so potem, ko je voz prošo, začele nastajati grozote tudi v naši dolini.

Po moje je bilo tako.

Kar se Janezek (al pa Metka, nima veze s spolnostjo) nauči to pač

zna.

Pol Janezek diplomira in leta riše post socislistične grozote za šefa, ki pač ne more iz svoje kože.

Ko Janezek po mnogih letih le tako daleč pripleza, da odpre svoj biro, pa nariše kar zna in ga mladi kolegi ravno tako kot on prej, črtijo, kva serje tatar.

Po pa maš iz fimferja drobiž.

Ogledali smo si še becirk mestnih vil, super fino fajn. Predvojni konstruktivizem, premnogi kje tudi modernizem iz knjig, a brez svetovnih veseljakov.

Zato je bil pa podn [britof](#).

Ne vem če so ga za univerzijado zrihtal, menda niso računali da bi kerga kap, ker ne bo prvi, a je bil glanc nov in grd k strela, kakor je pač post moderna lako, če jo kopira ker brezveznik.

TRIGLAVSKA

Ko macesni zažarijo je fajn menda povsod, a ekstra fajn je takrat korakati po dolini Triglavskih. Takrat tudi širokih ljudskih množic ni, samo kakšen podoben užitkar (ca), ki je tudi prišel gor, da se naužije širine neba, neskončnih perspektiv, dolgih jesenskih senc, zamolklih kontrastov, toplote zadnjih sončnih žarkov.

Ma, to se samo tako reče.

Veš da potem tudi še sije sonce, a toplote je pa res vse manj in kakšno super zimsko jutro ti da vetra v kosti, pa makar je brezvetrje, a je navkljub soncu, svinsko mraz.

To je tut tko.

Svinje so tople, to vsak ve, a je nekoč nekdo to izustil in se je prijelo. Sicer pa imajo lahko tudi svinje, šal in rokavice in jih zebe ko pesa.

Ok, no.

LITERATURA

Kaj mi je in kaj mi ni.

To je bilo pri meni vedno borba.

Razlogov 100 in več.

Večinoma ker so nekateri od mene nekaj hoteli.

Ok.

Začelo se ni tako.

Na začetku je bila beseda.

A ma res.

Ko še nisem znal brati, sem sila rad gledal slikanice. Seveda je bilo usmerjeno izobraževanje, še preden je bilo oficielno. Mama mi je forsirala pač literaturo na liniji. Zdej.

A je to kaj narobe?

Ma je, pa ni.

Se povsem strinjam, da je bolj zdravo, malo lagati kot nič.

Ka?

To je pa tko.

A verjameš v Božička?

A verjameš v Dedka Mraza?

A verjameš v Miklavža?

Ali verjameš v rojstni dan?

Ja v tega pa.

V kaj?

Ja v rojstni dan.

Kaj pa je to?

To je, to je, to, je tko kot kultura.

Če se pustiš smernicam, potem si kulturen.

? A dej, dej.

Ma, skor.

Dokler je mali otrok, je verjetno, menda še iz časov, ko so otroci več umirali, bil to potem dosežek.

A tli (3) si že?

Šteli (4).

Pravi korenjak.

Pol. Pol pa.

Pejmo jest častim.

Auš pir pa vinjak?

A je tu še kaj za praznovati.

Je. A ni nič drugače kot z zadnjim petkov v tednu. Če kdo ima denar potem časti. Če je pa rojstni dan, pa še na petek ni treba čakati.

Tako tudi. Dokler verjameš v dobre može v decembru, zakaj pa ne.

Saj je luštno.

Pol, na stara leta.

Pol pa tudi. Saj je še vedno luštno.

A je to kulturno?

Prej, v mladosti, je verjetno običaj in kot tak narodno blago.

Potem, z razmahom potrošništva pa niti kulturno ni več, je pa samo še običaj.

Za božič pač nekaj kupiš.

Kaj?

Islandci menda samo knjige.

Ni slabo.

Al kaj ko pri nas ne znajo več knjig tiskati.

Ka?

Lej knjiga je lahko v mehkih platnicah, brez dragega papirja in brez nagražno dragih reprodukcij.

Ali je še vedno knjiga?

Lih to je knjiga.

Tisto prepucavanje za 1000€ za Davinčija je čisto kozlanje po kulturi.

Eto je čist isto kot zapit se.

Čeprav se eni ravno za to skrivajo.

Pa to je bilo vedno.

V moji mladosti so se knjige kupovale na metre.

Ma res.

Meter zbranih del. Saj so bile cele zbirke. In to potem še od ene oblikovalke, tako da se je videlo na polici, če nisi prave knjige na pravo mesto dal, ker se je vzorec na hrbtu pokvaril.

Tis butast.

Ne rečem da ne.

A ene so mi mim, da ne rečem tu mač.

A to nima veze z literaturo.

Brez družbenih vzorcev ostane samo še tisto kar je not.

Not je pa tudi svašta.

Da nadaljujem tam, ko je bila beseda.

Tako so mi porinili v roke Martina Krpana. Hinko Smrekar mi je bil že takrat tata mata. Oj sem se čudil detajlom. Skor vsaki črti.

Prav živo je bilo. Ja mal domišljije je tudi treba, a to meni ni nikoli bil problem.

Pol sem dobil pa še gramofon in ploščo. Sem jo znal na pamet pa še nisem znal brati. V novi izdaji so bile drugačne ilustracije a so bile tudi Kraljeve sila fajn. Predvsem pa v barvah. To je bil takrat napredek.

Tako da je bilo tja do šole super-fino-fajn se kotalikati po slikanicah.

Pol.

Pol je šlo pa samo še dol.

Ok, tudi sam sem prišel v taka leta, ko me je, a ma baš vse bolj zanimalo, kot knjige. A ti rečem, če bi takrat bile tršice, ki bi znale motivirati, bi bil rezultat sigurno veliko boljši.

Tako je pa izgledalo, kot katastrofa.

Če sem že kaj bral, kar ni bilo pod mus, in sem raje prepisal, so bili stripi. Zvitorepec pa konc.

Pa ne moreš otroku v drugem dati cveka.

Veš de lohk. Sam sem ga že v prvem. Sem tršico polil z vodo. Kva se pa nastavlja, saj ni bilo zanjo, a če že uleti takrat ko je ni nihče pričakoval, pa še smešno je bilo. Ej, sem dobil cvek pa mama v šolo.

Tako da, sem začel sam od sebe brati, šele po tem ko sem že kar v puberteto zajadral in ko ti pride v roko pubertetniška literatura. Stepni volk, Tortila flet, Kozorogov povratnik, Bukovski pa take. Pol me je mal metal in sem celo Gandija in sploh sem bil bil angažiran z reševanjem svetovnih krivic pa tak.

Fiu-fiu ti rečem.

Pol.

Ha, pol sem pa eno, tam v Konzorciju, najbolj razkuril, če sem rekel, da nič ne berem, da samo slike gledam.

Pa res.

Je bilo obdobje, ko sem samo strokovne knjige bral. In tam so komentarji čist brez veze. Važno je samo kaj je narisal. Kako je rešil ceket, pa take. In celo ni daleč trditev da nič ne berem.

Tule paše pojasniti, da je to bilo eno hecno obdobje. Gre pa takole.

Glede na truli kapitalizam, smo bili po svoje srečki. Ker je Građevinska knjiga iz Beograda izdajala, sicer na najcenejšem papirju, z obupnimi reprodukcijami, a glede na to da so večinoma črte, načrt je iz črt, pa niti ni bilo taka katastrofa, ponatise skor vsega pomembnega iz sveta arhitekture, urbanizma in gradbeništva.

Sem potem v trulom kapitalizmu videl, kako se nam je godilo, ker so bile knjige skoraj zastoj, tam, v trulom k. naj bi pa četrt plače dal za isto. Sicer vso svetlečo in dehtečo, a v resnici ista knjiga v novi izdaji.

Pa nisem hotel o tem, ker ta del je bil v redu. Drugi del pa, oh kaj bi govoril.

Bilo je čisto premalo informacij in si sicer dobil klasike, lih kakršne so hotel, a najnovejših trendov je bilo pa samo za pokušino. Veš da smo požirali, kar koli je vsaj malo dišalo po trendih.

Ma lih vse.

In se je razvil en trend, ki je sicer samo kratko trajal, ga je le čas povozil, a nekaj časa je bilo sila hecno.

Torej.

Je kateri, sicer brihten, da je sploh tako daleč ciljal, izdal knjigo v smislu en velik in jaz.

Tako je bil, sicer ne bi smel tako direkt, a se mi zdi da je bil tako splošen, en izdal knjigo Fabjani in Slovenci. V uvodu je sicer bilo par Fabjanovih rešitev, pol pa on in njegov.

Sem rekel da, ko se vrnem iz Finske izdam knjigo Alto in jaz. Ali celi Jaz in Alto. Tri fotke od Alta ostalo pa moje.

Skratka, če si hotel do dobrih rešitev priti si moral celo knjigo sranja kupiti, pa je bilo samo 3 slikce na začetku kar je bilo zanimivega.

Sam sem imel srečo in mi je una iz konzorcija prve tri skopirala. Kaj pa ostali?

Kot rečeno to obdobje ni dolgo trajalo, so raje privatizirali in poslali vse v maloro.

Ok, ipak so bila obdobja, predvsem, kakšne zaspane poletne počitnice, ko je sila pasalo kakšno pogrošno šund literaturo, zraven sila uživati, a nikoli priznat.

Jest pa tega že ne berem.

In tko za nazaj ne znam povedat katera knjiga je najboljša. Ali celo katera mi je všeč. Veliko jih je bilo fajnih. A so bile v kontekstu. Takrat sem se z njo fino imel. Al pa vsaj ...

Pri knjigi je najbolj pomembno, pa nima veze kaj čitaš, da je ne

moreš odložiti. Al pa če jo že, moraš nekaj nujno, sila hitro, da lahko nadaljuješ.
To je edino pomembno.

Zdej.

Teh ni na ostajanje.

Še celo če je nisi v pravem času v roke dobil, se mimo odpelje, kot da je ni bilo.

Po drugi strani, imam pa sedaj nekaj njih skor stalno v bližini. A sedaj sem v obdobju ko me je ta otročja pošlatala, in druge težko prebavim.

Sicer od počutja odvisno pa vendar, še kar pogosto vzamem v roke skoraj vse od Roal Dahl-la.

Tove Jansson je stalno tu.

Potem pa občasno take kot:

Kako je pujsa Pepa postala velika gospa. Ta je trenutno velika inspiracija. Sem že nekaj naredil na to temo in sem bil potem sila vesel, ko sem jo v roko dobil in nisem povsem zgrešil pojante. Če bo pa vsaj približno tako fajn, pa niti ne pričakujem. Ipak ima tip kilometrino.

Saj so tudi sprotne. Aktualne. A je večinoma spet borba da se prebijem. Sploh ni da je ne bi mogel odložiti. Tako da jih je vsaj 5 na mizi, pa raje več. Nekatere celo dokončam.

Kakor si naročila, saj nisi, a to se tako reče, sem si sposodil, Veter v vrbah in Zvezdni prah.

To je tko.

Krtek je faca a...

Če bi jo dobil v roke preden ...

Kaj pa vem. To so svetovne klasike, tako kot Trije možje v čolnu, da o psu ne govorimo. Takrat, so bile sigurno pomembne. In če jo dobiš v roke v pravem trenutku špila. Če se pa ne počutim, pa magari je najbolj smešna knjiga vseh časov, potem celo knjigo čakam kdaj bo kaj smešnega in do konca ni.

Potem.

A sem fiu-fiu. Ne rečem da ne.

S krtkom je mal podobno.

Zvezdni prah je podobno.

Je knjižničarke rekla, ob izročanju,

"u ta je fajn.

A ste vse njegove prebrali, menda so vse fajn?

Ne sem pa filme gledala."

U napaka.

Čak. Ne. Ne sploh ni slaba.

Če kaj pa to ne. A glede na pričakovanja pa spet ni tako fajn.

Ne reče se kar tako: Ne sodi knjige po njenem filmu.

To je sicer hec, a je sila resničen.

Redko kateri film je boljši od originala.

Pa sploh nima veze z s tem. Gre za to, da si človek naredi svoj vtis, eni pa še svojo interpretacijo.

To je mal podobno kot s fotografijo.

Je tok fajn sem 100 fotk posnel.

A sploh niso dobre. Ker je bilo samo počutje tako sila fajn. Za fotko je treba pa še kaj da je dobra.
Tako je potem tudi razočaranje nad filmom, ker si prej knjigo prebral.
In obratno.

Tako da je obrnjeno pri meni samo v dveh primerih.
Prvi je pesem.
Interpretacija Janis Joplin, Me and Bobby McGee je neprimerno boljše od originala Chrisa Christofersona.
Film, risanka Knjiga o džungli je veliko boljše od originala.
V resnici sem prav trpel ko je bilo pod mus knjigo.

U pa še bistveno bolj sem trpel ob Don Kihotu. Pa kako morjo reči, da je to dobro branje. Ne rečem, za razvoj evropske misli povsem mogoče.

Al je fajn al pa ni, pa ni debate.

1990

14. kongres SKJ, Lipa, Plebiscit, Pučnik, HKI, BUSH Gorbasjev, Mandela spuščeni, Sadam Husein, Nusrat Fateh Ali Khan, IBM 5150, Google beta, HTML, acad 11, Ms Paint, Photoshop

NERAZUMEM

"Ne razumem dobro!"

Je tulil enkrat takrat Sapunovič.

Ej, nič nisem štekal.

Da nekaj bo, smo si vsi mislili, a kaj malokdo, če sploh kdo.

Pol.

Pol pa.

Korakal sem po slabo osvetljeni ulici, ne daleč od Knjaz Mixajlove, v nasprotni smeri od množice, ki se je valila pred skupščino, kjer so potem imeli famozne mitinge resnice. Takole par ulic dol po hribu, se center, ki nikoli ne spi, skoraj ne čuti. No, to se samo tako reče. Velemesto se nikoli ne umiri. Tale pa še posebej. Še takrat ko se, je zvokov kolikor hočeš. Takole na oktobrski večer, pa že tako posebno vzdušje. Za razliko od naših naselij, je tam na ulici vedno živahno. Ljudje sedijo, mi jim sicer pravimo leni Balkanci in uživajo večer v pogovorih, vseh mogočih, otroci se podijo za žogo, kar tam med prometom. V resnici ena fajn scena, a nikoli priznati, ker nas kompleksi pač preveč begajo. A sam sem prav užival. Mogoče le samo zato ker sem redko tu, je pa zato toliko bolj privlačno. Verjetno, če se tega niti ne moreš ogniti, zna biti malček odveč. Zato jih je pa toliko prišlo živeti v Slovenijo.

"De idu svi ti ljudi?"

Jao, pojma nemam, verovatno što sa politikom."

je dejala in grela čaj na koharju z eno rinko. Stanovala je v velikem stanovanju. Niti ne tako velikem kot dolgem. Ma ne dolgem, a ga je bilo okoli in okoli zadosti. Taka stanovanja se vidi samo v filmih. Ko je svetlobni jašek, malo dvorišče v sredini, okoli pa stanovanje in lahko skozi svoje okno gledaš skozi dvorišče (jašek), v svojo sobo, na drugi strani.

Lastniki so bili v tujini, menda v Ameriki, če nisem pomešal in je bila not, da stanovanje ne bi bilo prazno in se ne bi kdo vselil, kar je pa v tistih časih spet postajalo obče sprejemljivo.

V časih nove Jugoslavije (po drugi svetovni vojni), je oblast tako reševala stanovanjski problem, da so naselili proletarce povečini v stara meščanska stanovanja. Po možnosti več družin, pa še lastnik v eni od sobi. Če jim ga ni uspelo kako drugače odkrižati, so ga potem s časom gostje preglasili, ker so se priseljevali vse mogoče žlahte. Da bi pa vračali pa še leta ni kazalo.

Se je tudi to dogodilo in nekateri so dobili nazaj, če že niso prevzeli celote, kar je pa tudi kar običajno. Enkrat pri koritu, vedno pri koritu. A to je že ena druga zgodba.

Ok. Nima veze.

Večina pohištva je bila pokritega z rjuhami. Uporabljala je samo kuhinjo, ne veliko ker ni bila zakurjena, zato je kuhala čaj na kofe koharju z eno rinko v sobici, katero je edino ogrevala.

Ja še telefon je bil zanimiv.

A veš, kot v ameriških filmih iz tistih časov, ko so bili telefoni še na žici in so se v ameriških filmih s telefonom v roki sprehajali po stanovanju iz česar sledi da so imeli zelo, zeeeeelooooo dolge žice, ene 10x daljše kot pri 99% Slovencev. 99 pravim ker si predstavljam, da je le kdo imel daljšo kot večina nas.

Ok. Nima veze.

Tu je bila telefonska žica 10x daljša kot pri Američanih.

Priključek je bil takoj za dvokrilnimi, vhodnimi vrati stanovanja, potem pa okoli celega dvorišča do njene sobe.

Hecn ti povem.

Uporabljala ga je veliko, to punce znajo. Ne reče, da ni med pobi tudi kak tak, a vsaj v tistih časih so bili zares redki.

Viš kako se časi spreminjajo.

Nikoli nič novega.

Stalno je isto.

Potem pa čez desetletje vse drugače.

Zdej to je tko.

Tale zgodba se je začela mnogo let nazaj, za časa KSAJ-a na faksu, kar je precej dobro, no, opisano pač, že prej.

Če te piga "Pa reč kej II.del - Študent - KSAJ" v roke (al pa na ekran).

Tako da že veš vse o KSAJu.

Ne veš pa.

U, matr je bla lušna.

Ponavadi se je usedla tam nekje v tretjo vrsto, v družčini. Je izgledalo da ima zaresno spremstvo, samo se ni videlo al ta mal, al ta velik. Tisto ni bilo povsem jasno.

Sicer pa zelo očitno.

Ne ti men.

In tko.

Kar pa ni pomagalo, da se mi ne bi pogled stalni zatikal ob njo.

Zdej.

Tu ponavadi navržem mejhna, lušna, cel cuker.

Vse res.

Potem dodam izvenkategorijica. Absolutno res.

Diva. Precej, a bi se dalo katero dodati, da so tudi prijazne dive.

Eto tko.

Bo treba novo kategorijo. Na primer privid.

No, ni ta najboljša primerjava, ker je bila zelo tuzemeljska.

Literarni lik. Ta bi sicer stala, če bi znal cirilico.

Bili so namreč Beograđani.

Sam sem bil sredi najbolj intenzivnega in to že par let, kar je pri meni tak geopremik, kot tista s Tibetom.

Ma ne Tibetom, to je šele posledica.

A tak geopremik, kot takrat ko se je Indija od Afrike odcepila in se zaletela v Azijo in narinila Himalajo, za njo pa Tibet. Ga ne bi bilo, če se ne bi zgodilo tisto na začetku.

Z mano pa podobno. Kar se posledic tiče še povsem neraziskano, še

nastavljeno ne, tako da.
Čak da vidmo.

Kar me pa nikoli ni oviralo da ne bi občudoval lepote. Tudi sanjal o, a samo to, da ne bo pomote. Moj princip je vedno bil, no večinoma, 99%, eno po eno. Nima veze z obstojnostjo. Ene sila na hitro, zadnje čase pa vse daljše in ne nazadnje eto, je nanoslo kar kaj let.
Ok. Nima veze.

O prividu iz Ksaja sem sanjaril kar nekaj let. Pač glede na intenzivnosti. Če se nisva razumela več, in obratno. A je vedno bilo samo kot nedosegljiv sen. Tisto ko ne veš ali si samo sanjal ali je celo kaj na tem.

In tako minevajo leta, sreče in ustvarjalnosti, intenzivnosti in rutine.

In ravno v obdobju daunsa. Up-si in Down-si. Me pokliče Tatjana, ena s katero sva se nekaj rada videla, pa nič kaj veliko iz tega naredila, pač mlado al ludo:

"Pride una iz tretje vrste na obisk."

sem takoj vedel o čem je beseda.

"Ali se je tako očitno videlo?"

Se je samo smejala. Saj se ti je cel kongres režal.

"A res? Ne ga sekat."

Ha, ha, ha, itd.

Potem smo pa sedeli tam v njeni (Tatjanini) kuhinji, sam sem brenkal na kitaro, Tatjana je bila sila navdušena, kok da dobr špilam, pa je bila glasbeno izobrazena, je namreč špilala Rahmaninova pa ostale Ruse tudi, kar meni nikoli ni ležalo. Od romantike pogoltnem samo Smetano, pa še to samo šlagerje, tamala je se je pa samo nasmihala in stalno nekaj pod mizo iskala, no v tla gledala.

Prej smo v tla gledali na Prešernovem trgu, pa ob Ljubljani do Šuštarkega, mimo Pavle, po Mačji stezi. Na vrhu je sicer tudi malček okoli zijala, a tudi veliko v tla. Ne vem če je ni vrat bolel, al kaj.

Potem se poslovimo.

"Bilo je baš fino, ako ikad dođem u Beograd, moram obavezno da je zovem."

In tko.

Mine menda leto, če ne dve.

Z mojo je mal krize. Rutina je 90% zvez fentala in tu se je tudi malček (še kar (precej))kazalo.

Ne vem, ali ima kaj s tem, a med nama nikoli ni bilo fatalnega odnosa. Tisto ko ne moreš dihat, če je minuto ne vidiš. Ja, sva se imela rada. Zelo. Vsaj občasno. Spoštovala precej in večinoma, a to je povezano z stroko. Ni vedno fajn, da se dva istega foha dobita. Ja, na začetku, ko se še ne poznamo, potem pa.

U, kaj vse ne.

Tako da.

Je ravno imela nakaj. Se temu reče, se ji je dogajalo. Tisto, ko so simpatije, potem pa ni lahko krmariti. Če je doma pa še kriza,

je pa takoj še malo čez. Je koj ker za tolažit.
Pol je odvisno, kje smo. Če so že otroci, potem povečini
poizkušamo rešiti, kar se pač rešiti da. Da ni princ na belem
konju, ji je bilo menda že od začetka jasno. Da pa ...

Ne bi sedaj v detajle.

Lej so situacije, ko se je treba potruditi. V resnici se šele
potem vidi, ali se mamu radi, ali je samo vtis. Dokler je medeno,
se nihče ne sprašuje. Potem ko je pa med postrgan, pol pa. Ja so
tudi kislina in grenka jabolka in ostalo sadje.

Greš čez, saj je na drugih področjih toliko boljše.

A za to je potrebno imeti kilometrino.

Kar pa je midva nisva imela.

"Me vabijo Ksajavci na obisk. Ali naj grem?"

Ja, seveda, to pa ja moraš."

Potem je bilo par tednov neizrazitih vmes.

"A res naj grem?"

Seveda, pod obvezno!"

V Beogradu je bilo fajn.

Mal na faksu, veliko v bifeju faksovem, zvečer na žur do jutranjih
ur in tko. Kratko al sladko.

Zdej to je tko.

Una iz tretje vrste ni samo v tla gledala. Je bila sicer več ali
manj stalno tiho, a tudi glasu ni imela v vseh unih decibelih,
tudi če bi lih kaj hotela. Sedela je več ali manj stalno ob meni.
A smo vljudni. Nič v napadu pa to. Čeprav, če je bila pa kera
greha vreden je bila pa točno ta. A smo pač vzgojeni in že
starejši, ergo pametnejši.

Čeprav tale zadnja je še najbolj za lase privlečena, a dokler ne
pogrunta naj tako ostane, sam ji pa tudi ne bom pravil:

"Veš kaj? Jest sem en butelj, ki je pa na srečo še kar
komunikativen, predvsem ima pa še kar občutka za situacijo in mi
kar ratuje napeljevati na pozitivni strani."

Kar bi na kratko pomenilo nakladač.

Tih bot, bomo videl kaj bo.

Po neprespani noči, dopoldne čakajoč na cug, ko so me pospremili
kolegi, me je ob slovesu poljubila, a Srbi itak to stalno in to
3x. Tu je bilo samo enkrat, a je bilo s trenutkom, vsaj tako se mi
je zdelo. Pol sem pa mahal, oni so mahali, ona pa ni v tla
gledala, mahala pa tudi ne.

Kva pa zdej?

Že na cugu se mi je samo o njej bledlo. Sicer se ni čisto vedelo
ali zaradi utrujenosti, al je še kaj.

Sigurno, ka pa zdej?

Doma se je čutilo. Nekaj bo traba reči na to temo. Pa so bili še
novemberski prazniki v Splitu in se ji ni poznalo. Sicer so
prijateljice stalno nekaj med sabo šepetale, sam sem pa bolj za
njimi hodil, a to niti ni bilo nenavadno. Razen da je bilo nekaj v
zraku, vsaj meni se je tako zdelo, formalno kar navadno.

Doma je napovedala, da gre s plesno skupino v Kanado, sam se pa
naj ta čas izselim.

Sem samo kimal.

Lej, če je pa kaj mučno, je pa partnerju razložiti da je konec, ker potem razlagaš tudi take, katere sicer sigurno nebi in se seveda še po tej plati zaplete. Tako da večinoma konec z dolgim nosom, ali celo za vedno skregana.

Po svoje mi je bilo žal, bil je precej topel odnos, a ga je rutina povsem ohladila, vsaj tako se je zdelo in sva proti koncu, več ali manj samo še zaradi forme radi skupaj živela.

Na srečo sva bila oba podobno nastrojena.

Moja se je čez kakšno leto z unim iz plesne skupine, o katerem je vedno pravila kok je fajn, poročila.

Sam sem se pa nekaj časa vozil v Beograd.

Blizu ni, cug se vlačje kot megla, se ti zdi, pa vendar, tja grede niti ni kriza, nazaj pa, u , nikoli konca.

Na cugu so se dogajale, kar čudne. Vedno sem potoval čez noč. U, je bilo včasih napeto. Kusturica v svojih filmih sploh ne pretirava, samo niso vsi naturščiki za na platno, in mora za določene rabote tudi igralce uporabiti.

Na cugu, menda od tega živijo, al kaj, so posamezniki, lahko tudi organizirano, in kradejo kinkajočim kar se pač odnesti da. Tako da sem samo na pol dremal.

Enkrat sem enemu roko zvil, ko mi je segel za suknjič. Verjetno so organizirani, ker potem sem imel kar mir. Je samo vrata odprl in jih tudi zaprl. Pa ni bilo nič kričanja in prerivanja. V trenutku ko je dal roko za suknjič, sem ga zgrabil za dlan, z drugo pa okoli komolca, in med tem vstal. V filmih, mu potem zlomi roko, midva sva se pa samo gledala. Lej če bi bilo kaj več, bi mogoče še drugi prileteli, tako sem mu dal pa samo vedeti, da je situacija kakršna pač je, pa se slikej.

To se ti zgodi samo v primeru, če si poiščeš prazen kupe in imaš potem srečo da tako tudi ostane. Prvič sem se usedel med ljudi. Saj ne rečem je bilo zanimivo, a spati se pa ni dalo niti minute. Tam okoli pol noči je bila že taka veselica da bi lahko vagon iztiril, pa se ni nihče več sekiral. Luštno, a če se je le dalo sem poiskal predel brez vesele družbe. Zato pa potem z ostalim aranžmajem.

Beograda ne bom opisoval, ker ga vsak po svoje pozna. Omeniti je, da ...

Ok no.

Če je bila Slovenija 5 let za cajtom. V nekaterih pogledih celo več. Ja rock luba duša. A je še kaj? Ma je, a za ilustracijo je to dovolj.

Potem je bil Beograd 10 let zadaj. Si predstavljam, da Tetovo pa še več.

A je to slabo?

To nima veze z vrednostnimi sodbami ima pa s klimo.

Če se je v Sloveniji kuhalo. A kaj? U, kaj vse ne. Danes se reče demokratizacija, pa naj tako tudi ostane, ker za ilustracijo je ravno prav.

Namreč, tam ko se z cugom približuješ centru in se voziš med vrtilčki ob progi, tam sedijo vrtilčkarji po svojih klopcah, kadar imajo pavzo med pletjem solate.

Ja in? To je pa čist isto kot v naši dolini.

Odgovor je točan.

Je včasih rekel Oliver Mlakar v kvizu.

Pa nisem hotel o tem, temveč o.

Večina klopč prislonjenih na lopo za orodje, kje so cuzali pivo in spremljali dnevnu, vansku in unutrašnju politiku je imela zastavo. Nekateri celo dve. Državno in komunistično. Precej pa še sliko Sapunoviča.

Tako da je, vsaj v mojih očeh izgledalo malo fiu-fiu.

Kolege na faksu, so bili še vedno, vsaj tisti s katerimi sem imel kontakte, več kot pozitivno nastrojeni prema brači Slovencima, smo pa tudi kdaj vstali od mize, ker so v lokal prišli sila glasni, večinoma pijani, vsaj meni se je tako zdelo, razgrajači, ki so vpili kaj vse ne.

"Slovenci pederi"

je bila še ta mala.

So nam očitali da poceni kupujemo srbske češple, naredimo sok in ga potem drago prodajamo njim.

Kar sploh ni bilo daleč od resnice, a to je pač logika kapitalizma proti kateremu smo nekateri vsaj v teoriji obračali. Stvarno je bilo pa še zelo daleč. Če bi takrat vedeli kaj nas čaka, ne vem če bi ratalo. Tako pa mlado i ludo, pol je bila pa štafeta, kar je pa tudi že splošno znano in o tem ker drugi razkladajo.

Midva nisva nič v tla gledala. Vnel se je tak ogenj strasti, da cel vikend iz sobe nisva prišla. Je prej nakupila keksov in kofeta. Menda sva samo od tega živela.

Pa vse eno. Počasi. Nč počasi, v resnici je bili precej hitro, se je postavilo vprašanje, kaj pa sedaj? Sam nisem hotel biti v Beogradu. Ne rečem sila šarmantno in v katerih drugih časih celo zelo zanimivo a takrat.

"Ne čujem dobro!"

Je tulil, narod je pa skandiral, kar pač je.

Kriza ti povem.

Ona je imela sila rada Slovenijo a ni ga čez očetnjavo, čeprav je bila samo na pol. Tata iz ovih krajeva, mamca pa iz Splita. Sem vedel da je še nekaj.

U, Split je fajn.

Bil.

Se je tudi unim odpililo, a to mal bol pol. Takrat je bilo še vse na svojem mestu.

"Šta pa sad?"

Takrat se je hodilo v London. Tam si moral po 3 mesecih, s turistično vizo nazaj, pa vajo ponovi. Delo na črno, ali sivo. Tako da, ja se je dalo zaslužiti, si se pa lahko tudi fajn nasmolil. Pač glede na poskočnost in karakter. Nekateri super fino fajn, drugi pa katastrofa. Skratka ruleta.

Mogoče celo ruska.

"Šta pa sad?"

Kao student sam radila u Helsinkiju.

Ja poklič, več kot u rit poslati naju ne morejo.

"Halo, halo, ja ovde, ko tamo?"

(Hec)

"Hello, do you remember me?
Yes, yes, yes. When are you coming?
But, but, but. I'm not alone.
Don't worry. Welcome soon!"

Pa sva šla.

Prve tri mesece, sem celo izbiral kateri biro bi mi pasal, eni so pa res super. Pa je bilo poletje in so malček odlašali. Po treh mesecih, je bilo pa treba po delovno vizo nazaj v Beograd na Finsko ambasado in je svojega šefa prosila. Ta je bil takoj za. Ostalo pa že veš.

Če te pa piga pa "Doživljaje iz Deep freezerja" v roke.

CELOVEC

Superfinofajn (Super-fino-fajn) je blo takole vandрати. Se mi vse eno zdi da smo imeli srečo. Namreč, še tako razgledan in odprt individualec, bo težko nanizal v vrsto, kar je nam uspevalo v tistih časih.

"Ja, nam, ja.
B rt vidu."

Lej to se tako reče.

Sem že pravil, da smo imeli delovno skupnost [DESSA](#).

Zdej to je tko.

Lahko je imeti skupnost, tako ali drugačno, če ni srčnosti pol ne prideš tako daleč.

No, tako daleč, da greš z veseljem na izlet, ker veš da ne bo samo preseravanje, ja tudi, a samo za vzorec, toliko, da ni dolgočasno, ker cel dan gledat bajte, moraš biti tut mal fiu-fiu. Smo bili, zraven pa še, no, še kar vesela družba. Ne, nikoli ni bilo [plucerja](#) na busu. To arhitekti ne znajo.

Ok, no.

To nima veze s profesijo. Menda bolj z geografsko širino. Pa spet. Smo šli tudi na osmico, a ne v smislu, se nič ne spomnim, tok je blo dobr.

Ne. Prav nasprotno. Mal popupat in popapat, prej pa še eno vodenje, strokovno, od lokalnega arhitekta, potem tam, pa tudi, sila uglajeno.

Lej enim se pač ne vidi, da ga imajo pod kapo.

Se globoko strinjam. A sploh ni v tem pojanta.

Ma, da skratim.

Gemo mi enkrat čez Ljubelj, mal okol Vrbskega jezera. Ne vem če obstoja celovška arhitekturna šola. Kakor smo precej poslušali o graški. Ne vem niti, ali je kaj lokalnih ocvirkov, v smislu, spodnji in gornji Duplek.

Pa vendar se mi je utrnila misel, da je vendar razlika med tu in tam. Pa je verjetno samo tako izgledalo.

Ok. Nima veze.

Da ponovim. Ne pišem o realijah, čeprav so vsaj podlaga, če ne že

direkt prisotne. So osnova da lahko rečem katero o občutkih. Ker sem v tem bolj šibak, pa ostane precej tu in zdej. Se pravi tam in tedaj.

Tako kapelo sem že videl. Ma ne tako. A na to temo. Ne, sploh ni preplonkana. A to sploh ni pojanta pisanja.

Če smo že pri tem.

V resnici ne more nihče nič novega odkriti.

Ja pa ja?

To je pa tko.

Vse je interpretacija in projekcija znanega zavednega ali celo nezavednega. Tudi ko nekdo pogrunta nekaj novega je potem tisto, tko k.

Kar je sicer precej prazvečen pojem, pa vendar.

Na primer.

Je Alto (Alvar Aalto (en lokalc (gor na severu))) naredil tisto njegovo famozno vazo. Pustimo sedaj ali je bil on ali žena, to je že druga zgodba. Sploh ni pojanta o on, ampak o vazi.

Dejansko je do takrat še nikjer ni bilo in iz tega stališča je dejansko nekaj novega.

U, je bil Juha hud, ker sem rekel da je to samo 3d jezero.

To je podobno kot trditev, da sta si Jezus in Lucifer vice pravila.

Skratka o nekaterih se sploh ne govori.

Zdej, to je tko.

Zakaj pa ne?

Ker je sveto?

Kapa če sem ateist?

Al pa vsaj Budist?

A po me ne sme nič drugega na tem svetu zanimati?

Veš da me lahko, pa mi ni treba biti noben od gornjih, ali pa še katerih tretji.

Skratka kapela, v enem priobalnem mestecu, v enem bloku v pritličju. Za skandinavske prilike nič nenavadnega, za naše pa.

"As vidu? Kr v bloku."

To sem potem čez leta na severu videl, da so kapelce na naš način nemogoče gor, so pa v bloku, al tovarni, al kjer jo pač rabijo.

Tam je ena soba preimenovana v kapelo.

Ta je malo spominjala na to, čeprav takrat še nisem to vedel.

Ne da nisem poznal skandinavske arhitekture. Sem jo že dalj časa spremljal. Še ko sem oblikovalec bil sem proti Skandinaviji gledal. A to je bilo tako drugače, da se je dojemalo malček pravljjično.

Superfinofajn.

A neresnično.

Pol pa eto je. Sicer ne tako fajn, so razlike, itak pa Skandinavci kažejo samo ta fajne, ta kr ene, moraš pa sam odkriti. In ta je bila kr ena. Sicer pokazana od lokalnega arhitekta.

Zdej, glede na naše prilike, celo pred časom. Takrat smo resno, podčrtal avtor, verjeli v post moderno.

Ne se režat.

Mi smo tko k Plečko, pol je cel haufn interpretacij, več ali manj za lase privlečenih, kakor večina post moderne. A takrat je bil čas in smo verjeli. Ja, zdej pa ne priznat, da sem bil zraven. Ne

jest sem od vedno v Skandinavijo škilil. Kar je sicer tudi res. Kakor tudi, da sem hodil Rosija in Holajna in ostale genialce gledat, Skandinavijo pa obravnaval kot snegulčico in 7 palčkov. No, Dežela Nije od Petra Pana mi je ljubša.

Tako da smo sicer pomno kimali, a si tudi mislili, pa kaj je sploh mislil, če je sploh kaj, in odkorakali gledat [vogal](#) bankin. Ta je bil že prav prisrčno postmodernističen, nekako domač in je bil zatorej precej visoko vzet. U, kok je dobr.

Pol pa šok.

Saj smo že slišali za dekonstruktivizem, a ga jemali kot stran pot, ko se enim mal odpili in so v rubriki saj ni res pa je, kaj več pa ne. Če je total odpilen, še komentar:

"As vidu unga kva je spohu."

Pol ni vse za povedat. A da se ve, mi pa že ne, mi smo pa na liniji in to visoko leteči.

Če bi kdaj ker civil tole bral je le treba reči, kero o dekonstruktivizmu.

Konstruktivizem, smo samo nekateri obrajtali, ker so se ga zmislili komunisti.

Lej tko se govori.

Saj se tudi, da je rdeč Aljažev stolp komunistični, siv pa ne.

Zato so pa Skandinavci vsi komunisti, ker prevladujejo rdeče hiše.

A da sem šel predaleč?

Ma, sem, a je esencialno. Namreč konstruktivizem nima veze s komunizmom, razen da se je dogajal istočasno in so progresivci z njimi dihali. Še Kurbi je projekt za Stalina naredil. Bauhaus je pa itak začetnik konstruktivizma in bi bolj pasalo da so to nacisti. Pa če kaj niso pa to ne, jih je pa pogoltnil nacizem to pa ni debate.

Zelo poenostavljeno povedano.

Konstruktivizem se je igral z deli stavb in gradil konstrukcijo iz njih.

Ergo.

Dokonstruktivizem je vse te elemente polomu, de konstruktnu. In dejasko izgleda, kot bi se podiralo. Naj dlje je šla genialna Zaha Hadid, a meni kot vse dekonst tu mač.

Mi pa pred eno tako [tovarno](#). Ej smo zijal. Pa se gledal, pa zijal. Pa ne do sape prišli, pa še gledali. Po pa mal @@@@. To nam je vsem šlo ne samo meni. Tako da nismo niti veliko spraševali avtorja kateri nam je navdušeno razlagal o novih trendih, ki so pljusknili celo na Avstrijsko Koroško.

Smo se kar oddahnili na avtobusu do druge [fabrike](#). Je bila tudi malo na dekons a s precej primesmi oblikovanja iz 70h, tako da je bila prebavljiva. Pa vendar.

Al su šašavi ovi Korošči. (Bi rekel Obelix)

"Poj.

Poj pa.

Kar sapo mi jemlje guspa!"

Se odpeljemo mal ob jezeru, saj veš, mal kičeraja, a šarmantno,

pač jodlarji. Kar naenkrat čez progo, ki ravno tako pelje po robu jezera, tam pa:

"@? Lej to? Ne morš verjet"

Še ena dekons, a ta privat hiša. Takrat še v tretji fazi, ko se vidi samo konstrukcija, brez oken vrat, kamoli fasade in strehe. Sam zjal smo.

Eni so sicer nekaj komentirali, a po moje bolj sami zase, ker kar koli si rekel, še celo mislil, je bilo mim.

"Kej tacga."

Čez leto ali dva, ko je bila hiša, hišurina v resnici, uradno odprta, se je potem pojavljala po vseh možnih in ne možnih časopisih. Dobivala nagrade take in drugačne.

Tako da.

Tih smo bli in kimal.

"Ka pa čš?"

Pred tem, še na tistem izletu, se je končalo srečno. Pozno popoldan smo šli še do naslednjega jezera (Osojsko (Ossiacher See) jezero) mal u breg. V resnici skor do vrha, tam pa hipi hiša.

"Ka pa je spet to?"

Ta termin sem si sicer izmislil, a po moje precej dobro odraža stanje duha. Dan današnji vem, da je to edino prava arhitektura, če ne štejem t.i. ruralne, ne samo kmečke, a iz zemlje, ali še bolj okolja.

Takrat je to bil za nas, post moderniste tudi ekstrem, a iz druge strani.

Gre pa nekaj na to temo.

Po moje so lastniki arhitektje, al pa saj (vsaj) en. Nima veze z spolom.

A kako se to vidi?

Večina ljudi misli, da imajo arhitekti doma razstavni komad. No, saj v resnici je, a je točno nasprotje od tistega kar si večina predstavlja.

Skratka, 100, po ta malem, začetih idej, navdihov, impresij.

Potem, nekatere ne ratajo, teh ni malo, nekatere se ne izidejo, včasih tudi, nekatere pa izgubijo zven, sijaj, že v fazi nastajanja in ostane pač več ali manj zgužvan gugl-mugl, miš-maš, koms-komsa, al pa kr neki.

Tu so se sicer trudili dokončati, ne prav posrečeno, a se je videlo, da. Prvič, so bili pred post moderno in se z formo radi forme sploh niso bavili. Ja, da fajn izgleda, a da bi bilo tko k Rosi, al pa Holain, al pa kr ker, pa ni važno.

In tko je nad vhodom sekret. V resnici niti ne tako nenavadno, razen če ne bi steber ki podpira tisto kišto, tudi oblikovana je bila tako, kot da je kišta nad vhodom, bil tudi odtok.

Zdej, če ni obiskov istočasno no problem. Če pa en lih potrka, ti pa zasedaš. Zatulš, nad obiskovalčevo glavo, pučak, koj pridem, pol mu pa spustiš, mimo obraza, stoji pred vhodnimi vrati in se zelo verjetno še naslanja na steber, ta pa un znani zvok, saj veš, ko potegneš vodo po opravljenem.

Lej, vsaj nenavadno, če ne še kaj.

Men je blo ful kul, kakor se to danes reče, takrat pa se ne spomnim, kaj.

Poj stopiš v kao predsobo, ki to ni, ker je to en dolg prostor, vse tja do konca, ali pa začetka hiše, kakor si pač tolmačiš, kje je začetek kje pa konec.

Ok. Nima veze, ima pa, da po 5 štengah dol, v kuhinjo, vse en prostor, 5 šteng dol v jedilnico, 5 šteng dol igralnico, 5 šteng dol dnevno, 5 šteng dol teraso. No, ta je sicer že zunaj, a strop je že 5 metrov visoko, ker se od vhoda nič ne spušča, se pa tla po terenu in je razgled, ne morš verjet, najbolsuperfinofajn.

Takrat je bila ta hiša zame isto tko najbolsuperfinofajn na svetu. Drugi so jo pa prav sumljivo gledali. Te so pa res fiu-fiu.

No saj nekaj rešitev je tudi meni bilo neprebavljivih, al kdo sem jaz, da bi jih sodil, je zadnjič rekel Franček.

Namreč, v kuhinji je bil na sredi otok. Tak mal podaljšan. Nič ne navadnega. Ampak nad njim ni bila napa, ali viseče omarice, al kaj, ampak rit od banje, in tudi vse instalacije ki gredo iz bane in vanjo. Lej, orto konstruktivizem. Naj se vidi resnica.

Ok, no.

Na podsteršju so imeli namreč kopalnico, zatorej tudi cekret nad vhodom in banjo v tleh. Tudi že videno a ne nad kuhinjo in to brez skrivanja.

Pol je bila ena druga ekskurzija z istim ferajnom. To je tko fajn, če ti hiše kažejo avtorji, ko še niso znani. Pozneje nimajo več časa klepetat z kr enimi, kmamoli zraven še uživat v družbi kakor se je nam kar dogajalo.

Ok, takrat zavijemo na desno od Vrbskega jezera, po unih vaseh. Prej se sicer še ustavimo ob jezeru na južnem koncu, v bližini sem kot študent zmeril en hotel. Ja, že takrat so naši kupovali hotele po unih koncih. Čeprav se takrat o tem še ni govorilo.

Meritve so večinoma pozimi. To ni da je usoda, je pa psihologija. Večina razmišlja. Po novem letu obstoječe stanje. Spomladi projekt, poleti pa zgradimo. To sicer teoretično špila, praktično pa ne poznam primera. Kar pa ne prejudicira termina meritev. Vedno pozimi, razlika je samo ali je mrzlo, al je zelo mrzlo, al je pa svinko mraz. Drugo je pa več ali manj po pričakovanjih.

Se tako na en januarski vikend zapodimo v mojo Dijano, trije in zaparkiramo blizu jezera. U je fajn, pa še snega ni. To bo pa lušno. Pa se izkaže, da hotel deluje samo poleti, in ga sploh ne grejejo. In je vse mrzlo, še bolj mrzlo, preprih pa itak svinsko vleče.

Ok. nima veze.

Smo probali iz vsake flaše iz bara, za kar smo bili potem slabše plačani, ker šnopc iz bara je tam čez mejo smešno drag, pa magari iz zaprtega bara, a je imel tip vse zacahnano in nas je fino zacolal. Ej, nisem potem nikoli več pil nič iz hotela, kamoli bara.

Ok.

Mal naprej, je en klasik, tak iz knjig, Dunajska šola napravil eno, sicer družinsko, a od nekakšnih magnatov, tako da danes deluje kot manjši hotel, hišo. Tisto smo si prvo pogledali.

V resnici nič omembe vrednega, sploh ne Ajflov stolp, al pa Niagarski slapovi.
Pač ena fajna podeželska [vila](#) z secesijsko noto in mal nakazano na konstruktivizen. Skratka pred Bauhauzom, ravno zato pomebna.

Zdej.

Na avtobusu smo imeli še par mladih, perspektivnih, ok, to smo itak bili vsi, pa vendar, nekaj bolj mladih, ma ne, perspektivnih, kolegov, kateri so bili še malo bolj nadarjeni in so nam občasno med potjo kaj razložili, al pa naložili, a to je že ena druga štorija.

Ok, en tak, dan današnji pomemben, takrat pa še kar normelen, je ravno ralagal, kok je dobra hiša, ker ima tako genialen zaključek, spodnji del je mal dolgočasen, je pa zato zgornji tok boljši. Pol pa tam stojimo pod uno hišo, zgornji del je pa res fajn in nam razlaga vnukinja, al pra vnukinja, al kar kol že je, da se dedi samo v grobu obrača, ker so tak zmazek naredili, ko so ta mladi nadzidali objekt.

Ka?

Lej tih smo bli.

Nima veze, ima samo toliko da tudi sol zemlje kdaj kiksne.

In gremo mal na desno od jezera po vaseh okoli.

Danes gledamo lesene hiše, takrat še tabu v naši dolini.

Kakšne lesene? Modularc pa konc.

Tko k Restan kumper, viner šnicl in pir, lej, niht debaten.

Prva (lesena) je bila L v sredini steklena dnevna, za ritjo povezovalni hodnik, čez most, ker vse stoji na strahotnem bregu, na drevo v delovno sobo. Lej čist tko je zgledal, kot hiša na [drevesu](#). Superfinofajn.

Tri vasi naprej, na enem blagem travniku, ena podobna, samo na tleh. Je bilo izgleda tisto leto moderno, da narediš dve, al pa prizidek, ki pa stoji par metrov vstran in sta zato obe imeli steklen hodnik vmes.

Ne nič kovine. Les in steklo.

[Superfinofajn](#).

Ps.

Obe sta bili pokazani od avtorja. V drugi je bila pa še babi v zadnji sobi. Meni se je zdela hudo žalostna da ji cel avtobus butlnov po spalnici štoferi.

Takrat sem se resno zamislil, če je tole fajn? Ja meni, firbcu je, lastniku al pa še celo babici pa izgleda ne, zato.

VODNIKOVA

Nisem šel do Vodnikove, pozimi še kakšne pol ure dalje sicer pa mal naprej.

Tu na sedlu, malček dol, v zavetrju, zimsko sonce ob 12h greje kot za stavo. Tu na osojah ga je večino pobralo, ja sneg luba duša, ka

pa, tako da celo skala ni zelo mrzla.
No, ja. To se samo tako reče. Takole visoko, novembra, ko je sneg okoli in okoli, pač ne more biti topla.

Vse eno se usedem na ruzak. Sva bila že marsikje, se mu pozna, a se ne da in se mu vidi da ni kr en. Karimmor je bil, je in bo vedno taboljši. Sicer en osnovnih, samo vreča in tri zanke. Za krple in cepin. Brez enega žepa. A mi je služil po vseh hribih in dolinah, da ne omenjam interraila. Ne vem če ga nisem točno zaradi njega kupil.
Se ne spomnim.

Sedim tam, lovim drobtine zadnjih keksov po vrečki, kofeta je še za tri šluka, ob čiku ene vrste nebesa.
Razgled ravno tak, kot sedeti na vrhu sveta (skor).
Dolina [Voje](#) med nogami se preliva v Staro Fužino in Bohinjski hribi na obzorju.
Na desni še vedno z soncem obsijani [Mišelj](#) vrh in njegov, na levi [polica](#) okoli riti Toscove. Na njej sicer kar kaj snega, se je menda prekucnil iz višje ležečih trav, a je shojena in predvsem ob skali kopna tako da, no problem, razen da ti spodrsne in si na riti, kaj več pa ne.

Misli mi švigajo od do.

Ni se veliko stvari odvilo po pričakovanjih. V resnici zelo malo. Zdej, a je slabo niti ne vem, ni pa tako kot sem mislil da bo.

Ni debate višine se bojim.
Saj sem se navadil, sem zadnjič Poloni pomagal preurejati stanovanje. Sem stal tam na zunanji okenski polici v četrtem nadstropju in nakladal odpadni material v vedro na škripcu.
"A se nič ne bojiš?"
Lej, samo držati se je treba, sicer pa ni razlike, meter, 10, 100. Ne rečem ima logike u tome, pa vendar, ko v [Turncu](#) pridem do grifa ki je ocenjen z 4ko, ga samo pobožno božam, tisti občutek, ko ti zmanjka vsega, in poletiš.
Sicer samo 2 metra a je prvinski in mi dvigne kocine.
Verjetno kaj več kot trojke ne, ostalo bi bilo pretiravanje. Za trojke pa težko dobiš kompanjona, ker se vsi menijo o 6+.

Kot arhitekt (pa toliko je obetal) vedno bolj tonem. Me sicer radi povabijo.

"Tis hitr!"
Al kaj, ko hočejo načrt notranje kanalizacije, za kar pa niti kvalificiran nisem, tako da mi kolega podpisuje umotvore. Je ratalo samo po sebi. Čakaš tam inštalaterja, da bo kaj od sebe dal, potem pa pritrese tiste tri črte, kakor da je vodo odkril. Sem gledal in se učil in sam narisal, ter mu nesel samo še podpisati.
"Andrej je dobr, skor tko kot sam!"

Punca se še vedno stisne k meni, al kaj ko je ene vrste rutina. Nikoli nisva imela fatalnega odnosa, a je bil vsaj na začetku precej topel. Topel je še vedno a ne eksploziven. Saj ne vem. Mogoče je pa tako bolj prav. Bomo videli.

Toliko let mi do sedaj še ni uspelo.

MUZIKA

Za muziko nisem nikoli nastavil da bi bila lepa. Dobra pa. U tega pa kolikor hočeš.

Zdej.

A je tebi tudi ta všeč?

To veze nima. Vsak v svojem kontekstu. Da bi se moral po tej plati strinjati, ali celo prilagajati.

Lej, pač ne igram kitare kadar je doma, to pa ja noben problem.

Tudi po bobnih potupkam, kadar grem v klet po žebelj, za sliko obesit. Skratka redko.

A je kaj narobe?

Ne, to je bilo pač eno obdobje. Ni eno, sta dva. V resnici trije. Začel sem z ropotali, celo v šolskem bendu. Ker je bobenčke težko na žurke nositi. Ma ne, saj ni, a kaj ko hitro rata dolgočasno, če si brez spremljave. Sem začel nositi kitaro. Je dosti bolj vžgala kot ropotala.

Zdej.

To je tko.

Plunkaš tam na enem žuru. Ponavadi dva, je ipak bolje, okoli pa [gledaš](#) kako se drugi kušujejo.

Tako da sem raje nadaljeval z bobni v Festivalni.

Ali je bilo kaj lepote v tej muziki?

Težko. Je bilo pa superfinofajn obdobje.

Če se že kateri priduša z kakšno lepo muziko, je ni da bi bila tudi grda.

Muzika je slaba ali dobra.

Lepa?

Lepota klasične glasbe. Tu je veliko lažje.

Tu sicer tudi težko najdeš grdo, lepo precej hitro.

Zdej.

Sam nimam rad, romantike in klasicizma. Pa spet so katere vmes, ki so šlagerji. Bi se že reklo pop. Tiste občasno, sploh ne vedno, prav rad slišim.

Tako na počez je pa ni čez barok. Mi težko pade, da mi arhitekturni barok sploh ne potegne. Muzika pa 90%. Ja, se najde tudi katera ki je mimo, a je redko, pa še redko jo predvajajo. Šlagerji so pa sploh najboljšmožnfajn.

Romanika in gotika, večino superfinofajn.

Moderna pa komaj kdaj. Pa sem je moral največ poslušati. Mi je fotr redno kupoval modri abonma. Saj ne vem če je modri, ta zateženi. Lahko da je katera druga barva, a so boge moje punce vse trpele ob poslušanju moderne klasične glasbe.

Zakaj sem pa hodil?

Zato ker je bilo noblih v Cankarja, Filharmonijo, Opero hoditi. Še v klub skladateljev. Tam sem moral poslušati izvedbe mojega fotra muzike in ne zehati, zraven se še držati, kao me zanima, pol pa še

kaj poklepetati z prisotnimi. Ker se je spodobilo. Eto zato.

Zdej ali je kaj lepote v klasični muziki. Eni točno to pravijo, a meni je bila tudi tu edina kategorija, dobr ali zanič. Kar je skrajšava za mi je všeč, ali pa ne.

Lepota popularne glasbe.

"Kot že povsod.
Dobra al slaba.
Mi je všeč al pa mi ni.
Ful dobr al ful podn."

Tudi tu se težko naštimam na eno obdobje, eno zvrst, en stil. Lih povsod se najde ene superfinofajn in une druge. Gre bolj za to koliko je katere.

Na primer.
Mi ni blizu tehno. Pa se vse eno najde nekaj biserov.
Še huje.
Liberaci je res poden. A je tako genialen da so nekatere občudovanja vredne, čeprav ne moje.

Če bi že kje našel generalne razlike bi bilo nekako takole.
Seveda sem rad poslušal Bitlese. A veliko raje Rolinge.
Seveda smo špilali kantri a je bluz bolši.
Seveda smo vsi migali na disko, a je funk veliko boljši.
Se čuti razlika?
Če je bila možnost sem izbral tršo. Pa spet brez skrajnosti.
Punk mi ni legel, mi je pa Rap.

Nekaj časa sem bil precej etno. Sem imel punco pri Maroltu pa je potem kar samo ratalo od Rezije pa vse tja do Capetovna.

Zadnje čase je večinoma jazz.
Nekaj časa smo poslušali Kita Jareta, je imel celo koncert v Unionu. 2 uri free jazz. Takrat sem odkorakal od alter scene.

Danes samo še šlagerje. So frajerji vse ta dobro že posneli preden sem se rodil.

Lepo ali grdo. Sploh ne bi poizkušal.

PADOVA

Stabrički, blustrčki, velbeki.

Pejmo gledat Paladita.

[Andrea Palladio](#) je bil en Beneški arhitekt. Al je bil Beneški ne vem, je pa za njih tudi delal.

In tko se mi vkrcamo na trajekt do paladijeve [vile](#) (villa foscari malcontenta) na reki Brenti, vmes vidimo še ene tri, ker na tej rečici so imele beneške familije vikendicu, sicer v velikosti

Tivolija, pa vendar in tu je Paladio rastural, celo tako, da so ga še drugi kopirali in se dan današnji reče paladijanske vile.

Meni tudi ta prva, orto vila ni sedla.

"Koko ti je pa villa capra vicenza imenovana tudi [rotonda](#)?"

Saj ne rečem, se vidi da sta iz iste roke, a ena dobra druga pa genialna.

Take s stebrički , balustrčki, velbeki so mi bile vedno tu mač, mal podobno s barokom. Pa je tudi tam nekaj bezčasnih genialnosti.

Toko je tudi z Rotondo. Je čist nekaj drugega, pa magari vsi pravili, da sta glih.

Lej, nista. Po moje celo kot dan in noč. Ja se pa vidi da je obe delal isti genialec.

Izpeljave paladijeve pa sploh grozota. Vse tja do Las Vegasa, a to je z večino veleumov.

V Vičenci smo si ogledali še par njegovih ([teatro olympico](#), basilica), a ne mojih, jih je pa treba poznat, če češ arhitektek biti.

Treba?

Ma škodi pa ne. Vsaj večinoma.

V resnici ni kaj dodati, kar ne bi bilo že podano. Je pa fajn, pa še Padovo dodam. Meni je sila sedla. Srednjeveški center vendar, da ne bi slučajno kdo kaj o industrijskih conah in obvoznicah.

Sama zase nič posebnega, sicer pa sila privlačno. Arkade po ulicah. Univerza zelo lepa, menda tudi pomembna. Tako kot [secirnica](#). Se je ne da opisati, jo je potrebno v živo videti. Nič genialnega a superfinofajn.

1991

linux

BULVARDI

Torej se vozim ...

Ne. Prvo grem peš do tramvaja na Bulevardi.

Peš pa zato, ker je sila mrzlo in vetrovno, da ne omenjam mraka, tam je še podnevi mrak in je to v resnici edino gibanje v dnevu. Grem raje peš, da se zbudim in sploh je to en fajn konc mesta. Cel becirk kot Miklošičeva. Sicer niso imeli Secesije. Podobnemu tam rečejo Jugend. Kot zamorjena Secesija. Pa vse eno, glede na arhitekturo, še vedno fajn.

Tam veter piha vedno od zahoda proti vzhodu. Vprašanje samo kako močno. In ob zimskih dneh, kateri imajo samo ime tako. Ne zimski. To je isto, ampak dan. Ej, zna biti tako temno kot pri nas kakšna lunasta noč.

Pol na Bulevardi na tramvaj, da tam nekje preden zavije vpadnica v mesto na most, do prvega otoka, tam prestopim na mestni avtobus, kateri me potem izvrže na prvem otoku, kjer sem takrat delal. Pred mostom je tovarna Alko. Ej, jo je skor toliko kot Gorenja. Skor. Pa je tako rekoč še v centru mesta.

"Pa zakaj vse tole?"

To je pa tko."

Finci ne govorijo če ni treba. Glede da se da vse z mahanjem povedati, bi človek pričakoval, da je zato toliko vetra. No, veter uvozijo iz Švedske. Povedati morajo tudi kdaj kaj. A če ni treba so pa res raje tiho. In tko se mi na tistih jutranjih prestavljanjih vozimo v čisti tišini. V tistih časih še mobitov ni bilo, da bi vsi drgnili tisto, tako, da nas je četrt brala tri četrt pa pomno pratila kaj se zunaj godi. Pa ni nič drugače kot včeraj ali prejšnji teden, ali mesec, ali leto, ali celo življenje. Ja, včasih sem bil že res zaskrbljen, pa kam sem prišel. Tole pa že ni normalno. No vsaj zdravo ni.

In zato toliko bolj izpade, če kdo išče "eye contact".

In tko jest en tak pomladni dan, ko je sicer še fajn mrzlo. Led na odprtem je že odpihnilo. Med otoki se da še hoditi, a se delajo že velike luže. Veter še vedno mrzel ampak ima vonj.

Tam pred tovarno ena mejhna, luštna, pred vrata da bo izstopila pritiska na knof, zraven pa okol gleda. Ne samo ven. Tudi po avtobusu. In me vidi in jo vidim, pol pa gre.

Jutr pa podobn. Pol je bil sicer vikend, pa je ni bilo. A pol še parkrat, pa si že mal kimava. Tisti komaj opazni gib glave, ki pa nam bolj subtilnim, že razkrije, u kva vse ne.

Lej, s ščepcem domišljije lohk delaš coprnije.

In se vpišem v tečaj Finščine.

Tam pa.

Ja una. Una ista.

Sedi v klopi in čaka na začetek tečaja.
"Ja in?
Jest pa direkt do ne.
Isitocupued?
Pol sva pa paberkovala kot da se od vekomaj poznavava."

In to počneva še danes.

A bo o tem posebej zapis. Zgleda bo treba še to zapisati. Sem dolgo zavlačeval, češ vsaka zgodba rabi določeno časovno distanco. Da pozlati. Pol je bistveno boljš.

HIŠE

Naselje je lahko tudi mesto.
Mesto pa ni samo naselje.

Lepota in hiše.

Tale je precej škatliva.
Po moji fiziologiji ta dva termina v bistvu ne gresta skupaj.
Pa magari na koncu, ko je razčiščeno, ostane samo še lepa al ne.
Še huje.
Arhitektura ni umetnost.

To je pa tko.
Bistvo arhitekture je da ne pušča.
Česar koli.
Najprej temperature, potem vetra, dežja, intimnosti.
»A dej dej.
»No, a je že kdo videl kdaj wc brez odtoka na sredi dnevne?
Še z odtokom ne.«
Oj, tako enostavno je to.
Zdej.
Grem še dalje.
Tistemu kateremu uspe zadostiti vsem tem in podobnim kriterijem,
pravim, da zato še ni arhitekt.

To je tako kot s pisavo.
Če so tuš, wc, štedilnik, vrata ... črke. Potem je skupaj, wc-tuš-bide-umivalnik-ogledalo beseda. In to kopalnica. A si že pisatelj če znaš zapisati kopalnica?
Če sestaviš kopalnico, predsobo, kuhinjo, dnevno sobo, balkon si novinar. Dobro obvladaš svojo obrt. Če pa hočeš biti arhitekt, pa rabiš več.
»A kaj?«
Ej, pojma nimam. A ene hiše mi super ležejo, ene pa čisto nič. Ene so lepe, ene grde. A šele kontekst in doživetje potem izluščita iz množice nekatere, za katere se celo zazdi, da so brezčasne in za te bi se lahko reklo če le niso umetnost.
To je v naši dolini globok problem. Ne rečem velik, niti karkoli drugega. Ampak globok. Ker je mnogo premnogo ljudi, ki se

pogovarja o arhitekturi in umetnosti. Če obesiš slike poravnane na zgornji rob, še nisi Plečnik, pa magari eni točno to.
Kt Plečnik.
Ne samo da nisi Plečnik. Še arhitekt ne. Ker to pač vsak obvlada in zatorej ni umetnost.
Kriteriji so povsem razvodeneli. Pa nima Plečko nič s tem. Njegov problem je samo da je bil genij in po njem ni bilo nikogar več.
»Ja, pa ja.
Ti povem.«
Problem je ravno v "tko k" sindromu.
Vsi ki poizkušajo kopirati mojstra so strel v prazno. Sploh kogar koli. Dokler ne bo splošna klima, da se je treba izpostaviti in prevzeti odgovornost ne bo nikoli nič nadpovprečnega.
Saj se občasno vrne kakšen iz hladne tujine. In glede da je bolj trendovski celo potegne pozornost. Pol nekaj časa doma, ko tudi ostali zvemo za trend, pa nič več ne neredi.
Ja, sistem je kriv.
Smo rekli pred samostojnostjo.
Sedaj je tudi politika kriva ker premalo financira umetnost.
Veš da. Vedno so drugi.
»Predvsem naredi sam, in bog ti bo pomagal.«
Ta je domača. Še boljšja se mi zdi tista:
»Uzdaj se use i u svoje kljuse.«
Pomenita pa isto.
Konkuriraj na tujih natečajih.
Eto to.
Pol se pa vidimo.

Tko je to.
Lepih hiš ni veliko. Nekaj jih pa je. A jih večinoma vsak po svoje beleži. Sploh ni da bi okoli razlagal.
Ok. Če je genialna a je lepa. Če je lepa, al je genialna. V obeh primerih pa, če pušča ....

A LOHK

"Sej ne znaš pisat!
Res je.
A je tudi res da ne znam v hribe hoditi.
Da ne omenjam da ne znam jesti.
Še pri dihanju bi znal kdo kaj povedati."

To gre približno takole.
Seveda, če se vidiš med najboljšimi na svetu, pol zna bit kriza. A nisem nikoli niti pomislil, da bi se primerjal z najboljšimi.
A grem vse eno lohk u hribe?
Po moje ja.
Dokler na nobenega ne zvalim kamenja iz gornje ride, ni problem.
To je sedaj ratal problem, ko je toliko naroda.
V moji mladosti, ko smo kot junci letali po žige iz vrha na vrh in si sprožil kamen, ki je sprožil drugi in tako dalje v mali plazek,

je redko kdo to videl.

Čelade vse eno ne bom nikoli nosil, pa magari bo to zadnje kar se mi zgodi. Sicer je pa bolj kamen u betico, nego da te na Titovi avto zbijе, kot je mojega prijatelja, ko je šel ob zeleni čez prehod za pešce pa konc storu. A hodijo pešci čez Slovensko v čeladah?

So pa eni fino zaslužil, ker ni samo čelada je tudi pas, vse do dezodoranta in vse vmes. Ej narod je pošizil, pa smo 2000 let po istih hribih brez histerije šprudlal.

No, ja. Eno bolj k drugi.

Pa sem hotel o drugem.

Sedaj se strinjamo. Tut če nisem Steve House. Zakaj pa ta, zakaj pa en naš, ko je pa tok dobrih. Ej komot, pa bojo vsi drugi prav po domače fouš. Zato Steve. Sledim ga, ker tudi po naših hribih pleza. Samo kot zanimivost:

in to za gnar.

Torej, tut če nisem ta najboljši ampak celo med najslabšimi mi je dovoljeno v hribe iti. In to iz čistega veselja. Lej, lih samo zato. Ker je luštn.

»Ja?

Ok, če že težiš.«

Zakaj pa pol ne smem pisat?

Ja, nisem tanarbolš na svetu.

Še za naše urednike ni.

Se strinjam.

Ker mi je pa fajn, pa pišem.

Sem en srečko da sem generacija izgubljenih diskov

in je ni še cenzure na blogu, da bi ne-znalce blokirali.

Ja bo hmal, po moje, proti nestrpnosti, pa spet,

ker je tisti ki bo določil kaj je nestrpno,

in kaj ne?

A če se z partijo ne strinjam, a sem nestrpen.

Ej, vse bolj. Ti pa res sam še težijo.

A to je že druga zgodba in načelno se z politiko ne trapim. Vsaj ne lokalno.

Ja. Katalonijo, glifosfatom in odprtostjo interneta. Drugo pa...

Tut učas, a bolj sam zase.

"Ergo.

Loh pišem?

Hvala, ankol puzabu."

OBDOBJE

Da bi bilo obdobje lepo?

Ja, seveda.

Vsi rečejo, je obdobje prve ljubezni lepo.

Zdej.

Prvo sploh ne vem katera je prva ljubezen.

Ivi. Mogoče, a takrat nisem vedel kaj je ljubezen, čeprav sem veliko časa preživel v njeni družbi, jo zelo rad videl. Lepa je gotovo bila. No, saj meni se je taka zdela, čeprav vaške smrklje niso še nikoli bile popularne, in bi se verjetno večina strinjala, da že ni bila lepa. Men je bla.

V Majo že nisem bil, čeprav stalno z njo in menda sva bila kot rit in srajca, a mi ni dala vedno en škc, pa še na premet me je vrgla in v tako že ne bi bil zaljubljen. U je bila pa v vseh drugih ozirih superfinofajn.

Sploh je pa pri ljubezni tako, vsaj pri prvi, da nikoli ne veš kje si. Še nikoli, razen pri igri in v kinu, se ni zgodilo da si eno videl, ji rekel zdej sva midva zaljubljena in je blo.

Vsaj pri meni je to bil vedno zelo dolg, zelo zapleten in vijugast proces, tako da se je šele čisto na koncu pokazalo zaljubljenost, pa magari s katero hodil že celo leto. Ma ne toliko, a se je dojemalo lih toliko.

Ja, ko se nazaj spominjam, pol se dojemam, uj je bilo včasih lepo. Takrat je bilo pa komplicirano, kaj vse ne.

Danes reči katero obdobje je lepše, ali katero je, katero pa ni, se da, a ne vem če to res to pomeni. Pomeni samo da ti je lepo ko pomisliš na tisti čas.

Zdej.

Meni je lepo pomisliti tudi na čas ko sem trpel celo leto. U vojsk vendar. A tam sem srečal take posebneže da se jih še danes rad spominjam.

Negativna ali vsaj ne tako luštna obdobja so bila stalnica.

Pa spet.

Če si znal zgraditi zdravo distanco, se ne zapletati v detajle, zaradi njih večinoma je bilo komplicirano, sploh ni bilo napačno. Bistveno bolj je pa pomembno, ali si se iz obdobja kaj naučil. Ne, sploh ni treba biti zagrenjen. To je v resnici najslabše in je v veliki meri odvisno od tebe. Ja, so situacije kjer se a ma baš nič ne da in je samo vprašanje časa kdaj ga pustiš za sabo. Z nekaterimi se pač ne splača ukvarjat. Pa magari bili še ne vem kako pomembni. Če je negativna izkušnja. Čim prej prekiniti. Če si dovolj močen še, a sem se kaj naučil? Potem pa čim prej novim doživljam naproti.

Večinoma pomaga zamenjat okolje. Včasih se zdi, da si del. Da si rojen, da ti gre vse na jetra. Ravno zato je potrebna distanca. Najbolj pomaga povsem opustiti dogajanje. Meni se je fino izšlo 5 let hladnega kapitalizma.

Potem (v resnici precej dolgo) sicer pogruntaš, da sploh bi treba daleč, da skužiš. A večinoma je dosti lažje. Preskočiš v drugo okolje in tam je potem toliko dela, preden se definiraš, da pozabiš na sranja prej. Ne samo to. Ko se čez čas nazaj obračaš, vidiš, da si se dal vpletati po drugih.

Zdej.

Ja, če je človek neprilagodljiv, sebičnež, je malo možnosti da mu bo v novem okolju bistveno bolje. Če se misliš integrirati, je potrebno prevzeti nove vrednote, pa izgledale še tako butaste, a tam v novem okolju je to način. Najhuje je če kdo prenaša svoje travme v nova okolja.

To se je zelo videlo, še posebej v Skandinaviji, pa tudi v Franciji, Nemčiji, Luksemburgu, Avstriji. To so bila območja spremljanja.

So izbeglice prinesli s sabo vso bolečino iz Sarajeva. Seveda so se vsem smilili. Tudi pomagali so jim, kjer se le dalo. A dolgoročno, kdor ni pustil sranja zadaj in začel novo zgodbo v novem okolju, je zelo trpel.

Če Slovence ni vsaj malo poznamo mentaliteto Balkana, so ljudje gori, sicer sočustvovali a kaj kmalu tudi reševali vsakdanje probleme. Tako da je bilo kar kaj jamranja, kako jih nihče ne razume. Pa hladni kapitalizem pa take.

Torej.

Ko se premaknemo, pustimo stare navade doma. Se vklopimo v novo shemo in iz nje poizkušamo čim več potegniti. Če rata, so potem prejšnja sranja celo malo hecna.

A veš kok sem se včasih sekiral ....., zdej se pa sam muzam na isto.

Tako da lepih obdobj ni, so pa lepi spomini na.

HUGS

Hugging, is it common in your valley?

Pa veš de je.

Sem jih fajn streniral.

Sploh ni bilo hitro, še manj lahko, a rezultat je obetaven. Saj če koga srečajo pri nas in mu padejo v objem, potem si itak dotični misli: Pač blesavi tujci.

Moji so pa tudi sila navdušeni nad objemanjem.

A sem narobe naredil?

Kaj pa vem? Glede na tisto tvojo, da se ljudje čisto premalo objemajo niti ne.

Gre pa tako.

Še ko sem veliko po hribih kolovratil, sem rad sila glasno pozdravljal. Posebej tiste, katerim, nekaterim se, ne vsem, na daleč vidi da se bojo delali, kao ima puno dugog posla, pa potem mimo pasira, in te niti ne pogleda. Tistim se je večinoma videlo in ravno na take sem bil šarf. Pa da ne bo pomote. Povsem brez zlovolje. Ravno obratno, dobrovolje, pa mal kibiciranja in je že kombinacija, ki sicer včasih kulminira v:

Matr je težk!

Krten!

A to redko. Večinoma, je bilo tistokobajagno okoli zijanje, zaradi nujno neki, samo izmikanje, pogledati resnici v oči. Ali pa

življenju, ali pa trenutku, ali pa dnevu , ali pa soncu, al pa enemu ki se ti ravno približuje in ne veš, ali bi ga v oči pogledal.

Kar je v trulom kapitalizmu sicer lahko sila sitno, se spomnim, ko sem se enemu zamorcu v Parizu v metroju nasmehnil, ker je izgledal precej zanimiv osebek, pa je začel tako tuliti, sicer v francoščini, tako da se nisem zelo sekiral, sem se pa potem v naslednjem trenutku, ker sploh nisem vedel da so uni ostali tudi z njim in sem zgleda enga iz ene bande v oči pogledal, pol so pa vsi vstali in začeli tuliti pa mahati proti meni, un je pa itak čisto do mene stopil in se našopiril, eto isto kot mi v tretjem, preden smo se stepli. Pa to raje ne, bolj napihovanje. Samo v brez izhodnih situacijah ja.

Kdaj pa je v tretjem taka situacija?

Ti povem to sploh nima veze koliko si star.

Pravijo mali otrok, mali problemi. Odrasel, odrasli problemi.

Po moje so problemi enako veliki. To je bolj od karakterja odvisno kot od let.

Ka pa jest in zamorc?

Pol ko sem zaštekal, na kakšno mino sem stopil, pol. Kaj pa vem? Kadar je najbolj gusto, pol se mi vedno nasmehne sreča ali slučaj ali kaj. Mogoče je celo kaj z angelci. Pa menda takrat jih ni bilo, bi se lahko kateri v strop tunela butnil.

Začel sem po naški, prav na široko in naglas razlagati, u kva vse ne. V resnici se niti ne spomnim, mi je tako prpa delala, da so bili samo instinkti.

Rezultat.

Uni so še nekaj povedali. Po moje si lahko misliš kaj na tako temo, pol so se pa smejali. Je izgledalo da lih pol vagona. Verjetno se je še kateri, ki je tudi pričakoval krvav rezultat, pa je potem izpadlo odrešujoče, pol se je pa še tisti. To ne vem in o tem zgodovina molči. Na srečo je bila takoj za tem postaja, sicer ni prava. A samo lokacijsko, sicer je bila pa ena prav luštna, tam nekje v predmestju. Sploh nisem vedel, da so tudi predmestne postaje fajne. Sploh ne tako stilno zrihtane, a takrat se mi je tista oranžna plastika zdela nekaj najlepšega na svetu. Tako da sem prav z veseljem počakal naslednji cug in nadaljeval nikoli končano potovanje.

In tko izvalim:

DOOOBEEER DAAAAAAN.

In je un, al una, al una dva, al une tri, al pa kr ker, vsaj butasto pogledal, če ne že kaj več. Povečini več. Po prestrašenem pogledu, večinoma en širok nasmeh in tudi večinoma tudi odzdrav. Včasih pa še kakšen dovtip.

To se je itak videlo že med pozdravljenem. Takrat so pomembni trenutki. Da se skuži, kdo komu kaj in je velikokrat potem še ena ta hitra debata.

»Al je še daleč?

3 ovinke, pa ne več kot 5 minut.«

To še danes večino vžge.

A je še daleč?

In so večinoma kar pripravljeni razlagat. Pol pa še kaj paberkovat.

Skratka sami prijazni.

Tako sem tudi...

Začelo se je pa ...

Ne.

Gremo mi, cel avtobus pravnikov in dva arhitekta iz Hki-ta. Helsinki se tako napiše da je hitreje. Na trajekt v Turku-ju. Oj se je majalo. Sem čisto ob stenah hodil, Marlen pa stara mornarka, je pa prav pogumno razlagala, da so enkrat, se ne spomnim zgodbe, kozlali kot Rusi. Ali le ti kaj drugače od ostalih, zgodovina molči.

Zgodb polno. Vsi so jih bili polni. Se je izgleda cel avtobus pravnikov poznal še iz peskovnika. To menda ne vsi, nekateri pa lih. So skupaj gor rasli in se razvijali v istem koncu mesta stanovali in v iste šole hodili. Tako in tako so bili vsi iz Finske manjšine. Ja Finci imajo manjšine. Sem tudi sam pogledal. Pa vse druge manjšine so bolj za radi lepšega. Da izgleda demokracija, sicer pa povsem nepomembni. Tile pa zelo pomembni, če ne celo, ravno zato.

To je pa tko.

Finska je bila malo na naše konce podobna. Tudi oni so bili 500 let eno drugo kraljestvo. In to Švedsko. Pol so bili Rusi. No ena njihova gubernija. Pa da ne bi preveč v detajle. Sem hotel samo da sem se vozil v avtobusu manjšine. In to švedsko govorečih Fincof. Pol čez čas sem izvedel da je ena Norvežanka pa še to ne iz centra. Menda je babica iz Laponske.

"Kaj ima pa to z objemanjem?

Čak."

Švedsko govoreči Finci sploh niso stalno tiho, tako kot Finsko govoreči Finci. Ne samo to. Zgodb vsak za polno malho. Pa to človek, že pokonzumira. Tako pol ne veš ozadja, pa se pač režiš, takrat ko se vsi, a potem kar naenkrat en zapoje. Pol pa vsi potegnejo. To so povečini pivske, kot tista naša, napolni ga, dvigni ga, izprazni ga, se mi zdi da gre ena naša. Al pa njihova, a saj veš kaj bi rad povedal. Vendar se ne ustavi samo pri tem. To znajo biti cele balade na to temo. So mi razložili da je to že ne vem kako stara tradicija. Sicer ni nihče rekel, da je zaščiteno kot narodno blago, a se je dojemalo lih tako.

"Ja in?

Čak."

Pa Marlen je bila najglasnejša. In v zgodbah in zbadanju in petju. Ena mala, luuuušna, no, še kar, je kmalu na meni visela in sva se majala. Sam zato ker se mi je ladja majala, in sem bil, kako bi rekel, bled, kakšen pa, una pa ker si je to sila zabavno zdelo, da tak, kateremu lih do pasu seže, ne sej malo večja je le bila, takole milo gleda.

Ne rečem, je bilo hecno, čeprav so se vsi režali, da ne omenjam komentarjev in še manj reakcij nanje, pa mi sploh ni bilo do smeha.

In ga mi tko žingamo tudi pol čez Švedsko. Se je še meni odprlo, na celini se ni tako majalo, še potem na ladji na Dansko ne. Je

bilo dosti bolj mirno morje, na odprtem ko tisto prej v zalivu.
"Pa reč kej če morš."

Pol so nas tam na Jutlandu, čisto na severu skipali v en motel. Tam je sicer Marlen po svoje šla, po moje smo bili premirni za tako žurerko, a kaj so drugi počeli ni da bi opisoval, pa takole pomembni predstavniki najbolj vplivne manjšine.

Ne bi o detajlih. So bili. Kaj pa vem, ni vse za povedat. Samo kot zanimivost.

A se spomniš Ki-ki bombonov. Eto ene na to temo, s tem da so finski bistveno močnejši ima večina Fincev, ne samo manjšin, sila radih. Razen da spomnijo na ki-ki so zares nagravnji. A kot rečeno, večina je norih nanje in sta tko dva rezala bombone na manjše koščke, da bi se hitreje stopili, ker sta jih potem mešala z vodko. Tako da streseš pest opilkov bombonov v vodko, tresesh ene pol ure, Finci so znani po vztrajnosti, in iz tega rata ena temna brozga. Ta ima sicer na Finskem ime Koskenkorva. Je lih tako zanič kot bomboni, a ker te pijače na Danskem ne poznajo, tam pri zajtrku strežejo Jegermaister, pa ti ga ni treba popiti, ga bo takoj ker zraven in so potem s tistim gravžom žingali še dolgo v noč.

Sem v tistih časih imel še kar kondicije na to temo, pa me je že po polnoči zmanjkalo, navkljub galami od vsepovsod.

"Pa zakaj vse to?
Kaj ima pa to z objemanjem?
To nič, je pa razlaga za naslednje."

In nas pripeljejo v eno kičasto vas, kakor je lahko samo na Danskem. Dejansko izgleda kot bi bilo iz cukra. A je fajn. Pa magari rekli kar čjo. To je treba videti. In v tej vasici bo poroka.

Se spakiramo iz avtobusa na trg pred cerkvijo, tam pa že ene dva avtobusa Dancev, čeprav so peš prišli al pa s svojim prevozom.

Stojimo na enem koncu mi Finci, na unem Danci. Danci čisto tiho, pa magari jih je bilo ne vem če ne okoli 50.

Stojimo in se gledamo. Moji tudi čisto tiho, kot da ne bi bili še pred par minutami najglasnejši na Danskem.

Sicer je trajalo lih samo ene 6 trenutkov. Pa ne vem če še kateri zraven. Pogledam Marlen, je čisto tiho, skomiga z rameni, me butasto gleda, pogledam še ostale in mi je takoj jasno.

"Pejd jih greva pozdravit.
A se upaš?"

Isto ko v hribih, primem Marlen za roko jo iztrgam iz množice, povlečem pred ruljo in zakličem:

"Dooooober daaaaaan. Mi bomo danes z vami žurirali.
A boste tudi vi z nami?"

Na srečo so imeli tudi na oni strani odgovorne za srečo in je Penile zakorakala nasproti, kakor sem počel tudi sam med nagovorom.

Se srečava, ji podam roko, pogledam v oči jo objamem in dvignem.

Drugih sicer nisem dvigoval, ene so bile kar obilne, a premnogo sem prav močno stisnil. Verjamem tudi, da v tisti množici sem katero izpustil, ker sledilo je vesplošno objemanje, pa magari se ne Finci ne Danci ne objemajo ob snidenju.

Menda me tete še danes hvalijo kok dobr desc je enkrat prišel na Jutland.

Pravi una iz tečaja, katero videvam na vsaki dve leti.

Je bila v resnici njena poroka, je enga finskega pravnika vzela a tudi o njem bo še kdaj katera beseda.

impresije 60, 70, 80 - ta

KONTEKST

Tole bi moralo stati na začetku, v resnici bi moralo biti razporejeno čez celo pisanje, a se mi milo stori, da bi opis enih fajnih časov zagrenil z vsakdanjimi trivialnostmi. Zato je pač na koncu.

"Zdej.

To je tko."

Samo zato in res samo za to, da ne bi prišlo do občutka, da navijam za stare cajte in to v maniri, kok je blo pa včasih fajn. V resnici je bilo, a ne zaradi starih cajtov, ti so bili v tistih časih, še posebej zabeljeni, temveč zato, ker sem pač gor rasel, se razvijal, okoli zijal, nova spoznanja odkrival in kar je še takih reči. Skratka normalen bimbolo, nima veze z časom in prostorom. Vedno so bimboloti dobili prvi mozolj, da kocine ne omenjam, pa potem še vse ostalo, da ne bi sedaj v detajle. Že v kameni dobi, vseh vmes, vse tja do današnjih dni. Tu se ne spreminja kaj dosti. Vedno jim gredo ta stari na jetra, ki vedno razlagajo,

"ko smo bili pa mi mladi, je bilo pa vse drgač."

In vedno ta mladi mislijo,

"matr si tečn!"

Iz tega konteksta se ne da reči, da je bilo kdaj bolje, je pa vedno drugače. Saj veš tisto:

"Ko smo bili pa mi mladi je blo pa vse drgač."

Ne, ni zaradi tega.

Je pa zato, da ne bi bil občutek, da zagovarjam eno obdobje in bi brez povezave z časom in kontekstom izpadlo, da trdim da je bilo vse superfinofajn (super-fino-fajn).

Daleč od tega. A je tudi res, da se kaj veliko nisem zanimal, kamoli angažiral, čeprav sedaj berem, koliko je bilo angažiranih v tistih časih, in koliko je zaslužnih za kaj vse ne. Ne rečem da kateri ne, a naj o tem sodi zgodovina in to s časovno distanco. Da ne omenjam, da naj to delajo zgodovinarji.

A zakaj?

Ja, to je pa ja enostavno.

Zgodovino vedno pišejo zmagovalci. Šele po odprtju dosjejev, menda se odprejo po 50 letih, pa še to ne vsi, se pride do ugotovitev, razno raznih. Ne bi sedaj zopet za ene navijal in druge kam dajal.

V resnici mi je bilo kaj malo briga za tako in podobna dogajanja. Čeprav je pa tudi treba priznati, da brez pa tudi ni šlo. Smo bili pač tako vpeti v dogajanje, nekaj rabot je bilo pa celo na nivoju nacionalne katastrofe, ali vsaj grozljivke, ter ne nazadnje trilerja.

Vsemu temu smo se še kar uspešno izogibali, za fasado strokovnosti. Saj veš, veliki arhitekt nekaj globoko razmišlja in pač nima časa in energije o nekakšnih rudarjih v jami razmišljati. Tu se vendar rešujejo visoko leteče ideje, ne pa vsakdanje nepomembnosti.

Lej, če bi lepo tiho bil, se brigal za svoje stvari ga sigurno ne bi na Goli otok. Ajd enim se je tudi to urajmal, a je moral biti že sila neroden.

Kot rečeno, da ne bi izpadlo, da je celotna pripoved iz enih luštih (no saj luštni so vse eno bili), nepomembnih (ne glede na vse), neproblematičnih (če taki sploh kdaj obstajajo) itd, časov, sem zbral dolnje čačke.

Čačke pravim, ker so tu samo za ilustracijo iz vseh vetrov nanešeni. Če bo koga kaj bolj zanimalo, bo pač treba bolj študioso. Že ko sem tole zbiral (copy, paste), se je izkazalo, da lih vsak navija za naše. Naših pa lih kolikor jih hočeš, tako da sem kaj hitro nehal, saj z objektivnostjo, nima veze. Če je že kaj realnega. A kakor že omenjeno. U tanane bo znano mal bolj pol, kar pa to še ni. Ne vem če ne bo treba celo generacijo zamenjati.

Strici so mi povedali, pa tak.

Ali pa, nekoč v davnih časih ....

--- Here we go again ---

Razpad SFRJ

Razpad Socialistične Federativne Republike Jugoslavije

Niz vojnih in političnih dogajanj ki so rezultirali v konec obstoja SFRJ in nastanek neodvisnih držav na njenem teritoriju.

Formalno je nastal z odcepitvijo Slovenije in Hrvaške 24.6.1991.

Drugi pravijo:

Verjetno se je razpad začel z Ustavo 1974, z uvedbo pokrajin Vojvodine in Kosova.

Sigurno pa z ustavo Srbije 1989, ko je bila ukinjena avtonomija Vojvodine in Kosova.

-----prej-----

Pred tem je bilo tudi nekaj pomembnih

1918

29. oktobra Država Slovencev, Hrvatov in Srbov

1. decembra združitev Države SHS s Kraljevino Srbijo v Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev.

1929

3. oktobra je bila država preimenovana v Kraljevino Jugoslavijo

1941

25. marca s podpisom pogodbe na Dunaju Jugoslavija pristopi k

trojnemu paktu.

6. aprila Tretji rajh z letalskim napadom na Beograd začne vojno proti Jugoslaviji, ki

17. aprila kapitulira.

1943

2. zasedanju AVNOJ v Jajcu je 29. novembra DFJ (demokratska federativna)

1945

10. avgusta FLRJ (federalna ljudska republika)

1963

7. aprila SFRJ (socialistična)

----- po pa -----

1962

Marca 1962, ko je britanski veleposlanik Roberts Foreign Officeu poročal o razdoru v vrhu jugoslovanske partije

1968

- študentje zahtevali »realizacijo samoupravne prakse«

- 9. maja 1969 je začel delovati Radio Študent

1970

-enakovredno sodelovanje študentov v univerzitetnih svetih, delovnih komisijah, na volitvah

-protest proti ameriškemu vdoru v Kambodžo

-protest v podporo zamejcem

1971

- shod na Aškerčevi cesti 14. aprila (okoli 2000 študentov in dijakov je protestiralo proti nevzdržnemu hrupu

- zasedba Filozofske fakultete od 26. maja do 2. junija (povod je bil kazenski pregon proti študentoma; Franetu Adamu in Milanu Jesihu.

1971 je BND (nemška obveščevalna služba) v sklopu hrvaške pomladi prešel na aktivne ukrepe, da bi državo destabiliziral

1974

Popolnoma pa se je študentsko gibanje umirilo leta 1974 z vključitvijo SŠ LVZ v Univerzitetno konferenco ZSMS.

1975

ZDA v letu 1975 načrtovale vojaško intervencijo v Jugoslaviji, če bi umrl Tito, saj bi menda lahko celo prišlo do vdora sovjetskih čet

»novo« razdelitev Jugoslavije, pa tudi Balkana

1979

Tito bolan.

Položaje v JNA zasedejo Srbi.

1980

Titova Smrt

BDN

Titovi nasledniki ... na dolgi rok ne bodo zmogli ohraniti neuvrščeniosti. Sovjetska zveza je s svoje strani že davno poskrbela, da bo ugodno situacijo izkoristila v svoje namene.

1980/81, ko jo je prevzel Kinkel, za pospešeno razbitje Jugoslavije uporabila vsa obveščevalna sredstva

1981

- V Rimu so že 1981 tekla resna posvetovanja med Nemčijo, Avstrijo in Italijo o vprašanju, kdo bo prevzel posamezne naloge pri razpadu Titove države po njegovi smrti

- Začnejo Albanci s Kosova proteste za povečanje avtonomije pokrajine.

- Vodstvo pokliče zvezno pomoč.

Ta pošlje posebne enote, ki nereda brutalno končajo.

- Posebne enote ostanejo,

na vse pomembne položaje pa postavijo samo Srbe.

- Srbija zahteva ukinitve avtonomije,

ostale republike se delajo, kot da to njihov problem.

1982

- Mamula slabi teritorjalno obrambo.

- Ronald Regan začne specialno vojno proti Jugi.

1983

-Srbska pravoslavna cerkev poziva k peticijo proti pregonu Srbov iz Kosova.

1985

- Srbska akademija znanosti in umetnosti izda memorandum o združenju Srbov ne glede kje žive.

198?

- da je šlo pri zadevi INA-Commerce tudi za mračne mahinacije, pranje denarja in špijonažo z udeležbo sovjetskih, pa tudi zahodnih služb, pa tudi za povezave z najvišjimi političnimi instancami Jugoslavije - xyz iz zveznega predsedstva

1986

- Jugoslovanski mladinski kongres

Jeseni je začel v Ljubljani (pri ZSMS - Zvezi socialistične mladine Slovenije) delovati operativni odbor za pripravo odhoda štafete.

1987

- Milošević kliče Srbom na Kosovu:

Nitko nesme da vas tuče!

- Na 8 seji CK SKS Milošević zamenja vrh komunistov.

1988

April

- Društvo Slovenskih pisateljev izda predlog nove ustave.

Maj

- Kadijevič zamenja Mamulo.

- Prijetje JBTZ zaradi izdaje vojne tajne.

Oktober

- Prvi miting resnice v Bački Palanki, zruši vodstvo pokrajine in pokličejo JNA da zaščiti Jugoslavijo. Kar ta naredi.

November

- Isto izvedejo še na Kosovu.

1989

Januar

- Miting resnice zamenja Črnogosrsko vodstvo.

Maj

- Demonstracije za Slovenijo.

September

- Ustava republike Slovenije.

Decembra

- je prepovedan miting resnice v Ljubljani.

- Srbija napove ekonomsko blokado Slovenije.

1990

Januar

- 14 kongres SKJ zapusti slovenska delegacija.

april

- Prve svobodne volitve Demos

december

-Referendum o neodvisnosti

1991

februar

- Prevzem oblasti

Vir Večinoma

https://sh.wikipedia.org/wiki/Raspad_SFR_Jugoslavije

vmes pa še par ocvirkov iz vseh vetrov.

----- sam še to -----

Nekdanja Jugoslavija je bila država, ki jo je lahko skupaj držala samo diktatura. Takoj ko je bilo konec trde roke, ki je zatirala demokracijo in svobodo, je bilo konec tudi države.

Ena večjih neumnosti, katerih je na netu na ostajanje. A je tudi vse res.

Vsi tako imenovani veliki narodi so šli skozi to fazo in obstali. Zato ker za zdrav ekonomsko vzdržen trg rabiš določeno število ozemlja, naravnih danosti, itd. sicer moraš biti sila specializiran, kar pa nihče na ovim prostorima nikoli ni bil. Potem ko ekonomija deluje, potem se pa komot lahko greš demokracijo.

Za prvo je Tito precej dobro vedel, za drugo pa ...

Sve če to narod da pozlati.
Samo za kakšno ceno?

Moji Finci so se osamosvojili podobno. Ko so velika cesarstva propadala, ko je industrijska revolucija povozila politične ureditve, so se formirale novo nastale države. Tako kot Juga iz Avstrogrske, so se Finci postavili spod, carske Rusije.

Tudi so imeli težave, ni bilo lahko, a če te zanima detajlno, kakšno knjigo v roke. Mimo grede, tam so zmagali ta beli. Sicer niso tako metodološko tamani ta rdeče, a imajo ta problem še danes živ. Samo da iz tega ne delajo drame. Včasih si kerri kaj povejo. Za zunanjega opazovalca skoraj ne razumljivo. V smislu: "Kva je reku?
Oh nč. Nič pomembnega."

Pa nisem hotel o tem, temveč.

Prva avtobusna proga na Finskem je bila ustanovljena iz enega otoka, kjer nikoli ni nihče živel, v gozdove daleč sredi nič, kej tudi ni nikogar bilo. Je pra dedi, ta pa ta, dobil prvo koncesijo za prevoz potnikov. Še danes je ena od bolj spoštovanih družin gori.

Se sicer o tem ne govori, a se ja ve, da je šnopc švercal. Toliko o tranziciji in o tajkunih. So vedno bili, so in vedno bodo. To nima veze od sistema. Eni so vedno pri koritu.

Mi pa.

Mi smo pa promašeni slučaj.

To je sicer tut tko.

Tito je že vedel, če mu uspe Srbe civilizirat, se bojo še Hrvati, s časom skuliral, z Slovenci pa itak nikoli ni bilo problemov. Nekaj časa mu je sicer uspevalo. Potem ko so družno počistili z vsemi, ki so bili nevarni, je bilo treba ravnotežja. Skor bi mu uspelo, nekaj časa je celo izgledalo, kot diktatura z prijaznim obrazom.

Se spomnim Švedskih študentov. Smo jim pravili, da je vse eno samo sranje, pa ni nihče razumel, če so se pa prišli učit samoupravljanja. Neuvrščeni so postajali tretji pakt. Skor bi mu ratal.

Pol je sicer sila veliko interpretacij.

Po mojem je najbolj poenostavljena tista da se narodi ne marajo. Ne rečem da ni nič na tem, kar poglej Ljubljance in Mariborčane. Me ne bi čudilo, da so razlike, celo med zgornjim in spodnjim Duplekom.

Zdej.

A naj se spodnji Duplek odcepi od gornjega?

A iz tega dramo delat?

Včasih tudi, a po moje v smislu folklore, teatra, heca.

Politike? To pa zadnje.

Pa je stalno in povsod samo to.

Sam sem dolgo mislil, da so une štorije o vanskim neprijatelju, za rajo, za domačo sceno. Da je celota izpadla bolj zares. Sedaj se pa kaže ....

Sedaj pa ven prihaja, več in več takih. Sploh niso bili pač tam eni pijani emigranti. Tudi nič ne rečem, a so jih fino štango

držali.

Tu je potem zopet cela rajda interpretacij kdo.

Bolj presenetljivo, kdo ne.